

Πάνος Κολιόπουλος

Αρσένης Λούπενας

Διαρρήξεις Παντός Είδους

MIDNIGHT PUBLISHING

Αρσένης Λούπενας

Διαρρήξεις Παντός Είδους

Πάνος Κολιόπουλος

Αρσένης Λούπενας

Διαρρήξεις Παντός Είδους

Εικονογράφηση: Πάνος Κολιόπουλος

MIDNIGHT PUBLISHING

Κέρκυρα 2024

Οι βινιέτες είναι public domaine.

Copyright © 2024 Panos Coliopoulos
Σοφοκλέους Δούσμανη 44
49100 Κέρκυρα

email: panflynn@otenet.gr

Οι Διεκπεραιώσεις

Σύντομη Ιστορικοβιογραφική Εισαγωγή.....	9
Σύντομη Φιλοσοφικοκοινωνική Εισαγωγή.....	13
Ένας Πτωχός πλην Τίμιος Συνταξιούχος.....	17
«Καπετάν Ανδρέα Ζέπο...».....	35
Υπουργική Κληρονομία.....	67
Εμπιστευόμεθα την Δικαιοσύνη.....	91
Η Μεγάλη των Πινάκων Κλοπή.....	109
Η Κληρονομιά του Συνταγματάρχη.....	123
Η Ευσεβής πλην Προνοητική Ηγουμένη.....	147
Αγροτιά Τιμημένη, ποτέ Νικημένη.....	167
Ένα Λεπτό Περιπτερά.....	195
Η Φιλανθρωπία είναι Θεάρεστο Πράγμα.....	217
Η Θεία από το Σικάγο.....	235
«Καλοί μου κύριοι... Ελεήστε τον φτωχό...».....	253
Μεταξύ Λωποδυτών.....	275

Σύντομη Ιστορικοβιογραφική Εισαγωγή

Λέγεται ότι το ταλέντο προσπερνάει μια γενιά. Στη δική μου περίπτωση αυτό αποδεικνύεται περίτρανα.

Και εξηγώ...

Αν οι παλαιότεροι και πλέον εγγράμματοι εξ' υμών αναρωτιέστε τι σας θυμίζει το σε ελληνική παραφθορά όνομά μου, σημαίνει ότι το έργο του περίφημου Γάλλου βιογράφου του παππού μου, Maurice Leblanc, δεν σας είναι εντελώς άγνωστο.

Βέβαια για τους περισσότερους –και λιγότερο πληροφορημένους– η προσωπικότητα που εξύμνησε ο εν λόγω λογοτέχνης, ο θρυλικός Αρσέν Λουπέν, ο αριστοκράτης λωποδύτης, δεν είναι παρά μια επινόηση του Leblanc, ποιητική αδεία τρόπον τινά.

Τίποτα το λιγότερο ακριβές.

Διότι ο Αρσέν Λουπέν υπήρξε, με σάρκα και οστά, και οι απίστευτες όσο και διασκεδαστικές περιπέτειες του, κατά βάση τουλάχιστον, έλαβαν χώρα στ' αλήθεια, σχεδόν όπως τις μνημονεύει ο εξαιρετικά προικισμένος, πλην ευφάνταστος, συγγραφέας.

Πώς έχει όμως η εξέλιξη των γεγονότων και πώς δι-

καιολογείται η δική μου ύπαρξη στα πλαίσια της όλης εποποιίας;

Όταν οι Γερμανοί κατέλαβαν (περπατώντας) τη Γαλλία των πουρκουάδων κι εγκατέστησαν εκεί, σαν τοποτηρητή και πρόθυμο συνεργάτη την προδοτική κυβέρνηση του Βισύ, υπό τον άλλοτε ήρωα και κατόπιν λακέ του Άξονα, στρατάρχη Πεταίν, ο Αρσέν Λουπέν, κοντά στα εξήντα του χρόνια τότε, διέφυγε στη Μέση Ανατολή, όπου έθεσε τον εαυτό του και τα ταλέντα του στη διάθεση των Συμμάχων.

Γνωρίζουμε ότι κατά τη διάρκεια του πολέμου έδρασε σαν κατάσκοπος για τις συμμαχικές Μυστικές Υπηρεσίες, αλλά αγνοούμε τι ακριβώς έκανε, διότι οι σχετικοί φάκελοι, πολύ βολικά, χάθηκαν.

Εκείνο που γνωρίζουμε –τουλάχιστον εμείς, της οικογένειας– είναι ότι στη Μέση Ανατολή γνώρισε μια Ελληνίδα νοσοκόμα, τη Μαριγούλα, την οποία λέγεται ότι ερωτεύθηκε (οι γνωστοί γελοίοι γεροντοέρωτες) και παντρεύτηκε δόξη και τιμή. Μαζί της δε απέκτησε και τον μοναδικό του (αναγνωρισμένο) απόγονο, τον Αλέκο.

Μετά τον πόλεμο ο μυστηριώδης και πάντα ανήσυχος Γάλλος ευπατρίδης (τέως λωποδύτης και νυν ήρωας πολέμου) εξαφανίζεται μυστηριωδώς. Εικάζεται ότι αυτομόλησε στο Παραπέτασμα, στη Σοβιετία, αλλά αυτό μένει να αποδειχτεί.

Η Μαριγούλα επιστρέφει στην Ελλάδα με τον γιο της, όπου μετά πάροδο κάποιου χρόνου ξαναπαντρεύεται με έναν εύπορο βιομήχανο ιθαγενή.

Ο Αλέκος, παρ' ότι λαμβάνει μια ζηλευτή μόρφωση, στα καλύτερα σχολεία της Ελβετίας και της Αγγλίας, ακολουθεί τη «φωνή του αίματος», του αγνώστου σ' αυτόν πατρός. Όμως δεν διαθέτει, φευ, το ταλέντο και τη φινέτσα του γεννήτορα του. Ένας κοινός πορτοφολάς, δευτέρας διαλογής, θα παραμείνει σε όλη του τη ζωή, μπαινοβγαίνοντας

στις φυλακές, όπου θα γνωρίσει μια νεαρή κι ευσυνειδήτη κοινωνική λειτουργό, ονόματι Πόπη, η οποία επιχειρεί – ανεπιτυχέστατα δυστυχώς– να τον επαναφέρει στον «σωστό δρόμο», προχωρώντας ακόμη (ως ύστατη προσπάθεια υποθέτω) και σ’ αυτό τούτο το απονενομημένο διάβημα της επισημοποίησης των σχέσεών τους.

Enter εγώ! Ο (μοναδικός) καρπός της ένωσης του κάπως αταίριαστου αυτού ζεύγους.

Φευ (ή ίσως όχι και τόσο φευ), σύντομα μετά τον ερχομό μου στον κόσμο ετούτο, ο πατέρας Αλέκος (που είχε στο μεταξύ εξελληνίσει το δυσκολοπρόφερτο γαλλικό του όνομα), γκρεμίζεται από τη μάντρα ενός σωφρονιστικού ιδρύματος, σε μια μάλλον αφελή απόπειρα απόδρασης και... να ζήσουμε να τον θυμόμαστε.

Μεγαλώνω λοιπόν κάτω από την (κάπως πειστική είναι η αλήθεια) φροντίδα της μητέρας Πόπης και της εξαιρετικά εύπορης, πλην απελπιστικά συντηρητικής, οικογένειας της. Κι εγώ, όπως ο πατέρας μου, φοιτώ στα καλύτερα σχολεία ημεδαπής κι αλλοδαπής κι αποφοιτώ από τα πλέον εμβληματικά Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια. Κι εγώ, όπως εκείνος, ανακαλύπτω νωρίς την έφεσή μου στην περιπέτεια και την δια των πράξεων βελτίωση του άδικου και καταπιεστικού, πλην νομοθετικά κατοχυρωμένου, κοινωνικού γίγνεσθαι.

Με μια σημαντική διαφορά. Αντίθετα από τον (αδικοχαμένο) πατέρα μου εγώ ευτύχησα να κληρονομήσω τόσο την επιδεξιότητα όσο και την αδιαμφισβήτητη πνευματική ευστροφία του διάσημου, πλην αμφιλεγόμενου, παππού μου.

Κατόπιν τούτου η πορεία μου στη ζωή υπήρξε προδιαγεγραμμένη.

Σύντομη Φιλοσοφικοκοινωνική Εισαγωγή

Η δομή της Δυτικής Κοινωνίας (που μας ενδιαφέρει γιατί σ' αυτή ζούμε) είναι καθαρά κι αναμφισβήτητα Φεουδαρχική. Αποτελείται από δυο ξεχωριστές και καθ' όλα ανόμιες τάξεις. Τους Πατρίκιους και τους Πληβείους.

Πατρίκιος γίνεται (ή γεννιέται) εκείνος που έχει και κατέχει. Πληβείος γεννιέται (ή γίνεται) εκείνος που ούτε έχει, ούτε κατέχει –καθώς κι εκείνος που είχε και κατείχε, αλλά δεν έχει, ούτε κατέχει πια.

Ο Πληβείος δουλεύει για να αυξάνει τον πλούτο του ο Πατρίκιος και σε αντάλλαγμα λαμβάνει ένα ξεροκόμματο που του πετάει ο αφέντης του. Ο Πατρίκιος έχει πείσει τον Πληβείο ότι αυτός είναι ο μοναδικός τρόπος κι άλλος δεν υπάρχει. Ακόμα καλύτερα... τον έχει πείσει (τον Πληβείο) ότι η εργασία του είναι αρετή και δικαίωμά του, ενώ το ζητούμενο για τον ίδιο (τον Πατρίκιο) είναι να μην δουλεύει ή –σε εξαιρετικές περιπτώσεις– να υποκρίνεται πως δουλεύει (η γνωστή μέθοδος της «στάχτης στα μάτια»).

Για να προστατευθεί ακριβώς αυτό το σύστημα ο Πατρίκιος έχει επινοήσει νόμους, κομμένους και ραμμένους στα μέτρα του, ενώ έχει καταφέρει να πείσει τον Πληβείο ότι αυτοί (οι νόμοι) επινοήθηκαν για τη δική προστασία κι

ότι αποτελούν την μοναδική εγγύηση για την ομαλή κι αρμονική λειτουργία της κοινωνίας (της φυλακής δηλαδή, στην οποία έχει παγιδευτεί, χωρίς να το αντιλαμβάνεται όμως).

Η ζωή του Πληβείου βρίσκεται λοιπόν στα χέρια του Πατρίκιου κι όποτε θέλει του την παίρνει πίσω. Ο μεγαλύτερος τρόμος του δυτικού ανθρώπου είναι «μην χάσει τη δουλειά του».

Το καθήκον κάθε βαρυποινίτη είναι να δραπετεύσει από τη φυλακή. Οφείλει να κάνει ό,τι περνάει από το χέρι του για να το πετύχει –άλλος τρόπος δεν υπάρχει.

Το καθήκον του δούλου είναι να ξεγελάσει τον αφέντη του.

Ο μόνος τρόπος να αναγκάσεις τον έχοντα και κατέχοντα ν' αποχωριστεί ένα μέρος από το έχει του είναι να τον αναγκάσεις.

Κάτω απ' αυτό το πρίσμα λοιπόν ο κλέφτης είναι εκείνος που αποκαθιστά μια αδικία. Κατά συνέπεια επιτελεί λειτούργημα.

Οι επαναστατημένοι, απανταχού της Γης, λοιπόν δεν θα 'πρεπε να έχουν σαν ίνδαλμα εκείνον που υπόσχεται ν' αλλάξει το πολιτικό σύστημα, εγκαθιστώντας μια ακόμη φεουδαρχία, με διαφορετικό περιτύλιγμα, αλλά τον Άγνωστο Κλέφτη, προς τιμή του οποίου θα όφειλαν ν' αναγείρουν μνημεία και να τυπώσουν πιασάρικα φανελάκια. Γιατί στην πραγματικότητα μόνον αυτός αλλάζει τον κόσμο ουσιαστικά και πρακτικά.

Αν όλοι οι Πληβείοι ήσαν κλέφτες δεν θα υπήρχαν Πατρίκιοι. Το Σύστημά τους θα είχε καταρρεύσει.

Το σύνθημα λοιπόν θα έπρεπε να είναι:

ΚΛΕΦΤΕΣ ΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΝΩΘΕΙΤΕ!

* * *

Όμως...

Όπως με κάθε μεγάλη αλλαγή χρειάζεται μυαλό, σύνεση και σχέδιο. Γιατί, όλα τα παραπάνω «ανατρεπτικά» πιστεύετε ότι δεν τα έχουν σκεφτεί οι άμεσα ενδιαφερόμενοι;

Και βέβαια τα έχουν σκεφτεί κι έχουν λάβει τα μέτρα τους.

Οπότε... προετοιμασμένοι όπως είναι, και με όλα τα μέσα στη διάθεσή τους, προστατεύονται.

Οι φυλακές είναι γεμάτες από ενθουσιώδεις –και άπληστους– κλέφτες, που έχουν αποτύχει. Γιατί ακριβώς ο δικός τους σχεδιασμός υπολειπόταν –και πάντα θα υπολείπεται– αυτού των υποψήφιων πελατών τους. Επειδή ο στόχος τους ήταν λάθος. Κι αν προς στιγμήν έχουν μια ψευδαίσθηση επιτυχίας στο τέλος κερδίζει πάντα αυτός που έχει στήσει το παιχνίδι κι επινοήσει τους κανόνες.

Μα τότε τι;

Δεν υπάρχει ελπίδα;...

Ο κόσμος θα παραμείνει ως έχει; Με τους πάνω και τους κάτω; Και με το όνειρο των κάτω να είναι μια μέρα να βρεθούνε με τους πάνω;

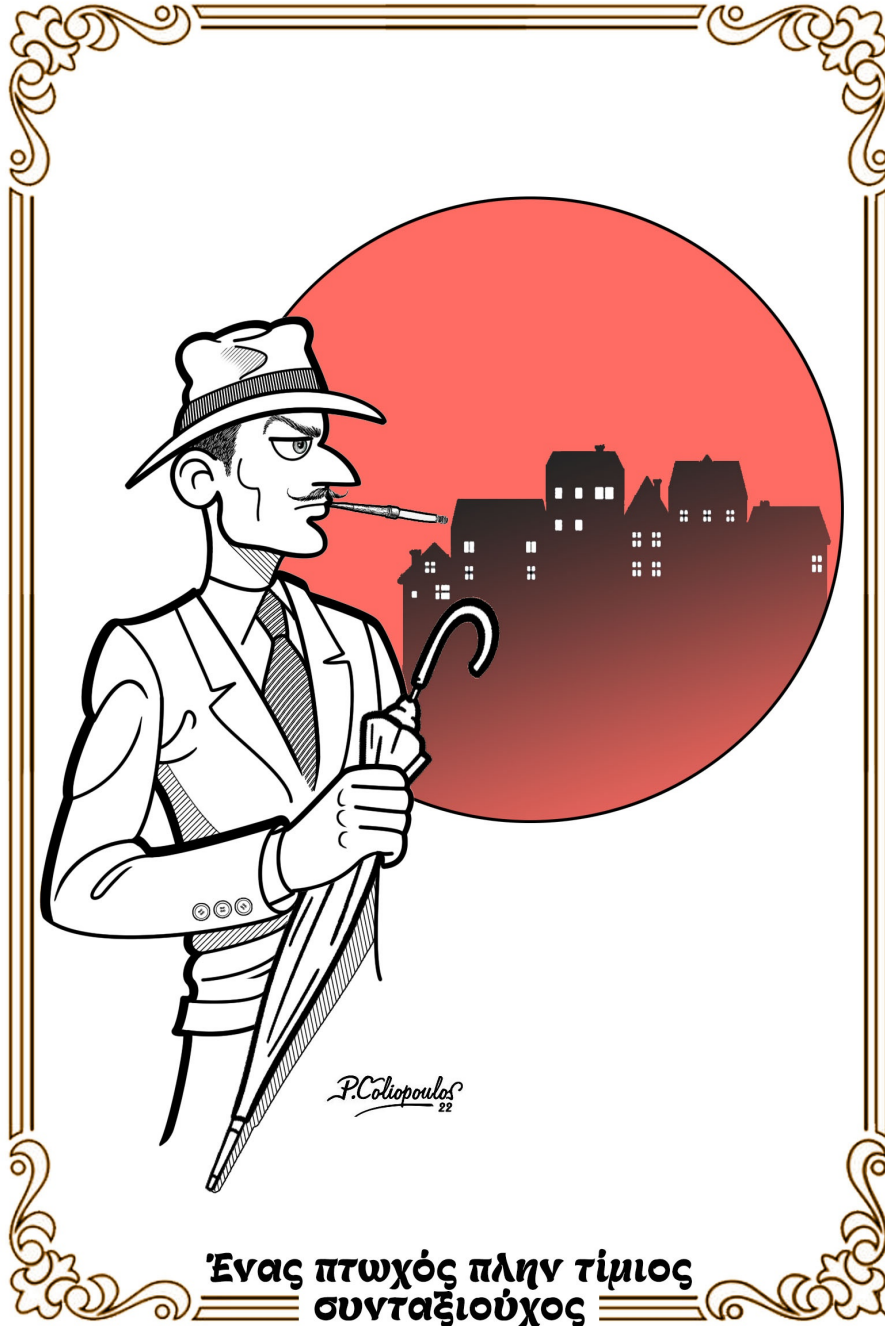
Ο συχωρεμένος ο πατέρας μου, ο ατάλαντος κι αποτυχημένος κλέφτης, θα σας έλεγε –από προσωπική πείρα– ότι όχι, ελπίδα δεν υπάρχει. Το Σύστημα πάντα κερδίζει.

Ο παππούς μου όμως θα διαφωνούσε.

Το ίδιο κι εγώ.

ΚΛΕΦΤΕΣ ΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΝΩΘΕΙΤΕ!

Το Χρήμα είναι Δύναμη. Για τον Κλέφτη είναι Δυνατότης.
(Ηλίας Πετρόπουλος, «Εγχειρίδιον του Καλού Κλέφτη»)

Η διαφορά ανάμεσα στον καλλιτέχνη λωποδύτη κι έναν του συρμού είναι, κατά κύριον λόγο, το μυαλό. Τα υπόλοιπα είναι λεπτομέρειες επουσιώδεις, που είτε διορθώνονται, είτε όχι. Το μυαλό όμως το ρημάδι δεν επιδέχεται βελτίωση. Το έχεις ή δεν το έχεις και μ' αυτό θα πορευτείς.

Ο λωποδύτης του συρμού είναι άπληστος κι ανυπόμονος. Ονειρεύεται μεγαλεία και τα θέλει τώρα. Σχεδιάζει τη μεγάλη μπάζα... την Τράπεζα... τη χρηματοποστολή... τον караλεφτά, που γράφουν οι εφημερίδες και που καλούν στην τηλεόραση. Και δεν του κόβει ότι αυτοί οι στόχοι φυλάσσονται σαν το Βατικανό και προστατεύονται από ένα σωρό συστήματα, που κάνουν τη ζωή του επίδοξου μπουκαδόρου έναν αληθινό εφιάλτη.

Άσε που και να πετύχεις τον στόχο σου ακόμα, θα είναι ζήτημα χρόνου να σε μαγκώσουν. Διότι, κύριε κλέφτη, η αστυνομία γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο έχει γίνει και προς

τούτο εκσυγχρονίζεται κι εξοπλίζεται εις το διηνεκές. Να προστατεύει δηλαδή τον επίσημο κλέφτη... τράπεζα, οργανισμό, πλουτοκράτη, πολιτικό κλπ. ... από τις ανίερες κι ανομολόγητες ορέξεις του κλέφτη-βιοπαλαιστή. Τον Πατρίκιου που λέγαμε δηλαδή από τον Πληβείο.

Θα σε μαγκώσουν το λοιπόν, δεν γλιτώνεις. Και φυσικά ο πέλεκυς της (ανεξάρτητης κι αδέκαστης) Δικαιοσύνης θα πείσει βαρύς και άτεγκτος επί της κεφαλής σου –καθ’ ον χρόνον ο καταχραστής, ο μεγαλοαπατεώνας, ο μιζαδόρος πολιτικός και το μεγαλοαφεντικό, τη γλιτώνουν με μια μπατσούλα και μια επίπληξη.

Τι προσπαθώ να σου πω εδώ; Μα το αυτονόητο.

Με το Σύστημα δεν μπορείς να τα βάλεις κατά μέτωπο –προστατεύεται. Μόνο με αντάρτικο μπορείς κάτι να καταφέρεις. Κι εδώ είναι που χρειάζεται το μυαλό. Εδώ είναι που διαπρέπει ο καλλιτέχνης κι ο σπουδαγμένος.

Τα λεφτά –παναπεί τη δύναμη– ποιος την έχει; Μα το Σύστημα το ίδιο, που τα διαχειρίζεται, δήθεν, για λογαριασμό σου –και τα τσεπώνει κανονικά. Όμως το Σύστημα έχει πάρει τα μέτρα του και φυλάγεται, που θα πει πως κάθε προσπάθεια να το ξαλαφρώσεις από το βάρος και εξαιρετικά δύσκολη θα είναι αλλά και άκρως επικίνδυνη, αφού με όλες τις κατασταλτικές δομές να δουλεύουν σε όφελός του, οι πιθανότητες να καταλήξεις πίσω από τα κάγκελα είναι δυσανάλογα μεγάλες. Άστο λοιπόν.

Ποιος άλλος έχει λεφτά;

Οι μεγαλομπιζναδόροι της νύχτας, οι μεγαλοδιακινητές και οι κάθε λογής μεγαλοπαράνομοι –που, με τον τρόπο τους, είναι οι στυλοβάτες του Συστήματος. Όμως αυτοί κι αν φυλάγονται! Κι εδώ δεν κινδυνεύεις απλά να βρεθείς στη μπουζού, αλλά να χάσεις το κεφάλι σου, χωρίς να το καταλάβεις. Παναπεί αποκλείονται κι αυτοί.

Ποιοι άλλοι;

Μα τα λαμόγια. Αυτοί που δεν τους πιάνει το μάτι σου, που κάνουν τη μπάζα τους στα μουλωχτά και φυλάνε το κομπόδεμα κάτω από το στρώμα (που λέει ο λόγος). Ο νοικοκυραίος της διπλανής πόρτας! Που έχει αδικήσει κόσμο και κοσμάκη, για να βολευτεί ο ίδιος και που το Σύστημα όχι μόνο δεν τον πειράζει (καθόσον τυπικώς νόμιμος) αλλά τον προστατεύει από πάνω.

Όπως ο κύριος Νώντας για παράδειγμα.

Ο κύριος Νώντας, συνταξιούχος το επάγγελμα, είχε κάνει διάφορες δουλειές, όλες νόμιμες, αλλά στα όρια του ποινικού κώδικα. Όμως η κύρια απασχόλησή του υπήρξε ανέκαθεν η τοκογλυφία. Στην πλέον ποταπή και απεχθή της μορφή.

—Έχεις ανάγκη, γείτονα; Πολύ ευχαρίστως να σε διευκολύνω, με ό,τι υπάρχει δηλαδή, διότι κι εγώ, τι νομίζεις... φτωχός άνθρωπος είμαι.

—Με σώζεις, γείτονα! Η Τράπεζα θα μου πάρει το σπιτάκι μου... Θα μείνει η οικογένεια μου στους πέντε δρόμους... σε χαρτόκουτα θα ζούμε και θα ζητιανεύουμε για φαγητό.

—Σε σώζω βέβαια —γι' αυτό είναι οι άνθρωποι, για μια ανάγκη, που λέει η λόγος— πλην εγώ πώς θα εξασφαλιστώ; Αυτά τα λεφτουδάκια έχω κι εγώ, για τα γεροντάματά μου, όταν... Αν τα χάσω τι θ' απογίνω;

—Θα δουλέψω, γείτονα, έννοια σου. Θα δουλέψω και θα σε ξεπλερώσω... και με το περιπλέον, που λέει ο λόγος.

—Ναι, δεν λέω... αλλά, βρε αδερφέ... άνθρωποι ειμάστενε... όσα φέρνει η ώρα δεν τα φέρνει ο χρόνος... Πες ότι γένηκε η στραβή... πες ότι αρρώστησες... χτύπα ξύλο... εμένα τα λεφτά μου ποιος θα μου τα δώσει;...

—Και πώς θα γένη τότες, γείτονα;...

—Α, δεν ξέρω... εσύ θα μου πεις... Δεν υπάρχει έτσι, μια εγγύηση, βρε αδερφέ... κάτι που να έχει μια αξία, ώστε

σε περίπτωση που κάτι στραβώσει κι εγώ να μην χάσω τα έχει μου, από την καλή μου την καρδιά;

—Τι να υπάρχει, γείτονα;... Μ' αυτή την παλιοκατάσταση μέχρι και τις βέρες μας πουλήσαμε, για να πλερώσουμε τα χαράτσια.

—Ε, πώς;... και το σπιτάκι όπου κάθεται; Δεν είναι αυτό περιουσιακό στοιχείο;

—Μα για να σωθεί αυτό το σπιτάκι γίνεται ο αγώνας! Αυτό έβανα εγγύηση για να μου δώσει η Τράπεζα το δάνειο...

—Καλά... το δάνειο θα το τακτοποιήσουμε... δεν είπαμε; Τι διάολο, έτσι θα σ' αφήσουμε; Τι άνθρωποι ειμάρστενε; Σήμερα εγώ, αύριο εσύ, που λέει ο λόγος...

—Με σώζεις, γείτονα!

—Μωρέ εγώ σε σώζω... Εμένα να δούμε ποιος θα με σώσει, που στο τέλος —από την καλή μου την καρδιά— θα μείνω στην ψάθα.

—Δεν είπαμε;... Θα δουλέψω...

—Πόσα χρωστάς, βρε γείτονα; Να δούμε δηλαδή μήπως και μπορέσουμε να βρούμε καμιά λύση...

—Είκοσι χιλιάρικα χρωστάω, ο καφερός... Ήρθαν τα πράγματα ανάποδα... πέσαν οι δουλειές, από την κρίση... και τώρα η Τράπεζα μου βάνει μαχαίρι στο λαιμό. Έτρεξα, παρακάλεσα, φίλησα κατουρημένες ποδιές, που λέει ο λόγος... Τίποτις.

—Χμμ... είκοσι χιλιάρικα είναι ποσόν, γείτονα. Έτσι βρίσκει κανείς την σήμεραν ημέραν είκοσι χιλιάρικα;... Όλες μου τις οικονομίες για να σώσω τον συνάνθρωπο;... Τι να σου πω... διστάζω.

—Μα...

Ο κύριος Νώντας έκανε ότι το σκεφτόταν.

—Βρε γείτονα, ξέρεις τι σκέφτομαι..., λέει του απελπισμένου.

—Τι σκέφτεσαι, γείτονα;...

—Νά... αν βγάξουμε από τη μέση την Τράπεζα... να φύγει από τη μέση η απειλή της κατάσχεσης;...

—Σωζόμανε, γείτονα!

—Αν λέω... έκανα τη θυσία και σου 'δυνα κείνα τα λεφτά, να ξεχρεώσεις... το σπιτάκι θα ελευθερωθεί.

—Θα είσαι ο ευεργέτης μου!

—Οπόταν αν κάναμε εμείς τίποτις χαρτιά, ώστε σε περιπτωση —ο μη γένοιτο— αδυναμίας πλερωμής των υποχρεώσεων σου εξασφαλιζόμανε —εντελώς τυπικά— εγώ;

—Δηλαδή;

—Εγγύηση το σπιτάκι, βρε γείτονα. Έτσι, για το τυπικό της υποθέσεως...

—Αυτό που θέλει να μου φάει η Τράπεζα;!!!...

—Η Τράπεζα είναι άπονη και άτεγκτη. Δεν καταλαβαίνει ούτε από φιλίες, ούτε από ανθρωπισμούς. Το συμφέρον της και μόνο το συμφέρον της. Ενώ εμείς ειμάστανε άλλο πράμα. Τι λέει η παροιμία; «Πρώτα θα πεις καλημέρα του γείτονα και μετά του Θεού».

—Το σπιτάκι μου;!!!...

—Τυπικώς. Έτσι, δια την τάξιν.

Έτσι δια την τάξιν λοιπόν ο φουκαράς ο Ανέστης βρέθηκε να χρωστάει $20+20(\text{τόκο})=40$ χιλιάρικα, στον σκατόψυχο, με προθεσμία, ειδάλλως πάει το σπίτι, που τόσο κουτά προσπάθησε να σώσει από την αδηφάγο Τράπεζα.

—Πες πως το έχασα, μου είπε κείνη τη μέρα που είχα πάει για τα τσιγάρα μου στο φιλικατζήδικο που διατηρούσε στη γειτονιά. Γιατί πόσα να βγάλει τούτο το ρημαδο-

μάγαζο από τις κουβαρίστρες και τα σπίρτα, και μάλιστα εν μέσω κρίσης; Ούτε τα προς το ζην.

—Πόσα σου δάνεισε ο σκατόψυχος; ρώτησα.

—Είκοσι, ανάθεμα την ώρα και τη στιγμή!...

—Και χρωστάς... σαράντα;!!!

—Οι τόκοι. Τόσα του βγαίνουν... Που να του 'ρθει νταμπλάς, του τσιφούτη! Προσαυξήσεις καθυστερήσεων, λέει. Πιάσε τ' αυγό και κούρευτο... Άσε με, κυρ-Αρσένη μου, και πάω να σκάσω.

—Μην απελπίζεσαι, του λέω. Ο Θεός είναι μεγάλος.

—Ναι... Αλλάχου Αχμπάρ, που λέει κι ο φουκαράς ο Χασάν, που τον έχω υπάλληλο και που δεν έχει στον ήλιο μοίρα, μουρμούρισε ο Ανέστης.

Νά, αυτά είναι τα αληθινά δράματα των ανθρώπων, για τα οποία αδιαφορεί εντελώς το Σύστημα, για το οποίο δεν υπάρχουν παρά σαν νούμερα στη φορολογική τους δήλωση.

Ευτυχώς που υπάρχουν και κάποιοι (αόρατοι συνήθως) παράγοντες, που όχι μόνο δεν αδιαφορούν, αλλά παίρνουν και μέτρα για να διορθώσουν τις αδικίες και τα στραβά κι ανάποδα αυτού του κόσμου.

Στη δουλειά μας (από σεμνότητα αποφεύγω ν' αναφερθώ σ' αυτήν σαν «λειτουργήμα» –που είναι) η πληροφορία παίζει αποφασιστικό ρόλο και συχνά κάνει τη διαφορά ανάμεσα στην επιτυχία και την καταστροφή.

Για τον κύριο Νώντα δεν ήξερα τίποτα. Από τον Ανέστη έμαθα για τις ασχολίες και τις λοβιτούρες του. Αυτοί οι άνθρωποι συνήθως περνούν εντελώς απαρατήρητοι. Δεν δίνουν στόχο, ούτε αφορμές. Διάγουν βίο μίζερο –όπως είναι και οι ψυχές τους– και μαζεύουν, μαζεύουν, σαν τα μερμήγκια, χωρίς ν' απολαμβάνουν, αναβάλλοντας το για αργότερα, μιας και η αίσθηση που έχουν για τη διάρκεια της ζωής τους αγγίζει την αφέλεια.

Ο Νώντας, αναβαθμίστηκε στη συνείδησή μου, μετά τη διήγηση του Ανέστη, από τίποτας σε υποψήφιο πελάτη.

Έμαθα για δαύτον περισσότερα απ' όσα ήξερε κι αυτός ο ίδιος για τον εαυτό του και η εντύπωση που αποκόμισα ήταν ικανή να εξαφανίσει και την παραμικρότερη τύψη, αν υποθέσουμε πως ήμουν ευάλωτος σε τέτοιου είδους συναισθήματα κι ευαισθησίες.

Ζούσε μόνος κι έρημος σ' ένα δυάρι διαμέρισμα του πρώτου ορόφου μιας παμπάλιας τσιμεντένιας πολυκατοικίας. Διέθετε σημαντική ακίνητη περιουσία, αλλά ελάχιστες καταθέσεις στην Τράπεζα, την οποία –και πολύ σωστά– φαίνεται πως δεν εμπιστευόταν. Που σημαίνει ότι τα φύλαγε «κάτω από το στρώμα», κατά το κοινώς λεγόμενο. Έξοχα!

Αυτές είναι πληροφορίες που εύκολα συλλέγονται με τη βοήθεια της τεχνολογίας, αρκεί να ξέρει κανείς πώς να την χρησιμοποιήσει επ' ωφελεία του.

Εδώ ν' ανοίξω μια παρένθεση για τους συναδέλφους, επαγγελματίες, ερασιτέχνες κι επίδοξους. Είκοσι χρόνια πριν η Ελλάδα ήταν ο παράδεισος του «ηλεκτρονικώς εγγράμματος». Μ' έναν κομπιούτερα της συμφοράς έμπαινες όπου ήθελες, βούταγες ό,τι ήθελες και δεν σ' έπαιρνε κανείς χαμπάρι, παρά όταν ήταν πολύ αργά. Έκτοτε τα πράγματα άλλαξαν. Η αστυνομία ξύπνησε, οργανώθηκε, έφτιαξε την Υπηρεσία Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, όπου προσέλαβε παιδάκια που κατέχουν άριστα στο άθλημα (τις επιτυχίες των οποίων καρπώνονται φυσικά οι διάσημοι προϊστάμενοι), οπότε για να κάνεις εσύ, ο παράνομος, τη δουλειά σου πρέπει να είσαι μάγος του πληκτρολογίου και να διαθέτεις γνώση κι εξοπλισμό του αύριο, όχι του σήμερα.

Πόσοι βρίσκονται σ' αυτή την κατηγορία; Ελάχιστοι. Εγώ μόνο έναν τέτοιο γνωρίζω. Ή μάλλον μία. Διότι η (ας την πούμε) «Κούλα» μπορούσε να σε βάλει όπου ήθελες, χωρίς να το πάρει χαμπάρι κανείς. Ευτυχώς η Κούλα με

είχε σαν θεό της, γιατί κατά το παρελθόν έτυχε να τη γλιτώσω από κάτι καχοτοπιές, οπότε ό,τι της ζητούσα το έκανε και ήξερα πως, αν γινόταν η στραβή, δεν θα άνοιγε το στόμα της παρά μόνο για να πει νερό (στην υγείά μου). Εσείς πάντως να θυμόσαστε ότι δεν είσαστε Κούλες, οπότε καλό θα ήταν να μένετε μακριά από τέτοιου είδους μαγκιές.

Υπάρχουν όμως και πληροφορίες που δεν μπορείς να έχεις μέσω της τεχνολογίας, ειδικά σε μια χώρα σαν την Ελλάδα, όπου η ψηφιοποίηση των αρχείων είναι εντελώς καινούργιο φρούτο.

Η παροιμία που λέει «Ρωτώντας πας στην Πόλη» είναι, στο επάγγελμά μας, εντελώς λάθος. Διότι ρωτώντας πάνε και τα παιδιά της Δίωξης, να μάθουν «ποιος ρώτησε στα περίξ και τι» και πριν το καταλάβεις βρίσκεσαι στη λίστα των υπόπτων. Δεν είναι καλό να βρεθείς στη λίστα των υπόπτων, διότι, ανάλογα της διάθεσης και των αναγκών της Υπηρεσίας, αναβαθμίζεσαι τάχιστα στη λίστα των «δραστών» —κι άντε να ξεμπλέξεις!

Δεν ρωτάς λοιπόν. Ακούς.

Οι άνθρωποι είναι φτιαγμένοι για να μιλάνε. Για όλα και για όλους. Κι όταν βρουν κάποιον να τους ακούσει μιλάνε ακόμα περισσότερο. Καφενεία, μαγαζιά, κουρεία, είναι αστείρευτες πηγές πληροφοριών. Ακούς και μαθαίνεις ό,τι σ' ενδιαφέρει να μάθεις. Χωρίς καθόλου προσπάθεια, και το σημαντικότερο... χωρίς να εκτίθεται.

Ο κύριος Νώντας δεν είχε πια μυστικά από μένα.

Γνώριζα το καθημερινό του πρόγραμμα, τις συνήθειές του, τι εφημερίδα διάβαζε, πώς έπινε τον καφέ του και τι φαγητά προτιμούσε. Όλα αυτά μπορεί να φαντάζουν άχρηστες πληροφορίες, και ίσως να είναι. Όμως μέσα στο μπούγιο συχνά μπερδεύεται και η λεπτομέρεια που σε κάθε τέτοια επιχείρηση κάνει τη διαφορά.

—Το λέει ακόμα η περδικούλα του, του εσχατόγηρου,

μου εξομολογήθηκε ο κουρέας του καθώς με κούρευε. Κάθε δεύτερη Τετάρτη, δέκα η ώρα νταν, βρέξει χιονίσει, πάει στη Φυλής, στις πουτάνες, να ξεδώσει.

—Μπα;...

—Ναι, σου λέω. Εξακριβωμένο!... Τώρα θα μου πεις... καλά, δεν έχει λεφτά να φέρει μια βιζιτατζού στο σπίτι, να το γλεντήσει, βρε αδερφέ, με άνεση; Μωρέ έχει και παρα-έχει, αλλά τα λυπάται ο καρμύρης. Δεκαπέντε χρόνια τον κουρεύω... ένα δίφραγκο μου αφήνει περμπουάρ, ο τσίπης! Χριστούγεννα... Πάσχα... εκεί... δίφραγκο! Λες και θα τα πάρει μαζί του. Αμ, τα σάβανα δεν έχουν τσέπες, μάστορη, πάρτο χαμπάρι! Τα λέω καλά, κύριέ μου;...

—Το ευαγγέλιο!...

Η δουλειά λοιπόν έπρεπε να γίνει μια απ' αυτές τις αμαρτωλές Τετάρτες, μεταξύ δέκα και έντεκα.

Υπήρχε μια ακόμα λεπτομέρεια να μελετηθεί. Η αναγνώριση του χώρου.

Οι παλιοί συνάδελφοι προς τούτο φρόντιζαν να πιάσουν φιλενάδα την υπηρετριά του στόχου που είχαν βάλει. Αυτή τους έμπαζε, λάθρα, τη νύχτα, για ό,τι ευχάριστο ήθελε προκύψει και ιδού η αναγνώριση του χώρου.

Αυτό είχε το ευχάριστο της συνεύρεσης με την υπηρετριά (το τερπνόν μετά του ωφελίμου), είχε όμως κι ένα κακό. Τα σαΐνια της Δίωξης την είχαν φυλλιαστεί την εργο-λαβία και μόλις έσκαγε το περιστατικό παίρναν ιδιαιτέρως τη μοιραία.

—Για πες...

—Εγώ;;;!!! Τι;... Εγώ δεν ξέρω τίποτις! Να στραβωθεί, κυρ-αστυνόμει!

—Κάναν φιλαράκο δεν έμπαζες μέσα, στη ζούλα δηλαδή;

—Εγώ;!!! Άπαπά τέτοια πράματα!...

—Κανέναν; Για σκέψου... Δεν είναι κρίμα να μπλέξεις εσύ και να πλερώσεις άδικα τη νύφη, κορίτσι πράμα;

—Μόνο τον ξάδερφό μου, τον Παναγιώτη, έβαλα μέσα μια φορά... που μου 'φερε κάτι πράματα απ' το χωριό δηλαδή...

—Και πού συχνάζει ο ξάδερφος ο Παναγιώτης;

Κι έτσι ο «ξάδερφος» γινόταν τσιμπητός και η αστυνομία είχε να προσθέσει μια ακόμη επιτυχία στο πλούσιο παλμαρέ της.

Παρουσιάστηκα στην πόρτα του κυρίου Νώντα, αριστοτεχνικά μεταμφιεσμένος σε τεχνικό του ΟΤΕ, με την πρόφαση να μετρήσω τη σύνδεση, διότι μας είχε αναφερθεί, λέει, κάποιο πρόβλημα με τις γραμμές από τον διαχειριστή της πολυκατοικίας.

Που ήταν η καθαρή αλήθεια, διότι η Κούλα το δημιούργησε και η ίδια φρόντισε να κάνει εκτροπή στην κλίση του διαχειριστή προς τις βλάβες του ΟΤΕ.

Δεν μου χρειάστηκαν περισσότερα από πέντε λεπτά για να δω αυτό που μου χρειαζόταν.

Η πόρτα ήταν ασφαλείας. Κανένα πρόβλημα. Ρωτήστε όποιον κλειδαρά θέλετε. Δεν υπάρχει πόρτα που να μην ανοίγει με τα κατάλληλα εργαλεία.

Συναγερμός δεν υπήρχε. Ο τσίπης τον τσιγκουνεύτηκε. Υπέροχα!

Η «βλάβη» φυσικά αποκαταστάθηκε —ο διαχειριστής ειδοποιήθηκε σχετικώς— οπότε όλοι ευχαριστημένοι και πιο πολύ απ' όλους ο υποψήφιος διαρρήκτης.

Το πρώτο μέρος του σχεδίου εξελίχτηκε ιδανικά.

Τετάρτη βράδυ έμπαινα στο σιωπηλό κι έρημο διαμέρισμα του ερωτύλου κυρίου Νώντα. Φως έμπαινε από τον

δρόμο κι έτσι δεν χρειάστηκε καν να χρησιμοποιήσω τον φακό που πάντα κουβαλώ μαζί μου, για κάθε ενδεχόμενο.

Τα μέρη που κάποιος χρησιμοποιεί για κρυψώνες είναι γνωστά, τόσο τους συναδέλφους όσο και στους πολισμάνους, εσείς οι άλλοι δεν χρειάζεται να ξέρετε. Η έρευνα διεξήχθη ταχύτατα και μεθοδικά, προσέχοντας να μην πειράξω στο ελάχιστο την τάξη –ή την αταξία– των πραγμάτων και των επίπλων.

Τίποτα, πουθενά! Εκτός από δυο διπλωμένα εικοσάευρα σ' ένα γυάλινο βαζάκι του καφέ στην κουζίνα, για τα τρέχοντα έξοδα, που φυσικά δεν πείραξα.

Άφησα την εντοιχισμένη ντουλάπα της κρεβατοκάμαρης τελευταία, γιατί μόνον εξαιρετικά αφελείς τσιφούτηδες θα σκέφτονταν να φυλάξουν τον θησαυρό τους εκεί κι ο Νώντας δεν μου φαινόταν να είναι απ' αυτούς.

Τίποτα φυσικά!

Όμως πρόσεξα πως η ντουλάπα ήταν λιγότερο βαθιά από το σύνθηδες, οι κρεμάστρες με το ζόρι χωρούσαν. Μια πιο προσεκτική παρατήρηση μου φανέρωσε πως το πίσω της μέρος είχε επένδυση ξύλινη. Ένα ελαφρό χτύπημα μου έδειξε πως το ξύλο δεν ακουμπούσε στον τοίχο. Ίσως να είχε γίνει αυτό για την υγρασία, ίσως και όχι.

Μου πήρε ένα τέταρτο ν' ανακαλύψω σε μια γωνιά κάτω τον μηχανισμό που έκανε το ξύλινο πανώ ν' ανέβει περί τα εβδομήντα εκατοστά μέσα σε μια εγχοπή στον οροφή της ντουλάπας. Μπίνγκο και Alleluia Brothers! Βρισκόμουν μπροστά στο θησαυροφυλάκιο του πονηρού τοκογλύφου.

Στοιβες από χαρτονομίσματα σε δεσμίδες, μέσα σε σακούλες από χοντρό νάϋλον, αεροστεγώς κλεισμένες με φαρδιά, διαφανή, κολλητική ταινία. Μ' έναν πρόχειρο υπολογισμό είχαμε εδώ σίγουρα πάνω από μισό εκατομμύριο.

Με μεγάλη προσοχή αφάιρεσα από μια από τις κάτω

και πίσω σακούλες 50.000 και ξανασφράγισα σχολαστικά τη σακούλα, τακτοποιώντας τα πάντα όπως τα βρήκα.

Έβγαίνα από την πολυκατοικία, σαν κύριος, λίγο πριν από τις έντεκα.

Αν ο κύριος Νώντας δεν συνήθιζε, όπως ο θείος Σκρουτζ του Γουώλτ Ντίσνεϋ, να μετράει τα λεφτά του κάθε βράδυ πριν κοιμηθεί –πράγμα απίθανο– δεν υπήρχε περίπτωση ν' αντιληφθεί την απώλεια. Με το μάτι οι σακούλες φαίνονταν άψογες κι απείραχτες.

Και δεν το αντιλήφθηκε.

Την επομένη ο Ανέστης λάβαινε, με courier, ένα μικρό δέμα, στο οποίο, κατάπληκτος, βρήκε 50.000 ευρώ κι ένα σημείωμα.

Το σημείωμα έγραφε:

«Πλήρωσε το χρέος σου στον τοκογλύφο. Οι δέκα επιπλέον χιλιάδες είναι για να κάνεις μια καινούργια αρχή. Φρόντισε στο μέλλον ν' αποφύγεις τις κακοτοπιές αυτού του είδους, γιατί κι αυτή η Θεία Πρόνοια κάποτε κουράζεται με τη βλακεία των ανθρώπων».

Αυτό ήταν το πρώτο μέρος του σχεδίου. Το αλτρουιστικό. Υπήρχε βεβαίως και δεύτερο, το καθαρά ωφελμιστικό.

Σιγουρεύτηκα ότι ο Ανέστης ξεχρέωσε τον τοκογλύφο όταν το ζήτημα έγινε πρώτο θέμα συζήτησης στο καφενείο.

—Κι από πού, ρε Κώτσο;... Απ' το ψιλικατζήδικο;

—Όχι, μωρέ... ένας θείος του, από την Αφρική...

—Αμ έτσι πε μου!... Και ήτουνε πολλά, που λέει ο λόγος;

—Αμ δεν θα 'ταν; Με τους τόκους που βάνει καπέλο, ο σκατόψυχος...

—Άπαπά!... Ο Θεός να μας φυλάει!...

—Μακριά από μας, Γιώργη. Μακριά από μας!

—Αμήν, Παναγία μου.

Απέφυγα να περάσω από το ψιλικατζήδικο, μήπως κι ο ευεργετηθείς θυμόταν την κουβέντα μας και τη συνέδεε με το ουρανοκατέβατο δέμα. Δεν βοηθάς τον άλλο να σε θυμηθεί, ούτε να κάνει επικίνδυνους συνειρμούς, γιατί είπαμε, οι άνθρωποι έχουν την κακιά συνήθεια να μιλάνε, κι όσο μιλάς όλο και κάποιος ακούει. Και πριν το καταλάβεις βρίσκεσαι μπλεγμένος –από τη βλακεία των άλλων.

Σ' αυτή εδώ τη δουλειά, τη δική μας, το μεγάλο προσόν του καλλιτέχνη είναι να περνάει απαρατήρητος. Το χειροκρότημα κοστίζει.

Τη μεθεπόμενη Τετάρτη ο κύριος Νώντας, Εγγλέζος στις συνήθειές του, βγήκε την καθιερωμένη ώρα και χάραξε πορεία για τον προσωπικό του παράδεισο της οδού Φυλής.

Αυτή τη φορά μου πήρε λιγότερο από μισή ώρα να μπω, να μεταφέρω τις δεσμίδες από τις σακούλες σ' έναν μεγάλο σάκο Γυμναστηρίου, που είχα φέρει εξεπιτούτου και να βάλω στη θέση τους τον αντίστοιχο, κατά προσέγγιση, αριθμό δεσμίδων που είχα επιμελώς ετοιμάσει από χαρτί εφημερίδων, σαν final touch του καλλιτέχνη, αλλά και για να παρατείνω όσο γινόταν περισσότερο την ανακάλυψη από τον συνταξιούχο της καταστροφής που υπέστη.

Δακτυλικά αποτυπώματα δεν υπήρχε περίπτωση να βρεθούν, γιατί είχα χρησιμοποιήσει χειρουργικά γάντια, ούτε και για γενετικό υλικό ήταν ν' ανησυχεί κανείς, αφού τότε ακόμη αυτή η δυνατότητα ανίχνευσης δεν υπήρχε στην εδώ αστυνομία (παρ' όλο που τη διαφήμιζαν αναίσχυντα οι πληρωμένοι κοντυλοφόροι των ΜΜΕ).

Δεν ξέρω πότε ο κύριος Νώντας ανακάλυψε τη συμφορά που τον βρήκε, διότι ουδεμία σχετική καταγγελία έγινε. Που θα πει ότι αφενός μεν τα λεφτά αυτά δεν θα μπορούσε να δικαιολογήσει στις αρχές κι αφετέρου ότι, ενδεχομένως,

στο σπίτι του ή αλλού να υπήρχαν κι άλλες τέτοιες καβάντζες, με σημαντικότερα ίσως ποσά.

Πέρασα από το ψιλικατζήδικο του Ανέστη μετά από δυο μήνες. Δεν ήταν εκεί. Πίσω από τον πάγκο η γυναίκα του. Αγόρασα μια κούτα τσιγάρα (τα εγγλέζικα, τα δικά μου) και ρώτησα έτσι, en passant που λένε, για τον Ανέστη.

—Ο Ανέστης, κύριέ μου... πού να σας τα λέω..., είπε αναστενάζοντας η γυναικούλα. Μπλεξίματα. Μπλεξίματα ατελείωτα! Κι όλα να πέφτουν στους ώμους τους δικούς μου. Που τι να πρωτοκάνω, η καφερή, από πού ν' αρχίσω και πού να τελειώσω;...

—Τι μπλεξίματα; ρώτησα μ' ένα σφίξιμο στο στομάχι. Όχι πάλι με τίποτα τοκογλύφους ελπίζω...

—Α, το περάσαμε κι αυτό, αλλά ευτυχώς τελείωσε, κύριέ μου. Χάρη στα λεφτά του θείου από την Αφρική —να 'ναι καλά ο άνθρωπος— το σώσαμε το σπιτάκι μας και δεν βρεθήκαμε στους πέντε δρόμους. Γλιτώσαμε από το κοράκι και πέσαμε σε τσακάλια! Πού να σας τα λέω με την κατάντια μας!...

—Δηλαδή;

—Το άτιμο το χαρτί! είπε η γυναίκα. Αυτό το καταραμένο το χούϊ! Έτσι κοντέψαμε να χάσουμε και το σπίτι μας, στα καλά του καθουμένου...

Τόμπολα!

—Μα το σπίτι δεν το διεκδικούσε η Τράπεζα; απόρησα. Εξ' αιτίας ενός δανείου;...

—Ποια Τράπεζα και ποιο δάνειο, κύριέ μου, αναφώνησε η γυναίκα. Αυτά τα έλεγε στον κόσμο για να σκεπάσει τις ντροπές του. Η τσόχα ήταν το «δάνειο»... γι' αυτό πήγε στον τοκογλύφο.

Μάλιστα.

—Και τώρα τι έγινε; ρώτησα.

—Φυλακή, πανάθεμά τον! Φυλακή. Υπόγραφε σε κάτι καλά παιδιά —προμηθευτές κι εμπόρους— επιταγές ακάλυπτες, λέει, ένεκα που όλα τα είχε ακουμπήσει στον Φάντη και τα 'χασε. Τον πιάκαν αυτοί, του δώκανε ένα γερό βρωμόξυλο, του κάναν και μήνυση κι ορίστε τα χαίρια μας! Και δαρμένοι και φυλακωμένοι. Κι εγώ, η κακομοίρα, να τρέχω και να μη φτάνω.

Απέραντη η ανθρώπινη κουταμάρα! Δεν το λέω εγώ, ο Αϊνστάϊν το είπε.

—Και τώρα;

—Τώρα... πουλάω ό,τι εμπόρευμα μας έχει απομείνει... κοιτάζω να δώκω πουθενά το μαγαζί —ποιος να το πάρει μ' αυτή την κρίση;— μήπως και καταφέρουμε να ξεχρεώσουμε ένα μέρος τουλάχιστον της ζημιάς. Σκάλες θα καταλήξω να πλένω, να μου το θυμηθείτε, κύριέ μου... που μου τα 'λεγε εμένα η συχωρεμένη η μάνα μου, αλλά δεν άκουγα. Με στράβωσε ο έρωτας και φορτώθηκα τον χαρτοπαίχτη. Που να μην έσωνα! Και ξέρετε ποιο είναι το τραγικό; Κοντά στα εικοσιπέντε χιλιάρια που έστειλε ο θείος, για να σωθεί το σπίτι, έστειλε κι άλλα πέντε, «για μια καινούργια αρχή», όπως έγραψε. Ορίστε η καινούργια αρχή!

Όπα!...

—Πόσο είπατε ότι χρωστούσατε στον τοκογλύφο; ρώτησα (ελαφρώς σοκαρισμένος).

—Εικοσιπέντε χιλιάρια, απάντησε η γυναίκα. Τόσο πήγαν με τους τόκους του αφορεσμένου —που να τα ξοδέψει σε γιατρούς, Παναγία μου!

Α, ρε Ανέστη!

Πλήρωσα τα τσιγάρα, ευχήθηκα στη χαροκαμένη καλή τύχη και βγήκα στον δρόμο και στον καθαρό αέρα.

Να σε πιάνει κώτσο ένας έξυπνος είναι, κατά κάποιον

τρόπο, παράσημο. Να σε πιάνει όμως ένας βλάκας είναι μεγάλη κατάντια. Έστω κι αν στην τελική σούμα εσύ ήσουν ο κερδισμένος.

Τουλάχιστον έλαβα ένα μάθημα για την ανθρώπινη φύση. Ένα μάθημα που πλήρωσε, εν αγνοία του, ο καθ' όλα αξιοσέβαστος κύριος Νώντας, ο τοκογλύφος –τη ευγενή χορηγία ενός φυλακισμένου για χρέη.

Κάτι είναι κι αυτό.

“Καπετάν Ανδρέα Ζέπο...”

Ο Κλέφτης θεωρεί το Χρήμα συμβατική συμπύκνωση Εργασίας και τον Χρυσό μαγική συμπύκνωση Εργασίας. Ο Κλέφτης γνωρίζει τα προτερήματα του Χρήματος –είναι όπλο γενικής χρήσεως, γίνεται αποδεκτό παντού και πάντα.

(Ηλίας Πετρόπουλος, «Εγχειρίδιον του Καλού Κλέφτη»)

Η σχέση μου με την θάλασσα είναι θα έλεγα παραθεριστική. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπήρξα μέλος της κωπηλατικής ομάδας του Καίμπριτζ, τη χρονιά που βουλιάξαμε κυριολεκτικά τους φλώρους της Οξφόρδης, ούτε ότι η συμμετοχή μου στον Ιστιοπλοϊκό Όμιλο της Γλυφάδας περιορίζεται στις δεξιώσεις και τα αναπόφευκτα, βαρετά, κοσμικά δείπνα.

Όπως ο αείμνηστος Mike Romanoff, ιδιοκτήτης του θρυλικού ομώνυμου εστιατορίου του Beverly Hills, είχε πει στον επίσης αείμνηστο φίλο του David Niven: “*To be a successful impostor is a full time job, old chap*”. Και αν ο γιος ενός άσημου μπακάλη από τη Βίλνα της Λιθουανίας μπορούσε να περάσει σαν Πρίγκηπας Μιχαήλ Αλεξάνδροβιτς Ντμίτρη Ομπολένσκυ Ρωμανώφ, πόσο δύσκολο θα ήταν για τον εγγονό του διάσημου Αρσέν Λουπέν να υποδυθεί

τον ρόλο ενός ταπεινού λοστρόμου, ονόματι Αναστάση Λέπουρα (εκ Γαλαξιδίου);

Γιατί λοστρόμος; Διότι αυτός ήταν ο ρόλος που θα καθιστούσε την προσέγγιση του καπτα-Αλέκου Ζούρβα πιο εύκολη και φυσιολογική.

Ποια η έγκραψη με τον εν λόγω καπετάνιο;

Όπως τυχαίως. Όπως πολλά από εκείνα που καθορίζουν την πορεία μας σ' αυτή την παλιοζωή, τον παλιόκοσμο και την παλιοκοινωνία –που λέει και το αρχαίο άσμα.

Όπως τυχαίως εκείνο το βράδυ βρέθηκα να παρακολουθώ, για επαγγελματικούς λόγους εννοείται, ένα από τα καλοστημένα εκείνα «έγκυρα και καταξιωμένα» δελτία ειδήσεων, «έγκυρου και καταξιωμένου» τηλεοπτικού καναλιού, από κείνα που τα κοιτάς και λερώνεσαι.

Το όχι και τόσο πιασάρικο θέμα τη στιγμή εκείνη αφορούσε στο ναυάγιο, ανοιχτά του Ινδικού Ωκεανού, ενός φορτηγού, ελληνικής πλοιοκτησίας, πλην σημαίας Παναμά. Μας διαβεβαίωναν ότι πλοίαρχος, υποπλοίαρχος και πρώτος μηχανικός, άπαντες πατριωτάκια μας, είχαν διασωθεί και ήσαν καλά στην υγεία τους, ενώ για το πλήρωμα, απαρτιζόμενο από ανώνυμους Πακιστανούς και Φιλιππινέζους, επί το πλείστον, οι πληροφορίες ήσαν κάπως πιο αόριστες και συγκεχυμένες –αλλά και ποιος σκοτίστηκε!

Το κανάλι, πάντα κοπτόμενο για τη σωστή ενημέρωση των νοημόνων τηλεθεατών του, είχε στείλει δαιμόνια ρεπόρτερ στα γραφεία της ναυτιλιακής εταιρίας, στην οποία ανήκε το ατυχές πλεούμενο, όπου όμως –λόγω φόρτου εργασίας– δεν κατέστη δυνατόν να γίνει δεκτή από τους «αρμόδιους». Κατέφυγε λοιπόν στη γνώμη «ειδικού» διερχομένου τη στιγμή εκείνη έμπροσθεν των γραφείων, ο οποίος ευθαρσώς δήλωσε ναυτικός και γνώστης.

—Α, καλάαα..., είπε ο γνώστης καγχάζοντας ειρωνικά. Παλιά μου τέχνη κόσκινο! Λες και δεν ξέρουμε πώς γίνονται αυτά...

—Τι εννοείτε; ρώτησε η δαιμόνια ρεπόρτερ, ελαφρώς αλαφιασμένη.

—Και η εταιρία και ο εν λόγω καπετάνιος είναι στην πιάτσα γνωστοί και μη εξαιρετέοι... Ψάξτο, μανίτσα, και θα δεις...

Κάτι πήγε να πει η μανίτσα, αλλά από το κοντρόλ έσπευσαν να διακόψουν τη σύνδεση και να περάσουν σε άλλα συνταρακτικά νέα, όπως το διαζύγιο γνωστής influencer με επίσης γνωστόν, αργόσχολο «ωραίο», ασαφούς επαγγέλματος και σεξουαλικού προσανατολισμού.

Με την περιέργειά μου κεντρισμένη το έψαξα, όπως πρότεινε στην κομμένη ρεπόρτερ ο άγνωστος ναυτικός, πλην «γνώστης».

Και βρήκα πράματα και θάματα!

Τα τελευταία τρία χρόνια η χαροκαμένη εταιρία είχε υποστεί συνολικά πέντε ναυάγια. Με θύματα βεβαίως, αλλά όπως επρόκειτο για τριτοκοσμικούς ανώνυμους ναυτικούς της ανάγκης, κανείς δεν ασχολήθηκε, πέρα από μια ξερή αναφορά απωλειών. Όλα τα ναυάγια είχαν να κάνουν με σαπιοκάραβα, σκυλοπνίχτες πρώτης, που απεδείχθησαν απείρως επικερδέστερα, για τους πλοιοκτήτες, βουλιαγμένα απ' ότι όταν χαροπάλευαν στην επιφάνεια των κυμάτων.

Και η μεγάλη έκπληξη!...

Μάντεψε ποιος ήταν καπετάνιος και στις πέντε αυτές ατυχείς περιπτώσεις... Ναι, πολύ σωστά το μάντεψες... ο ίδιος ο περίφημος καπετάν Αλέκος Ζούρβας! Που είμαι σίγουρος ότι αν ο συχωρεμένος ο Παπαϊωάννου ζούσε —και είχε πόντους στην τυχερή-άτυχη ναυτιλιακή— αντί για το περίφημο άσμα για τον καπετάν Ανδρέα Ζέπο θα σκάρωνε τούτο εδώ...

*Καπετάν Αλέκο Ζούρβα
χαίρομαι όταν σε βλέπω.*

(Συγγνώμη που δεν πέτυχα την ομοιοκαταληξία).

Με την περιέργεια κεντρισμένη κατέφυγα για μια ακόμη φορά στις εξαιρετικές ικανότητες της αφοσιωμένης, και μοναδικής στην Τέχνη της Αναζήτησης, Κούλας.

—Μπορούμε να διερευνήσουμε ολίγον τι το ποιόν αυτού του θαλασσόλυκου, θησαυρέ μου; τη ρώτησα.

—Μπορώ να σου το αρνηθώ όταν μου το ζητάς τόσο αισθαντικά; μου απάντησε εκείνη κι έσχυψε με ζήλον στη θάλασσα των οθονών που είχε μπροστά της.

Σε λίγο άρχισε τα «χμμ... χμμ», που γνώριζα πλέον άριστα, μετά από τόσα χρόνια ανέφελης κι εποικοδομητικής συνεργασίας.

—Για πες..., την προέτρεψα, ξέροντας ότι περίμενε να δείξω μια εύλογη ανυπομονησία, ώστε να παίξει τον ρόλο που τόσο λάτρευε —αυτόν του κομιστή απροσδόκητων όσο και συνταραχτικών ειδήσεων.

—Δεν πρόκειται για έναν απλό καπετάνιο, μου λέει.

—Αλλά;...

—Είχε πόντους και στα πέντε βυθισμένα σαπιοκάραβα.

—Ω!

—«Ω!» δεν λες τίποτα! Που θα πει ότι εισέπραξε κι από τα ασφάλιστρα, το κουνάβι.

Ενδιαφέρον!

—Μπορούμε να δούμε αν φαίνεται αυτό στους τραπέζι-κούς του λογαριασμούς;

—Πάω στοίχημα ότι οι λογαριασμοί του θα είναι άψογοι, είπε. Γιατί στις περιπτώσεις αυτές οι μισθοδοσίες και οι απολαβές από τους πόντους της πλοιοκτησίας δεν μπορούν να κρυφτούν.

—Δίχιο έχεις, μουρμούρισα απογοητευμένος.

—Τα bonus όμως; είπε η Κούλα θεατρικά.

—Ποια bonus; απόρησα εγώ, ο άσχετος.

—Οι εταιρίες δικαιολογούν τη χορήγηση bonus στους υπαλλήλους τους, μου εξήγησε η φωστήρας. Τα bonus κάθε χρονιάς δηλώνονται μαζικά κι όχι ονομαστικά —όσα δηλώνονται δηλαδή. Οπότε η Εφορία δεν μπορεί να ξέρει ποιος τα έλαβε. Κι ο αποδέκτης βέβαια, αν δεν είναι ηλίθιος, δεν θα πάει να τα καταθέσει στην Τράπεζα.

—Κούλα είσαι θησαυρός! αναφώνησα ενθουσιασμένος.

—Είμαι, αλλά ποιος μου το αναγνωρίζει;...

—Μήπως μπορούμε να έχουμε μια εικόνα των bonus που χορήγησε η εταιρία τις χρονιές που είχαμε τα ναυάγια και να τα συγκρίνουμε μ' εκείνα άλλων ετών;

—Θα με πας να χορέψουμε μετά;

—Στα ανώτερα κέντρα, κορίτσι μου!

Η Κούλα πλοηγήθηκε στον λογιστικό κυκεώνα της ναυτιλιακής και ω, του θαύματος! οι χρονιές των ναυαγίων είχαν δυσανάλογο ύψος bonus (προς τα πάνω) σε σχέση με τις συνηθισμένες χρονιές.

—Να ρίξουμε μια ματιά και στους λογαριασμούς του θαλασσοπνίχτη τώρα; παρακάλεσα.

—Ό,τι θέλει ο ευεργέτης μου!

Σε είκοσι λεπτά η Κούλα μου ανακοίνωσε το πόρισμα.

—Όπως αναμενόταν, είπε. Οι μισθοί και το μικρό μερίδιο που του αναλογούσε από τα ασφάλιστρα. Αστεία πράγματα!

—Που θα πει ότι τα άλλα τα φυλάει κάπου, μουρμούρισα σκεφτικός. Μένει να βρούμε πού.

—Η έξοδος που λέγαμε;

—Έξοδος τώρα, σε μια μίζερη, τριτοκοσμική Αθήνα, ή διακοπές στις Μαλβίδες μετά; ρώτησα με όλη την αθωότη-

τα που με χαρακτηρίζει σε κάτι τέτοιες κρίσιμες περιστάσεις.

Η Κούλα αναστέναξε.

—Νά... αυτά κάνεις και δεν μπορούν οι γυναίκες να σου αρνηθούν τίποτα –ακόμα και τη στοργή τους, είπε.

* * *

Ο θαλασσοπνίχτης καπετάνιος ήταν από τον Πόρο, Αρβανίτης, όπως το όνομά του έδειχνε. Από εκεί ξεκίνησε την καριέρα του κι εκεί επέστρεφε μετά από κάθε ταξίδι (πες καλύτερα ναυάγιο), να ξεκουραστεί και ν' απολαύσει τα καλά της ευμάρειας, που το προσοδοφόρο του επάγγελμα εξασφάλιζε, μαζί με οικογένεια, συγγενείς και φίλους.

Ο Πόρος είναι από τους συφερτικούς παραθεριστικούς προορισμούς των Αθηναίων. Τουλάχιστον ήταν, μια φορά κι έναν καιρό, πριν εκτιναχθούν τα πάντα στον Θεό και καταντήσε η χώρα μας απαγορευτική για τους ιθαγενείς. Για τότε που μιλάμε όμως τα πράγματα ήταν ακόμα κάπως – αλλά όχι εντελώς– ανθρώπινα.

Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες λοιπόν υπήρχε μια σταθερή ροή αυτοχθόνων και μη μικροαστών (κυρίως) από Αθήνα-Πειραιά, αλλά κι από την απέναντι Πελοπόννησο, διότι το νησί ήταν προσβάσιμο κι από ξηράς, μέσω Γαλατά. Έτσι κι έμπαινε ο Οκτώβριος όμως γινόταν ό,τι σε όλα τα τουριστοδίαιτα μέρη της χώρας αυτής, των γκαρσονιών και των ξενοδόχων. Τα πάντα κατέβαζαν ρολά και μια βαριά επαρχιακή βαρεμάρα χαμήλωνε και τύλιγε τα πάντα σε μια λασπιασμένη μουντάδα, που θα ενέπνεε στον άτυχο Καρυωτάκη ποιήματα εφάμιλλα της «Πρέβεζας».

Αυτά για τον φουκαρά τον ξένο που θα είχε την ατυχία –λόγω δουλειάς ή συγκυρίας– να ξεπέσει εκεί. Για τους ντόπιους ήταν αλλιώς.

Βρέθηκα εκεί στα μέσα του Οκτωβρίου, στα κλεισίματα δηλαδή. Οι ελάχιστοι παραπλανημένοι τουρίστες που έφτα-

ναν εδώ έριχναν μια ματιά στην ερημωμένη παραλία κι έτρεχαν στο πρακτορείο να ρωτήσουν πότε αναχωρεί το επόμενο πλεούμενο, δεν έχει σημασία για πού, αρκεί να τους έπαιρνε από εδώ.

Είχαν απομείνει δυο καφενεία ανοιχτά. Το ένα για όποιον ξώμενε εδώ, τους «ξένους» δηλαδή, και το άλλο για κείνους τους αυτόχθονες που είχαν σχέση με τη θάλασσα, ψαράδες, ναυτικούς και καπεταναίους, με αυτούς τους τελευταίους ν' αποτελούν πια μειοψηφία. Διάλεξα φυσικά αυτό το τελευταίο.

Κι όπως συμβαίνει στα φτηνιάρικα καουμπόυκα έργα της *Cinecittà* οι υπάρχοντες θαμώνες στράφηκαν να με κοιτάξουν, με απροκάλυπτη δυσaréσκεια, για να μην πω εχθρότητα. Σίγουρα κάποιον άγραφο νόμο παραβίαζα εδώ.

Το αξούρηγο γκαρσόνι δεν βιάστηκε να σπεύσει για να πάρει παραγγελία.

—Καφέ βαρύ-γλυκό και κονιάκ, του ζήτησα.

—Τι κονιάκ; γρύλισε αυτός ανόρεχτα.

—Από το φθηνό, δεν είμαι τουρίστας.

—Και τι είσαι; ενδιαφέρθηκε ο τύπος.

—Περαστικός.

Έφυγε κι επέστρεψε, όχι πολύ γρήγορα, με την παραγγελία.

—Ναυτικός; ρώτησε καθώς σεβίριζε ανόρεχτα.

—Ναυτικός, απάντησα.

—Ξέμπαρκος;

—Ανάμεσα σε δυο μπάρκα.

—Για μακριά;

—Θα δούμε.

Κοντοστεκόταν.

—Έχεις πού να μείνεις; ρώτησε ξανά.

—Όχι, αλλά είμαι σίγουρος ότι κάτι θα έχεις να προτείνεις, απάντησα.

—Αυτή την εποχή δύσκολα βρίσκεις δωμάτιο. Όλα κλείνουν. Όμως για τήρα μήπως και μπορέσει να σε βολέψει κάπου η θειά-Μπίλιω... Πε της ότι σε στέλνει ο Βαγγέλης, ξέρει αυτή.

—Και πού θα τη βρω την θειά-Μπίλιω; ρώτησα.

Μου είπε. Όχι πολύ μακριά από την παραλία... Μέσα και προς τα πάνω... μην περιμένω ανέσεις και τέτοιες αηδίες... αυτά είναι για τους τουρίσθηδοι και τα φλώρια... εμείς ειμάστενε αλλιώς μαθημένοι.

Ήπια τον ταγχιασμένο καφέ, το άθλιο κονιάκ, κάπνισα ένα τσιγάρο, πλήρωσα, μάζεψα τον σάκο μου και ξεκίνησα προς αναζήτηση του σπιτιού της θειάς-Μπίλιως. Στο καφεενείο είχα ήδη χτυπήσει καρτέλα.

Βρήκα το ερείπιο της ξενοδόχας στην ανηφόρα, χωμένο στα πίσω δρομάκια. «*ROUMS TO LET*» διαλαλούσε ανορθόγραφα η άθλια ταμπέλα πάνω από τη σιδερένια πόρτα.

Η θειά-Μπίλιω ήταν μια χοντρή κατσούφα, Αρβανίτισσα, που δεν φάνηκε να εντυπωσιάζεται από το παρουσιαστικό μου —όπως κι ο Βαγγέλης πριν, στο καφεενείο.

—Τώρα που κλείνουμε σου θυμήθηκε κι εσένα να 'ρθεις; με αποπήρε.

—Τώρα μπόρεσα, απολογήθηκα.

—Μπα; Και πώς αυτό;

—Είπα να ξεκουραστώ λίγο, μέχρι το επόμενο μπάρκο, εξήγησα.

—Τι, ναυτικός είσαι;

—Μάλιστα.

- Από 'δώ;
—Όχι, από το Γαλαξίδι.
—Και γιατί δεν πας στο Γαλαξίδι;
—Γιατί δεν έχω πια κανέναν εκεί.
—Μπα; Ορφανό, ορφανό;
—Εντελώς, θειά.

Δεν φάνηκε να εντυπωσιάζεται.

- Να σου δείξω την κάμαρη, μουρμούρισε.

Η κάμαρη ήταν μια συμφορά, τρία μέτρα επί τρία, μ' ένα στενό σιδερένιο κρεβάτι νοσοκομείου, μια φθηνοντουλάπα, από κόντρα πλακέ βαμμένο μουσταρδί, ένα παμπάλαιο ξύλινο τραπέζι και μια πλαστική καρέκλα. Το μοναδικό παράθυρο έβλεπε στο ντουβάρι του γειτονικού σπιτιού. Ο πιο αδέκαρος σακιδοφόρος τουρίστας θ' απελπιζόταν βλέποντάς το.

—Καμπινέ έχει στο βάθος του διαδρόμου, με πληροφόρησε η σπιτονοικοκυρά. Μην περιμένεις ζεστά νερά και τέτοια κομψόρ αυτή την εποχή, γιατί είπαμε... κλείνουμε. Για πόσες μέρες το θες, να 'χουμε το καλό ρώτημα;

- Μια βδομάδα ίσως... μπορεί και λιγότερο...

—Εχατό ευρά τη βραδιά, με πυροβόλησε η καλή γυναίκα.

Με πιάσαν τα γέλια.

- Καλό, της λέω. Για ξαναδοκίμασε.

Με αγριοκοίταξε.

- Τόσο το χρεώνουμε και μας παρακαλάνε, είπε.

—Μπορεί, αλλά εγώ δεν είμαι τουρίστας, θειά. Στον τόπο μου βρίσκομαι, ξέρω τι μου γίνεται.

- Και σαν πόσο λες, ελόου σου;

—Γι' αυτή την τρύπα; Είκοσι και πολύ που είναι.

—Καλά, δώκε πενήντα, να σου δώκω το κλειδί.

—Και θα μου δώκεις απόδειξη, θειά; της λέω. Με σφραγίδα από την εφορία κι απ' όλα;

Η έκφραση της θειάς-Μπίλιως άλλαξε. Σαν να ψευτοχαμογέλασε.

—Εντάξει, μια κουβέντα είπαμε, για να γελάσουμε, μου κάνει. Μην χαλάσουμε τις καρδιές μας, ακόμα δεν γνωριστήκαμε, που λέει ο λόγος. Δώκε τριάντα κι έλα κάτω να σου φτιάξω καφέ και να τα πούμε.

Αν ρωτήσεις κάποιον φτασμένο ηθοποιό θα σου πει πως ο μόνος τρόπος ν' αποδώσεις πειστικά σ' έναν ρόλο είναι να γίνεις ο ρόλος κι όχι να τον υποδυθείς. Αυτό για το Θέατρο είναι αρκετό, όχι όμως και για την κανονική ζωή. Εδώ χρειάζεται μελέτη, να εντρυφήσεις στις παραμικρές λεπτομέρειες, να μην αφήσεις τίποτα στην τύχη, γιατί όλοι ξέρουμε ότι του διαόλου του αρέσει ιδιαίτερα να σκαρώνει παιχνίδια.

Όμως, καμιά φορά, αυτά ακριβώς τα παιχνίδια είναι που κάνουν τη διαφορά σε ένα λεπτό εγχείρημα, σαν αυτό που είχα ξεκινήσει.

Γνωρίζοντας πολύ καλά πώς λειτουργούν οι μικρές, κλειστές κοινωνίες, όπου ο ξένος περνάει από ψιλό κόσκινο, πήγα στη μοναδική τράπεζα που βρήκα ανοιχτή προκειμένου ν' ανοίξω έναν λογαριασμό.

Με παρέπεμψαν σε μια κοπέλα μελαχρινή, που θα μπορούσε να λογιστεί ως εξαιρετικά παρουσιάσιμη, αν σ' αρέσουν αυτού του είδους οι βουκολικές, ανεπιτήδευτες ομορφιές —εμένα μου αρέσουν. Και μου άρεσε ακόμα περισσότερο η συγκεκριμένη όταν είδα το όνομα που έγραφε η ταμπέλα μπροστά της: «Κατίνα Ζούρβα»!

Στα μικρά μέρη όλοι βέβαια είναι λίγο-πολύ συγγενείς μεταξύ τους, με λίγη τύχη ίσως τούτη εδώ να ήταν από

τους κοντινούς του καπετάν θαλασσοπνίχτη –κάτι που θα διερευνούσα αργότερα φυσικά.

Της είπα ότι ήθελα ν' ανοίξω λογαριασμό με ένα ποσόν που μεταφερόταν από μια βελγική τράπεζα και μ' έβαλε να συμπληρώσω ένα πάκο από χαρτιά, αφού φωτοτύπησε την ταυτότητά μου κι έλεγξε τα στοιχεία εκείνα που αποδείκνυαν (λέμε τώρα...) την ύπαρξή μου ως Αναστάση Λέπουρα, με τη βοήθεια της ηλεκτρονικής τεχνολογίας.

Μια σημείωση εδώ, για τους συναδέλφους, τόσο τους επίδοξους όσο και τους ήδη εγκατεστημένους.

Αργά ή γρήγορα θα χρειαστεί να καταφύγουμε στην παραποίηση εγγράφων, προς όφελος του σκοπού που επιδιώκουμε. Προς τούτο υπάρχουν εξάισια προικισμένοι καλλιτέχνες, που είναι ικανοί να δημιουργήσουν οτιδήποτε, από πιστοποιητικό γεννήσεως και ταυτότητα μέχρι διαζευκτήριο και ληξιαρχική πράξη θανάτου. Τις επεμβάσεις αυτές το Σύστημα τις θεωρεί αξιόποινες, τις κατατάσσει στο αδίκημα της πλαστογραφίας και τις πατάσσει αμείλικτα, όπου και όταν μπορεί.

Οποιοσδήποτε απ' αυτούς τους (παρεξηγημένους) καλλιτέχνες θα σας πει ότι το τέλεια πλαστογραφημένο ντοκουμέντο είναι το αυθεντικό ντοκουμέντο –που έχει ελαφρώς πειραχτεί. Ας πάρουμε μια ταυτότητα. Χρειάζεται χαρτί (εύκολο), φωτογραφία (εύκολο), σφραγίδες (εύκολο) και τα στοιχεία του κατόχου συν τον αύξοντα αριθμό κλπ. Σ' αυτά τα τελευταία έγκειται η δυσκολία. Πριν από την ηλεκτρονική εποχή, στις περισσότερες των περιπτώσεων, η εξακρίβωση ήταν προβληματική. Τώρα βρίσκεις αμέσως αν ο Ιωάννης Παπαδόπουλος του Σοφοκλέους υπάρχει, αν κατοικεί εκεί που λέει ότι κατοικεί και αν το αναφερόμενο αστυνομικό τμήμα έχει όντως εκδώσει το εν λόγω δελτίο, με τον εν λόγω αύξοντα αριθμό. Σε τσιμπάνε στο πιτς-φυτίλι, μαχάρι και το καλλιτέχνημα να το εκπόνησε ο Ντα Βίντσι της πλαστογραφίας!

Ο Αναστάσιος Λέπουρας, εκ Γαλαξιδίου, αριθ. δελτίου ταυτότητας (ΧΧ*****), εκδοθέν υπό (xxx****), υπάρχει στ' αλήθεια και όλα του τα στοιχεία, μέχρι ΑΦΜ και ΑΜΚΑ, μέχρι δελτίου ταυτότητας και Ναυτικού Φυλλαδίου, είναι αυθεντικά, ως προς το περιεχόμενο και την ουσία δηλαδή, το κατασκευαστικό είναι μια άλλη ιστορία.

Ο Λέπουρας λοιπόν υπήρξε, μπορεί –και μακάρι– να υπάρχει ακόμα ο άνθρωπος. Με τη διαφορά ότι στο τελευταίο του ταξίδι, με μια Νορβηγική εταιρία, όταν πιάκανε Βανκούβερ έγινε τζαμπότης¹ κι έκτοτε αγνοείται η τύχη του (πάντως δεν καταζητείται). Το πιθανότερο να αναζήτησε την τύχη του εκείθεν του Ατλαντικού. Κι όπως δεν είχε εδώ οικογένεια και συγγενείς, ούτε ποινικές εκκρεμότητες, δεν τον αναζήτησε κανείς. Πώς ξετρυπώθηκε αυτός ο αδάμας; Τι να σας πω, θα σας γελάσω. Ρωτήστε την Κούλα.

Σε μισή ώρα λοιπόν η δεσποινίς Κατίνα με είχε τακτοποιημένο, με καινούργες βιβλιάρια καταθέσεων και την υπόσχεση ότι, εντός της εβδομάδος, η υπηρεσία θα μου χορηγήσει και κάρτα αναλήψεων από ΑΤΜ. Ο Λέπουρας λοιπόν νομιμοποιούσε την παρουσία του ενταύθα με τον καλύτερο τρόπο. («Ρωτήστε και την Τράπεζα να σας πει τι κύριος είμαι».).

—Να σας ρωτήσω κάτι; μου λέει στο τέλος η συμπαθέστατη Κατίνα.

—Παρακαλώ, προσφέρομαι εγώ (ευγενέστατα).

—Σχοπεύετε να εγκατασταθείτε εδώ;

—Θα το ήθελα πολύ, δεσποινίς μου, της λέω αναστενάζοντας διακριτικά. Όμως η μοίρα του ναυτικού είναι η θάλασσα. Δύσκολο να ριζώσει.

¹ Τζαμπότης: ελληνοαμερικάνικος όρος (τα λεγόμενα «Αστοριανά»). Εκ του jump off the boat. Χαρακτηρίζει αυτούς που την έκαναν σκαστή από τα καράβια προκειμένου να μπουν λαθραίοι στις ΗΠΑ και τον Καναδά.

Κούνησε το κεφάλι της με κατανόηση.

—Εμένα μου λέτε; μου λέει. Κόρη ναυτικού είμαι και η ίδια και ξέρω από πρώτο χέρι.

—Μπα; Ναυτικός ο μπαμπάς σας; υποκρίνομαι τον έκπληκτο εγώ. Οποία σύμπτωσης!

—Ναυτικός θαλασσοδαρμένος και θαλασσοπνιγμένος, είπε το κορίτσι. Νά, πριν από λίγο καιρό, ως εκ θαύματος, σώθηκε από ένα ναυάγιο. Του λέμε... και η μάνα μου και τ' αδέρφια μου, να το πάρει απόφαση, ν' αφήσει τη θάλασσα, αλλά... αγύριστο κεφάλι... Αρβανίτικο... ακούει;... δεν ακούει.

—Κουράγιο, της κάνω. Κουράγιο κι υπομονή. Μόνο, αν θέλετε ν' ακούσετε τη συμβουλή μου... ναυτικό ποτέ να μην πάρετε.

Χαμογέλασε.

—Α, όσο γι' αυτό δεν υπάρχει φόβος, είπε. Ο μέλλον σύζυγός μου είναι στεριανός. Ασχολείται με τουριστικές επιχειρήσεις και τη θάλασσα ούτε για μπάνιο, που λέει ο λόγος.

Αναστέναξα θεατρικά.

—Βλέπετε λοιπόν γιατί ο ναυτικός δεν μπορεί να στεριώσει; της λέω με παράπονο. Συναντάει μια όμορφη κοπέλα, ανάμεσα σε δυο μπάρκα, κι αρχίζει να ονειρεύεται... πλην όμως εκείνη βγαίνει να είναι λογοδοσμένη.

Γέλασε, αλλά το ματάκι της κάπως σαν να σπινθήρισε πίσω από τα γυαλιά της.

—Μα τι λέτε τώρα; είπε. Τόσες κοπέλες ελεύθερες υπάρχουν...

—Μα εμείς δεν μιλάμε για τις τόσες, αλλά για τη μία, είπα.

Σηκώθηκα, τη χαιρέτησα, σταυροκοπήθηκα μέσα μου, για την καλή μου τύχη—είχα ρίξει παραγάδι και θα βλέπα-

με τι ψάρια θα έπιανε—, την ευχαρίστησα για την πολύτιμη βοήθειά της και τράβηξα για το καφενείο, να συνεχίσω την παράσταση εκεί.

Η καλή μου τύχη συνεχίστηκε. Μετά την κόρη ο καλός ο Διάολος κανόνισε να γνωρίσω και τον πατέρα, που ήταν βεβαίως ο στόχος και ο σκοπός της ταλαιπωρίας μου σ' αυτόν τον πεθαμένο προορισμό.

Κάμποσοι μεσήλικες, καλοζωισμένοι και φωνακλάδες, κάθονταν γύρω από ένα τραπεζάκι, έξω από τον καφενέ, που παραδόξως είχε μαζέψει κόσμο αυτή την ώρα, κι έπιναν μπύρες κουβεντιάζοντας φωναχτά, λες και ήταν ιδιοκτήτες του μαγαζιού, χωρίς να νοιάζονται αν ενοχλούσαν την πλέμπα. Πρώτος και καλύτερος ο θαλασσοπνίχτης.

Κάθισα στο διπλανό τραπεζάκι και παράγγειλα καφέ στον αξούρηγο κι απρόθυμο Βαγγέλη.

—'Ντάξει με τη θειά-Μπίλιω, σε βόλεψε; με ρώτησε.

Οι «καπεταναίοι» από δίπλα είχαν στήσει αυτί. Ποιος ισχυρίζεται ότι οι γυναίκες είναι χειρότερες κουτσομπόλες από τους άντρες, να μου τον φέρετε εδώ μπροστά.

—Τούριστ, τούριστ; μου λέει ένας τους παίζοντας το μπεγλέρι αριστοτεχνικά.

—Μπα, περαστικός, του απαντάω.

—Ξένος δηλαδή; Κι από πού, αν επιτρέπεται;

—Από το Γαλαξίδι.

—Το Γαλαξίδι έβγανε σπουδαίους ναυτικούς, τότες, με τα ιστιοφόρα.

—Και τώρα βγάνει, του λέω. Εμένα για παράδειγμα.

—Μπα; Συνάδελφος δηλαδή; Και σε ποια εταιρία, αν επιτρέπεται;

—Τελευταία με μια νορβηγέζικη, αλλά πριν ήμανε στα γκαζάδικα του Λιβέρη.

—Με ποιο παπόρο, ρε παληγάρι; με ρωτάει ο δικός μου, που μπήκε στην κουβέντα για πρώτη φορά.

—Το «*Double Star*», με τον καπτα-Μαντέκα, του λέω εγώ, πλήρως κατατοπισμένος.

—Α, ο καπτα-Μαντέκας! Καλός ναυτικός και καλός φίλος. Πολλά χαιρετίσματα να του πεις, όταν τον δεις, από τον καπτα-Αλέκο τον Ζούρβα.

Έρθε ο καφές, με ξέχασαν οι καπεταναίοι, γύρισαν στα δικά τους. Είχα ωστόσο χτυπήσει καρτέλα κι αυτό ήταν το ζητούμενο.

Από 'δώ κι εμπρός η υπόθεση κύλησε σαν πάνω σε ράγες. Όλα ήταν καταλεπτώς μετρημένα φυσικά.

Άφησα να περάσουν δυο μέρες και μετά τράβηξα κατά την τράπεζα, το μεσημέρι, «συμπτωματικά» την ώρα που έκλειναν κι έβγαινε η Κατίνα από την πόρτα.

—Α, τι κρίμα, δεν σας πρόκανα!... της λέω.

—Θέλετε κάτι το επείγον, να σας εξυπηρετήσω μια στιγμή; προθυμοποιείται το κορίτσι.

—Μπα... νά, περνούσα και σκέφτηκα να σας ρωτήσω αν έφταξε η κάρτα μου, της κάνω.

—Αχ, όχι ακόμα... αλλά, αν θέλετε να κάνετε ανάληψη...

—Όχι, όχι, δεν υπάρχει λόγος, της λέω. Σας ευχαριστώ.

—Τίποτα, αλίμονο...

Με είδε που κοντοστεχόμουν.

—Είναι και κάτι άλλο; με ρωτάει.

—Να σας ρωτήσω ήθελα... μιας και είσαστε από εδώ, σίγουρα θα ξέρετε...

—Ρωτήστε με...

—Μου έδειξαν ένα εστιατόριο που είναι ανοιχτό την εποχή αυτή, εκεί κοντά στα καφενεία... και δεν λέω... καλό είναι, αλλά τα φαγητά του σαν κάπως μπαγιάτικα... Άλλο κανένα δεν υπάρχει;

—Α, ξέρω ποιο λέτε, μου κάνει. Αυτοί έχουν συνηθίσει να δουλεύουν με τους τουρίστες, που ό,τι κι αν τους δώσουν το τρώνε... Της αρπαχτής... ξέρετε. Στην κυρα-Ματίνα να πάτε. Μαγειρεύει εξαιρετικά... Οι ντόπιοι εκεί πάνε.

—Και πού βρίσκεται η κυρα-Ματίνα;

Την είδα να διστάζει.

—Δεν θα το βρείτε, μου λέει. Αφήστε, θα σας πάω εγώ...

—Μα δεν θέλω να σας βάλω σε κόπο...

—Μην το ξαναπείτε. Κανένας κόπος... Στον δρόμο μου είναι.

Με πήρε μέσα από τα δαιδαλώδη δρομάκια και σε λίγο φτάναμε σ' ένα ταβερνείο παλιάς κοπής, από εκείνα που δεν βρίσκει κανείς στους τουριστικούς οδηγούς, γιατί δεν έχουν τα μέσα να διαφημιστούν.

Με παρουσίασε στη μαγείρισσα-ιδιοκτήτρια κι ετοιμάστηκε να φύγει. Ή τώρα ή ποτέ (που είναι πάντα το «αργότερα» βέβαια).

—Δεν θέλω να παρεξηγηθώ, της λέω. Και ξέρω πώς είναι τα πράγματα αυτά στα μικρά μέρη, αλλά πολύ θα μ' ευχαριστούσε αν μου επιτρέπατε να σας κάνω το τραπέζι σήμερα. Για το ευχαριστώ που με φέρατε.

Χαμογέλασε. Την είδα να διστάζει. Αλλά μόνο για μια στιγμή. Έβγαλε το κινητό της...

—Έλα, μαμά..., την άκουσα να λέει. Μην με περιμένετε για φαγητό. Θα φάω με κάτι συναδέλφους που ήρθαν από την Αθήνα.

Δεν το σχολίασα, αλλά ένωσε την ανάγκη να μου δώσει εξηγήσεις.

—Πού να της εξηγώ τώρα και πού να καταλάβει, μου είπε. Θα με άρχιζε στην κατήχηση... «Τι θα πει ο κόσμος;... τι θα πει ο αρραβωνιαστικός σου;...»... και δεν τα μπορώ αυτά. Πού ζούμε επιτέλους, στον Μεσαίωνα;

—Νά γιατί δίσταζα να σας το προτείνω, είπα. Αλήθεια, ο αρραβωνιαστικός σας μήπως ενοχληθεί;

—Ο αρραβωνιαστικός μου καλά θα κάνει να καταλάβει ότι δεν είμαι κτήμα του, όπως δεν είναι κτήμα μου κι ο ίδιος. Είμαστε ελεύθεροι άνθρωποι, όχι ιδιοκτησίες κάποιου —ελέω γάμου ή αρραβώνος. Άλλωστε δεν χρειάζεται να του δώσουμε λογαριασμό.

Εξαίσια!

Παραγγείλαμε μουσακά, σαλάτα και κοκκινέλι βαρελίσιο και πιάσαμε την κουβέντα, σαν δυο καλοί φίλοι που είχαν να βρεθούν καιρό. Ομολογώ ότι ξεχάστηκα λίγο, γιατί η συντροφιά της όμορφης αυτής κοπέλας ήταν πολύ ευχάριστη.

Σε μια στιγμή μου λέει...

—Είσαστε όμως παράξενος άνθρωπος. Όλοι οι ναυτικοί μιλάνε για τα ταξίδια τους, πως «έχουν γυρίσει όλον τον κόσμο» —κι ας μην ξεκουνιούνται από τα λιμάνια— για τις επιτυχίες τους με τις γυναίκες, τις εμπειρίες τους... Εσείς όχι.

—Ίσως επειδή είμαι ναυτικός από τύχη, είπε. Ή μάλλον από ατυχία.

Με κοίταξε παραξενεμένη.

—Δηλαδή;

—Είναι μια βαρετή και καθόλου πρωτότυπη ιστορία...

—Μ' ενδιαφέρει... Πείτε μου.

Κόκκινη κλωστή δεμένη... κι άντε το παραμύθι... Για μια όμορφη μαυρομαλλούσα, λέει, σαν εκείνη... που ορκιζόταν, λέει, αιώνια αγάπη κι αφοσίωση... και που, φευ!... τελικά ξεμυαλίστηκε, λέει, με τον καλύτερό μου φίλο, παραμονές του γάμου μας, λέει, κι εγώ, ο πολλαπλώς προδομένος κι εγκαταλελειμμένος, βρέθηκα, λέει, στην πιο μαύρη απελπισία κι έτσι αποφάσισα, λέει, να πάρω των ομματιών μου και να μπαρκάρω στη θάλασσα, να μην βλέπω άνθρωπο, κι ορκίστηκα, λέει, να μην πιστέψω ποτέ πια στα λόγια τα πλάνα και τα ψεύτικα των γυναικών... οπότε... ένα ναυάγιο της ζωής, που ταξιδεύει από ωκεανό σε ωκεανό, για να πνίξει, λέει, τον πόνο του και τέλος του παραμυθιού, καλησπέρα σας.

Νομίζω πως δεν υπάρχει γυναίκα σ' αυτόν τον πλανήτη που θ' ακούσει μια τέτοια «αληθινή» ιστορία πόνου και σπαραγμού και θα παραμείνει ασυγκίνητη. Η Κατίνα δεν αποτελούσε εξαίρεση.

Τα γυαλιά της είχαν θολώσει.

—Δεν είναι όλες οι γυναίκες έτσι, ψιθύρισε βγάζοντας το μαντήλι της. Μην μας κρίνετε όλες από μια ατυχή περίπτωση.

—Φυσικά και δεν είναι όλες σαν εκείνη που μ' έστειλε να θαλασσοπνίγομαι, είπα. Όμως πού να βρει κανείς τις εξαιρέσεις; Άσε κιόλας που αν τις βρει θα είναι ήδη κατειλημμένες.

Στον γυρισμό προσπάθησα ν' αλλάξω το βαρύ κλίμα, που εντέχνως δημιούργησα, εκθειάζοντας τον εξαιρετικό μουσακά της κυρα-Ματίνας.

—Καλός ήταν, συμφώνησε η Κατίνα. Αλλά της μάνας μου είναι άλλο πράγμα! Αυτή η γυναίκα μπορεί να μου σπάει τα νεύρα με το σταματημένο της μυαλό, αλλά στην κουζίνα της κεντάει.

Σταμάτησε απότομα, σαν να είχε μόλις σκεφτεί κάτι σημαντικό.

—Ξέρεις τι σκέφτηκα; μου λέει. Μεθαύριο, την Κυριακή το μεσημέρι, να έρθεις να φάμε μαζί στο σπίτι μου. Να δοκιμάσεις και την τέχνη της κυρα-Θοδώρας.

Ο πληθυντικός είχε καταργηθεί μιας και το... «δράμα μου» μας είχε φέρει κοντά.

Έκανα τον διστακτικό.

—Σ' ευχαριστώ πολύ, είπα. Όμως... είσαι σίγουρη πως οι δικοί σου δεν θα έχουν αντίρρηση; Όσο να 'ναι ένας ξένος είμαι.

—Γιατί, εγώ δεν μπορώ να έχω τους φίλους μου; απάντησε αγανακτισμένη. Τι ξένος και κολοκύθια!... Θα έρθεις και πάει τελείωσε.

Και βέβαια πήγα. Πώς θα μπορούσα να το αρνηθώ;

Το σπίτι ήταν ένα παλιό διώροφο αρχοντικό ανακαινισμένο (δηλαδή δολοφονημένο), στον λόφο που δέσποζε του λιμανιού. Το εξωτερικό του δεν ήταν πολύ πειραγμένο, λόγω των περιορισμών που επέβαλε η πολεοδομία-αρχαιολογία, στο εσωτερικό όμως το αισθητικό κριτήριο των ιδιοκτητών του είχε αφηθεί ελεύθερο να μεγαλουργήσει. Όποιος έχει επισκεφθεί σπίτι επαρχιώτη νεόπλουτου καταλαβαίνει για τι πράγμα μιλάω. Για τους άλλους ας αφήσουν για λίγο τη φαντασία τους αχαλίνωτη και είμαι βέβαιος πως δεν θα τους προδώσει. Για να βοηθήσω θα πω μόνο ότι ο καπετάνιος είχε κουβαλήσει εδώ ό,τι κακόγουστο, φτηνιάρικο κι ευτελές είχε μαζέψει από τα λιμάνια όπου έπιανε (όταν δεν βούλιαζε). Το αποτέλεσμα του διάκοσμου ήταν εφιαλτικό.

Ο ανυποψίαστος κλέφτης που θα τρύπωνε εκεί θα έφευγε αμέσως από το ίδιο παράθυρο, βρίζοντας και βλαστημώντας. Ο υποψιασμένος ίσως να άντεχε περισσότερο, αλλά όχι πολύ.

Δεν μπορώ να πω ότι η υποδοχή που μου έγινε —πλην Κατίνας— υπήρξε αποθεωτική. Ήταν ολοφάνερο πως οι

στοργικοί γονείς όχι μόνο δεν ενέκριναν την ανεξήγητη πρωτοβουλία της κόρης τους, αλλά φαίνονταν έως κι ενοχλημένοι –και δεν έκαναν προσπάθεια να το κρύψουν.

—Μόνο βουνό με βουνό..., μουρμούρισε ο καπετάνιος δίνοντάς μου το χέρι του σε μια χαλαρή, γλοιώδη χειραψία.

—Ας όψεται η προκομμένη, που έχει τα μυαλά της πάνω από τα μαλλιά, σχολίασε πικρόχολα η μητέρα.

Υπήρχε κι ένα τρίτο πρόσωπο στην ομήγυρη. Ένας κοντός, παχουλός, σχεδόν καραφλός ανθρωπάκος, ακαθόριστης ηλικίας, που με ατένιζε υποψιάρικα, χωρίς να με κοιτάζει ποτέ κατάματα, και που υπέθεσα (πολύ σωστά) πως επρόκειτο περί του περίφημου αρραβωνιάρη. Η Κατίνα το επιβεβαίωσε.

—Ο Μάκης, ο μνηστήρας μου... ο κύριος Λέπουρας..., έκανε τις συστάσεις.

—Όνομα σαν αυτά που διάλεγε ο Τσιφόρος, σχολίασε ο έμπορος τουριστικής τέχνης (made in Taiwan).

—Το Μάκης; ενδιαφέρθηκα εγώ ευγενικά.

—Το Λέπουρας.

Γέλασα υποχρεωτικά, ενώ με την άκρη του ματιού μου έπιασα τη νέα μου φίλη να τον αγριοκοιτάζει.

Καθίσαμε να φάμε και όντως ο μουσακάς της μητέρας ήταν πολύ νόστιμος.

—Ναυτικός κι εσείς; με ρώτησε σε μια στιγμή η οικοδέσποινα.

—Μάλιστα, κυρία μου. Λοστρόμος στα γκαζάδικα, απάντησα ευγενικά.

—Έχει ταξιδέψει με τον καπτα-Μαντέκα, την πληροφόρησε ο άντρας της. Τον θυμάσαι τον Μαντέκα, ρε Θοδώρα; Έναν κοντό, μαυριδερό... με μουστάκι;...

Ο παμπόνηρος ψάρευε σε θολά νερά.

—Συγγνώμη, καπετάνιε, του λέω. Μήπως τον μπερδεύεις με κανέναν άλλο; Ο καπτα-Σωτήρης, εκτός του ότι εμένα μου ρίχνει ένα κεφάλι, τυγχάνει ξανθός, κι αν άφηκε μουστάκι αυτό θα γίνηκε πρόσφατα.

—Ναι, ρε παιδάκι μου, καλά λες... Πού έχω το μυαλό μου;! επιδοκίμασε ο Ζούρβας, μάλλον ησυχασμένος που πέρασα τις εξετάσεις.

Ας είναι καλά η Τέχνη της πολύτιμης Κούλας!

Μετά ήρθε η κουβέντα στις δουλειές και τα λεφτά, αγαπημένο θέμα των συνδαιτυμόνων, και η ατμόσφαιρα χαλάρωσε.

Ο γαμπρόςμίλαγε για επενδύσεις.

—Τα λεφτά δεν πρέπει να κάθονται, είπε. Πρέπει να γέγονται πέτρες και τούβλα... το ακίνητο πάντα η πιο σίγουρη επένδυση... ή να τοκίζονται. Καθόσον η Τράπεζα μας κοροϊδεύει, και με το μπαρδόν Κατινάκι. Σε λίγο θα μας ζητάνε να πλερώνουμε για να 'χουμε καταθέσεις... ε, μανίτσα;

Η Κατίνα κάτι πήγε να πει, αλλά ο πατέρας της την έκοψε.

—Γαμπρέ μου, διαφωνώ κάθετα κι οριζόντια, δήλωσε. Η ιδιοκτησία του ακινήτου δεν συμφέρει πια με όλους αυτούς τους φόρους και τα χαράτσια που σου βάνει το κράτος. Τι δηλαδή, θα δουλεύουμε εμείς για να τρώνε οι χαραμοφάηδες; Σε περικαλώ!... Να τοκίζεις... μάλιστα. Αλλά κι εκεί υπάρχει το ρίσκο να χάσεις τα λεφτά σου. Άσε τους μελάδες, να κυνηγάς τους κακοπληρωτάδες με το ντουφέκι...

—Τότες τι; Χαρτιά; Ομόλογα, μετοχές κι έτσι;

—Ούτε. Κι αυτά ανεβαίνουν και κατεβαίνουν. Κορώνα γράμματα παίζεις. Η μόνη σωστή επένδυση είναι σε σταθερές αξίες.

—Δηλαδή... χρυσό να πούμε; Λίρες κι έτσι;

—'Ντάξ'... Δεν λέω...κι ο χρυσός καλή επένδυση είναι, αλλά κι αυτουνού η αξία ανεβοκατεβαίνει... άσε που υπάρχουν και οι περιορισμοί... Και να τον φυλάξεις... μπελάς... άντε να νοικιάξεις θυρίδες στην Τράπεζα... άλλα έξοδα... Μπα, δεν συμφέρει.

—Τότες τι;

—Αν με ρωτάς εμένα θα σου πω... διαμάντια. Με την αξία τους σταθερά να τραβάει την ανηφόρα... Άσε που είναι κι εύκολα στη φύλαξη. Χρειάζεται βέβαια να 'χει κανείς τις άκρες του... τα κονέ του. Να 'χεις έναν άνθρωπο κατά Άμστερνταμ μεριά, βρε αδερφέ, που λέει ο λόγος.

Ο ταγαράς γαμπρός μπήκε σε σκέψεις.

—Μ' έβανες σε σκέψεις, πεθερέ μου, λέει.

Ο πεθερός γέλασε ευχαριστημένος.

—Σκέψου το... δεν κάνει κακό η σκέψη, του λέει. Σκέψου το κι άπαξες κι αποφασίσεις εδώ ειμάστενε, ρε αδερφέ, δεν θα χαθούμε, που λέει ο λόγος...

Ο καπετάνιος στράφηκε σε μένα.

—Εσύ, συνάδερφε, τι λες για όλα αυτά; μου κάνει. Τι τους κάνεις τους παράδες σου εσύ, αν επιτρέπεται;

—Εγώ, καπετάνιε, ένας ταπεινός λοστρόμος είμαι, του λέω. Μεροδούλι-μεροφαί. Ό,τι περσέψει το βάνω στην μπάντα, αν με αξιώσει ο Θεός μια μέρα, να πάρω ένα κεραμίδι στο Γαλαξίδι, να μπω από κάτω και να πάψω να θαλασσοδέρνομαι.

Κούνησε το κεφάλι του με κατανόηση ο καπετάνιος.

—Μικρά καράβια, μικρές φουρτούνες, είπε διδακτικά. Μαχάρι κι εγώ να ήμανε σαν εσένα... όσα παν κι όσα έρθουν... Έχουμε όμως υποχρεώσεις... ένα πρόσωπο στην κενωνία... παιδιά να σπουδάξουμε... κόρη να παντρέψουμε...

Έξοδα, Λέπουρα. Πολλά έξοδα και τα έσοδα ποτές δεν φτάνουν να τα καλύψουν τα άτιμα! Παλιοκατάσταση!

Γι' αυτό και βουλιάζουμε καράβια.

* * *

Στη δουλειά μας καμιά πληροφορία δεν είναι αχρεία-στη. Οι άνθρωποι έχουν την τάση, ανάμεσα στα ψέματα, τις υπερβολές και τους κομπασμούς τους, να περικλείουν κι ένα ψήγμα αλήθειας, μια μικρή λεπτομέρεια, που δείχνει στον προσεκτικό ακροατή τον δρόμο.

Η κουβέντα των επενδυτών μου φανέρωσε τι ακριβώς έπρεπε να ψάξω. Ο θαλασσοπνίχτης φαίνεται πως είχε επενδύσει τα μαύρα του λεφτά σε διαμαντόπετρες. Ένα είδος που δεν πιάνει χώρο, δεν έχει βάρος, κρύβεται εύκολα και –αν έχεις τις άκρες– εξαργυρώνεται χωρίς κανένα πρόβλημα και χωρίς ν' αφήσει ίχνη. Ήταν επίσης φανερό ότι ο εν λόγω δεν είχε τις τράπεζες σε καμιά υπόληψη –και δικαίως. Που σημαίνει ότι τον θησαυρό του τον φύλαγε στο σπίτι, αλλά πού;

Θα μπορούσα βεβαίως να βολιδοσκοπήσω την κόρη, που φαινόταν να τρέφει κάποια συμπάθεια για το ανάξιο πρόσωπό μου, η οποία συμπάθεια θα μπορούσε ενδεχομένως, με λίγη βοήθεια από μέρος μου, να εξελιχθεί σε κάτι πιο δυνατό. Όμως, αφενός δεν ήταν καθόλου σίγουρο ότι η ίδια θα ήξερε, και αφετέρου... τι έχουμε πει;... *δεν ρωτάμε, ακούμε*. Διότι το πρώτο που θα ρωτήσει ο εντεταλμένος για την έρευνα αστυνόμος, είναι: “Σε ποιον μιλήσατε;”. Άσε που θα ήταν κι αμαρτία να μπλέξει το κορίτσι τζάμπα και βερεσέ.

Χρειαζόταν οπωσδήποτε να γίνει μια ενδελεχής, επισταμένη, γρήγορη κι αποτελεσματική έρευνα του χώρου. Που σήμαινε πως θα έπρεπε να βρω μια στιγμή που το σπίτι θα ήταν άδειο από τους ενοίκους του. Πράγμα εξαιρετικά δύσκολο, εκτός κι αν σκαρφιζόμουν κάποιο ανεπανάλη-

πτο κόλπο, απ' αυτά που μερικές φορές εκπλήσσουν κι εμένα τον ίδιο.

Δεν χρειάστηκε.

Η παροιμία μου λέει: «Ο Θεός αγαπάει τον κλέφτη, αλλά αγαπάει και τον νοικοκύρη»;... Ε, έχει και το αντίστροφό της, πιστέψτε με.

Η Κατίνα ειδοποίησε τη θειά-Μπίλιω πως η κάρτα μου είχε φτάσει και να περνούσα, λέει, να την παραλάβω όποτε ήθελα από την Τράπεζα.

Έσπευσα λοιπόν, φροντίζοντας να πλησιάζει η ώρα του σχολάσματος, ώστε, αν γινόταν, να έβλεπα και πάλι κατ'ιδίαν το συμπαθητικό αυτό πλάσμα. Εκτός πλάνου εργασίας βέβαια, από προσωπική ανάγκη. Και μην σηκώνετε τα φρύδια έτσι, γιατί θα σας επισημάνω πως δεν υπάρχει κάποιος νόμος, γραπτός ή άγραφος, που ν' απαγορεύει τα αισθήματα στους επαγγελματίες του κλάδου μας. Δεν βοηθούν βέβαια πάντα στην επιτυχή έκβαση της τρέχουσας επιχείρησης, δεν βλάπτουν όμως κιόλας –αν υπάρχει, εννοείται, ο απαραίτητος αυτοέλεγχος κι αυτοσυγκράτηση.

—Να τολμήσω να σε καλέσω για φαγητό; τη ρώτησα μόλις τελειώσαμε με τις διαδικασίες.

Πήρε μια δυστυχισμένη έκφραση.

—Αχ, τι κρίμα! είπε. Φεύγουμε σήμερα το απόγευμα οικογενειακώς για Πειραιά, επειδή παντρεύεται μια ξαδέρφη μου, και θα επιστρέψουμε μεθαύριο. Ίσα που προφταίνω ν' ανέβω στο σπίτι για τη βαλίτσα μου.

Τόμπολα! Ο πρώτος αριθμός του λαχείου! Το πεπρωμένο που λέγαμε και η αντιστροφή της παροιμίας.

—Δεν πειράζει, είπα. Όταν με το καλό επιστρέψετε.

—Θα το ήθελα πολύ.

* * *

Το ίδιο βράδυ ο λοστρόμος Λέπουρας, αγνώριστος, γλιστρούσε σαν φάντασμα στο ερημωμένο και κατασκότεινο Ζουρβαίϊκο.

Ήξερα ότι δεν θα ήταν καθόλου εύκολη δουλειά η ανακάλυψη της κρυψώνας του θαλασσοπνίχτη, γιατί τα διαμάντια –αν όντως υπήρχαν– θα μπορούσαν να κρυφτούν οπουδήποτε. Χρειαζόταν, εκτός από την εμπειρία και τη μεθοδικότητα, και μεγάλη δόση τύχης. Ευτυχώς είχα όσον χρόνο χρειαζόμουν.

Έψαξα παντού. Δεν άφησα τίποτα άψαχτο. Μεταμορφώθηκα σε έναν ζωντανό ανιχνευτή διαμαντιών. Τρεις ώρες αργότερα το αποτέλεσμα ήταν μηδέν. Ή είχα κάνει λάθος εκτίμηση ή ο καπετάνιος διέθετε μυαλό που λειτουργούσε εντελώς διαφορετικά απ' αυτό του μέσου ανθρώπου –και δεν μου έδινε αυτή την εντύπωση.

Κάθισα σ' έναν καναπέ, να πάρω ανάσα. Μια γύρα ακόμη και μετά θα έπρεπε να παραδεχτώ την ήττα μου. Δεν είναι ντροπή να χάνεις, είναι όμως ξεφτίλα να χάνεις από έναν αντίπαλο σαν τον Ζούρβα.

Μίλησα πριν για τύχη. Και είμαι σίγουρος ότι οι φιλόσοφοι του καναπέ θα βγουν να μου πετάξουν τη γνωστή κοινοτοπία «την τύχη μας την κάνουμε εμείς οι ίδιοι». Αυτοί είναι σίγουρο ότι δεν έχουν ψάξει ποτέ για μια βελόνα μέσα στ' άχυρα. Αν είχαν ψάξει και τους συνέβαινε αυτό που συνέβη εμένα κείνο το βράδυ είμαι σχεδόν βέβαιος (σχεδόν, γιατί η ανθρώπινη ισχυρογνωμοσύνη, όπως και η βλακεία, είναι απύθμενη) ότι θα αναθεωρούσαν.

Άρχισα το ψάξιμο ξανά, κουρασμένος πια, σωματικά και ψυχικά, χωρίς να πολυπιστεύω πως θα είχα αποτέλεσμα... έτσι, για την τιμή των όπλων... Σε μια στιγμή, απρόσεκτος, σκούνηξα με τον αγκώνα μια λάμπα πετρελαίου, διακοσμητική στο τζάκι, και την άρπαξα την τελευταία στιγμή στον αέρα, ενστικτωδώς. Πήγα να την ξαναβάλω στη θέση της, βλαστημώντας την ατζαμοσύνη μου,

όταν κάτι μέσα μου άρχισε να χτυπάει συναγερμό. Αυτή η πολύτιμη έκτη αίσθηση, που αναπτύσσει κανείς στη δουλειά μας, με τον καιρό, και που συχνά κάνει τη διαφορά ανάμεσα στην επιτυχία και την αποτυχία.

Κάτι στη λάμπα δεν μου στεκόταν καλά, αλλά δεν μπορούσα να πω τι.

Την κούνησα κι ο ήχος που έκανε σίγουρα δεν ήταν το γκλου-γκλου του πετρελαίου, αφού την είχαν μόνο για στολίδι και δεν την χρησιμοποιούσαν για φωτισμό. Ο ήχος ήταν μουντός, σαν αυτόν που θα έκαναν στραγάλια μέσα σε σακούλα.

Ωπ! Στραγάλια!

Μονομιάς το μυαλό μου καθάρισε. Δεν ξέρω γιατί, αλλά εκείνη τη στιγμή θυμήθηκα μια νουβέλα των περιπετειών του παππού, που είχε γράψει ο Maurice Leblanc με τίτλο «*La lampe fûive*». Επρόκειτο για μια λάμπα στη βάση της οποίας κάποιοι πελάτες του διάσημου προγόνου έκρυβαν ένα κόσμημα μεγάλης αξίας!

Μπίνγκο!

Τούτη εδώ η λάμπα του Ζουρβαίικου είχε βάση μπρούτζινη, όχι γυάλινη. Την εξέτασα προσεκτικά κι ανακάλυψα πως το κάτω μέρος της βάσης αυτής ήταν βιδωτό. Μισό λεπτό αργότερα ανέσυρα από κει ένα μικρό, φουσκωτό, βελούδινο πουγκί, γεμάτο όχι με στραγάλια, αλλά με επεξεργασμένα διαμάντια διαφόρων μεγεθών!

Ο ερασιτέχνης συνάδελφος τι θα έκανε στην περίπτωση αυτή; Θα τα τσέπωνε κανονικά, θα άφηνε τα πάντα ξάπλα κι όπου φύγει-φύγει –γραμμή για τον κλεπταποδόχο. Ο καλλιτέχνης όμως επαγγελματίας ενεργεί διαφορετικά. Γι' αυτό και μακροημερεύει (και άνευ ποινικού μητρώου).

Αράδιασα τις πολύτιμες πέτρες πάνω στο τραπέζι και με τη μικρή ψηφιακή μου μηχανή (ποτέ κινητό, που είναι ο ρουφιάνος της αστυνομίας) τράβηξα μερικές φωτογραφίες.

Μετά τα μάζεψα πάλι, τα έβαλα όλα στο πουγκί, το πουγκί στη βάση της λάμπας, τη βίδωσα, τακτοποίησα ό,τι είχα πειράξει και γλίστρησα και πάλι σαν φάντασμα μέσα στη νύχτα.

Την επομένη το πρωί, με το πρώτο, πεταγόμεν ως τον Πειραιά.

Ο Νότης τυγχάνει κοσμηματοπώλης –και ολίγον κλεπταποδόχος και ολίγον απατεωνάκος, όπου τον παίρνει. Είναι από κείνους που μπορώ να εμπιστεύομαι, το γιατί εκείνος το ξέρει καλύτερα.

Βεβαίως έχει μαγαζί, καθ' όλα νόμιμο, αλλά όπου του τυχαίνει κοροΐδο δεν αφήνει την ευκαιρία να πάει χαμένη – αμαρτία θα ήταν. Προς τούτο διαθέτει μια μεγάλη συλλογή από ψεύτικες πέτρες, που τις πασάρει στους χάνους για αληθινές. Η αλήθεια είναι ότι μόνο ένα τζημάνι ειδικός θα μπορούσε να ξεχωρίσει αυτές τις ψεύτικες από τις αληθινές. Φύκια για μεταξωτές κορδέλες, αλλά δεν πρέπει με κάποιο τρόπο να ζήσει κι ο βιοπαλαιστής σ' αυτή τη (μόνιμη) κρίση που μαστίζει (εξαπανέκαθεν) αυτή τη χώρα; Πρέπει.

Έδειξα στον Νότη τις φωτογραφίες της «επένδυσης» του θαλασσοπνίχτη.

—Μια τέτοια ποικιλία μεγεθών, Νότη, του λέω.

—Μπράβο, γιατί όχι; μου λέει αυτός.

Βγάζει και μου δείχνει τα κάλπικα.

—Τζάμι πρώτης, μου λέει γελώντας. Αν δεν τα κοπανήσεις με σφυρί, να σπάσουν, δεν τα καταλαβαίνεις.

Διάλεξα αυτά που μου ταίριαζαν στο μάτι, τον πλήρωσα –παρά τις διαμαρτυρίες του– και με το επόμενο επέστρεφα στον Πόρο.

Το ίδιο βράδυ γινόταν η ανταλλαγή επιτοπίως, δια της μεθόδου του φαντάσματος, που γίνεται ένα με τα σκοτάδια της νύχτας.

Όταν –εάν– ο καπετάνιος ανακάλυπτε την κομπίνα θα ήταν πολύ αργά για κείνον να κάνει οτιδήποτε, και για την αστυνομία –αν αποφάσιζε να την βάλει στο παιχνίδι– να βρει άκρη.

Περίμενα να επιστρέψει η Κατίνα και την πήγα για φαγητό στο μαγέριχο της κυρα-Ματίνας.

—Πώς ήταν ο γάμος; τη ρώτησα.

—Από συμφέρον, απάντησε εκείνη σκυθρωπή.

—Όπως οι περισσότεροι...

—Ναι.

Πήρα το χέρι της στο δικό μου. Δεν το τράβηξε.

—Σκέφτεσαι τα δικά σου; ρώτησα μαλακά.

—Ναι... Δεν ξέρω... Πνίγομαι.

—Σου αξίζει κάτι καλύτερο απ' αυτό που έχεις, είπα.

—Λες για τον...;

Έκανα «ναι» με το κεφάλι.

—Αυτό διαισθάνομαι κι εγώ, μουρμούρισε. Αλλά...

Άφησα το χέρι της.

—Όταν θα είσαι έτοιμη θα πάρεις τη σωστή απόφαση, είπα.

Με κοίταξε.

—Κι εσύ; ρώτησε.

—Εγώ συνεχίζω, όπως μπορώ.

—Φεύγεις, ε;

—Αύριο το πρωί.

Δίστασε για μια στιγμή.

—Θα μου λείψεις, είπε μετά κοιτάζοντάς με στα μάτια.

—Κι εσύ το ίδιο, απάντησα.

Και περιέργως έλεγα την αλήθεια.

* * *

Ένα μήνα αργότερα η Κατίνα λάβαινε στην Τράπεζα ένα δεματάκι, από το Βέλγιο, χωρίς αποστολέα. Περιείχε σε ένα βελούδινο κουτί ένα πλατινένιο δαχτυλίδι, με ένα διαμάντι περίτεχνα δεμένο πάνω του. Και μια κάρτα.

«Αυτό να το φορέσεις όταν βρεις τον άνθρωπο που σου αξίζει» έγραφε.

Ήταν φυσικά ανυπόγραφο.

“Υπουργική” Κληρονομία

Ο Διαρρήκτης διακρίνεται για την μεθοδική τεχνική του.
Ο Διαρρήκτης δεν αφήνει τίποτα στην τύχη.
(Ηλίας Πετρόπουλος, «Εγχειρίδιον του Καλού Κλέφτη»)

Είναι γνωστό τοις πάσι ότι οι εφημερίδες πάνε φούντο. Οι νέοι ούτε να τις φτύσουν, αφού η ενημέρωση που τους ενδιαφέρει παρέχεται δωρεάν από το facebook ή το instagram (ποια διάσημη influencer τα έχει με ποιον, και ποιος τα φόρεσε σε ποια και με ποια –ή ποιον). Οι γέροι πάλι ενημερώνονται, επίσης δωρεάν, από την τηλεόραση –κατά προτίμηση στα «πρωϊνάδικα»–, οπότε γιατί να θυσιάσουν ενάμισο ευρώπουλο, από την πενιχρή ελεημοσύνη που τους παρέχεται, εν είδει σύνταξης, για να διαβάζουν το μακρύ και το κοντό του κάθε πουλημένου αρθρογράφου, του οποίου το εκμοντερνισμένο και ξύλινο λεξιλόγιο δεν καταλαβαίνουν έτσι κι αλλιώς; Θα μου πεις ούτε στην τηλεόραση καταλαβαίνουν τι λέγεται. Ναι, αλλά εκεί τουλάχιστον μπορούν να χαζέψουν και τα τερνευτά οπίσθια των γλαστρών, οπότε...

Πρέπει να είμαι από τους ελάχιστους που επιμένουν να διαβάζουν εφημερίδες, ανελλιπώς. Κι όχι όποιες εφημερί-

δες. Μόνο εκείνες που σεμνύνονται ότι ασκούν τη λεγόμενη «μαχητική δημοσιογραφία». Θα με κοιτάξεις με απορία διαβάζοντας τη δήλωση αυτή, διότι τυγχάνεις έξυπνος και περπατημένος αναγνώστης κι ως εκ τούτου γνωρίζεις άριστα πως και η «μαχητική», όπως και η σκέτη ενημέρωση, συμφέροντα υπηρετεί κι όχι ιδεολογίες. Και θα συμφωνήσω μαζί σου. Αλλά θα σε ρωτήσω κι απάντησέ μου αν μπορείς σε παρακαλώ. Υπάρχει περίπτωση ο μελοεπιχειρηματίας κι ο μεγαλοεπενδυτής να ενημερώνονται από τον «Γαύρο», ας πούμε, το «Μαχελειό» ή την «Espresso»;

Και βέβαια όχι θα μου πεις. «Ναυτεμπορική» και «Οικονομικό Ταχυδρόμο» θα συμβουλεύονται οι άνθρωποι, άντε και «Wall Street Journal», αν τυχαίνει να κουτσοκαταλαβαίνουν τα καταραμένα τα εγγλέζικα. Διότι σ' αυτές τις φυλλάδες εμπεριέχονται οι πληροφορίες εκείνες που είναι χρήσιμες στις δραστηριότητές τους.

Το ίδιο ακριβώς ισχύει και για τον δικό μας κλάδο. Την πληροφορία που μας χρειάζεται από τον «μαχητικό» κοντυλοφόρο θα τη λάβουμε. Αυτός θα μας υποδείξει, με τον υπερβάλλοντα ζήλο του και την έγκαψη που έχει για το σωστό και το δίκιο (λέμε τώρα...), ποιος πληρεί τις προδιαγραφές προκειμένου να θέσει υποψηφιότητα για πιθανός στόχος στις δικές μας επιχειρησιακές επιδιώξεις.

Πώς αυτό; θα με ρωτήσεις –και με το δίκιο σου.

Μα είναι απλό.

Ο μαχητικός τι ακριβώς κάνει; Αποκαλύπτει σκάνδαλα. Εντάξει, επιλεκτικά, αλλά εμάς τι μας νοιάζει, δεν είμαστε τιμητές της ανεξάρτητης κι αδιάβλητης δημοσιογραφίας, η πληροφορία μας ενδιαφέρει κι αυτή είναι που μας παρέχεται γενναιόδωρα από τον όποιο γίγαντα της ενημέρωσης. Γιατί, όπου σκάνδαλο, βλέπε πεκούνια και δη πεκούνια που δεν πρέπει να φαίνονται, οπότε κρυμμένα. Και η δική μας η αποστολή ποια είναι; –σε ερωτώ. Μα να βρίσκουμε τα κρυμμένα, σαν τον Άγιο Φανούριο, και να τους αλλάζουμε θέση –με το αζημίωτο πάντα εννοείται.

Αυτή τη φορά ο αδιάβλητος μαχητικός είχε ζετρουπώσει μια ιστορία που μας ταξίδευε πίσω στην αλήστου μνήμης «Ελλάδα των Ελλήνων Χριστιανών». Μα μετά από τόσα χρόνια; θα μου πεις. Εμ ναι, μέχρι να διερευνήσει ο δαιμόνιος ρεπόρτερ, μέχρι να μαζέψει στοιχεία (αν είχε) του πήρε κάποιον χρόνο. Αλλά τι σημασία έχει αυτό; Σημασία έχει να λάμψει η αλήθεια και –ει δυνατόν– να επιληφθεί ο άλλος αδιάβλητος κι ανεξάρτητος οργανισμός, η Δικαιοσύνη. Οι αδικίες, οι ανομίες και τα κακούργηματα πρέπει να τιμωρούνται παραδειγματικά, κι αν δεν γίνεται να τιμωρηθούν, να εκτεθούν τουλάχιστον αυτές οι πρακτικές στις πλατιές μάζες, προς δημόσιον εμπτυσμόν, αν μη τι άλλο. Μην μας πουν και (μπιπ) από πάνω οι ατάσθαλοι!

Αλλά για τι ακριβώς πράγμα μιλάμε;

Ο δαιμόνιος κι αδέκαστος ερευνητής δημοσιογράφος είχε ανακαλύψει, λέει, κάτι φοβερές και τρομερές λοβιτούρες κι ατασθαλίες που είχε διαπράξει ένας πάλαι ποτέ «υπουργός» της Χούντας, που εδώ θα ονομάσουμε σεμνοτύφως «Άλφα Κάπα» (μην βρούμε κάναν μπελά), ο οποίος επί σειράν ετών έλυne κι έδενε στη Μπανανία του «αποφασίζομεν και διατάσσομεν». Όποια κομπίνα κι αν έπιανες μέσα ήταν, ο μπαγάσας! Ω του θαύματος όμως, με τη μεταπολίτευση ουδείς του ζήτησε να λογοδοτήσει και ουδείς τον ενόχλησε.

Το χουντικό λαμόγιο τελικά μας άφησε χρόνους προσφάτως (από φυσικά αίτια) και όλη του την περιουσία –που ο αδέκαστος δημοσιογράφος κατέγραφε καταλεπτώς, με ανατριχιαστικές λεπτομέρειες (ως κουκουλοφόρος καταδότης της Κατοχής)– κληρονομήθηκε από τη μοναχοκόρη του Ευτέρπη (Τέρπη για τους οικείους), η οποία, για τον αδέκαστο, ήταν εξ' ίσου ένοχη με τον εκλιπόντα μόνο και μόνο λόγω συγγενείας. Προέτρεπε δε ο αδάμας αυτός της δημοσιογραφίας τη Δικαιοσύνη, το Κράτος, τον ΟΗΕ τον ίδιο, που λέει ο λόγος, να επέμβουν πάραυτα και να δημεύσουν το σύνολον της εν λόγω περιουσίας, που αποκτήθηκε

μέσω σκοτεινών διαδρομών και ανόμων διαπλοκών και μάλιστα σε μια εποχή που αποτελεί στίγμα για τη σύγχρονη Ελληνική Ιστορία κλπ κλπ κλπ.

Δεν ήξερε ο δαιμόνιος ότι όλα αυτά τα αδικήματα είχαν προ πολλού παραγραφεί; Το ήξερε, αλλά πώς αλλιώς θα έκανε ντόρο;

Τώρα, γιατί ανέσυρε αυτή την υπόθεση από τα αζήτητα; Άγνωστον, γιατί ποιος είμαι εγώ να υποπτευθώ το ήθος του ανδρός, εικάζοντας ότι κάποιος εκβιασμό είχε επιχειρήσει στην κληρονομία, που δεν του βγήκε; Γίνονται αυτά στην υπέρλαμπρη και αφόγου ηθικής ελληνική δημοσιογραφία; Δεν γίνονται. Άπαπά!

Όπως και να 'χει το πράγμα κι όποιες κι αν ήταν οι προθέσεις του καταγγέλλοντος, εμείς την πληροφορία που μας ενδιέφερε τη συλλέξαμε και τώρα θα έπρεπε να διερευνήσουμε με τη σειρά μας, αν και εφόσον υποκαθιστώντας τη Θεία Δίκη στην εν λόγω περίπτωση άξιζε, από πρακτική άποψη, τον κόπο –διότι, από ηθικής πλευράς ουδεμία αμφιβολία υπήρχε για τη νομιμότητα και αξιακή ορθότητα ενός τέτοιου εγχειρήματος. Μάχαιραν έδωσες, μάχαιραν θα λάβεις... το λένε και οι Γραφές.

Και πρώτα απ' όλα αυτά που φαίνονται. Όταν, εννοείται, διαθέτεις το ταλέντο και την τεχνογνωσία μιας Κούλας.

—Χμμμ..., έκανε εκείνη, μετά από μια γρήγορη ματιά που έριξε στην κατάσταση (τη φανερή, το τονίζω) της απαρηγόρητης κληρονομίας. Μια πολυκατοικία στο κέντρο, με γραφεία που της αποφέρουν ένα σεβαστό ποσόν μηνιαίως – που δηλώνεται κανονικά–, έσοδα από μερίσματα εταιριών, ένα οροφодιαμέρισμα στον Χολαργό, που δηλώνεται ως κύρια κατοικία κι ένα εξοχικό στον Θεολόγο, μια «Mercedes» και κάτι στρέμματα στην Άμφισσα, που νοικιάζει σε ντόπιους αγρότες. Σε γενικές γραμμές δεν θα 'λεγε κανείς πως κινδυνεύει να μείνει στον δρόμο η καλή γυναίκα.

—Οικογενειακή κατάσταση; ρώτησα.

—Δις διαζευγμένη, επί του παρόντος άγαμη και άκληρη, φιλοξενεί μια γρια θεία που τα έχει μισοχαμένα, για τη φροντίδα της οποίας απασχολεί μια Βουλγάρα. Η ίδια δηλώνει «οικοκυρά»... Παναπέι δεν έχει δουλέψει μια μέρα στη ζωή της.

—Το διαμέρισμα σε ποιον όροφο;

—Ρετιρέ φυσικά. Τι περίμενες, κανένα ημιϊπόγειο;

—Άλλο τίποτα;

—Θες να ρίξω μια ματιά στις καταθέσεις;

—Μπα, δεν θα μας κάνουν σοφότερους... Περισσότερο ενδιαφέρον θα είχε μια σκιαγράφηση του χαρακτήρα της κυρίας Τέρπης... Μήπως να ψάχναμε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;

Της Κούλας δεν της πήρε πάνω από τέταρτο.

—Τίποτα, δήλωσε. Δεν αποκλείεται να μην έχει καν ίντερνετ, ή τουλάχιστον να μην το χρησιμοποιεί.

Έκανα μια βόλτα επιτοπίως. Η πολυκατοικία όπου διέμενε η κυρία Τέρπη ήταν σχετικά πρόσφατης κατασκευής (δεκαετίας) και δυστυχώς δεν είχε πολύ κοντά της κάποιο βολικό, για τους σκοπούς μας, κτίριο. Η γειτονιά ήταν πολύ *comme il faut*, με δρόμους φαρδείς, που φωτίζονταν άπλετα το βράδυ, και με ανεμική δεντροφύτευση, που δεν προσφερόταν για κάλυψη της προκοπής.

Δύσκολη γεωγραφία, αλλά έχουμε δει και χειρότερα. Πρόβλημα δεν θα είχαμε —αν αποφασιζόταν η επέμβαση.

Κάμερες πουθενά —καλό. Μαγαζιά μακριά —καλο. Καφενεία και καφετέριες πουθενά —κακό. Διότι από εκεί μπορεί κανείς να μελετάει απρόσκοπτα την κίνηση στα πέριξ, χωρίς να δίνει στόχο. Έτσι που ήρθαν τα πράγματα θα χρειαζόταν να βάλουμε σ' ενέργεια τα μεγάλα μέσα.

Τα μεγάλα μέσα όταν λέμε έχουμε κατά νου κυρίως, ποιον άλλο;... την πολύτιμη Κούλα.

—Κούκλα μου, πρέπει να παρακολουθήσουμε το τηλέφωνο, της λέω. Γίνεται;

—Πώς δεν γίνεται, όλα γίνονται, μου λέει. Αλλά θα με πας επιτόπου, να βάλω κατιτίς στο ΚΑΦΑΟ του ΟΤΕ.

Μεταμφιεσμένοι αμφοτέροι σε ΟΤΕτζήδες μεταβήκαμε στη γειτονιά της κυρίας Τέρπης. Η Κούλα έκανε τα μαγικά της —ένα μυστήριο πράγμα πώς έβγαλε άκρη στον κυκεώνα των καλωδίων— και πίσω στο Χιούστον το δικό της. Όπου πάτησε κάτι πλήκτρα...

—Είμαστε έτοιμοι, μου λέει. Από 'δώ και πέρα εισερχόμενα κι εξερχόμενα καταγράφονται.

—Δεν παύεις να με εκπλήσσεις, θησαυρέ μου! Της έκανα τη φιλοφρόνηση.

—Εσύ πάλι όχι, μου απάντησε κοφτά κι έσχυψε πάλι στις οθόνες της και τις μυστηριώδεις της ενασχολήσεις (που δεν κατάλαβα ποτέ —αλλά ούτε και τη ρωτάω).

Υπήρχε και κάτι άλλο να κάνω, εύκολο αυτό.

Ο μαχητικός φωστήρας της δημοσιογραφίας ήταν γνωστός τοις πάσι βεβαίως, όπως γνωστά ήταν και τα κουσούρια του. Εκ των οποίων το πλέον διάσημο κι ενδιαφέρον —από τη δική μας οπτική γωνία— ήταν το πιστό, αυτό που οι εξειδικευμένοι ηθικολόγοι θα χαρακτήριζαν ως και κραιπάλη —στην καλύτερη «εθισμό».

Είχε ο εν λόγω δαιμόνιος στέκι; Και βέβαια είχε, ένα μπαρ στη Γλυφάδα, από τα πολύ «in» την εποχή εκείνη, που εμείς εδώ, για ευνόητους λόγους, θα κρατήσουμε ανώνυμο.

Μεταμφίεση λοιπόν σε bon viveur, χωρίστρα το μαλλί στη μέση, φουλάρι χαλαρό και μπλαϊήζερ εγγλέζικο, αυθεντικό, και... επί των επάλξεων.

Στη δεύτερη απόπειρα πετύχαμε τον δαιμόνιο επί το έργον. Καμιά σαρανταριά —έδειχνε μεγαλύτερος— κακοντυμένος, με αζουρισιά τεσσάρων ημερών, που σήμερα θεωρείται «άποψη», αλλά δίνει ωστόσο την εντύπωση μιας γενικής απλυσιάς, μίλαγε με στόμφο, πλην ψευδίζοντας, στη συντροφιά του, δυο ασήμαντους παγκίτες προσκωλυόμενους, και κατέβαζε τα ούίσκια του (τα περισσότερα κερασμένα) ευλαβικά και με την ευχέρεια που χαρίζει στον καταξιωμένο πότη η θητεία στο άθλημα αυτό.

Κάθισα δίπλα, στον πάγκο, και παράγγειλα ένα «*Jack Daniels*» on the rocks. Εννοείται για μόστρα, ποτέ δεν ξεφαντώνουμε εν ώρα υπηρεσίας —νόμος!

—Δηλαδή τζίφος σαν να λέμε η πουρή, ρε Φώτη; ρώταγε τη στιγμή εκείνη ο ένας της παρέας.

—Για την ώρα, απάντησε ο μαχητικός. Γιατί εγώ της το είπα καθαρά... “Υπάρχουν κι άλλα ράμματα για τη γούνα σου, μαντάμ... υπάρχουν άσσοι στο μανίκι... που έτσι και βγουν θα τρέχεις και δεν θα φτάνεις... Δεν τον ξέρεις καλά τον Φώτη, να ’ούμ’...”.

—Δηλαδή, τι άλλα;

—Τα Σόδομα και τα Γόμορρα!... Άσε τώρα, μην ανοίξω το στόμα μου και δεν κάνει... Ένα θα σου πω... Υπάρχουν φοβερά ντοκουμέντα λέμε... κι όχι μόνο οικονομικά...

—Πες ρε... έτσι, δώκε μας μια ιδέα...

—Το «*American Gigolo*» το έχετε δει, ρε;

—Έλα, ρε!!!

—Ναι, ρε!... Με στοιχεία αδιάβλητα... Ή κάνουμε δημοσιογραφία ή δεν κάνουμε... Πού ’σαι Στάθη (ο μπάρμαν)... βάνε ένα τελευταίο...

Ακριβώς όπως το είχα φανταστεί. Ο μεν αδιάβλητος πήγαινε να κάνει μπάζα, το δε θύμα είχε τη φωλιά του λερωμένη. Στις περιπτώσεις αυτές η κατάληξη είναι αβέβαιη

και ασαφής. Συνήθως ο εκβιαστής συμβιβάζεται με πολύ λιγότερα, γιατί αν γινόταν καμιά στραβή, ξέρει πως θα έχει τραβηχτικές με τα δικαστήρια... εμάς όμως, όποια και να ήταν η κατάληξη, λίγο μας κόφτει. Εκείνο που προείχε ήταν ν' αποφασίσουμε αν ο στόχος που είχαμε κατά νου πληρούσε τις προδιαγραφές που είχαμε θεσπίσει. Δηλαδή... α) Εάν η εν λόγω προσωπικότητα δικαιολογούσε την δίκαιη και δια χειρός Αρσένη Λούπενα τιμωρία του και β) Εάν η αξία της πιθανής λείας ήταν προσβάσιμη και δικαιολογούσε τον κόπο και το ρίσκο.

Για έναν έντιμο άνθρωπο (συμπεριλαμβανομένων και των διαρρηκτών) η απόφαση της τιμωρίας είναι πάντα δύσκολη. Τη δυσκολία αυτή δεν την έχουν φυσικά οι δικαστές και όσοι, από θέση εξουσίας, νομιμοποιούνται να επιβάλουν τη θέλησή τους στους ανίσχυρους, είτε δια της επινόησης βολικών κανονισμών, είτε δια του κλασικού αποφασίζομεν και διατάσσομεν. Η επίσημη εξουσία δεν νοιάζεται για την αδικία, αφού δίκιο είναι πάντα αυτό που τη συμφέρει. Το πρόβλημα το έχουμε εμείς οι άλλοι, οι ερασιτέχνες τιμωροί.

Η κυρία Τέρπη ήταν ένας καλός στόχος και η ευμάρεια της οποίας έχαιρε προερχόταν από την κατάπτυστη δράση του ποταπού γεννήτορα της, ο οποίος επωφελήθηκε από μια εξαιρετικά ευνοϊκή, για κάτι μούτρα σαν ελόου του, στιγμή προκειμένου ν' αρπάξει ό,τι μπορούσε, αδικώντας πιθανότατα πλήθος ανίσχυρων (αν όχι εντελώς αθώων) ανθρώπων.

Το ηθικό ερώτημα που τίθεται όμως είναι: Ευθύνεται η κυρία Τέρπη, η οποία τότε ήταν ακόμα νήπιο, για τις πράξεις του λαμόγιου πατέρα της; Όχι, είναι η απάντηση που σου έρχεται αυθόρμητα στα χείλη, και πιθανότατα να έχεις δίκιο. Αλλά... αν η αθώα κυρία Τέρπη έχει λάβει γνώση της παληανθρωπιάς που χαρακτήριζε τον συχωρεμένο και την επικροτεί; Δεν μετατίθεται αυτομάτως από την κατηγορία του «αθώου» σε μια άλλη, κάπως πιο επιβαρυνμένη;

Ηθικώς ναι, θα μου πεις, νομικώς όχι.

Μα, καλέ μου άνθρωπε, για το ηθικό συζητάμε τόσην ώρα, το νομικό το έχουμε γραμμένο (όπως και η συντριπτική πλειοψηφία υμών των ιδίων). Μόνο ένας πολιτικός θα ήταν ικανός να σου πει, ανερυθρίαστα, ότι «το νόμιμον είναι και ηθικόν».

Που θα πει ότι, χωρίς σωστή (και δίκαιη) εκτίμηση του χαρακτήρα της κυρίας Τέρπης, εγώ τουλάχιστον, διαρρήκτης με παράδοση και ήθος, δεν θα μπορούσα να προχωρήσω περαιτέρω.

Οι τηλεφωνικές της συνομιλίες δεν ήταν διαφωτιστικές. Μια συνηθισμένη μεσόκοπη, εύπορη, χαζοβιόλα, που ξόδευε σε ψώνια για ρούχα και πατούμενα, σε εκδρομές με γκρουπ, και που βρισκόταν με τις συνομήλικες φιλενάδες της για κουτσομπολιό και μπιρίμπα. Τίποτα απ' όλα αυτά δεν ήταν επιλήψιμο –στον δικό μου Ποινικό Κώδικα– ούτε καν η βλαχεία.

Κι εκεί που ήμουν έτοιμος να τα παρατήσω σκάσαν δυο συνομιλίες που μου έδωσαν την απάντηση που περίμενα – και να μην κρυβόμαστε... ήλπιζα.

Μου τις επισήμανε η πολύτιμη Κούλα, αυτός ο υπέροχος φύλακας-άγγελός μου!

—Για άκου αυτές τις καταγραφές, μου είπε. Το πρώτο αφορά ένα τηλεφώνημα που έκανε σε ραδιοφωνική εκπομπή, που ανοίγει γραμμές στο νοήμον κοινό.

Την ήξερα την εκπομπή. Τηλεφωνούσαν γερόντια συνήθως –αλλά και πυροβολημένοι– να πουν τον πόνο τους ή να σχολιάσουν επί παντός του επιστητού, κάτι που είχε σαν συνέπεια την εκτόξευση της ακροαματικότητας του εν λόγω σταθμού, που διέκοπτε το πρόγραμμά του κάθε πέντε λεπτά για να παίξει διαφημίσεις.

Η κυρία Τέρπη αγόρευε.

“Έχετε κατέβει στο κέντρο της Αθήνας για να δείτε το χάλι που επικρατεί μ’ όλους αυτούς τους λαθρομετανάστες, τους μαύρους... τους Πακιστανούς και τους γύφτους;... Τα αποβράσματα της κοινωνίας...”.

Παραγωγός: “Κυρία μου... σας παρακαλώ...”.

Κυρία Τέρπη: “Όχι... θα με ακούσετε!... Που έχουμε γεμίσει εγκληματίες κι ανώμαλους... Πού είναι το Κράτος;... Πού είναι η αστυνομία;...”.

Παραγωγός: “Κυρία...”.

Κυρία Τέρπη: “Θα τα πω και κόψτε με... αυτή είναι η δημοκρατία σας... Μόνο ένας Γεώργιος Παπαδόπουλος θα μπορούσε να βάλει μια τάξη... Να τους μαζέψει όλους και να τους στείλει στα ξερονήσια...”.

Παραγωγός: “Συγγνώμη... πρέπει να πάω σε διαφημίσεις...”.

Κυρία Τέρπη: “Μόνο...”.

[Κλικ... τουτ... τουτ... τουτ...]

“Χρειάζεστε δάνειο γρήγορα και εύκολα; Η Τράπεζά μας...”.

—Άκου και τούτο, με προέτρεψε η Κούλα.

Κυρία Τέρπη: “Άσε με, Φούλα μου... έχω σκάσει με την παλιόγρια (τη θεία). Δεν μπορώ να φέρω έναν άνθρωπο στο σπίτι...”.

Φούλα: “Γιατί δεν τη βάζεις σ’ ένα γηροκομείο, να ησυχάσεις, βρε Τέρπη μου;...”.

Κυρία Τέρπη: “Μα τι μου λες, χρυσή μου;... Είδα κι έπαθα να την απομονώσω απ’ αυτά τα αρπαχτικά, τα ξαδέρφια μου... που ευκαιρία ψάχνουν να της αλλάξουν τη διαθήκη!... Αστειεύεσαι;...”.

Φούλα: “Τη βίλα στην Πάρο, ε;...”.

Κυρία Τέρπη: “Και τα διαμερίσματα στο Λουτράκι...”.

και της μετοχές της «Εθνικής»... Αμ αν ήταν αλλιώς δεν ήξερα εγώ να τη στείλω στον αγύριστο την παλιόγρια;”.

Φούλα: “Το έχεις σιγουρέψει τουλάχιστον;”.

Κυρία Τέρπη: “Με συμβολαιογράφο, υπογραφές και βούλες... Δόξα τω Θεώ, πρόλαβα. Αλλά ξέρεις πώς είναι αυτά... Αν δεν έχεις το νου σου... οι διαθήκες αλλάζουν...”.

Η Κούλα με κοίταξε.

—Τι λες; μου κάνει.

—Λέω, θησαυρέ μου, ότι μόλις με βοήθησες να πάρω μια πολύ σοβαρή απόφαση, απάντησα.

—Υπάρχει και κάτι άλλο που μπορεί να σ’ ενδιαφέρει, με πληροφόρησε απτόητη η Κούλα. Έπιασα δυο εξερχόμενα προς μια «κυρία Σάσα», όπου η δική μας ζήτησε «delivery», χωρίς να καθορίσει σε τι πράγμα και χωρίς να συζητήσει τιμή, ορίζοντας όμως συγκεκριμένη μέρα και ώρα – και στις δυο περιπτώσεις για την επομένη. Πίτσα για την επομένη;... χλωμό...

—Όπα της! αναφώνησα. Είναι αυτό που βάζω με το βρώμικο μυαλό μου;

—Ακριβώς αυτό, επικύρωσε η Κούλα. Το διερεύνησα. Η εν λόγω κυρία Σάσα πρακτορεύει «συνοδούς» για ώριμες κυρίες. Η ταρίφα είναι από 500 ευρώ και άνω.

—Νά μια αξιοπρεπής ενασχόληση που θα μου ταίριαζε! είπα.

—Τρομάρα σου! ήταν το αδυσώπητο σχόλιο της Κούλας πριν επιστρέψει στα δικά της.

Όστε τελικά ο αδέκαστος, μαχητικός λέτσος είχε δίκιο. Της κυρίας Τέρπης το έλεγε ακόμα, ως φαίνεται, η περδικούλα της. Και το ότι κατέφευγε στην επί πληρωμή διαδικασία, αντί της εμπλοκής της σε απείρως πιο δαπανηρές, «ρομαντικές» υποτίθεται, πλην άκρως ωφελιμιστικές για

τους άλλους, αλλά επιζήμιες σίγουρα για κείνη, καταστάσεις, έδειχνε πως δεν ήταν κανένα κορόϊδο κι ούτε είχε αυταπάτες για το πόσο περνάει η μπογιά της, όπως συμβαίνει με την συντριπτική πλειοψηφία των συνομηλίκων της, αμφοτέρων των φύλων.

Αυτό βεβαίως εμάς μας βόλευε απολύτως. Στην πραγματικότητα ήταν θα 'λεγα ένα απ' αυτά τα αναπάντεχα δώρα, που βάζουν τον άνθρωπο σε σκέψεις, μήπως υπάρχει τελικά Θεός (για όλους, ακόμα και για τους λωποδύτες).

Έτσι, την επόμενη φορά που η κυρία Τέρπη έκλεισε το κοινωνικό της ραντεβού στη φιλόνητρο κυρία Σάσα έλαβα τα μέτρα μου ώστε να είμαι έτοιμος για δράση—που ήλπιζα να μην χρειαζόταν να επεκταθεί και σε επώδυνες υπερβολές.

Άντε πάλι η φλώρικη μεταμπίηση, η ίδια που χρησιμοποίησα για να κατασκοπεύσω τον δαιμόνιο μαχητικό αστέρα της ενημέρωσης, αγόρασα κι ένα ωραίο κόκκινο τριαντάφυλλο από παρακείμενο ανθοπωλείο και πήγα να στηθώ υπομονετικά κοντά στην είσοδο της πολυκατοικίας της υποψήφιας πελάτισσάς μας.

Ο τυπάκος κατέφθασε—με το λεωφορείο, ο τσίπης—στην ώρα του, κουστουμαρισμένος, παρφουμαρισμένος, σενιαρισμένος και με μια έκφραση που έδειχνε ότι η προοπτική της βραδιάς αυτής δεν τον έκανε να πετάει από χαρά. Δευτεράτζα ήταν ο καχομοίρης, κι αν δεν έκανε αυτή τη δουλειά, άντε, μέχρι γκαρσόνι, στην καλύτερη, να έφτανε, αλλά εμάς τι μας ενδιαφέρουν το ποιον και οι ικανότητες του κόσμου, εμείς τη δουλειά μας θέλουμε να κάνουμε.

Ο τυπάκος πήγε να με προσπεράσει, αλλά του έκλεισα ευγενικά τον δρόμο.

—Συγγνώμη, του κάνω. Από την κυρία Σάσα έρχεστε;

Χλώμιασε ο έτσι. Είμαι σίγουρος ότι το μυαλό του πήγε αμέσως στο κακό. Ο φοβισμένος συχνά αντιδρά επιθετικά, είναι η άμυνά του.

—Κι εσύ τι ζόρι τραβάς, ρε φιλάρα; μου κάνει.

—Εγώ κανένα, του λέω εγώ (πάντα με το χαμόγελο). Αλλά εσύ μπορεί και να τραβήξεις έτσι και δεν συμπεριφερθείς σωστά και κόσμια. Γιατί, δεν θα 'ταν κρίμα, βιοπαλαίστη άνθρωπο, να σε τρέχουν τώρα σε γιατρούς και νοσοκομεία, στα καλά του καθουμένου; Και ξέρεις πόσο αργεί το σπασμένο κόκκαλο να θρέψει; Άσε, απελπισία! Πονάει κιόλας το άτιμο!...

Το ίδιο μπόϊ είχαμε και μην σου πω ότι έδειχνε και πιο ψωμωμένος από μένα. Αλλά, άμα ακούς τον άλλο να σου μιλάει με τέτοια σιγουριά για νοσοκομεία, γιατρούς και κατάργματα, το μυαλό σου κάνει όπισθεν. Τον ξέρεις τον φοβεριστή, αν δεν έχει τίποτις μυστήριες ζώνες σε τίποτις μυστήρια ασιατικά αθλήματα και το φουάμε μετά και δεν κρυώνει;

—Ναι, μου λέει μαγκωμένος. Από την κυρία Σάσα. Γιατί;

—Διότι, αγαπητέ μου, απόψε σου 'φεξε, του λέω. Θα εισπράξεις αργομισθία, αποφεύγοντας συγχρόνως και την αναπόφευκτη ψυχική οδύνη που συνοδεύει το θεάρεστο επάγγελμά σου.

Ο τυπάκος δεν διέθετε IQ πυρηνικού επιστήμονα – ανάθεμα αν καταλάβαινε τα μισά απ' όσα άκουγε.

—Δηλαδή;

—Δηλαδή πλερώνεσαι κανονικά και την κάνεις, του εξηγώ.

—Και τι θα πω στην κυρία Σάσα;

—Τίποτις. Όλα καλά θα της πεις.

—Και η... πελάτισσα;

—Θα μείνει απολύτως ικανοποιημένη, του λέω. Στο εγγυώμαι.

Ο τυπάκος έπεσε σε σκέψεις.
—Λες; μου λέει διστακτικά.
—Εμ λέω, δεν λέω, ο άχαρος; του κάνω εγώ. Το ονοματάκι σου δεν συγκράτησα...
Ο έτσι κόμπιασε.
—Τι τα θέμε τώρα τα ονόματα;..., μου λέει άβολα.
—Ε, πως; Να μην ξέρουμε σε ποιον μιλάμε; Νά, εμένα με λένε Μήτσο, για παράδειγμα.
Ο επαγγελματίας εραστής έριξε μια ματιά γύρω του, μην μας ακούει κανείς.
—Κλαύδιος..., μουρμούρισε δυστυχισμένα.
Συγκρατήθηκα στο τσακ, μην βάλω τα γέλια και χαλάσει η δουλειά.
—Κλαύδιος;!!!
—Κλαύδιος Πιτσιρής. Η μάνα μου έβλεπε ένα σήριαλ στην τηλεόραση και της άρεζε, λέει, το όνομα του πρωταγωνιστή.
Προσποιήθηκα συμπόνοια —δεν ξέρω αν μου βγήκε.
—Καλύτερα Κλαύδιος παρά Μήτσος, τον παρηγόρησα.
—Όπως το πάρει κανείς...
—Λοιπόν... Κλαύδιε, του κάνω. Τι λες;
Ο ταλαίπωρος κούνησε το κεφάλι του μοιρολατρικά.
—Τι δεν κάνει ο άνθρωπος για να βγάλει το ψωμάκι του! αναστέναξε. Τουλάχιστο, για μια φορά, δεν θα μαγαριστούμε. Εντάξει, ρε μάστορη... μέσα.
Έβγαλα ένα πεντακοσάριο —ένα αριστούργημα κατασκευής του φίλου μου του Νώντα— και του το 'βαλα στο τσεπάκι του σακακιού, χαιρετηθήκαμε κόσμια κι ο άνθρωπος τράβηξε στο δρόμο του, ανακουφισμένος, κι εγώ στο δικό μου.

Η κυρία Τέρπη, βλέποντάς με να στέκομαι στην πόρτα της χαμογελαστός και με το άνθος στο χέρι, φάνηκε να εκπλήσσεται.

—Ο Χριστός κι ο Απόστολος! αναφώνησε. Τι 'σαι συ, παιδάκι μου;!...

—Κλαύδιος Πιτσιρής, αυτοσυστήθηκα. Μπορείτε να με λέτε και Κλωντ, αν επιθυμείτε. Με έστειλε η κυρία Σάσα.

—Εγώ ζήτησα να μου στείλουν τεκνό, διαμαρτυρήθηκε η πελάτισσα. Εσένα τι να σε κάνω;

Ήταν μια συνηθισμένη, κοντόχοντρη, μεσόκοπη αστή, με μαλλί κομμωτηρίου, ξανθό της Δανίας, απ' αυτές που δεν τις βλέπεις στο δόμο, ακόμα κι αν τρακάρεις πάνω τους.

—Θα μείνετε πολύ ευχαριστημένη, υποσχέθηκα προσφέροντάς της το τριαντάφυλλο και μπουκάροντας επιδέξια στο αναμενόμενης κακογουστιάς νεοελληνικό διαμέρισμα.

—Ο Θεός να δώσει, μουρμούρισε αυτή κι έκλεισε την πόρτα πίσω μας.

Με μια ταχυδακτυλουργική κίνηση εμφάνισα μια μποτίλια κόκκινου «*Bordeaux*», ευτελούς τιμής και μέτριας χρονιάς συγκομιδής, αλλά αμφέβαλα αν η κυρία Τέρπη μπορούσε να το διακρίνει αυτό.

Φάνηκε να εντυπωσιάζεται πάντως.

—Τι είναι αυτό; έκανε ξαφνιασμένη.

—Γαλλικό κρασί για σας, ωραία μου κυρία, απάντησα.

—Για μένα;!...

—Θα θέλατε να το δοκιμάσετε;

Κούνησε το κεφάλι της, αιφνιδιασμένη ακόμη από μια χειρονομία, που είμαι βέβαιος πως τα παληκαράκια της κυρίας Σάσας δεν συνήθιζαν.

—Πού να βρίσκω ανοιχτήρι τώρα..., μουρμούρισε.

—Έχει προβλεφτεί, είπα εμφανίζοντας ένα κομψό τερμπουσόν από την τσέπη μου. Αν φέρετε δυο ποτήρια μόνο θα με υποχρεώνατε...

Η κυρία Τέρπη έφυγε για την κουζίνα κι επέστρεψε με δυο ποτήρια... ρετσίνας! Καμιά έκπληξη εδώ βέβαια.

—Ορίστε, είπε.

Άνοιξα την μπουτίλια, καθίσαμε στον λουλουδάτο καναπέ και γέμισα τα ρετινοπότηρα ως τη μέση. Να κρατάμε και τους τύπους τέλος πάντων, ακόμα και κάτω από απαράδεκτες περιστάσεις, σαν αυτήν εδώ.

—À votre santé, έκανα την πρόποση.

—Εις υγείαν, πάντα τέτοια να 'χουμε, απάντησε μουδιασμένη η κυρία Τέρπη.

Υπάρχει ένας τρόπος βέβαια να κάνεις ότι πίνεις χωρίς να πίνεις και χωρίς να σε παίρνει είδηση ο άλλος, κάτι απαραίτητο όταν το ποτό περιέχει ικανή ποσότητα άοσμου και άγευστου καθάρσιου, που εισχώρησε στη σφραγισμένη μπουτίλια με τη βοήθεια μιας σύριγγας δια μέσου του φελλού.

Η κυρία Τέρπη πλατάγισε τη γλώσσα της με απόλαυση, αφού μισοάδειασε το ποτήρι με το αδικημένο «Bordeaux».

—Εξαιρετικό! αποφάνθηκε. Α, αυτά τα γαλλικά κρασιά, είναι άλλο πράγμα! Πολύ ευγενική η χειρονομία σας, κύριε... πώς σας είπαμε;...

—Κλαύδιος Πιτσιρής, κυρία μου. Δούλος σας.

—Είστε... Γάλλος;

—Εκ καταγωγής, απάντησα (χωρίς να ψεύδομαι).

—Φαίνεσθε, με κομπλιμεντάρισε η κυρία καταπίνοντας και το υπόλοιπο κρασί της. Αυτή η γαλατική φινέτσα!... Οφθαλμοφανής!...

—Καλοσύνη σας...

—Τίποτις, την πάσα μία αλήθεια λέω...

—Είσθε εξαιρετικά διορατική.

—Το έχω αυτό... όχι που να το περηφανευτώ δηλαδή...

Έχανε έναν μορφασμό... Το σκεύασμα είχε, απ' ότι φαινόταν, άμεση επίδραση. Εννοείται πως πλην των επιθυμητών αποτελεσμάτων δεν είχε καμιά παρενέργεια σ' έναν κανονικό άνθρωπο —δεν είμεθα τίποτα ανεύθυνοι κι ανάλγητοι οπορτουμιστές.

—Μπαρδόν μια στιγμή... πρέπει να πάω στο... μέρος, είτε η οικοδέσποινα κι έτρεξε προς την τουαλέτα.

Μια γρήγορη έρευνα μου αποκάλυψε πως το χρηματοκιβώτιο κρυβόταν, κλασικά, πίσω από έναν άθλιο πίνακα αλόγων που κάλπαζαν αγορασμένο από κορνιζάδικο. Όπως ακριβώς το είχα φανταστεί. Ήταν δε νέου τύπου, με ταμπλώ πλήκτρων, αντί του κλασικού διακόπτη. Έξοχα!

Η κυρία Τέρπη επέστρεψε, λίγο πιο χλωμή, αλλά σαφώς ανακουφισμένη από την επίσκεψή της στο... «μέρος».

—Κάτι θα με πείραξε..., δικαιολογήθηκε. Ίσως το μιάμ-μπαϊλντί, το μεσημέρι... Αυτές οι βαριές σάλτσες...

—Ίσως ένα ποτηράκι ακόμη να βοηθούσε την κατάσταση, πρότεινα, γεμίζοντας και πάλι το ρετινοπότηρο της.

Το ποτηράκι όντως βοήθησε, αλλά όχι την κυρία Τέρπη, που έφυγε ξανά σφαίρα για το... μέρος. Βοήθησε εμένα, γιατί μπόρεσα να τοποθετήσω μια μικροσκοπική κάμερα, μεγάλης ευκρίνειας, στο κουρτινόξυλο που βρισκόταν απέναντι από το κάδρο με το χρηματοκιβώτιο. Ένα μικρό θαύμα της γιαπωνέζικης τεχνολογίας, που δούλευε με φωτοκύτταρα και φορτιζόταν είτε από το φως της ημέρας, είτε από το ηλεκτρικό.

Η κυρία Τέρπη επανήλθε, αλλά όχι για πολύ. Την τρί-

τη αυτή φορά φρόντισα ν' αδειάσω την μποτίλια και τα ποτήρια στον νεροχύτη της κουζίνας και να τα πλύνω όλα πολύ καλά, ώστε σε περίπτωση που κάποιος ήθελε να αναλύσει το περιεχόμενο να μην έχει τίποτα.

Εννοείται πως φορούσα ειδικά γάντια, που κόλλαγαν σαν δεύτερη επιδερμίδα στα χέρια και ήταν απολύτως διαφανή, ώστε μόνο ένας πολύ έμπειρος παρατηρητής να μπορεί να τα διακρίνει.

Προφυλάξεις υπερβολικές ίσως, αλλά που καλύτερα να λαμβάνονται, διότι όλοι ξέρουμε πως ο Διάολος έχει το κακό συνήθειο ν' ανακατεύεται σε δουλειές που δεν τον αφορούν.

Τελευταία δουλειά τα κλειδιά, που βρίσκονταν βολικά πάνω στην πόρτα, ν' αποτυπωθούν σε πλαστελίνη.

Η κυρία Τέρπη ήταν πλέον ένα ράκος.

—Αυτό το άτιμο το μιάμ-μπαϊλντί... με θέρισε...

—Μήπως να σας άφηνα να ησυχάσετε; προσφέρθηκα πλήρης κατανόησης.

—Ναι... μάλλον... έτσι που ήρθαν τα πράγματα...

Καθόσον μπροστά στην παντοδυναμία του τσιρλιού κι αυτό τούτο το βασικό ένστικτο, αναγκαστικά, υποκλίνεται (ευτυχώς).

Πιάνει την τσάντα της και βγάζει το πορτοφόλι...

—Την αμοιβή σας..., μουρμουρίζει.

Αγανακτώ.

—Μα τι λέτε, μανδάμ! Ούτε συζήτηση! Εφόσον ήρθαν έτσι τα πράγματα... το παν η υγεία. Όλα τα άλλα διορθώνονται.

—Μα...

—Επιμένω.

Την επομένη η αθέατη κάμερα μας έδωσε κιόλας αποτελέσματα. Κωδικό και περιεχόμενο. Μπάζα σε τακτικά πακεταρισμένο χαρτονόμισμα, ίσως και κοντά στο μισό μύριο. Υπήρχαν και μετοχές, που δεν μας ενδιέφεραν, και κάμποσα τζοβαϊρικά, που θα 'ταν μπελάς μεν, αλλά χρήσιμα για κάτι άλλο που είχα στο μυαλό μου.

Το Σαββατοκύριακο η κυρία Τέρπη έφευγε για εκδρομή με τα... «χορίτσια». Η θεία αποσύρθηκε για ύπνο νωρίς, ως συνήθως, και η Βουλγάρρα ξεπόρτισε, όπως ήταν αναμενόμενο.

Η επιχείρηση ήταν βόλτα στο πάρκο –όπως αναμενόταν. Μπήκα σαν κύριος, με τα κλειδιά, άνοιξα το χρηματοκιβώτιο με τον συνδυασμό από την κάμερα, αφαίρεσα όλες τις δεσμίδες πλην μιας, που άφησα για τρέχοντα έξοδα (και τεκνά της παρηγοριάς), πήρα και δυο-τρία χρυσαφικά κάποιας αξίας, μάζεψα τη θαυματουργή κάμερα, κλείδωσα πίσω μου κι έγινα ένα με τη νύχτα.

Τρίτη πρωί διάβαζα για τη «Θρασύτατη διάρρηξη, που έλαβε χώρα στο σπίτι γνωστής συμπολίτισσάς μας, στον Χολαργό, για την οποία η αστυνομία διενεργεί έρευνες».

Δεν ξαφνιάστηκα που η κυρία Τέρπη δήλωσε τη διάρρηξη, γιατί τα λεφτά αυτά δεν θα ήταν μαύρα, ούτε κι έπεσα από τα σύννεφα βλέποντας το δηλωμένο ποσό της λείας, που ήταν τρεις φορές πάνω από το αληθινό. Συνήθως έτσι γίνεται. Το θύμα δηλώνει παραπάνω, ώστε να επωφεληθεί, αν έχει κάνει ασφάλεια κατά κλοπής.

Βεβαίως τα λαγωνικά της Δίωξης θα έψαχναν για φύλλους στ' άχερα, όπως δεν υπήρχε το παραμικρό ίχνος διάρρηξης και άλλων στοιχείων, όπως αποτυπώματα και DNA, θα στρίμωχναν τη φουκαριάρα τη Βουλγάρρα, η οποία είχε βεβαίως μαύρα μεσάνυχτα και στο τέλος θα κοίταζαν να το φορτώσουν σε κανέναν από τους «συνήθεις ύποπτους», τους φιλικατζήδες συναδέλφους, όπως είχε καθιερωθεί να γίνεται.

Κάτι που δεν ήμουν διατεθειμένος να επιτρέψω, διότι – εκτός της συναδελφικής αλληλεγγύης– το θεωρούσα κρίμα κι άδικο.

Μια βόλτα από το γνωστό μπαρ της Γλυφάδας, για να βεβαιωθώ πως ο αδάμας της δημοσιογραφίας τα έπινε, ως συνήθως, με την παρέα του και κατόπιν μια σύντομη επίσκεψη στο μίζερο διαμέρισμά του, στην Αργυρούπολη, όπου άφησα στο συρτάρι του κομοδίνου του τα χρυσαφικά μαζί με τα αντίγραφα των κλειδιών της κυρίας Τέρπης.

Το αστυνομικό τμήμα της γειτονιάς του λάβαινε εκείνο το βράδυ ένα σύντομο τηλεφώνημα από κάποιον ανώνυμο, πλην νομοταγή πολίτη, για να πληροφορήσει τον αξιωματικό υπηρεσίας πως αν διενεργούσαν έρευνα στο σπίτι του γνωστού και μη εξαιρετέου δημοσιογράφου θα έβρισκαν πιθανότατα μέρος των κλοπιμαίων της διάρρηξης του Χολαργού καθώς και τα απαραίτητα πειστήρια της ενοχής του εν λόγω.

Πώς; Τι κίνητρο είχε ο ευϋπόληπτος αυτός συμπολίτης μας να διαπράξει μια τέτοια ποταπή πράξη;

Μα πού ζείτε, κύριε μου; Δεν διαβάζετε εφημερίδες; Δεν ξέχετε ότι δια της αρθρογραφίας του ο εν λόγω προσπαθούσε να εκβιάσει το θύμα; Ρωτήστε και την παθούσα, να σας το επιβεβαιώσει.

Πού τα ξέρω εγώ όλα αυτά;

Τυχαίως υπέπεσε στην αντίληψή μου. Θέλετε να με ακούσετε και να προσθέσετε μια σημαντική επιτυχία στο ενεργητικό σας ή θα χάνουμε την ώρα μας σε ανούσιες συζητήσεις;

Πώς; Κωλύεσθε να μπουκάρετε στο διαμέρισμα ενός πολίτη άνευ εντάλματος; Μα ξυπνήστε τον αρμόδιο εισαγγελέα, να σας προμηθεύσει τα απαραίτητα. Εδώ θα κολλήσουμε; Απαπαπά!...

* * *

Την επομένη τα δημοσιογραφικά sites έπεφταν από τα σύννεφα ανεβάζοντας, με βαριά καρδιά και «κάθε επιφύλαξη», την είδηση ότι πιθανώς ο δράστης της διαρρήξεως του Χολαργού να είναι γνωστός δημοσιογράφος (ανωνύμως φυσικά), ο οποίος ωστόσο κόπτεται για την αθωότητά του. Την υπεράσπισή του ανέλαβε ο γνωστός ποινικολόγος... κλπ. κλπ.

Όλα εδώ πλερώνονται τελικά. Καλά το λέει ο σοφός μας λαός.

**Εμπιστευόμεθα την
Αδέκαστη Δικαιοσύνη**

Ο Δικαστής πάσχει από διάφορες ψευδαισθήσεις.
Η σημαντικότερη είναι το ότι νομίζει πως απονέμει Δικαιοσύνη.

(Ηλίας Πετρόπουλος, «Εγχειρίδιον του Καλού Κλέφτη»)

Η Ελληνική Δικαιοσύνη είναι, όπως όλοι ξέρουμε, ανεξάρτητη, αδιάβλητη, ανεπηρέαστη και ανιδιοτελής. Οποιαδήποτε αμφισβήτηση του ως άνω αξιώματος συνεπάγεται ποινικές κυρώσεις, συχνά εντελώς εξοντωτικές

Οι θεράποντες της Ελληνικής Δικαιοσύνης είναι επίσης ανεξάρτητοι, αδιάβλητοι, ανεπηρέαστοι και ανιδιοτελείς. Πλην απειροελάχιστων (ανθρωπίνων) εξαιρέσεων. Ο Γρηγόριος Καλτσούδας ήταν μια απ' αυτές τις απειροελάχιστες εξαιρέσεις. Και όπως βρισκόταν υψηλά, υψηλότατα, ιστάμενος στην εν λόγω ιεραρχία καταλαβαίνει κανείς πόσες και τι είδους ευκαιρίες του δίνονταν για να γυμνάσει επαρκώς την κάπως ελαστική και άκρως προσαρμόσιμη συνείδησή του –με το αζημίωτο εννοείται.

Είχα το προνόμιο και τη χαρά να τον απολαύσω αυτοπροσώπως επί τω έργω. Εν τη ασκήσει δηλαδή των καθη-

κόντων που απαιτούσε το υψηλό του λειτούργημα –με το αζημίωτο.

Το ότι τυγχάνω κάτοχος πτυχίου Νομικής (αριστίνδην), το οποίο μου επιτρέπει να εξασκώ, όταν και όπως κρίνω εγώ ωφέλιμο (και προσοδοφόρο), την δικηγορία δεν είναι ούτε περίεργο, ούτε λόγος για κομπασμούς. Οποιοσδήποτε έχει τη δυνατότητα ν' αποστηθίζει ατέλειωτα κατεβατά «νόμων» σε μια εντελώς ακαταλαβίστικη διάλεκτο και να αραδιάζει πέντε λέξεις στη σειρά ώστε να σχηματίζει (ακουστικά) στοιχειωδώς σωστές φράσεις μπορεί να κάνει το ίδιο. Το ότι σε μια δικομανή χώρα, σαν αυτή όπου ζούμε (τυχαίως, το τονίζω), υπάρχουν τόσοι δικηγόροι δείχνει άλλωστε πόσο εύκολο είναι.

Πώς είπατε; Αν το εν λόγω πτυχίο είναι μαϊμού, προϊόν του ταλέντου κάποιου (φευ!) ανώνυμου καλλιτέχνη της παραχάραξης, εξ' αυτών που βρίθουν στον «άλλο» επαγγελματικό μου κύκλο;

Η απάντηση ενδέχεται να σας απογοητεύσει.

Καθόλου, κύριοι. Το χαρτί, καθώς και η διαπίστευση στον οικείο δικηγορικό σύλλογο, χαίρουν της πλέον αδιαμφισβήτητης κι επίσημης αυθεντικότητας.

Τι με ώθησε να αποκτήσω αμφότερα;

Μα είναι οφθαλμοφανέστατο. Όποιος λειτουργεί στις παρυφές –κι ενίοτε πέραν αυτών– της υπό του αδυσώπητου Συστήματος ορισθείσης «νομιμότητας», οφείλει, για το δικό του καλό, να γνωρίζει απταιστως –και ει δυνατόν εκ των έσω– τους όρους του παιχνιδιού, χρησιμοποιώντας κάθε εργαλείο που του παρέχεται, εκουσίως ή ακουσίως, για την επιβίωσή του σ' έναν κόσμο εχθρικό και δαιδαλώδη.

Και βεβαίως η δικηγορική ιδιότητα του κυρίου Αρσένιου Λούπενα, του Αλεξάνδρου και της Πηνελόπης, είναι πέρα ως πέρα αυθεντική. Μόνο η φυσική όψη παρεκκλίνει κατά τι του αυθεντικού, αλλά αυτό δεν απαγορεύεται

(ακόμη) από κανένα νόμο και κανέναν προφήτη. Και δεν χρειάζονται πολλά-πολλά ξέρετε. Μια αλλαγή στο χτένισμα, ένα μουστακάκι συντηρητικό, ένα ζευγάρι πατομπούκαλα ματογυάλια και βεβαίως η κατάλληλη αμφίεση, με το ετοιματζήδικο, φθαρμένο κοστούμι, και γίνεται κανείς αγνώριστος. Εδώ να σημειώσω, προς γνώση των φιλομαθών συναδέλφων, που αρέσκονται στις εξωτερικές επεμβάσεις της προσωπικότητάς τους, προκειμένου να θολώσουν τα νερά... Όσο πιο ασήμαντη και συνηθισμένη είναι η εμφάνιση τόσο μεγαλύτερες οι πιθανότητες να περάσετε απαρατήρητοι. Διότι, ποια πρέπει να είναι η κύρια και πρωταρχική επιδίωξη ενός «παρανόμου»; Μα... να γίνει αόρατος.

Στην περίπτωση που μας ενδιαφέρει λοιπόν είχα αναλάβει την υπεράσπιση ενός φουκαρά, ονόματι Πρίκουλα Δημοσθένη (του Ιωάννου και της Αριστέας, το γένος Ζαφειρίου) και μάλιστα κατά τρόπο όλως διόλου τυχαίο. Διορίστηκα από το σεβαστό δικαστήριο ως συνήγορος του εν λόγω επειδή κανείς εκ των εγκρίτων συναδέλφων δεν δέχόταν να αναλάβει.

Και γιατί αυτή η άρνηση; Ήτο ο εν λόγω Πρίκουλας Δημοσθένης δράστης κάποιου ιδιαίζοντως απεχθούς εγκλήματος, που είχε προκαλέσει την γενική κατακραυγή –βοηθούντων και των πάντα караδοκούντων για κάτι τέτοια ΜΜΕ– του φιλήσυχου, ενάρετου και νομοταγούς όχλου;

Καθόλου. Αντιθέτως, ο πελάτης μου, όχι μόνο δεν ήταν κατηγορούμενος, αλλά τύγχανε το θύμα και ο ενάγων στην υπόθεση που μας απασχολεί. Είχε όμως την ατυχία (άλλοι θα το πουν αφέλεια) να έχει ως αντίδικους τους αδερφούς Καρτελάνους, τους γνωστούς και μη εξαιρετέους τοις πάσι άρχοντες της Νύχτας και αδιαμφισβήτητους κυρίους και αυθέντες του εγχωρίου, οργανωμένου και μη, υποκόσμου.

Οι Καρτελάνοι λοιπόν, στα πλαίσια των πολυποίκιλων και πολύμορφων επιχειρηματικών των δραστηριοτήτων, προσέφεραν –από την καλή τους την καρδιά– εκτός των άλ-

λων και πλήρη κάλυψη και προστασία (από παντοίων όσων κινδύνων) σε φουκαράδες, σαν τον Πρίκουλα, που παλεύουν να τα φέρουν βόλτα μ' ένα μαγαζάκι —στην προκειμένη ένα μικρό κι ασήμαντο μίνι-μάρκετ της γειτονιάς.

—Την σήμεραν ημέραν ο κόσμος χάλασε, του είπαν κάτι χτιστά παληκάρια που τον επισκέφθηκαν. Δεν γλέπεις τι γίνεται γύρω μας, με ούλους αυτούτους τους αραπάδες που έχουν μαζωχτεί εδώ λαθραία; Τόσα ακούμε και τόσα γλέπουμε στην τηλεόραση. Ο σωστός ο επιχειρηματίας χρειάζεται να είναι ασφαλισμένος.

—Είμαι, τους λέει ο Πρίκουλας. Στην «τάδε» ασφαλιστική.

Γέλασαν τα παιδιά.

—Θα έρθει δηλαδή, ρε αδερφέ να σε σώσει ο φιόγκος ο ασφαλιστής της «τάδε» όταν σε σημαδεύει εσένα από απέναντι ο Αρβανός με το σιδερικό; του λένε.

Το σκέφτηκε ο Πρίκουλας.

—Δεν θα 'ρθει, ε; τους λέει.

—Δεν θα 'ρθει για! Ο σκοπός είναι να μην μπει καθόλου ο παράνομος εδώ μέσα.

—Και πώς θα γίνει; Θα βάνουμε απόξω μια ταμπέλα που να λέει: «Απαγορεύεται η είσοδος στους κακοποιούς»;

Γέλασαν τα παιδιά, που τους βγήκε καλαμπουρτζής ο μουστερής.

—Εμείς, ρε, του λένε.

—Τι εσείς; απορεί ο Πρίκουλας.

—Η ασφάλεια που λέγαμε;... Με το που θ' αναλάβουμε εμείς δεν θα κουνιέται φύλλο. Πάνε ρώτα, να σου πουν.

Μπήκε επιτέλους στο νόημα ο μαγαζάτορας.

—Και τι θα στοιχίσει αυτό, ρε λεβέντες; ρωτάει.

Του είπαν κι έφριξε ο μπακάλης –ήταν και κομμάτι σπάγκος, εδώ που τα λέμε.

—Τι λέτε, ρε;!!! αναφώνησε. Δεν μου φτάνει που έχω την Εφορία συνεταίρο, θα φορτωθώ κι εσάς; Δεν πάει.

—Καλά, του λένε τα παιδιά. Δεν υπάρχει βία... Ξανασκέψου το κι αύριο, μεθαύριο, ξαναπερνάμε.

—Βρε ξού...

—Καλάααα...

Εκεί ο Πρίκουλας έκανε το λάθος να καταγγείλει το περιστατικό στην Αστυνομία. Η οποία υποσχέθηκε να επιληφθεί, αλλά –να λέμε και του στραβού το δίκιο– πού να πρωτοεπιληφθούν κι αυτοί οι ταλαίπωροι; Να συνοδεύσουν στον σκυλοπερίπατο πολιτικάντζες και μεγαλόσχημους ή να κυνηγάνε την παραβατικότητα, η οποία, έτσι κι αλλιώς, τον ασήμαντο λαουτζίκο επηρεάζει; Μην τα θέλουμε όλα δικά μας... Η κάθε Αστυνομία, απανταχού της Γης, για να προστατεύει τον Φεουδάρχη υπάρχει, όχι τον δουλοπάροικο. Μην σου πω ότι καθήκον της είναι η προστασία του Φεουδάρχη από τον δουλοπάροικο.

Δευτέρα έκανε την καταγγελία ο Πρίκουλας, Τετάρτη το μαγαζί έγινε λαμπάδα πασχαλινή. Σύμπτωση; Ατύχημα; Φευ όχι. Κάτι κάμερες ρουφιανεύματος στα πέριξ μαγαζιά κατέγραψαν ανθρώπινη δραστηριότητα. Ο Πρίκουλας κατέθεσε μήνυση κατ' αγνώστων... οι διωκτικές αρχές διερεύνησαν αρμοδίως και κατόπιν αφόρητων πιέσεων του δικηγόρου του ενάγοντος έφτασαν ως τους ηθικούς αυτουργούς, τουτέστιν τους αδερφούς Καρτελάνους.

Οι οποίοι δικάστηκαν πρωτοδίως, ευρέθησαν πανηγυρικόως ένοχοι –είπαμε, ο συνήγορος ήταν αετός– καταδικάστηκαν σε τριετή φυλάκιση κι αποζημίωση ζημιών στο θύμα, έκαναν έφεση κι αφέθηκαν ελεύθεροι.

Οι Ασφάλειες «τάδε», στις οποίες ο Πρίκουλας είχε ασφαλίσει το μαγαζί, είχαν στο μεταξύ βαρέσει κανόνι κι ο

Πρόεδρός τους την είχε κάνει, με το ταμείο, στην Παραγουάη, οπότε ο ταλαίπωρος μαγαζάτορας έμπλεξε και σε έναν ακόμη δικαστικό κυκεώνα, οι προμηθευτές, στους οποίους χρωστούσε, τον κυνηγούσαν, η γυναίκα του τον παράτησε για έναν κουρέα, ενώ, σαν αποκορύφωμα, ο δικηγόρος του είχε ένα ατύχημα σε κάτι σκάλες και βρέθηκε με χέρια και με πόδια στον γύψο.

Ο Πρίκουλας πάλεψε να βρει δικηγόρο, να αναλάβει την υπόθεση, αλλά –παραδόξως– όλοι προφασίζονταν αφόρητο φόρτο εργασίας κι ως εκ τούτου κωλύονταν. Είδε κι απόειδε, ζήτησε τον διορισμό συνηγόρου από το δικαστήριο, έτυχε εγώ τώρα να βρίσκομαι στο Δικαστικό Μέγαρο κείνη τη μέρα... και νά πώς βρέθηκα ο ίδιος στο επίκεντρο της ζοφερής αυτής υπόθεσης.

—Αμάν, σώσε με, μου είπε με δάκρυα στα μάτια. Αν αυτά τα καθάρματα αθωωθούν δεν θα λάβω ούτε τη γελοία αποζημίωση που τους επιδικάστηκε. Θα καταλήξω να ζητιανεύω στον Ηλεκτρικό.

Δεν είχα καλά προαισθήματα, γιατί όταν από τη μια μεριά έχεις τους παντοδύναμους Καρτελάνους, με κονέ και διασυνδέσεις, όχι μόνο «κάτωθεν», αλλά και «άνωθεν», κι από την άλλη έναν ασήμαντο και ξοφλημένο Πρίκουλα, όση εμπιστοσύνη και να 'χεις στην αδέκαστη κι ανεξάρτητη Δικαιοσύνη σε ζώνουν μαύρα φίδια. Πλην κάθισα και μελέτησα την υπόθεση και είδα ότι τα στοιχεία που υπήρχαν έκαιγαν τους αντίδικους και οι πιθανότητες να κερδίσουν την έφεση –αν το παιχνίδι παιζόταν τίμια και by the book– ήταν μηδαμινές. Όμως... εδώ σε θέλω... θα παιζόταν τίμια;

Με το καλημέρα το πράγμα φάνηκε να μην είναι και τόσο σόϊ.

Ο αντίδικος συνήγορος, μια λέρα, παρουσίασε «στοιχεία» ακράδαντα, λέει, που απεδείκνυαν περιτράνως ότι ο εμπρησμός... συγγνώμη, το ατύχημα... οφειλόταν σε... φυσικά αίτια!!!

—Δηλαδή πώς, κύριε συνήγορε; ενδιαφέρθηκε ο Πρόεδρος της έδρας, ο γνωστός και μη εξαιρετέος Γρηγόριος Καλτσούδας, κεντρικός ήρωας —ερήμην του— της ιστορίας μας.

—Οφείλεται εις ηλεκτρικόν βραχυκύκλωμα, κύριε Πρόεδρε. Η ηλεκτρική εγκατάστασις του εν λόγω καταστήματος ήτο ουχί μόνον ελλιπής και καχοσυντηρημένη, αλλά δεν πληρούσε καν τους βασικούς κανόνες ασφαλείας. Έχουμε εδώ και καταθέτουμε πορίσματα εμπειρογνομόνων, που το πιστοποιούν πανηγυρικώς.

—Ενίσταμαι εντόνως, κύριε Πρόεδρε, πετάγομαι πάνω εγώ, πλήρης αγανακτήσεως. Οι γνωματεύσεις των ερευνών που διεξήγαγεν η Αστυνομία και η Πυροσβεστική...

—Καθίστε κάτω, κύριε συνήγορε, δεν σας ρωτήσαμε, με αποπαίρνει αυστηρά ο Πρόεδρος.

—Μα...

—Σας ανακαλώ εις την τάξιν...

—Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

Γυρίζει ο Πρόεδρος στον αλεπουδιάρη συνήγορο των αντίδικων.

—Και οι γνωματεύσεις της Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής, κύριε συνήγορε; του κάνει.

—Πρόκειται περί ανθρωπίνου λάθους, κύριε Πρόεδρε, απαντάει ατάραχος ο λέρας. Ανεκλήθησαν εν τω άμα. Ορίστε... καταθέτω τας σχετικώς δηλώσεις...

—Χμμ..., κάνει ο Πρόεδρος. Αμ, εν τοιαύτη περιπτώσει το πράγμα αλλάζει.

—Κύριε Πρόεδρε, ενίσταμαι... (εγώ).

—Δεν έχετε τον λόγον, κύριε συνήγορε. Συμμορφωθείτε πάραυτα, ειδάλλως θα σας παραπέμψω δια περιφρόνησιν του δικαστηρίου.

Οι Καρτελάνοι από απέναντι χασκογέλαγαν απροκάλυπτα.

Στην έδρα ο Πρόεδρος με τους συνέδρους άρχισαν τα ψου-ψου και τα μου-μου πίσω από τα χαρτιά τους... και στο τέλος η Δικαιοσύνη απεφάνθη –και θριάμβευσε.

—Αθώοι οι κατηγορούμενοι.

Με συνοπτικές διαδικασίες!

Κι άσε τον ταλαίπωρο τον Πρίκουλα να χτυπιέται.

Δεν χρειάζεται να διαθέτει κανείς μαντικές ικανότητες, ούτε να γνωρίζει κρυμμένα μυστικά του σύμπαντος για να καταλάβει ότι ο σεβαστός θεράπων της Θέμιδος Καλτσούδας δεν ήταν ακριβώς ορκισμένος πρόσκοπος που πέραγε γριούλες απέναντι στον δρόμο.

Μια εντύπωση που επιβεβαίωναν πλείστοι όσοι «συναδέλφοι» έτυχε να βολιδοσκοπήσω σχετικώς.

—Ποιος, ο Καλτσούδας; έλεγαν. Λέρα ανεξίτηλη! Το μόνο καλό είναι ότι εξαγοράζεται –από τον πλειοδοτούντα φυσικά.

Που σήμαινε ότι ο εν λόγω αδάμας αυτομάτως έθετε – και πάλιν ερήμην του– υποψηφιότητα για πελάτης του ευαγούς ιδρύματος του οποίου έχω την τιμή να προϊσταμαι.

* * *

Όπως πάντα στις περιπτώσεις αυτές, για την προκαταρκτική έρευνα, την αναγνώριση δηλαδή, για να χρησιμοποιήσουμε στρατιωτική ορολογία, κατέφυγα στο αδιαμφισβήτητο ταλέντο της αείποτε αφοσιωμένης Κούλας.

Η οποία, αφού διερεύνησε, με τη συνηθισμένη της ευσυνειδησία κι ενδελέχεια, όλους τους τραπεζικούς λογαριασμούς του πελάτη απεφάνθη:

—Αδάμας! Τίποτις το επιλήψιμο, τίποτις το ανεξήγητο. Τα μισθά του, που εισέρχονται κανονικά, έσοδα από

ενοίκια ακινήτων της ιδιοκτησίας του —δηλωμένα— και έτερον ουδέν. Ούτε μερίσματα εκ μετοχών, ούτε ανεξήγητες καταθέσεις τρίτων... καμιά απολύτως ανεξήγητη κίνηση στους λογαριασμούς. Υπόδειγμα! Και μπράβο του!

—Που σημαίνει πως ό,τι λαμβάνει το λαμβάνει τοις μετρητοίς και «εν τη παλάμη», συμπεράνα εγώ.

—Κι εφόσον δεν το φυλάσσει στην τράπεζα πού θα το φυλάσσει; συνέχισε τον συλλογισμό μου η πανέξυπνη Κούλα.

—Όπου όλοι. Κάτω από το στρώμα.

—Που λέει ο λόγος...

—Εννοείται.

Που σημαίνει πως θα έπρεπε να βρεθεί πού ακριβώς βρισκόταν αυτό το «στρώμα», η κρυψώνα δηλαδή των ανολόγητων απολαβών του μόχθου του νέου μας πελάτη.

Και προς τούτο, παρά την όντως εντυπωσιακή τεχνολογική πρόοδο της εποχής μας, μια και μόνη μέθοδος ενδεικνυόταν: η κατ' ιδίαν επίσκεψη επιτοπίως.

Τη συνοικία στην οποία διέμενε ο αδάμας αυτός της Δικαιοσύνης θα αποσιωπήσω σεμνοτύφως, προκειμένου να μην μπουν σε πειρασμό κάποιοι από τους συναδέλφους που μελετούν, με επαγγελματικό ενδιαφέρον, το παρόν σύγγραμμα. Θα πω μόνο ότι το τραμ στάθμευε βολικά έξω ακριβώς από την πολυκατοικία, στον τρίτο όροφο της οποίας διαβιούσε ο κύριος Καλτσούδας.

Η Κούλα με εφοδίασε με τις υπόλοιπες πληροφορίες που μου χρειαζόνταν. Ο πελάτης τύγχανε χηρευάμενος, προ ετών, κι έμενε μόνος του, χωρίς παρεκκλίσεις και χωρίς περίεργες συνήθειες. Σπανίως δεχόταν επισκέψεις, φίλων ή συγγενών, και μόνο μια παραδουλεύτρα πήγαινε να καθαρίσει το διαμέρισμα τρεις φορές τη βδομάδα.

Ο ίδιος δεν έβγαινε συχνά, δεν έκανε παρέες, δεν γλε-

ντούσε, δεν παρεκτρεπόταν... όλα με μέτρο... και δεν ταξίδευε πλην άπαξ του έτους, πάντα μετά τα Χριστούγεννα, στην Ελβετία, για χειμερινά σπορ, που ήταν, ως φαίνεται, η μόνη του διασκέδαση.

—Ελβετία;...

—Φως φανάρι, εξήγησε η περπατημένη Κούλα. Τι παράγει η Ελβετία;

—Κούκους, ρολόγια, σοκολάτες, τυριά και τράπεζες.

—Ακριβώς.

—Παναπεί, μαζεύει ό,τι μαζεύει και μετά πάει και το καταθέτει, σαν κύριος, με κάθε ασφάλεια και εχεμύθεια.

—Άπαξ του έτους. Μετά τις γιορτές των Χριστουγέννων, που το χιόνι είναι μαλακό.

Ένα εξάισιο σχέδιο άρχισε να παίρνει μορφή στα ενδότερα του αείποτε πυρετωδώς λειτουργούντος εγκεφάλου μου. Ένα σχέδιο αντάξιο των περιστάσεων και του διασήμου προπάτορος, το οποίο, αν πετύχαινε, θα απέδιδε, εκτός των άλλων, και τα του Καίσαρος τω Καίσαρι —παντοιοτρόπως.

Αμ έπος, αμ έργον!

* * *

Το διαμέρισμα του κυρίου εφέτη ήταν ακριβώς όπως το περίμενα. Μια συμφορά μικροαστικής κακογουστιάς, όπως τόσα και τόσα στην βλαχοκρατούμενη Αθήνα, της τεχνητής ευμάρειας και της αρπαχτής. Τίποτα δεν φανέρωνε την οικονομική άνεση του ενοίκου του και ελάχιστα ήταν τα μέρη όπου θα μπορούσε να κρύψει κανείς κάτι που είχε αξία, για να το προστατεύσει από ενδεχόμενους επίβουλους και βεβαίως λαθραίους εισβολείς, όπως καληώρα ο υποφαινόμενος.

Ο μέσος απρόσκλητος επισκέπτης θα μπουκάριζε —εύκολα, αφού δεν υπήρχε συναγερμός και πόρτες ασφαλείας—

θα έριχνε μια ματιά γύρω, θ' απελπιζόταν και θα 'βγαινε πάλι όπως μπήκε. Τι να κλέψεις απ' αυτόν τον φτηνιάρη, που δεν είχε απολύτως τίποτα το περιττό, μόνο τα εντελώς απαραίτητα κι αυτά ευτελέστατης αξίας. Να φανταστείς ότι και η τηλεόραση ακόμα, αυτό το τόσο απαραίτητο εργαλείο στα νεοελληνικά νοικοκυριά, ήταν απ' αυτές τις παλαιολιθικές, με τις λυχνίες... δεν ξέρω μήπως ήταν και μαυρόασπρη!

Το σπίτι του ευποροτάτου –κατά την προσωπική μου εκτίμηση– δικαστικού λειτουργού ήταν ένα ποίημα, μια ελεγεία, στη μετριότητα, τη φθηνία και την καρμιριά. Κι αυτό πιστεύω πως δεν ήταν τυχαίο, ήταν η ασφάλεια του ιδιοκτήτη κατά απρόοπτων και απευκταίων συμβάντων, όπως καληώρα.

Σε δέκα λεπτά είχα χτενίσει τα πάντα. Πουθενά δεν υπήρχε η παραμικρή ένδειξη κρυψώνας. Αυτό, ομολογώ πως δεν μου είχε ξανατύχει στη συναρπαστική όσο και μακροχρόνια καριέρα μου.

Σχασμένος, έβγαλα τα τσιγάρα μου να καπνίσω. Βρισκόμουν στην κουζίνα και μηχανικά άπλωσα το χέρι μου να θέσω σε λειτουργία τον απορροφητήρα. Είπαμε, δεν αφήνουμε ίχνη πίσω μας, ούτε καν σαν μυρωδιά καπνού –που θα γινόταν αμέσως αντιληπτή από έναν μη καπνιστή. Ακούστηκε ένα «κλικ», αλλά ο απορροφητήρας παρέμεινε παγερά σιωπηλός.

Μήπως δεν ήταν στην μπρίζα; Μπρίζα όμως δεν υπήρχε. Ίσως τα καλώδια να ήταν εντοιχισμένα... Που σημαίνει πως θα ήταν να τον κλαις τον ηλεκτρολόγο που θα έφερναν να διορθώσει τη βλάβη.

Εκτός κι αν...

Μπα!... Λες;

Πλησίασα κι εξέτασα την εγκατάσταση. Η σιδερένια σχάρα στεκόταν στη θέση της με έξι βίδες. Ένα χτύπημα

με το γαντοφορεμένο (φυσικά) χέρι μου στο μέταλλο δεν μου έδωσε τον κούφιο ήχο που περίμενα ν' ακούσω, αλλά έναν πνιχτό, σαν να μην ήταν το εσωτερικό του απορροφητήρα κενό, ως όφειλε, αλλά γεμάτο. Γεμάτο από τι;

Λες;...

Με ένα σταυροκατσάβιδο οι βίδες αφαιρέθηκαν τάχιστα. Κι ευτυχώς που συγκρατούσα τη μεταλλική σχάρα με την ελεύθερη παλάμη μου, γιατί θα γκρεμιζόταν, μαζί με το σεβαστό της φορτίο, πάνω στην επιφάνεια της ηλεκτρικής κουζίνας.

Φορτίο;!!!

Μα ναι. Καμιά τριανταριά τετράγωνα πακέτα, συσκευασμένα άψογα σε χοντρό, διαφανές πλαστικό. Κατοικούσαν ειρηνικά στο φιλόξενο εσωτερικό του επίτηδες αχρηστευμένου απορροφητήρα.

Τι περιείχαν τα πακέτα; Σωστά το μαντέψατε. Συμπιεσμένες δεσμίδες χαρτονομισμάτων! Η μπάζα του κυρίου εφέτη! Το προϊόν του μόχθου του. Ό,τι δεν γινόταν βεβαίως να κατατεθεί στις τράπεζες.

Τις εδώ τράπεζες τουλάχιστον –γιατί ο διάλογος, όπως όλοι γνωρίζουμε, έχει πολλά ποδάρια. Ευτυχώς όμως που υπήρχαν και τράπεζες αλλού... Φιλόξενες, εχέμυθες, χωρίς πολλές ερωτήσεις και το σπουδαιότερο... εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτές στη μαγευτική Ελβετία για παράδειγμα, που ο κύριος εφέτης είχε τη συνήθεια να επισκέπτεται άπαξ του έτους, μετά τα Χριστούγεννα, λίαν προσεχώς δηλαδή.

Και βέβαια οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι ο άνθρωπος ήταν εξαιρετικά επιμελής. Όχι μόνο είχε πακετάρει τις δεσμίδες άψογα –επαγγελματικά θα έλεγα– αλλά είχε βάλει στο πάνω μέρος του κάθε πακέτου, στο εσωτερικό, ένα καρτελάκι με την αξία που περιέκλειε. 5.000, 10.000, 20.000, 30.000... Για να μην έχει να μετράει κάθε λίγο και λιγάκι ο άνθρωπος και κουράζεται. Κάτι που βεβαίως διευκόλυνε

και τον καλό κλέφτη, που είχε συγκεκριμένο πλάνο κατά νου.

Σημείωσα προσεκτικά όλα τα ποσά, τοποθέτησα πάλι τα πακέτα στη σχάρα, τη βίδωσα επιμελώς στη θέση της, τακτοποίησα ό,τι είχα μετακινήσει και βγήκα πάλι, σαν κύριος, σίγουρος πως τίποτα δεν θα πρόδιδε τη σύντομη επίσκεψή μου στον λιτό και άνευ άλλου ενδιαφέροντος χώρο.

Στο δικό μας το λειτούργημα καλό είναι να επιχειρεί κανείς κατ' ιδίαν, μόνος του. Όμως υπάρχουν περιπτώσεις που επιβάλλεται η έξωθεν αρωγή και προς τούτο σου χρειάζονται άνθρωποι της απολύτου εμπιστοσύνης, όπως ο Γεράσιμος, ας πούμε.

Ο Γεράσιμος είναι λιθογράφος. Από τους καλούς, τους μερακλήδες. Τι λέω;... Καλλιτέχνης! Να σου φτιάξει μια σειρά γραμματοσήμων του 1910, τα σπάνια, με δυο-τρία δοντάκια να λείπουν και το χαρτί παλιωμένο, να τρελαίνεται κι ο πιο έμπειρος συλλέκτης. Κι όχι μόνο γραμματόσημα...

Όπως με την Κούλα, τον είχα ξελασπώσει μια-δυο φορές σε δυσκολίες κι έκτοτε έπινε νερό στο όνομά μου –αυτό που ήξερε δηλαδή, όχι το αληθινό.

Πήγα να τον βρω και του εξήγησα.

—Εύκολο, μου λέει αυτός. Θεσ απ' αυτά που δεν τα βρίσκουν, μακάρι να 'χουν τον Θεό μπάρμπα, ή τα άλλα, που πιάνονται στο πιτς-φυτίλι;

—Από τα άλλα, του λέω.

—Κατάλαβα, μου λέει. Μείνε ήσυχος, βάνω μπροστά.

Σε τρεις μέρες επισκεπτόμουν και πάλι το άχαρο διαμέρισμα του πελάτη, κουβαλώντας σε μια μεγάλη τσάντα τον ακριβή αριθμό δεμάτων, συσκευασμένα άψογα σε χοντρό διαφανές πλαστικό –και με τα καρτελάκια της αξίας

στη θέση τους— που θα αντικαθιστούσαν τα αποθηκευμένα στον απορροφητήρα.

Σε είκοσι λεπτά η σκάντζα είχε επιτελεστεί κι εγώ, με την τσάντα πάλι γεμάτη, έπαιρνα το τόσο βολικό τραμ της γραμμής κι επέστρεψα ήσυχα-ήσυχα στο σπιτάκι μου.

* * *

Την επομένη ένας έκπληκτος Πρίκουλας λάβαινε, με κούριερ, ένα δέμα, που όταν το άνοιξε άρχισε να πιστεύει ότι ίσως τελικά να υπάρχει και Θεός (ή Άγιος Βασίλης), που φροντίζει τους ταλαίπωρους, όταν η Δικαιοσύνη και οι Ασφαλιστικές αποτυγχάνουν. Υπήρχε κι ένα σημείωμα που έγραφε: «*Πάρτα και πήγαινε κάπου που να μην υπάρχουν Καρτελάνοι και δικαστές τύπου Καλτσούδα. Και... τσιμουδιά, ε;*».

Αν συμμορφώθηκε ή όχι δεν μπορώ να ξέρω.

* * *

Μια βδομάδα μετά την Πρωτοχρονιά οι εφημερίδες είχαν να παρουσιάσουν μια είδηση από κείνες που πουλάνε φύλλα και τροφοδοτούν τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές για καιρό.

Κατόπιν επισταμένων κινήσεων της Ιντερπόλ, σε συνεργασία με την Ελβετική Αστυνομία, λέει, εξαρθρώθηκε θρασύτατη σπείρα διεθνών παραχαρακτών, εγκέφαλος της οποίας φέρεται ημέτερος ανώτατος δικαστικός λειτουργός, υπεράνω πάσης υποψίας. Ο εν λόγω απειπειράθη να καταθέσει εις την *Société de Banque Suisse* το ποσόν των (...) ευρώ σε... παραχαραγμένα χαρτονομίσματα! Φυσικά οι Ελβετοί τραπεζίτες δεν τρώνε κουτόχορτο. Ο θρασύτατος δράστης, το όνομα του οποίου θα ανακοινωθεί προσεχώς από τις διωκτικές αρχές, κόπτεται υπέρ της αθωότητός του, αποδίδοντας το όλο συμβάν σε πλεκτάνη.

Υπήρχε και μια ακόμη ενδιαφέρουσα είδηση, που πέρασε μάλλον στα ψιλά. Το γνωστό νυχτερινό κέντρο «*Το Σκυ-*

λάδι»», η ναυαρχίδα των επιχειρήσεων των αδερφών Καρτελάνου, έγινε, όλως εξάίφνης, παρανάλωμα του πυρός, εν μια νυκτί. Αρχικώς υπήρξαν υπόνοιες για αντεκδίκηση μεταξύ ανθρώπων του υποκόσμου, όμως οι εμπειρογνώμονες της Πυροσβεστικής απεφάνθησαν κατηγορηματικώς πως η πυρκαγιά οφείλεται σε βραχυκύκλωμα, λόγω κακής συντήρησης της ηλεκτρικής εγκατάστασης.

Μην έρθετε να μου πείτε μετά ότι δεν υπάρχει Θεός. Κι αν δεν υπάρχει, υπάρχει σίγουρα Αρσένης Λούπενας.

— Η Μεγάλη των Πινάκων Κλοπή —

Ο Απατεών είναι ο αριστοκράτης αδερφός του Κλέφτη.
Ο Απατεών κλέβει το Ναι του Άλλου. Απέναντί του
ο κλέφτης παραμένει απλός χειρώναξ.

(Ηλίας Πετρόπουλος, «Εγχειρίδιον του Καλού Κλέφτη»)

Η Τέχνη είναι μεγάλη υπόθεση, αλλά μόνον για πολύ λίγους, συνήθως εκείνους που έχουν τα μέσα για να την αποκτήσουν (προς επίδειξη φυσικά) και κάποιους άλλους, που υποδύονται τους καλλιεργημένους, τους ντιλετάντες του πνεύματος, και που, συχνότατα, διαβιούν παρασιτικά, ως προσκολλημένοι στους έχοντες και κατέχοντες. Όλους τους υπόλοιπους η Τέχνη τους αφήνει παγερά αδιάφορους. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην ημεδαπή «καλλιτέχνης» λογίζεται ο τραγουδιάρης, που άδει στα άφθονα ανά την επικράτεια σκυλάδικα. Ο ζωγράφος λογίζεται απλώς «νούμερο» –και ίσως ενίοτε δικαίως.

Όπως όλα στον αδυσώπητα καπιταλιστικό κόσμο που ζούμε, έτσι και τα προϊόντα της Τέχνης, αποτιμούνται, όχι με γνώμονα την πραγματική τους αξία, αλλά σύμφωνα με

τις επιταγές μιας καθιερωμένης δικτατορίας του πνεύματος, που αποφασίζει –και επιβάλλει– τι είναι χρυσός και τι για τα μπάζα. Προς τούτο επιστρατεύεται ένα ολόκληρο δίκτυο αποτελούμενο από «εμπειρογνώμονες», τεχνοκριτικούς, εμπόρους, γκαλερίστες, «image makers», «opinion manipulators», καθώς και τα πάντα απαραίτητα «Μέσα Ενημέρωσης», άνευ των οποίων δεν γίνεται πια τίποτα.

Παλιά καλός ζωγράφος λογιζόταν αυτός που ήξερε να ζωγραφίζει. Να βλέπει, ας πούμε, μια καρέκλα και να την φτιάχνει καρέκλα. Τώρα αυτές οι δεξιότητες θεωρούνται ξεπερασμένες, μην σου πω και κατακριτέες. Καλός ζωγράφος είναι ο εμπορικός ζωγράφος. Και εμπορικός ζωγράφος είναι αυτός που αποφασίζει το Σύστημα, κι ας μην φτουράει να τραβήξει δυο γραμμές ίσιες.

Σαν τον... «Lakis», να πούμε (με λατινικούς χαρακτήρες παρακαλώ).

Άχρηστος για οτιδήποτε και τεμπέλης κλασικός ο εν λόγω κατέφυγε στην μπλόφα της Τέχνης, όπου είσαι ό,τι δηλώσεις και κανείς δεν σου ζητάει τα ρέστα –όπως τόσοι και τόσοι, σαν τον Lakis (και χειρότεροι).

Σπουδές στην αλλοδαπή, που δεν υπήρξαν ποτέ, ταξίδια ανά την Υφήλιο, που δεν ξέφυγαν από τα όρια της φαντασίας, σχέσεις με βαρυσήμαντους, που εκείνοι αγνοούσαν, επιτυχίες, που μόνο σαν ενύπνια μπορούν να καταχωρηθούν, και ιδού το προφίλ του ανερχόμενου καλλιτέχνη, που πάσχιζε να δημιουργήσει, όχι αθάνατα αριστουργήματα, αλλά μια θέση για τον ίδιο στο βασίλειο της μπλόφας και της απάτης, που συνιστά μια ζηλευτή κατηγορία της ενταύθα κοινωνικής δομής και γίγνεσθαι.

Ο εν λόγω Lakis όμως είχε καταφέρει να σμιλέψει, δια της προσκολλησίσεως και της επιμονής, χρήσιμες για την επιβίωση γνωριμίες –αλλιώς δεν πας πουθενά. Εκ των οποίων η κυρία Τζέλα.

Η κυρία Τζέλα ήταν μια καθώς πρέπει κυρία του κόσμου, παρωχημένων Μαΐων (πλην ηθικού ακμαιότατου), η οποία είχε το ανεκτίμητο προσόν να τυγχάνει ιδιοκτήτρια μιας εκ των δύο-τριών μεγαλύτερων γκαλερί της πρωτεύουσας. Ήταν επίσης –μέχρι πρότινος– φίλη μου. Ή καλύτερα φίλη του τεχνοκριτικού, που κατά καιρούς επιτυχέστατα υποδύομαι.

—Chéri, τα πράγματα δεν πάνε καθόλου καλά για μας, τους πρίγκηπες, μου είπε ένα απόγευμα που πέρασα να τη δω. Με την κρίση και με τούτα και με κείνα η κίνηση έχει πέσει σε ανησυχητικό βαθμό. Αν αυτό συνεχιστεί, που θα συνεχιστεί, δεν μας βλέπω καλά. Η γκαλερί κινδυνεύει άμεσα με λουκέτο. Quel horreur!

Η Τζέλα είχε βεβαίως μια τάση στη δραματοποίηση και την υπερβολή, αλλά το ότι η κρίση επηρέαζε πρωτίστως τον κόσμο της Τέχνης –γιατί πού να περισσέψουν για να επενδύσει κανείς σε πίνακες, με την ελπίδα κάποτε να του αποφέρουν κέρδη;– ήταν γεγονός αναμφισβήτητο.

—Και τι σκέφτεσαι να κάνεις, βρε κορίτσι μου; τη ρώτησα εγώ, για να της δώσω αφορμή να εκφραστεί και να ξεσπάσει.

Η Τζέλα μου έριξε ένα από κείνα τα βλέμματα που ζυγιάζουν την αξιοπιστία του συνομιλητή, προκειμένου κανείς να προβεί σε εκ βαθέων αποκαλύψεις.

—Κάτι σκέφτηκα, chéri, μου λέει. Αλλά φοβάμαι πως αν στο πω ίσως να με μαλώσεις.

—Πες και θα δούμε, της κάνω. Δεν σου εγγυώμαι τίποτα εκ των προτέρων.

Η Τζέλα έκανε νάζια.

—Αχ, είσαι πάντα τόσο αυστηρός μαζί μου, chéri! Μια ανήμπορη κι ανυπεράσπιστη γυναίκα, που παλεύει μόνη της με τόσες αντιξοότητες!

—Λέγε, της κάνω επιτακτικά.

—Νά... σκέφτηκα τον Lakis, μου πετάει την πέτρα και μ' αφήνει άναυδο.

Ήξερα ότι ο εν λόγω γλίτσας τη γυρόφερνε καιρό, διεργαζόμενος όλων των μέσων (και εννοούμε «όλων») προκειμένου να την πείσει να του οργανώσει μια έκθεση των εκτρωμάτων του στη γκαλερί της και φαίνεται πως τελικά κάτι είχε πετύχει.

—Α, αυτόν τον ανύπαρκτο, λέω.

—Μην είσαι τόσο αυστηρός, chéri. Ο Lakis μπορεί να μην είναι Μόραλης (θιος σχωρέστον), έχει όμως κάποιον μέλλον.

—Στο πολύ, πολύ βαθύ μέλλον ίσως, όταν δεν θα υπάρχουμε ούτε εμείς, ούτε αυτός, λέω εγώ.

—Ε, καλά... αυτά δεν γίνονται από τη μια στιγμή στην άλλη...

—Όμως το δικό σου πρόβλημα είναι τωρινό κι άμεσο, όχι μελλοντικό, της υπενθυμίζω.

—Γι' αυτό ακριβώς και σκέφτηκα να κάνω έκθεση του Lakis, μου λέει.

Έβαλα τα γέλια.

—Τώρα μάλιστα! αναφώνησα. Τώρα σωθήκαμε! Θα ξεπουλήσει ο ατάλαντος και λύθηκε το πρόβλημα!

Η Τζέλα χαμογέλασε.

—Τίποτα δεν πρόκειται να πουλήσει, είπε. Μέχρι εκεί μου κόβει.

—Τότε;!!!

Δεύτερο χαμόγελο, πιο πονηρό.

—Αν όμως... αν... μια υπόθεση κάνουμε... οι πίνακες κλατούν;

—Ποιος θα μπει στον κόπο να κλέψει μουτζαλιάσματα άνευ αξίας, βρε κορίτσι μου; αγανάκτησα εγώ με την τόση αφέλεια πια.

—Ε, όχι και άνευ αξίας..., μου λέει. Αν τα έργα είναι ασφαλισμένα; Ας πούμε... έναντι τεσσάρων, πέντε μυρίων;

Μονομιάς εννόησα κι ομολογώ πως δεν μπόρεσα να μην θαυμάσω την αναπάντεχη ευστροφία του μυαλού της φίλης μου.

—Αυτό φυσικά αλλάζει εντελώς την εικόνα, μουρμούρισα επιφυλακτικά.

—Γι' αυτό σου λέω...

—Υπάρχει φυσικά ένα ρίσκο...

—Έχω ήδη ασφαλίσει τους πίνακες, με πληροφόρησε η Τζέλα.

—Εις όφελός σου βεβαίως ελπίζω.

—Εννοείται. Φυσικά δεν πρόκειται ν' αφήσω εκτεθειμένο τον καλλιτέχνη... Σκέψου το όφελος που θα έχει από τον ντόρο που θα κάνει η κλοπή! Τι καλύτερη διαφήμιση για τον ίδιο;

—Υλική αποζημίωση όμως δεν πρόκειται να δει, ε;

—Τι να την κάνει; Τα λεφτά ξοδεύονται, η φήμη μένει.

Πόση αλήθεια στη σύντομη αυτή φράση!

Η Τζέλα με πήρε αγκαζέ.

—Chéri, χρειάζομαι τη βοήθειά σου, μου λέει εμπιστευτικά.

—Για πες...

—Εσύ είσαι άνθρωπος του κόσμου και γνωρίζεις πολύ καλά τα dessous, όπως και τα dessus, της πολύπλοκης και πολυστρωματικής μας κοινωνίας...

—Το κατά δύναμιν...

—Δεν γνωρίζεις κάποιον ή κάποιους που θα μπορούσαν να... βοηθήσουν στο εν λόγω εγχείρημα —με το αζημίωτο βεβαίως;

—Όταν λέμε «αζημίωτο»;...

—Μιλάμε φυσικά για πενταψήφιο αριθμό.

Αστεία πράγματα βεβαίως, όμως στην ανάγκη ο φίλος φαίνεται κι επιπλέον η όλη υπόθεση καμιά δυσκολία δεν παρουσίαζε —ένα ευχάριστο γύμνασμα θα ήταν, περίπατος στο πάρκο.

—Άσε και θα το κοιτάξω, της λέω.

—Επειγόμεθα όμως... Την άλλη βδομάδα έχουμε το vernissage.

—Θα δούμε είπαμε, της λέω. Κάτι έχω υπόψη μου...

Τετάρτη θα γίνονταν τα επίσημα εγκαίνια. Δευτέρα τα αριστουργήματα του Lakis κρέμονταν στους φιλόξενους τοίχους της γκαλερί της Τζέλας. Τρίτη πρωί οι τοίχοι ήσαν και πάλι άδειοι —σαν να είχε επιστρέψει ο Χρόνος από μόνος του στην Κυριακή!

Oh mon Dieu!... Appelez la Police!... Quelle catastrophe!... Κλοπή!... κλοπή!... Καταστρέφομαι... Ηρεμήστε, μανδάμ... η Αστυνομία επιλαμβάνεται... Σβήνω... χάνομαι!... Ένα ποτήρι νερό, ρε παιδιά... Quel scandale!...

—Δεν λες πάλι καλά που τα ανεκτίμητα αυτά αριστουργήματα ήταν ασφαλισμένα;... Η «Ασφαλιστική» πρέπει να κλαίει, όχι εσείς...

—Heureusement!... heureusement!...

Κι ο... μαιτρ πώς το πήρε το χτύπημα αυτό της μοίρας;

Ο μαιτρ πώς να το πάρει; Πού τον χάνεις, πού τον βρίσκεις... στο γυαλί της τηλοψίας, να συνεντευξιάζεται σε όποιον κρατάει μικρόφωνο. Πότε άλλοτε είχε γνωρίσει τέτοιες δόξες;

Ευτυχώς που θ' αποζημιωνόταν από την ασφάλεια...

Πώς είπατε; Η ασφάλεια έγινε από την γκαλερίστα κι όχι από τον καλλιτέχνη;... Κι ως εκ τούτου ο εν λόγω δημιουργός δεν δικαιούται ούτε σέντσι τσακιστό;...

Αίσχος! Ντροπή και όνειδος!...

Και όμως... Έτσι έχουν τα πράγματα... Η πικρή αλήθεια είναι πως υπάρχουν συμβόλαια... ο εκθέτων δεν διασφαλίζεται από σεισμούς, λιμούς, καταποντισμούς και κλοπές... καταστάσεις δια τας οποίας η γκαλερί ουδεμίαν ευθύνην φέρει...

Πού το λέει αυτό;

Ορίστε, εδώ... παράγραφος 325, εδάφιον 35... με τα φιλά γραμματα... και υποκάτω... οι υπογραφές των συμβαλλομένων μερών... Όλα εν απολύτω τάξει!

Α, θα ομιλήσει λοιπόν η Δικαιοσύνη!

Άντε, με το καλό και καλή επιτυχία ευχόμεθα.

Ακόμα κι εγώ έμεινα ελαφρώς έκθαμβος με την σκληρότητα της Τζέλας, της οποίας η σχέση με τον ατυχή Lakis μου είχε δοθεί να καταλάβω πως δεν ήτο αποκλειστικώς και αμιγώς επαγγελματική.

—Ah, chéri, business is business, μου είπε η εν λόγω όταν εξέφρασα την απορία μου. Ας ασφάλιζε εκείνος τα ευτελή και άνευ καλλιτεχνικής αξίας έργα του.

—Μα ο ταλαίπωρος ήταν ταπί και ψύχραιμος, Τζέλα μου!

—Και τώρα τι να κάνουμε; Μπορούμε εμείς να σώσουμε όλους τους αναξιοπαθούντες του πλανήτη; Σε ερωτώ.

Και μιας και το 'φερε η κουβέντα... Αλήθεια... με την αμοιβή των γνωστών-αγνώστων που βοήθησαν, δια της προσωπικής τους εργασίας, στην πραγματοποίηση του μεγαλεπήβολου αυτού κι επικερδέστατου σχεδίου, τι θα γίνει;

Α, ναι... καλά που της το θύμισα!... Ένα μυαλό κι αυτό, τι να πρωτοσκεφθεί η γυναίκα;

Έβγαλε από το συρτάρι της και μου έδωσε έναν κλειστό φάκελο. Εντός του φακέλου μια επιταγή... χιλίων ευρώ!!!

—Βρε Τζέλα;!!!...

—Τι chéri?

—Ντροπή.

—Γιατί, chéri?

—Αυτό είναι ο πενταψήφιος που υποσχέθηκες;

—Πενταψήφιο είπα; Αχ, τα ελληνικά μου είναι τόσο ελλιπή!... Τετραψήφιο ήθελα να πω.

—Χίλια ευρώ;!!!

—Ε, τι, λίγα είναι χίλια ευρώ; Ποιος βγάζει σήμερα χίλια ευρώ από μια απλή μετακόμιση;

—Ούτε για τη βενζίνη, βρε Τζέλα...

—Ξεχνάς, chéri, ότι τους μένουν και τα κάδρα; Που μπορούν ωραιότατα να τα πουλήσουν στο Μοναστηράκι.

—Τζέλα, με εκθέτεις...

—Désolée, chéri. Αλλά είπαμε, δεν είπαμε; business is business.

—Μόνο που εδώ δεν έχουμε να κάνουμε με business, αλλά με απάτη.

Η Τζέλα γέλασε.

—Όλα είναι business, chéri, είπε. Όπως και να το ονομάσει κανείς.

—Τζέλα, δεν είσαι εντάξει.

—Ποιος είναι χωρίς ελαττώματα στον κόσμο αυτό τον ψεύτικο, chéri?

Αυτό να μου πεις.

Όπως και να το πάρουμε ήταν αυτό ένα χρήσιμο μάθημα για τις ανθρώπινες σχέσεις και τη φιλία.

Και βέβαια η Τζέλα μπορεί να είχε δίκιο όταν έλεγε ότι όλα είναι business, όπως και να τα ονομάσεις, αλλά σε τούτη εδώ τη μπίζνα οι αδικημένοι ήταν πολλοί —ο καλλιτέχνης Lakis, ο υποφαινόμενος, ως διαμεσολαβητής, οι άγνωστοι πλην αποτελεσματικοί «συνεργάτες» και η Ασφαλιστική— ενώ ο ωφελούμενος μόνο ένας. Κι αυτό ούτε δίκαιο είναι, ούτε σωστό.

Κάποιος δεν θα έπρεπε να επιληφθεί ώστε να διορθώσει την απρέπεια και την αδικία;

Ρητορική η ερώτηση.

Καθόλου ρητορικό το αρχαίο απόφθεγμα που λέει: «Μεταξύ απατεώνων απαιτείται ειλικρίνεια».

* * *

Ο Ευστάθιος Τσαπάρας, διευθύνων σύμβουλος της «Ασφαλιστικής», κοιτούσε και ξανακοιτούσε αμήχανος το κομψό επισκεπτήριο που του είχε επιδώσει ο επισκέπτης του. «*Ιάσων Πιτσιδιλίδης, ειδικός ερευνητής*» έγραφε το καρτελάκι ευκρινώς, με καλλιγραφικά τυπογραφικά στοιχεία, που παρέπεμπαν σε άλλες, καλύτερες εποχές.

—Ειδικός ερευνητής; Δηλαδή, κύριε Πιτσιδιλίδη;

—Ερευνητής υποθέσεων για τις οποίες οι άλλοι «ειδικοί» σηκώνουν τα χέρια ψηλά, κατά το κοινώς λεγόμενο, εξήγησε υποχρεωτικά ο Πιτσιδιλίδης.

—Ντετέκτιβ δηλαδή;

—Προτιμώ «ειδικός ερευνητής», κύριε Διευθυντά. Καλύπτει ένα σαφώς ευρύτερο φάσμα υποθέσεων απ' αυτές που απασχολούν συνήθως έναν κοινό ντετέκτιβ.

Ο διευθύνων σύμβουλος κούνησε το σοφό, πλην καρραφλό, του κεφάλι με κατανόηση. Η κομψή εμφάνιση και οι εν

γένει εκλεπτυσμένοι τρόποι του συνομιλητή του ενέπνεαν εμπιστοσύνη.

—Και σε τι μπορώ να σας φανώ χρήσιμος, κύριε Πιτσιδιλίδη; ρώτησε.

Ο Πιτσιδιλίδης χαμογέλασε.

—Μάλλον εγώ μπορώ να σας φανώ χρήσιμος, κύριε Διευθυντά, είπε.

—Τίνι τρόπω περικαλώ;

Ο ειδικός ερευνητής εξήγησε. Όπως όλοι είχε διαβάσει κι εκείνος για τη Μεγάλη των Πινάκων Κλοπή του καταξιωμένου, πλην αγνώστου στο πλατύ κοινό, καλλιτέχνη Lakis, καθώς και για το υπέρογκο ποσόν των ασφαλιστρών που καλείτο να καταβάλει η «Ασφαλιστική» του εν λόγω σεβαστού διευθύνοντος συμβούλου. Κάτι που ισοδυναμεί με οικονομική καταστροφή για την εν λόγω εταιρία.

—Βιβλική Καταστροφή, κύριέ μου, παραδέχτηκε μ' έναν βαθύ αναστεναγμό ο διευθύνων σύμβουλος. Κανονική θεομηνία! Και λίγα λέμε...

—Όχι απαραιτήτως...

—Δηλαδή;

—Αν υποθέσουμε ότι ευρίσκονται οι κλαπέντες πίνακες;...

—Μα τότε σωζόμεθα άυτανδροί! ανέκραξε περιχαρής ο κύριος Τσαπάρας.

—Η ειδικότης μας, δήλωσε μετριοφρόνως ο Πιτσιδιλίδης. Να διασώζουμε το πλοίο πριν βυθιστεί.

—Μα πώς;!!!

—Δια του εντοπισμού των κλαπέντων ασφαλισμένων αντικειμένων και την επιστροφή των –αθίκτων– εις τους νομίμους δικαιούχους, που τυγχάνουν παρεμπιπτόντως και πελάτες της εταιρίας σας. Elementary, my dear Watson.

—Και... πώς θα το πετύχετε αυτό;

—Έχουμε κι εμείς τας μεθόδους μας, κύριε Διευθυντά. Να μην σας κουράζω τώρα με λεπτομερείας, που ίσως και να δυσκολευτείτε να κατανοήσετε επαρκώς.

—Και η... αμοιβή σας;

—Ευτελεστάτη, απάντησε καθησυχαστικά ο ειδικός ερευνητής. Τι ορίζει ο νόμος για τα νόμιμα εύρετρα απωλεσθέντων αντικειμένων;

—Δεν είμαι πρόχειρος..., μουρμούρισε ο πονηρός ασφαλιστής. Περί τα... 10%;...

Ο Πιτσιδιλίδης γέλασε καλόκαρδα, πλήρης κατανοήσεως.

—Θα έλεγα μάλλον 20%, κύριε Διευθυντά μας. Μπορείτε να το γκουγκλάρετε κι ο ίδιος, για να βεβαιωθείτε.

—Ναι... ναι... τώρα ενθυμούμαι... Όμως... δεν πρόκειται περί ενός αστρονομικού ποσού;... Θέλω να πω... 20% επί των πέντε εκατομμυρίων μας κάνει...

—Ένα εκατομμύριο, στρογγυλό, απάντησε υποχρεωτικά ο ειδικός.

—Μια περιουσία! ανέκραξε ο κύριος διευθύνων σύμβουλος.

—Πάντως σαφέστατα λιγότερα από τα πέντε οφειλόμενα εκατομμύρια, παρατήρησε ο Πιτσιδιλίδης.

—Βεβαίως, πλην όμως...

—Τα οποία βεβαίως, για φορολογικούς λόγους, δέον όπως κατατεθούν σε λογαριασμό της αλλοδαπής —εξυπακούεται νομίζω.

—Εξυπακούεται βεβαίως, αλλά...

—Ελάτε, κύριε Διευθυντά, μια απόφαση είναι... Θέλετε να διασωθεί η εταιρία σας ή όχι;

—Ασυζητητί... όμως...

—Τι θα λέγατε να υπογράψαμε ένα ιδιωτικό συμφωνητικό; Δια την τάξιν δηλαδή...

—Να ρωτήσουμε το νομικό μας τμήμα...

Το νομικό τμήμα απεφάνθη θετικώς, οι υπογραφές έπεσαν, το έγγραφο καταχωρήθηκε και...

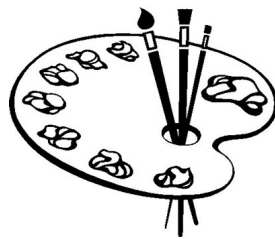
Τρεις μέρες αργότερα, ως εκ θαύματος, όλοι οι πίνακες του Lakis ευρίσκονταν και πάλι, εν πλήρει απαρτία και τάξει, κρεμασμένοι στους έως τότε κενούς τοίχους της κυρίας Τζέλας.

Η οποία χρειάστηκε να νοσηλευτεί εσπευσμένα με συμπτώματα σοβαρού νευρικού κλονισμού.

Ο καλλιτέχνης μάζεψε τα αθάνατα έργα του και τα μετέφερε σε ανταγωνιστική της Τζέλας γκαλερί, όπου πραγματοποιήθηκε επιτέλους η έκθεση, που απετέλεσε το κοσμικό γεγονός της χρονιάς, και αν οι πωλήσεις παρέμειναν σε επίπεδα κάτω του αναμενόμενου ωστόσο ήταν αυτό κάτι για τον παρ' ολίγον ριγμένο κι απατημένο ζωγράφο.

Η γκαλερί της Τζέλας έκλεισε οριστικώς. Η «Ασφαλιστική» διεσώθη και ο Ιάσων Πιτσιδιλίδης είδε τον λογαριασμό του σε τράπεζα του Λουξεμβούργου να αυγαταίνει κατά έν μύριον.

Πώς το λέει η σοφή ρήση των Ιερών Γραφών; «Μάχαιραν έδωσες, μάχαιραν θα λάβεις».

**Η Κληρονομιά του
Συνταγματάρχη**

P. Coliopoulos
22

Πάντως ο ιστορικός καβγάς –για το αν η Ιδιοκτησία είναι Κλοπή– δεν απέδειξε αν η Κλοπή είναι Ιδιοκτησία. Ούτε αν η Κλοπή προϋπήρξε της Ιδιοκτησίας ή αντιστρόφως.

(Ηλίας Πετρόπουλος, «Εγχειρίδιον του Καλού Κλέφτη»)

Τον συχωρεμένο, τον σκατόψυχο, δεν τον γνώριζα προσωπικώς. Έτυχε όμως να πάρει το μάτι μου στα γεμίσματα των μέσα σελίδων μιας Κυριακάτικης φυλλάδας (τον «ό,τι να ’ναι» μπούγιο, για να φαίνεται η ύλη μπόλικη), για το σκάνδαλο, λέει, της διεκδικούμενης κληρονομιάς ανάμεσα σε δυο αντίπαλα στρατόπεδα υποψηφίων κληρονόμων.

Από τη μια η απαρηγόρητη χήρα κι από την άλλη κάτι μακρινές και μυστήριες «ανηψούδες», που είχαν σηκώσει τα μανίκια κι αγωνίζονταν με νύχια και με δόντια για το ποιος δικαιούται τι και γιατί. Η ιστορία είχε ενδιαφέρον, όπως και να το κάνουμε.

Ο συχωρεμένος υπήρξε, λέει, απόστρατος συνταγματάρχης του Στρατού Ξηράς. Προερχόμενος από τις τάξεις των υπαξιωματικών, ανήλθε στην ιεραρχία τάχιστα επί χουντοκρατίας κι αντίθετα με πολλούς όμοιούς του διατη-

ρήθηκε στο στράτευμα και μετά την μεταπολίτευση. Ούτε ο πρώτος, ούτε ο τελευταίος θα μου πεις. Σωστά, πλην ο εν λόγω, άγνωστο πώς, βρέθηκε κάτοχος μιας περιουσίας που αν δεν τον κατέτασσε μεταξύ των ολιγαρχών του ευλογημένου αυτού τόπου, οπωσδήποτε θα τον χαρακτήριζε ως εξαιρετικά εύπορο.

Πάλι θα μου πεις, ούτε ο πρώτος, ούτε ο τελευταίος, που από ξεβράκωτος βρέθηκε με δικό του πρώτο τραπέζι πίστα στα μπουζούκια. Κι αυτό σωστό, αν κι αναρωτιέται κανείς πώς ένας τίποτας, με μισθουλάκο караβανά, καταφέρνει να συγκεντρώσει τόσο πλούτο –κι ας είναι η πατρίδα μας στην πραγματικότητα «the land of opportunity», τίτλος που αδίκως αποδίδεται στην πέρα του Ατλαντικού τέως βρετανική κτήση– θα του επισημάνω ότι ο καλός Θεός κανέναν δεν αφήνει να χαθεί.

Τέλος πάντων, ο εκλιπών απόνθανε και πάει να δώσει λογαριασμό των εδώ πεπραγμένων του σε μια άλλη Διοίκηση, άνωθεν, όπου οι καλές και οι κακές πράξεις καταμετρούνται αλλιώς, εμάς λόγος δεν μας πέφτει. Εκεί όπου το πράγμα γίνεται ενδιαφέρον όμως είναι όταν ο εντεταλμένος εκτελεστής της διαθήκης αποσφράγισε το εν λόγω φοβερό ντοκουμέντο, στο γραφείο του και παρουσία των βαρυπενθούτων, πλην δικαιούχων νομικώς πλησιέστερων συγγενών, οι οποίοι είχαν προσέλθει κατόπιν προσκλήσεως ή και αυτοβούλως.

Εκεί, έκθαμβοι οι μαυροφορεμένοι και χαροκαμένοι, άκουσαν τον κύριο δικηγόρο να απαγγέλλει στεντορία τη φωνη... *«Εις τους πεφιλημένους μου συγγενείς, αυτά τα ποταπά και κατάπτυστα τρωκτικά, δεν αφήνω δεκάρα τσακιστή... (...) ολόκληρη η περιουσία μου, αποτελούμενη από (...) και από (...) καθώς και από (...) και όλοι μοι οι τραπεζικοί λογαριασμοί (...) περιέρχονται εις τας αγαπημένας μου ανηψούδας Αντωνία και Αποστολία Κουβαδά, αίτινες, όλως ανιδιοτελώς, παρέμειναν παρά το πλευρόν μου έως την τελευταίαν στιγμήν... κλπ. κλπ.»*.

Εννοείται ότι οι πεφιλημένοι εξεγέρθησαν κι ακολούθησε ένας μικρός χαμός, όχι σπάνιος σε παρόμοιες περιπτώσεις, με απειλές και κατάρες να εκτοξεύονται ένθεν κακείθεν και στο τέλος όλοι προσέβαλαν (νομικώς) την διαθήκη του σκατόψυχου, πλην φυσικά των περίφημων «ανηψούδων».

Κύρια διεκδικήτρια υπήρξε βεβαίως η καθόλου τεθλιμμένη χήρα, όπως εξελίχθησαν τα πράγματα, Μελλπομένη Κελεπούρη, την οποία όμως ο εκλιπών είχε, εν ζωή ευρισκόμενος, αποπέμψει (με βαρύτατες κατηγορίες, που δεν είναι της παρούσης να εξετάσουμε) καταθέτοντας συγχρόνως αίτηση διαζυγίου (υπαιτιότητα της ίδιας). Η οποία αίτηση όμως, λόγω φόρτου εκκρεμούντων υποθέσεων στο σεβαστό δικαστικό μας σύστημα, δεν είχε εκδικαστεί ακόμη, οπότε η εν λόγω –τυπικώς– εξακολουθούσε να λογίζεται ως η νόμιμη σύζυγος του απονθανόντος.

Επιπλέον ο βαθμός συγγενείας που συνέδεε τις κληρονόμες ανηψούδες μετά του μεταστάντος, παρέμενε νεφελώδης και κατά τι ασαφής, οπότε, για τους δικηγόρους όλων των εμπλεκόμενων πλευρών, ανοιγόταν πεδίο δόξης λαμπρόν –και άκρως μπερδεμένο.

Διότι αφ' ενός υπήρχε η διαθήκη, η γνησιότητα της οποίας δεν μπορούσε να προσβληθεί, καθόσον συντάχθηκε νομοτύπως, ενώπιον συμβολαιογράφου και παρουσία μαρτύρων, αλλά ο αποκλεισμός της –τυπικώς και νομικώς– χήρας, δι' αδιευκρίνιστους λόγους, ήταν πανεύκολο να προσβληθεί, όπως κι έγινε. Ξεκίνησε λοιπόν μια δικαστική Οδύσσεια, που θα διαρκούσε για πάντα, έως ότου εις εκ των δικηγόρων κατάφερε να πείσει τους αντιδίκους να έρθουν σε εξωδικαστικό συμβιβασμό, αλλιώς κληρονομιά δεν θα έβλεπαν ούτε οι μεν, ούτε η δε, ως τα βαθιά τους γεράματα –και αν.

Συμβιβάστηκαν λοιπόν, με τη χήρα να λαμβάνει τη μερίδα του λέοντος και τις ανηψούδες να αρκούνται σ' ένα πα-

λιό σπιτάκι στη γενέτειρα του εκλιπόντος, κάτι λίγες μετοχές και μερικά ψιχία σε μετρητά –και πάλι καλά να λες.

Τώρα τα ακίνητα καλά είναι και αποφέρουν έσοδα, εξ' ενοικίων, έχουν όμως και έξοδα, απαιτούν φροντίδα και τρεχάματα. Δεν είναι ρευστό, να το κουμαντάρεις όπως θέλεις κι όπως τραβάει η καρδιά σου, βρε παιδί μου. Και το ρευστό, παραδόξως, όταν άνοιξαν οι τραπεζικοί λογαριασμοί, αποδείχτηκε φρούδες ελπίδες. Καθόσον, τόσο η χήρα, όσο και οι ανηψούδες, γνώριζαν πολύ-καλά ότι ο μακαρίτης, από τις κομπίνες, τις μίζες που τσιμπούσε και τις κάθε είδους λαθροχειρίες, είχε μαζέψει ένα σεβαστό κομπόδεμα. Αλλά αυτό δεν υπήρχε πουθενά. Στην τράπεζα ψίχουλα, κάτω από το στρώμα τίποτις... Τότε; Μήπως κάπου στην αλλοδαπή, όπως τόσοι και τόσοι άλλοι;

Ψάξαν στα χαρτιά και τα τεφτέρια του εκλιπόντος, βρήκαν σημειωμένα ιλιγγιώδη ποσά, αλλά για το πού βρίσκονταν αυτά... κουβέντα! Ούτε κρυμμένα αλλοδαπά βιβλιάρια καταθέσεων, ούτε τιμαλφή, ούτε τίποτα. Άνοιξε η γη και τα κατάπιε! Φαίνεται πως ο σκατόψυχος ήταν τόσο προσεκτικός ώστε να μην επιτρέψει το παραμικρό στοιχείο που θα μπορούσε να τον κάψει εν ζωή (είχε και το παράδειγμα άλλων, που δεν φάνηκαν προσεκτικοί και βρέθηκαν στο πολυτραγουδισμένο «κελί 33»), αλλά έτσι έκαιγε και τους κληρονόμους του, που δεν ήξεραν πού να ψάξουν.

Ήταν αυτός ένας γρίφος για δυνατούς λύτες –όπως, χωρίς να θέλω να περιαυτολογήσω, ο υποφαινόμενος.

Θα ήθελα όμως στο σημείο αυτό να αιτιολογήσω το ξαφνικό μου ενδιαφέρον για τη σκοτεινή, αλλά τόσο συνηθισμένη αυτή υπόθεση.

Η Κούλα, αυτό το υπέροχο και τόσο αφοσιωμένο σε μένα πλάσμα, είχε έναν μακρινό εξάδελφο, που εδώ για λόγους ευνόητους θα τον πούμε Μήτσο.

Ο Μήτσος λοιπόν, φέρελπισ υπολοχαγός του Ελληνικού Στρατού, υπηρετούσε σε μια μεθοριακή μονάδα της οποίας

διοικητής τύγχανε ο γνωστός και μη εξαιρετέος Κελεπούρης. Ο οποίος επιδιδόταν, ως φαίνεται, και σε κάποιες άλλες εμπορικές δραστηριότητες, εκτός των στρατιωτικών του καθηκόντων, οι οποίες παρέπεμπαν σε παραπτώματα για τα οποία ο ποινικός κώδικας είναι κάπως αμείλικτος. Ο Μήτσος το αντελήφθη και, ως όφειλε, συνέταξε μια αναφορά προς τις αρμόδιες στρατιωτικές αρχές. Η οποία όμως, μυστηριωδώς, βρέθηκε στα χέρια του άμεσα ενδιαφερομένου και καταγγεληθέντος Διοικητού.

Όπως μυστηριωδώς λοιπόν ο εν λόγω Μήτσος βρέθηκε ο ίδιος μπλεγμένος σε μια υπόθεση ατασθαλιών, που είχε να κάνει με τον εφοδιασμό της μονάδας, τυλίχτηκε σε μια κόλλα χαρτί, υπό του Διοικητού του, παρεπέμφθη σε στρατοδικείο, ευρέθη ένοχος, καθαιρέθη, καταδικάστηκε σε πολυετή φυλάκιση, ενεκλείσθη στις στρατιωτικές φυλακάς, όπου και άφησε την τελευταία του πνοή, συνεπεία πνευμονίας (έτσι γράφει η ιατρική γνωμάτευση), και να ζήσουμε να τον θυμόμαστε. Η χήρα του και το μονάκριβο αγοράκι τους βρέθηκαν στον δρόμο και μη η Κούλα να τους συνδράμει θα είχαν κι αυτοί ακολουθήσει την τύχη του άτυχου Μήτσου.

Νά λοιπόν γιατί η υπόθεση Κελεπούρη αποκτούσε δι' εμέ μια εντελώς ιδιαίτερη σημασία.

* * *

Λέγεται –και η Ιστορία το επιβεβαιώνει– ότι οι λαοί έχουν αδύνατη μνήμη. Ο δικός μας όμως έχει σίγουρα μνήμη χρυσόψαρου. Γιατί δεν εξηγείται αλλιώς η πρόσφατη σφυγμομέτρηση που καταδεικνύει ότι από τους θεσμούς που ο κοσμάκης εμπιστεύεται περισσότερο σε περίοπτη θέση βρίσκεται ο στρατός, ή πιο σωστά οι Ένοπλες Δυνάμεις, παρά τις συμφορές για τις οποίες ευθύνονται, τις δικτατορίες, εκ των οποίων η πιο πρόσφατη έχει αφήσει τραύματα που δύσκολα επουλώνονται, και άλλα τέτοια πολλά. Οπότε, για κάποιον που θέλει να κερδίσει την εμπιστοσύνη της χήρας ενός στρατιωτικού (του χειρίστου είδους)

ποια θα ήταν η πλέον ενδεδειγμένη ιδιότητα που πρέπει να προβάλλει για να το πετύχει αυτό; Μα αυτή του στρατιωτικού φυσικά.

Οι στολές πάνε στους περισσότερους –αρκεί να βοηθάει κάπως το παράστημα– εμένα πάντως, όχι που να το περηφανευτώ, με κάνουν σωστό φιγουρίνι. Ακόμα κι αυτή η άθλια λαδοπράσινη, αμερικάνικου τύπου, σε χρήση στον σύγχρονο ιθαγενή Στρατό Ξηράς. Και μην βιαστείτε να συμπεράνετε πως πρόκειται για μια ακόμη μεταμφίεση που ενέχει τον κίνδυνο, σε περίπτωση ελέγχου, να βρεθώ υπόλογος της κατηγορίας περί «αντιποίησης στολής», γιατί θ' απογοητευθείτε. Κι αυτό διότι ο εν λόγω έφεδρος ταγματάρχης π/ζ Αρσένιος Λούπενας, έχων ευδοκίμως –πλην υποχρεωτικώς, όπως όλοι– υπηρετήσει εις τας Ενόπλους Δυνάμεις της μητριάς πατρίδος, απολύτως νομιμοποιείται να φορά την τιμημένη (όχι πάντα) στολή, υπό ορισμένας προϋποθέσεις.

Βεβαίως, αν στην παρούσα περίπτωση γινόταν κάποιος λίγο πιο εξονυχιστικός έλεγχος, ο ελέγχων θα διαπίστωνε πως ο ελεγχόμενος φέρει δυο, αντί μιας, καθ' όλα έγκυρες – εκ πρώτης όψεως τουλάχιστον– ταυτότητες. Εκ των οποίων στη μια αναγράφεται ως... Ροβέρτος Πανουσέας. Η εξήγηση που θα δοθεί στον έκπληκτο αστυνομικό; Μα, ο εν λόγω ελεγχόμενος (Αρσένιος Λούπενας) υπηρέτησε (ευδοκίμως είπαμε) εις την Στρατιωτικήν Υπηρεσίαν Πληροφοριών κι ως εκ τούτου ευρίσκεται την παρούσαν στιγμήν εις εμπιστευτικήν –και υψίστης εθνικής σημασίας– αποστολή νομιμοποιείται να φέρει διαπιστευτήρια που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματική του ταυτότητα. Ποιος μπάτσος και ποιος φουκαράς ΕΣΑτζής θα τολμήσει να αμφισβητήσει κάτι τέτοιο και να μπλέξει με Μυστικές Υπηρεσίες, να τρέχει μετά και να μην φτάνει;

Βλέπετε, στη δουλειά τη δική μας, τίποτα δεν πρέπει να αφήνεται στην τύχη. Και η παραμικρή λεπτομέρεια μπορεί να κάνει τη διαφορά. Άλλωστε η λεπτομέρεια είναι

αυτή που συχνότατα αποφασίζει αν θα πετύχει ή θα αποτύχει ένα εγχείρημα.

Με το σκεπτικό αυτό λοιπόν ποια χαροκαμένη χήρα θα αντίκριζε στο κατώφλι της έναν ωραίο ταγματάρχη, άψογο καθ' όλα του, και θα του έκλεινε την πόρτα στα μούτρα; Ειδικά όταν το ταμπεραμέντο της εν λόγω παρ' ολίγον να προκαλέσει ένα άκαιρο και καταστροφικό –δεδομένων των εξελίξεων– διαζύγιο;

—Η κυρία Μελπομένη Κελεπούρη;

—Καλέ ναι, αλλά μπορείτε να με λέγουμε Μέλπω.

—Η χήρα του αιμνήστου συνταγματάρχου Κελεπούρη;

—Αυτοπροσώπως.

—Κυρία μου, επιτρέψτε μου να παρουσιαστώ. Ταγματάρχης Ροβέρτος Πανουσέας. Υπηρέτησα πάλαι ποτέ υπό τας διαταγάς του εκλιπόντος και ως εκ τούτου θεώρησα χρέος μου, ευρισκόμενος ενταύθα εν αδεία, να σας επισκεφθώ ίνα εκφράσω τα θερμά μου συλλυπητήρια δια την απώλειαν του αιμνήστου.

—Ω, καλέ, δεν ήτουνε ανάγκη. Αλλά περάστε... περάστε...

Η τεθλιμμένη χήρα ήταν με τη ρόμπα και πασούμια με φούντες, αλλά κι έτσι ακόμα δικαίωνε περιτράνωσ το σοφό ρητό που λέει ότι: «*Η σαραντάρα ισούται με δύο εικοσάρες*». Το ίδιο θα είχε διαπιστώσει κι ο εκλιπών και πρόκοψε –αν πιστέψουμε όσα έγγραφε η παραπεταμένη αγωγή διαζυγίου.

Καθίσαμε λοιπόν «επί του καναπέως», απολαύσαμε ένα λικέρ περγαμόντο, εις υγείαν του συχωρεμένου, όπου κι αν βρίσκεται, είπαμε διάφορα περί της προσωπικότητάς του, εγώ μεν φανταστικά, εκείνη δε ακόμα πιο φανταστικά, και γενικώς ήμασταν μια ωραία ατμόσφαιρα, όπως θα έλεγε κι ο επίσης αείμνηστος Ντίνος Ηλιόπουλος.

Τόσο ωραία ατμόσφαιρα ώστε, όταν αποχαιρετιστήκαμε, την πρωίαν της επομένης, συμφωνήσαμε να επαναλάβουμε, το ταχύτερο δυνατόν, το σεμνό τούτο μνημόσυνο του μακαρίτη.

Όπερ και εγένετο –κατ’ επανάληψιν.

Εννοείται ότι το έμπειρο μάτι μου είχε σκανάρει επακριβώς τα πέριξ και είχε επισημάνει τις πιθανές κρυφώνες όπου ο εκλιπών, εν αγνοία της άστατης συμβίας βεβαίως, ενδέχεται να είχε καταχωνιάσει εκείνα που με τόσους κόπους και κινδύνους κατάφερε να συσσωρεύσει όλα αυτά τα εξαιρετικώς επικερδή για εκείνον χρόνια.

Έτσι, όταν η απαρηγόρητη Μέλπω, μου ανήγγειλε ότι δυστυχώς, το Σαββατοκύριακο που μας ερχόταν, έπρεπε να πάει να δει μια ασθενούσα θεία της στην Αιδηψό –που ήταν στην πραγματικότητα ένας τυρέμπορος από τη Δεσκάτη Θεσσαλίας– μπόρεσα, ανενόχλητος, κάνοντας χρήση των αντικλειδιών που είχα μεριμνήσει να φτιάξω στο μεταξύ, να διερευνήσω κάθε γωνιά του διαμερίσματος, πλην εις μάτην. Η εν λόγω κατοικία ήταν αυτό που έδειχνε... ένα τυπικό, μικροαστικό, κακόγουστο διαμέρισμα, απ’ όπου και ο πλέον απελπισμένος διαρρήκτης θα έφευγε με άδεια χέρια.

Έτσι, δυστυχώς, διότι η εύθυμη χήρα μου είχε αφήσει τις καλύτερες εντυπώσεις, αναγκάστηκα να κάνω την καρδιά μου πέτρα και να περάσω στο δεύτερο μέρος του σχεδίου.

* * *

Η Πουρναριά, η γενέτειρα του σκατόψυχου, ήταν αυτό που υποδηλοί το όνομα. Ένα κωλοχώρι του κερατά, χαμένο μέσα στις ερημιές και τον χρόνο –το πέρασμα του οποίου ουδόλως επηρέασε προς το καλύτερο– κάπου κοντά στη Λαμία, που για τα το βρεις έπρεπε να κάνεις τάμα στον Άγιο Χριστόφορο, τον προστάτη των αθών ταξιδιωτών, όπως εμού του ιδίου καληώρα.

Ο απαστράπτων Ροβέρτος Πανουσέας είχε αφηθεί πίσω στην πρωτεύουσα, αφού ανταποκρίθηκε με εξαιρετική αυτοθυσία και ζέση στον ρόλο που του είχε ανατεθεί –φευ, άνευ αποτελέσματος. Τη θέση του τώρα είχε πάρει ο ταπεινός Λεάνδρος Παπούλιας, εμπορικός αντιπρόσωπος της κακιάς ώρας, που οδηγούσε ένα αρχαίο και ταλαιπωρημένο «*Citroën 2CV*» και που είχε εμφανέστατα χαθεί στην αχανή φύση και τους δαιδαλώδεις καρόδρομους της λεβεντομάνας ελληνικής υπαίθρου.

Νύχτωνε κιόλας, βολικά, όταν έφτασα στις παρυφές της Πουρναριάς, όπου απόμερα και ξέχωρα από τα υπόλοιπα καλυβόσπιτα δέσποζε το διώροφο «αρχοντικό» του Κελεπούρη. Ένα εξάμβλωμα ήταν δηλαδή, όπως τόσα και τόσα του είδους του, που κάποια στιγμή, που τα κονόμησε ο συχωρεμένος, φρόντισε να ανακαινίσει σύμφωνα με το προσωπικό του γούστο, χωρίς τη μεσολάβηση πολεοδομιών, μηχανικών, αρχιτεκτόνων και τέτοιων περιττών λεπτομερειών, με αποτέλεσμα τον τραγέλαφο που αντίκριζα μπροστά μου.

Υποδουόμενος στην εντέλεια τον ρόλο του απελπισμένου ταξιδιώτη που είχε χαθεί χτύπησα διακριτικά το κουδούνι της εξώπορτας και διαπιστώνοντας ότι δεν λειτουργούσε χτύπησα, το ίδιο διακριτικά, πλην ευκρινώς, την ίδια την πόρτα.

Η μαντηλοδεμένη μεσόκοπη που ήρθε να μου ανοίξει, προφανώς «οικιακή βοηθός», με κοίταξε με τη δυσπιστία που έχουν όλοι οι κατά τα άλλα φιλόξενοι άνθρωποι της υπαίθρου απέναντι σε κάθε τι το «ξένο».

—Τι θες; ήταν οι πρώτες της ζεστές κουβέντες καλωσορίσματος.

—Καλησπέρα σας, της λέω εγώ ευγενικά. Είμαι ένας ατυχής ταξιδιώτης που βρέθηκε στο ωραίο σας χωριό όλως τυχαίως... Χάθηκα δηλαδή.

—Και τι να σου κάνω εγώ, η Τροχαία είμαι; ήρθε η πληρωμένη κι εντελώς δικαιολογημένη απάντηση.

—Ήθελα απλώς να ρωτήσω αν υπάρχει, κάπου εδώ κοντά, κάτι σαν ξενοδοχείο...

—Δεν υπάρχει, ήρθε η κοφτή απάντηση.

Ετοιμαζόταν να μου βροντήξει, φιλόξενα πάντα, την πόρτα στα μούτρα όταν εμφανίστηκε, ως από μηχανής θεά, μια νεαρή ύπαρξη, όχι μαντηλοδεμένη, η οποία ίσως να ήταν μία από τις κυρίες του σπιτιού.

—Τι τρέχει, Κατίνα; ρώτησε την Κατίνα.

—Ψάχνει λέει για ξενοδοχεία, την πληροφόρησε η συνομιλήτριά μου.

—Επιτρέψτε μου να συστηθώ, επωφελήθηκα εγώ της προσωρινής αναβολής της αποπομπής μου. Λέανδρος Παπούλιας, εμπορικός αντιπρόσωπος, και πολύ φοβούμαι πως έχω χαθεί.

Η νεαρή κυρία μ' επιθεώρησε αστραπιαία με βλέμμα έμπειρο κι αλάνθαστο. Ήταν λεπτή, καλοφτιαγμένη κι αν την έντυνες με τα κατάλληλα ρούχα σίγουρα στον δρόμο κάποιος θα γύριζε να την κοιτάξει. Συμπέρανα πως βρισκόμουν μπροστά σε μια από τις δυο «ανηψούδες».

—Χαθήκατε; είπε. Και πού πηγαίνατε, αν επιτρέπεται;

—Στη Λαμία, εξήγησα. Είμαι, όπως σας είπα, εμπορικός αντιπρόσωπος και...

—Πλασιέ δηλαδή;

—Όχι... όχι... Η εταιρεία μου τροφοδοτεί σουπερμάρκετ ανά την επικράτεια και στη Λαμία έχουμε αρκετούς πελάτες...

—Α, έτσι...

Κάπως καλύτερα από πλασιέ.

—Και είναι δική σας η εταιρεία, αν επιτρέπεται; Ή εί-
σαστε απλώς υπάλληλος;

—Δική μου βεβαίως, είπα δίνοντάς της την σχετική
(καλαίσθητη) κάρτα, όπου παρουσιαζόμουν ως «Directing
Manager».

Την πήρε και την εξέτασε προσεκτικά.

—Μάλιστα, είπε τέλος. Και ψάχνετε, λέει η Κατίνα,
για... ξενοδοχείο; Στην... Πουρναριά;!!!

Σαν να 'λεγε «πού ζεις, άνθρωπέ μου!».

—Έστω, ένα κατάλυμα... Για απόψε... επί πληρωμή
φυσικά... Δεν θέλω να οδηγώ νύχτα σ' αυτούς τους
δρόμους...

Η κοπέλα κούνησε το κεφάλι της.

—Δεν θα βρείτε, είπε. Αλλά... για μια στιγμή...

Αφήνοντάς με στη φροντίδα της κέρβερης Κατίνας εξα-
φανίστηκε στο εσωτερικό του σπιτιού κι όταν επανήλθε συ-
νοδευόταν από μια άλλη θελκτική ύπαρξη, ζουμπουρλή
αυτή και κάπως πιο πρόσχαρη, που επίσης με επιθεώρησε,
όπως η πρώτη.

—Η αδερφή μου η Αποστολία, έκανε τις συστάσεις η
λεπτή. Εγώ είμαι η Αντωνία.

Χαρήκαμε αμοιβαίως, υπό το επιτιμητικό βλέμμα της
Κατίνας.

—Χαθήκατε μαθαίνω, μου λέει η Αποστολία χαμογε-
λώντας. Εμ, πώς να μην χαθείτε σ' αυτούς τους καρόδρο-
μους; Από την Αθήνα είσαστε;

—Μάλιστα, δεσποινίς μου.

—Σκεφθήκαμε να σας φιλοξενήσουμε εδώ γι' απόψε,
μου ανακοίνωσε η Αντωνία.

—Είναι εξαιρετικά ευγενικό εκ μέρους σας, απάντησα.
Όμως δεν θα ήθελα επ' ουδενί να σας φέρω αναστάτωση.

—Καμιά αναστάτωση. Το σπίτι είναι μεγάλο. Κατίνα... να στρώσεις του κυρίου στο δωμάτιο των ξένων.

—Ποιο δωμάτιο των ξένων; απόρησε η Κατίνα.

—Σ' ένα δωμάτιο τέλος πάντων... όποιο θες...

—Σίγουρα;

—Κατίνα!...

Η Κατίνα έφυγε μουρμουρίζοντας και οι αδερφές μ' έμπασαν στο σπίτι —επιτέλους, γιατί με είχε φάει το αγιάζι.

Ένα σπίτι το εσωτερικό του οποίου ήταν αντάξιο του εξωτερικού. Μια συμφορά κακογουστιάς απερίγραπτης και φθηνιάς! Το μόνο καλό ήταν ότι στο καθιστικό, που με οδήγησαν, υπήρχε ένα μεγάλο τζάκι όπου έκαιγε μια ωραία φωτιά από κούτσουρα, εντοπίας παραγωγής υποθέτω, κι αυτό κάπως έφτιαχνε τη διάθεση του ταλαιπωρημένου ταξιδευτή.

—Πολύ ωραίο το σπίτι σας, τις κομπλιμεντάρησα αναίσχυντα.

—Καλό είναι, αλλά τέρμα Θεού! απάντησε αναστενάζοντας η Αντωνία. Πιο ερημιά δεν γίνεται.

—Θα είναι το εξοχικό σας υποθέτω, είπα.

—Μακάρι να ήταν, αλλά όπως ήρθαν τα πράγματα..., ξανα-αναστέναξε η Αντωνία.

—Το κληρονομήσαμε από τον συχωρεμένο τον θείο μας, με πληροφόρησε η Αποστολία. Ο Θεός να αναπαύσει την ψυχούλα του.

Οι αδερφές σταυροκοπήθηκαν ευλαβικά.

—Ας όψεται αυτή η τσούλα, η «χήρα», που δεν μας άφηκε τίποτα, είπε η Αντωνία.

—Η... «χήρα»; απόρησα εγώ (δήθεν).

—Ναι... μια εξώλης και προώλης... Πού να σας τα λέω τώρα και να σας ζαλίζω κι εσάς με τα προβλήματά μας, κύριέ μου...

—Καθόλου... Παρακαλώ... εκφραστείτε ελεύθερα.

Κι αυτό ακριβώς έκαναν.

Που τον θείο τον φρόντιζαν αυτές, όλα αυτά τα χρόνια, σαν να ήταν πατέρας τους ένα πράγμα... καλύτερα κι απ' τον πατέρα τους, που λέει ο λόγος... που όταν απόνθανε τους αφήκε όλη του την περιουσία... που όμως μπήκε στη μέση αυτή η τσούλα... θου Κύριε φυλακή τω στόματί μου... κι αρχίσαν τα δικαστήρια... δεν ήταν χωρισμένοι, λέει, διότι δεν είχε εκδικαστεί το διαζύγιο... τρέχα γύρευε... στο τέλος... τι να 'καναν;... συμβιβάστηκαν και νά τι τους απόμεινε... αυτό το σπίτι, τέρμα Θεού... για το ευχαριστώ!

Τι κρίμα!

Ναι... τι κρίμα, αλλά αυτά έχει η ζωή.

—“Θα σας κάνω εγώ βασίλισσες! Με χρυσά κουτάλια θα τρώτε το χαβιάρι σας!”... μας έλεγε ο μακαρίτης, αναστέναξε η Αντωνία. Και νά μας! Βασίλισσες της... Πουρναριάς!

—Ωστόσο θυμάσαι που μας έλεγε... “Όλα πουλήστε τα, χαρίστε τα, πετάξτε τα, που λέει ο λόγος... την Πουρναριά ποτέ να μην την δώκετε, γιατί εκεί βρίσκεται το μυστικό της ευδαιμονίας”, είπε η Αποστολία.

—Ωχ, καημένη αδερφή!... όλοι οι γέροι που ξαναμωραίνονται, στα παιδικά τους επιστρέφουν νοερά, σε υπερπαραγωγή της «20th Century Fox». Άκου εκεί... «το μυστικό της ευδαιμονίας»... στην... Πουρναριά! είπε η Αντωνία φουρκισμένη.

—Μπορεί να μην το εννοούσε μεταφορικά, απάντησε η Αποστολία, που ήταν φαίνεται η πιο εύπιστη από τις δυο. Μπορεί το κτήμα... πού ξέρεις;... να έχει, ας πούμε, πετρέλαιο!

—'Η κρυμμένο θησαυρό, είπε η Αντωνία γελώντας. Αχ, καημένη Αποστολία! Τι λέμε τώρα; Παρηγοριά στον άρρωστο.

Και όμως... Η ιδέα αυτή, σε κάποιον σαν εμένα, που είχαν δει πολλά τα μάτια του, δεν ακουγόταν και τόσο ουτοπική. Ίσως κάτι ήθελε να πει ο σκατόψυχος και να μην πρόλαβε να το ξεκαθαρίσει.

Τέλος πάντων, η Κατίνα, πάντα μέσα στη σκουντούφλα, έφερε τσίπουρα και μεζέδες, πιάσαμε την κουβέντα κοντά στο τζάκι για πράγματα ευχάριστα, του έξω κόσμου... κι άλλα τσίπουρα, κι άλλους μεζέδες... και η βραδιά πέρασε τόσο ευχάριστα που δεν μας έκανε καρδιά να τη λήξουμε. Και δεν τη λήξαμε, τρόπον τινά, όμως η καλή μου ανατροφή απαγορεύει να υπεισέλθω σε σκαμπρόζικες λεπτομέρειες, που ενδέχεται να τέρψουν μεν τον φιλομαθή αναγνώστη, αλλά να βλάψουν ίσως ανεπανόρθωτα την υπόληψη των φιλόξενων οικοδεσποινών μου, μηδέ αυτής τούτης της Κατίνας—άρδην μεταστραφείσας— εξαιρουμένης.

Την επομένη προσποιήθηκα πως θα μετέβαινα στη Λαμία, προκειμένου να διεκπεραιώσω τις «υποθέσεις» της φανταστικής μου εταιρίας, αφού υποσχέθηκα να επιστρέψω το βράδυ για μια ακόμη αξέχαστη βεγγέρα στο φιλόξενο παραγώνι. Όπερ και εγένετο.

Τόσο δε ευχάριστη ήταν η παρέα μας ώστε συνεχώς ανέβαλα την αναχώρησή μου δι' Αθήνας, παρ' ότι «οι δουλειές πίεζαν», γιατί δεν μου έκανε καρδιά, όπως έλεγα, ν' αφήσω αυτή τη ζεστή, όμορφη και τόσο φιλική ατμόσφαιρα και να επιστρέψω στην άχαρη καθημερινότητα, όπου δεν θα υπήρχαν ούτε Αντωνία, ούτε Αποστολία, ούτε καν Κατίνα, να με κάνουν να χαμογελάσω και να ξεχαστώ μ' έναν καλό λόγο κι ένα χάδι.

—Πώς τα φέρνει όμως καμιά φορά η τύχη! φιλοσόφησε ένα βράδυ η Αντωνία, καθώς απολαμβάναμε το ζεστό μας ρακόμελο, κοντά στο τζάκι. Αν δεν χανόσουν σ' αυτή την ερημιά, Λέανδρε, δεν θα συναντιόμασταν ποτέ.

—Δεν θα ξέραμε καν τι χάσαμε, συμπλήρωσε η Αποστολία.

—Κι εγώ που παραλίγο να σου κλείσω την πόρτα στα μούτρα!..., είπε απολογητικά η Κατίνα.

—Κισμέτ το λένε στην Ανατολή, απάντησα. Αυτό που είναι γραμμένο κι από το οποίο δεν ξεφεύγει κανείς. Στη δική μας περίπτωση... ευτυχώς.

—Ναι, αλλά κάποια στιγμή θα φύγεις, παρατήρησε σκυθρωπά η Αντωνία.

—Προσωρινώς, την καθησύχασα. Ίσα για να μαζέψω τις δουλειές μου, να οργανώσω τους υπαλλήλους, να λειτουργούν με αυτόματο πιλότο, και πάραυτα να επιστρέψω, απερίσπαστος, σ' αυτό το τόσο φιλόξενο και ζεστό περιβάλλον –αν εννοείται με θέλετε.

—Αν σε θέλουμε;!!! ανέκραξε η Αποστολία. Μα τι λες; Μακάρι να μην έφευγες ποτέ.

—Ναι, ναι..., επικρότησε η Κατίνα.

—Ποιος ξέρει όμως σε τι κατάσταση θα μας βρεις, αναστέναξε σπαραξικάρδια η Αντωνία. Ποιος ξέρει αν θα μας βρεις κιόλας εδώ!...

—Μα γιατί, τι συμβαίνει; ρώτησα εγώ (δήθεν μ' ενδιαφέρον).

—Τι να συμβαίνει; Ο βραχνάς της κληρονομιάς συμβαίνει. Γιατί, δεν φτάνει που χάσαμε ολόκληρη περιουσία – δεν μπορούσαμε να κάνουμε αλλιώς– μας ζητάνε σαν φόρο κληρονομιάς για τούτο εδώ το ρημάδι, στο τέρμα Θεού, τον προϋπολογισμό του Ελληνικού Κράτους.

—Και δεν τους νοιάζει που τόσα χρόνια αυτά τα άγια κορίτσια τον φρόντιζαν τον σκατόψυχο καλύτερα κι από θυγατέρες, πρόσθεσε η Κατίνα, που φαίνεται πως κι εκείνη τον συχωρεμένο δεν τον είχε σε μεγάλη υπόληψη –δικαίως βέβαια.

—Μα δεν καταλαβαίνω, είπα. Λόγω συγγενείας ο φόρος κληρονομίας θα έπρεπε να είναι χαμηλός. Κι αν υπολογίσουμε τη θέση και την παλαιότητα του εν λόγω κτίσματος, αμελητέος.

Οι αδερφάδες αλληλοκοιτάχτηκαν.

—Αμ εδώ είναι το πρόβλημα, ανέλαβε να εξηγήσει η Αποστολία. Δεν υπάρχει συγγένεια. Ο συχωρεμένος μας αποκαλούσε «ανηψούδες» χαϊδευτικά.

—Πάλι καλά που πρόκανε κι έκανε διαθήκη, είπε η Αντωνία. Αλλιώς... ούτε κοτέτσι δεν θα μας άφηνε η τσούλα, η Μελπομένη, όχι ολόκληρο κτήμα.

—Ο Θεός είναι μεγάλος, σταυροκοπήθηκε η Κατίνα. Δεν θα μας αφήκει να χαθούμε, θα το κάμει το θαύμα του, θα δείτε.

Και όντως, ο καλός Θεός ό,τι μπορούσε έκανε, αφού με έφερε εδώ, αλλά, για την ώρα τουλάχιστον, η ολοκλήρωση του θαύματος σαν ν' αργούσε.

Είχα φροντίσει φυσικά, άκρως διακριτικά, να εξετάσω το σπίτι για πιθανές κρυψώνες, χωρίς αποτέλεσμα και είχα κοιτάξει, μαζί με τις κυράτσες, όλα τα χαρτιά του σκατόψυχου που είχαν στην κατοχή τους, μήπως και βρίσκαμε κάποιο νομικό πάτημα, όπως τους είπα, αλλά εις μάτην.

Το μόνο ενδιαφέρον που βρήκα ήταν ένα νούμερο σ' ένα παλιό κι ακυρωμένο βιβλιάριο τραπέζης, γραμμένο με σαλιωμένο μελανομόλυβο στο πίσω εσώφυλλο. «3Δ-4Α-2Δ-όξω». Όπου «όξω» μπορεί να σήμαινε εξωτερικό, αλλά πού; Το υπόλοιπο τι ήταν;... αριθμός θυρίδας;... συνδυασμός χρηματοκιβωτίου;... γεωγραφικές συντεταγμένες;... Θα μπορούσε να είναι οτιδήποτε, οπουδήποτε. Το σημείωσα για καλό και για κακό και το ξέχασα.

Αν υπήρχε κάτι αυτό θα έπρεπε ν' αναζητηθεί ή μέσα στο σπίτι ή στο μικρό κτήμα. Να είχε θάψει κάπου ο μακαρίτης κανένα σεντούκι; Εχ πείρας γνώριζα ότι οι γερο-φι-

λάργυροι θέλουν να έχουν τον θησαυρό τους κοντά κι εύκολα προσβάσιμο. Μέσα στο σπίτι λοιπόν, αλλά πού;

Δεν είμαι θεούσος, κάθε άλλο. Έχω παρατηρήσει όμως πως κάθε φορά που ο καλός άνθρωπος βρίσκει σε αδιέξοδο κάτι γίνεται και η κατάσταση φωτίζεται –ένα μυστήριο πράγμα! Να το πούμε μεταφυσική; Να το αποδώσουμε σε κάποιον άγνωστο ακόμη συμπαντικό νόμο (όπως καληώρα ο Coelho); Η ουσία είναι ότι υπάρχει και συμβαίνει, άσχετο αν οι πιο πολλοί εξ ημών αδυνατούν να διακρίνουν τα σημάδια, ώστε να επωφεληθούν.

Αυτό ακριβώς συνέβη εκείνη την Κυριακή, τη δεύτερη που πέραγα στην τόσο φιλόξενη Πουρναριά.

Τα κορίτσια είχαν βάλει στον φούρνο αρνάκι με πατάτες –να κρατούμε και τις παραδόσεις– όταν διαπίστωσαν πως... ω, της δυστυχίας!... μας είχε σωθεί το κρασί!

Προσφέρθηκα φυσικά να πεταχτώ ως το μπακάλικο του χωριού, να φέρω κάμποσα μπουκάλια.

—Κυριακή σιγά μην βρεις τον Κουτσούμπα ανοιχτό!... δεν υπάρχει περίπτωση, είπε η Αντωνία.

—Πες μου πού είναι το σπίτι του, να πάω να τον παρακαλέσω ν' ανοίξει μια στιγμή το μαγαζί του, είχα εγώ έτοιμη τη λύση.

—Σιγά μην βρεις τον Κουτσούμπα σπίτι του! γέλασε το κορίτσι. Αυτός κάθε Σαββατόβραδο που κλείνει, κατεβαίνει με το τρακτέρ στη Λαμία, όπου έχει μια ζωντοχήρα που του τρώει κανονικά ό,τι έχει βγάλει όλη τη βδομάδα.

—Βρε μήπως έχει μείνει καθόλου στα βαρέλια, στο κελάρι; αναρωτήθηκε η Κατίνα.

Όπα της! Κελάρι;... Υπήρχε στο σπίτι κελάρι;!!!

—Έχετε δικά σας βαρέλια με κρασί; απόρησα εγώ αθώα.

—Έβαζε κάθε χρόνο ο συχωρεμένος ο θείος, μου εξήγησε η Αποστολία. Έφερνε μούστο από τη Λαμία κι έφτιαχνε το κρασί της χρονιάς. Ήταν το χόμπυ του.

—Και να έχει μείνει, δυο χρόνια τώρα θα έχει γίνει ξυδιάς, είπε η Αντωνία.

—Δεν χάνουμε τίποτα να δούμε..., πρότεινα εγώ.

Η Αντωνία κούνησε το κεφάλι της.

—Ναι, δεν ξέρεις καμιά φορά, παραδέχτηκε. Δεν κατεβαίνεις, βρε Λεάνδρε, με την Κατίνα, να δείτε;

Άκου λέει! Μετά χαράς!

Κατεβήκαμε λοιπόν με την Κατίνα στο υπόγειο κελάρι, που ήταν ευρύχωρο και χρησίμευε και σαν αποθήκη του σπιτιού. Εκεί υπήρχαν τρία ξύλινα βαρέλια, ξαπλωτά πάνω σε ειδικές βάσεις.

—Στο αριστερό έβαζε ρετσίνα, μου εξήγησε η Κατίνα. Στο άλλο κοκκινέλι. Το τρίτο είναι άδειο, γιατί δεν είχε καθαριστεί από χρόνια και θα χαλούσε ο μούστος. Όλο λέμε να το διαλύσουμε, να το κάνουμε καυσόξυλα για το τζάκι κι όλο βαριόμαστε και το αναβάλουμε.

Πολύ ενδιαφέρον!

Η Κατίνα δοκίμασε την κάνουλα του πρώτου... δεν βρήκαν παρά σταγόνες. Το δεύτερο όμως, το κοκκινέλι είχε ακόμα πράγμα μέσα του. Το δοκιμάσαμε... Εντάξει... δεν ήταν *Beaujolais Nouveau*, αλλά πινόταν ακόμα. Οπότε γεμίσαμε δυο νταμιτζάνες.

Κι αν καθυστερήσαμε λίγο παραπάνω εκεί κάτω, επειδή η ατμόσφαιρα ήταν ρομαντική κι ενέπνεε, μην περιμένετε να καθίσω να σας περιγράψω τα τεχταινόμενα, σαν να ήταν ποδοσφαιρικός αγώνας, διότι αφενός δεν είναι δική σας δουλειά κι αφετέρου διότι η ανατροφή μου δεν το επιτρέπει.

Είχαμε το λοιπόν ένα τρικούβερτο τσιμπούσι εκείνο το βράδυ, ήπιαμε το κρασί στην υγεία του σκατόψυχου –όπου κι αν βρίσκεται– και κάποια στιγμή οι τρεις κυράτσες, ευχαριστημένες και ξεθεωμένες από τους κόπους της ημέρας, αποκοιμήθηκαν πάνω στις φλοκάτες, μπροστά στη φωτιά.

Στην επιστήμη μας (γιατί η Υψηλή Λωποδυτική επιστήμη είναι) το ένστικτο παίζει έναν πολύ σπουδαίο ρόλο. Δυστυχώς αρκετοί συνάδελφοι το μπερδεύουν με αυτό που οι σοφοί Αγγλοσάξωνες αποκαλούν wishful thinking (το δικό μας «ευσεβείς πόθοι» δηλαδή) κι αυτό μοιραία τους φέρνει συχνά σε δύσκολη θέση ή στην καλύτερη προκαλεί απογοητεύσεις. Πρέπει λοιπόν να φροντίσει ο επιστήμων διαρρήκτης να εκπαιδεύσει τον εαυτό του με τρόπο τέτοιο ώστε το ένστικτο ν' αποτελεί βοήθημα στο έργο του κι όχι τροχοπέδη. Με κάθε μετριοφροσύνη μπορώ να ισχυριστώ ότι αυτό τουλάχιστον ο ίδιος το έχω καταφέρει.

Εδώ θα πρέπει να υπογραμμίσω πως για να λειτουργήσει το ένστικτο βοηθητικά κι ευεργετικά θα χρειαστεί να συνδυαστεί οπωσδήποτε με τη λογική. Όχι τη δική μας, του πελάτη. Νά γιατί θα πρέπει ν' αφιερώνουμε ικανό χρόνο, όχι μόνο στην αναγνώριση του εδάφους, που αποτελεί τον στόχο μας, αλλά και στην κατανόηση της ψυχοσύνθεσης και νοοτροπίας του νοικοκύρη. Πρέπει «να μπορούμε στα παπούτσια του», να γίνουμε αυτός ο ίδιος, όπως ο ηθοποιός οφείλει να ταυτιστεί με την προσωπικότητα του χαρακτήρα που υποδύεται. Να δανειστούμε το μυαλό του και να πορευτούμε μ' αυτό στον χώρο που μας ενδιαφέρει, αλλιώς –και δη στις δύσκολες περιπτώσεις– μόνο στην τύχη μπορούμε να υπολογίσουμε και όλοι ξέρουμε ότι ναι μεν η τύχη είναι ένας σημαντικός παράγων στην επιτυχία οτιδήποτε επιχειρούμε, είναι όμως επίσης κάτι στο οποίο δεν επιτρέπεται να βασιζόμαστε εξ' ολοκλήρου. Οι φυλακές είναι γεμάτες από άτυχους ανθρώπους, που έκαναν το λάθος να εμπιστευθούν την τύχη τους.

Στην περίπτωση που μας ενδιαφέρει εδώ η τύχη έπαιξε

–κατ’ αναλογία– τον ρόλο της σωστά. Έτυχε να μας έχει τελειώσει το κρασί. Έτυχε να είναι Κυριακή κι ο Κουτσούμπας να είναι κλειστός. Έτυχε τώρα ο σκατόψυχος να φτιάχνει το δικό του κρασί κάθε χρόνο και να το φυλάει σε βαρέλια στο κελάρι. Τα υπόλοιπα όμως δεν έτυχαν, προκλήθηκαν –υφ’ εμού του ιδίου.

Και νά που με τις κυράτσες να ονειρεύονται, ποιος ξέρει τι μεγαλεία, δίπλα στη φωτιά, βρέθηκα εγώ και πάλι στο κελάρι για μια κάπως πιο ενδεδεχθή αναγνώριση.

Γρήγορα διαπίστωσα πως δεν υπήρχαν ούτε καταπακτές, ούτε κρυφά ντουλάπια. Οι μόνες πιθανές κρυψώνες ήταν τα βαρέλια και δη το ακριανό, το άδειο. Το οποίο τράβηξε την προσοχή μου αμέσως, γιατί πρόσεξα ότι δεν είχε στο πάνω του μέρος το άνοιγμα που έφεραν τα άλλα δυο και το οποίο θα έκλειναν με γύψο, αφού άδειαζαν μέσα τον μούστο, ολοκληρωνόταν η βράση και ηρεμούσε το κρασί. Που θα πει πως το βαρέλι αυτό, εξ’ αρχής, δεν προοριζόταν για αποθήκευση οίνου, αλλά ίσως να είχαμε εδώ ένα άψογα μεταμφιεσμένο χρηματοκιβώτιο.

Τα χρηματοκιβώτια όμως έχουν πόρτες –ασφαλείας βεβαίως– που ανοίγουν με συνδυασμούς. Αυτό εδώ την πόρτα, αν είχε, πού την είχε;

Ψηλάφισα όλες τις σανίδες, όλα τα στεφάνια κι όλα τα καρφιά για κάποιον κρυμμένο μηχανισμό. Τίποτα!

Είχα αρχίσει ν’ απελπίζομαι, όταν το μάτι μου έπεσε πάνω στην κάνουλα. Γιατί ένα βαρέλι που δεν χρησίμευε για αποθήκευση κρασιού να έχει κάνουλα; Και δεν ήταν μόνο αυτό. Τούτη εδώ η κάνουλα ήταν σιδερένια, σε αντίθεση με κείνες των άλλων βαρελιών, που ήταν πλαστικές.

Άρχισα να την περιεργάζομαι και διαπίστωσα ότι εύκολα γύριζε δεξιά κι αριστερά, σαν διακόπτης, και μ’ έναν ήχο σαν πάνω σε γρανάζια. Απλό πλην ιδιοφυές! Βρισκόμουν μπροστά στο σύστημα που άνοιγε το μεταμφιεσμένο χρη-

ματοκιβώτιο του μακαρίτη! Έμμενε να βρεθεί ο συνδυασμός που το άνοιγε.

Νά λοιπόν πού υπεισέρχεται η τύχη που λέγαμε πριν και που, όταν συνδυάζεται με τη μέθοδο, δίνει λύσεις!

Θυμάστε τη μυστηριώδη σημείωση που είχα ανακαλύψει στο παλιό βιβλιάριο τραπέζης του εκλιπόντος; Τη θυμήθηκα κι εγώ. Και βγάζοντας το σημειωματάριό μου έψαξα και τη βρήκα.

«3Δ-4Α-2Δ-όξω».

Όλως με μιας ο γρίφος έβγαξε νόημα.

Έπιασα την κάνουλα και προσεκτικά τη γύρισα τρία κλικ *Δεξιά*.... Κλικ-κλικ-κλικ πάνω στα γρανάζια. Μετά τέσσερα *Αριστερά*... Κλικ-κλικ-κλικ-κλικ... άντε και δύο *Δεξιά*... κλικ-κλικ... και τράβηγμα προς τα *Έξω*...

Με ένα δυνατότερο κλικ ο μηχανισμός ξεκλειδώθηκε! Και η στρογγυλή πρόσοψη του άχρηστου βαρελιού άνοιξε πάνω σε κρυφούς μεντεσέδες καλωσορίζοντάς με στο εσωτερικό του αυτοσχέδιου και τόσο αποτελεσματικού αυτού θησαυροφυλάκιου.

Η φωτεινή δέσμη του μικρού φακού μου αποκάλυψε αποκάλυψε ένα πλήθος τακτικά τοποθετημένων μακρόστενων μασουριών τυλιγμένων επιμελώς σε κηρόχαρτο. Πήρα ένα και το άνοιξα. Χρυσές λίρες Αγγλίας, παλαιάς κοπής – από τις ακριβές! Τριάντα σε κάθε μασούρι. Ο σκατόψυχος ήταν επιμελής, αυτό πρέπει να του το αναγνωρίσουμε. Μ' έναν πρόχειρο υπολογισμό υπολόγισα την αξία της μπάζας γύρω στο ενάμιση εκατομμύριο. Δεν ήταν πολλά, ήταν όμως αρκετά... μην είμαστε και πλεονέκτες, που θα 'λεγε κι ο Χατζηχρήστος.

* * *

Το επόμενο πρωί οι έκπληκτες οικοδέσποινες της Πουρναριάς έβρισκαν στο τραπέζι της κουζίνας μια γαβάθα γε-

μάτη γυαλιστερές εγγλέζικες λίρες, παλαιάς κοπής, κι ένα ιδιόχειρο σημείωμα.

«Με τις ευχαριστίες μου για την αξέχαστη φιλοξενία που απλόχερα προσφέρατε στον καταπονημένο ταξιδιώτη. Μ' αυτά θα μπορέσετε να εξοφλήσετε τον άδικο φόρο κληρονομιάς που σας επέβαλε ένα απάνθρωπο δικαστικό σύστημα και με ό,τι περισσέψει δωρίστε στον εαυτό σας, εκ μέρους μου, μερικά όμορφα φορέματα.

Με αγάπη,
Λέανδρος»

* * *

Η οικογένεια του αδικοχαμένου ξάδερφου της Κούλας λάβαινε, με κούριερ, ένα πακέτο που περιείχε ένα ποσό, που δεν θα τους αποζημίωνε για την απώλεια του δικού τους ανθρώπου, θα έκανε όμως τη ζωή τους πολύ πιο άνετη.

Τα υπόλοιπα... ε, ας τα θεωρήσουμε σαν κάλυψη εξόδων κινήσεως κι ανταμοιβή για τον χρόνο που δαπανήθηκε προκειμένου να διορθωθούν μερικές κατάφορες αδικίες.

**Η Ευσεβής πλην
Προνοητική Ηγουμένη**

Η Ορθόδοξη Εκκλησία κοπιάρει το Θέατρο.
(Ηλίας Πετρόπουλος, «Εγχειρίδιον του Καλού Κλέφτη»)

Από όλες τις κομπίνες και απάτες που έχει επινοήσει ο άνθρωπος, δια μέσου των αιώνων, προκειμένου να επιβιώσει, μακράν η πλέον ευφυής και ύπουλη είναι το εμπόριο της θρησκείας.

Πρόκειται για μια καλοστημένη επιχείρηση η οποία δεν απαιτεί κεφάλαια και δεν παράγει τίποτα, αλλά εμπορεύεται τον φόβο. Τον φόβο του ανθρώπου για το «μετά», την κρίση του από μια ανύπαρκτη κι ως εκ τούτου αναπόδεικτη οντότητα, ως προς τον τρόπο που ξόδεψε τη ζωή του, τιμωρώντας τον αμείλικτα ή ανταμείβοντας τον (με τσιγκουνιά) ανάλογα με τις πράξεις του.

Η θρησκεία προσφέρει για την παρούσα ζωή ταλαιπωρία, στερήσεις, εκμετάλλευση, και προτείνει υπομονή κι εγχαρτέρηση, αλλά για τη μέλλουσα –αυτή δηλαδή που δεν αποδεικνύεται– υπόσχεται λαγούς με πετραχήλια, συχνά περισσότερα πετραχήλια παρά λαγούς.

Σε μια κοινωνία που ταλαιπωρείται και συνεχώς διέρχεται από «στενωπούς» το παπαδαριό καλοπερνάει κι ευημερεί, εις υγείαν των κοροϊδών, χωρίς να παράγει και χωρίς να προσφέρει παρά λόγια παχιά και κούφια, δηλαδή τίποτα.

Το μυστικό της επιτυχίας αυτών των αδίστακτων μπιζναδόρων εστιάζεται στην ευπιστία –σε βαθμό βλακείας– του άβουλου πλήθους. Το άλλο μυστικό έχει να κάνει με το ότι αυτή η ευφυής επιχείρηση πάντα πήγαινε χέρι-χέρι με την άλλη απάτη, την κοσμική λεγόμενη εξουσία, η οποία βασίζεται στις ίδιες επιχειρηματικές αρχές: Παράγουμε το μέγα τίποτα και πουλάμε σαπουνόφουσκες (για μεταξωτές κορδέλες) στα πρόβατα.

Οι μεν είναι συμπληρωματικοί των δε –συνεταιράκια. Νά γιατί ο κλήρος –της όποιας θρησκείας– πάντα, μα πάντα, βρίσκειται παρά το πλευρό των κρατούντων. Μεταξύ κατεργαρέων υπάρχει μεγάλη αλληλοεκτίμηση.

Γιατί σας τα λέω όλα αυτά, όταν ξέρω ότι από το ένα αυτί μπαίνουν κι από το άλλο βγαίνουν; Ίσως γιατί, στο πολύ βάθος, να είμαι ιδεολόγος. Σίγουρα πάντως, για να σας βάλω στο κλίμα της ιστορίας που ακολουθεί. Θα σας αλλάξουν αυτές οι ξερές κι απλές αλήθειες τα μυαλά; Αμφιβάλλω, αλλά τι χάνουμε να το προσπαθήσουμε;

Έχουμε πει ότι στην Κούλα, το δεξί μου χέρι και φύλακα άγγελό μου, έχω αδυναμία. Την προσέχω, όπως κι αυτή με προσέχει (αν και πάντα –εκείνη– με έντονα κριτική διάθεση). Όταν κάτι της πηγαίνει στραβά στενοχωριέμαι και κάνω ό,τι περνάει από το χέρι μου να το διορθώσω, αν γίνεται –που σχεδόν πάντα γίνεται.

Αυτές τις μέρες την Κούλα την έβλεπα σκεπτική και σαν προβληματισμένη. Απέφυγα να τη ρωτήσω τι της συμβαίνει, γιατί ξέρω πως η πρώτη απάντηση της κάθε γυναίκας που σέβεται τον εαυτό της θα ήταν: «Τίποτα». Που μεταφράζεται: «Αφού δεν έχεις την ευαισθησία να το κατα-

λάβεις μόνος σου, τι να σου λέω τώρα;». Να καταλάβεις όμως τι γίνεται στους δαιδαλώδεις διαδρόμους του γυναικείου μυαλού δεν είναι ακριβώς βόλτα στο πάρκο, οπότε τι κάνει ο άντρας ο σωστός κι ο σπουδαγμένος στη δύσκολη επιστήμη της γυναικείας ψυχολογίας; Τίποτα. Υπομονή κάνει και περιμένει. Γιατί, δεν μπορεί... κάποια στιγμή θ' ανοίξουν οι ασκοί του Αιόλου και θα μάθει. Στον δικό της χρόνο όμως, όχι στον δικό σου.

Όπερ και εγένετο.

—Η κοινωνία είναι τελείως σκάρτη, μου ανήγγειλε μια μέρα συννεφιασμένη η αγαπημένη ύπαρξη.

—Καλωσόρισες στον πλανήτη Γη, απάντησα εγώ, έτοιμος για τα περαιτέρω.

Μου έριξε μια σκοτεινή ματιά.

—Δεν είναι ώρα για φθηνό πνεύμα, μου πέταξε. Το εννούω. Η κοινωνία σας είναι για μπάτσες.

—Και τι σε οδήγησε σ' αυτή την κοσμοϊστορική διαπίστωση, αγαπημένο κορίτσι; ρώτησα, κάπως πιο προσεκτικά με το επάρατο χιούμορ, διότι, μην το ξεχνάμε... οι γυναίκες, οι γάτες και οι Μαρξιστές δεν υποπτεύονται καν ότι υπάρχει χιούμορ.

—Πρέπει να πάθεις για να μάθεις, μουρμούρισε σκυθρωπά η Κούλα.

—Για πε..., την ενθάρρυνα.

Μου είπε...

Είχε πάει, λέει, εκδρομή, έτσι, για ν' αλλάξει παραστάσεις και ν' αποτοξινωθεί από την φθοροποιό πραγματικότητα, σ' ένα γυναικείο μοναστήρι, που θα το ονομάσουμε εδώ —κάπως αυθαίρετα— της Οσίας Ευφραιμίας, κάπου προς τα πάνω... και πάλι θ' αποσιωπήσουμε τις ακριβείς γεωγραφικές συντεταγμένες, για ευνόητους λόγους.

Όπως όλα τα μοναστήρια έτσι κι αυτό ήταν χτισμένο στο ωραιότερο σημείο της περιοχής και σε αντίθεση με τη συντριπτική πλειοψηφία των γυναικείων μονών τούτη εδώ ήταν εξαιρετικά φιλόξενη.

—Αυτή η λεπτομέρεια και ένα ακόμη χαρακτηριστικό του σεπτού αυτού ησυχαστήριου μου έκαναν αμέσως μεγάλη εντύπωση, είπε με σκεπτικό ύφος η Κούλα. Όπως όλοι ξέρουμε οι ορθόδοξες καλόγριες, σε αντίθεση με τις καθολικές συναδέλφισσές τους, έχουν χάλια μαύρα. Σπάνια και πού να βρεις καμιά που κάπως να βλέπεται. Ε, το σπάνιο σ' αυτό το μοναστήρι είναι ο απόλυτος κανόνας! Όλες τους ήταν νέες κι όμορφες, σαν να τις είχαν διαλέξει για κινηματογραφική ταινία ένα πράγμα! Κάτι που μ' έβαλε σε σκέψεις.

Αυτό το «μ' έβαλε σε σκέψεις» εγώ τείνω να το μεταφράσω σε άκρατο ενθουσιασμό, γιατί πρέπει να επισημάνω στο σημείο αυτό —χωρίς διάθεση κριτικής, κάθε άλλο— πως ο σεξουαλικός προσανατολισμός της Κούλας είναι αυτό που θα λέγαμε σεμνά: αμφίφυλος. Είναι το κορίτσι λάτρης του ωραίου, του μεγάλου και του αληθινού, όπως λέει κι ο Ολυμπιακός Ύμνος, απ' όπου κι αν προέρχεται. Δεν κάνει διακρίσεις των συντρόφων της, παρά μόνο ως προς το αισθητικό σκέλος, ποτέ το φυλετικό. Ένα από τα μεγάλα της προσόντα, που δείχνει το μεγαλείο της ψυχής της και το εύρος της σκέψης της. (Κάτι που ο ίδιος, δυστυχώς ή ευτυχώς, δεν διαθέτω, στον νευραλγικό τούτον τομέα τουλάχιστον).

—Και δεν είναι μόνο οι καλόγριες, συνέχισε η Κούλα, που είχε ενθουσιαστεί από την ίδια της τη διήγηση και είχε πάρει φόρα. Πού να δεις και την Ηγουμένη! Μια νταρνάνα μιλάμε, ως εκεί πάνω, και με καμπύλες που το άχαρο ράσο αδυνατούσε να κρύψει! Όσο για το πρόσωπο... Τι να σου πω;... κατευθείαν από την *Cinecittà*! Έπαθα την πλάκα μου μιλάμε! Και η Οσία Ευφραιμία η ίδια —μεγάλη η Χάρη Της!— πλάκα θα πάθαινε, αν την έβλεπε και θα την χάναμε από οσία —σίγουρα, εγώ στο λέω!

Ενθουσιασμένη λοιπόν η Κούλα κι έτσι, από μια απλή επίσκεψη που σκόπευε να είναι το πέρασμά της από το μοναστήρι, βρέθηκε φιλοξενούμενη, επ' αορίστω –και μάλιστα της ίδιας της Ηγουμένης! Και πριν σπεύσετε να κατακρίνετε, σας ερωτώ... εσείς δηλαδή τι θα κάνατε, θα λέγατε “άσε, μια άλλη φορά”; Μεταξύ κατεργαρέων λίγη ειλικρίνεια, ε;

—Βεβαίως η Αγία Ηγουμένη με πήρε με καλό μάτι και γρήγορα μου άνοιξε την καρδιά της, συνέχισε απτότητα η παραστρατημένη (όπως αντελήφθη) Κούλα. Μετονομασθείσα ιερατικώς σε Θεοπίστη ήταν κατά κόσμον η διάσημη, πάλαι ποτέ, Σταυρούλα Μπουρδουμπά, από τα πρώτα ονόματα της Νύχτας, στα «πολιτιστικά κέντρα» της Ιεράς Οδού, όπου βεβαίως, κύριε Λούπενε, γνωρίζω πως δεν συχνάξεις.

—Με φύλαξε ο Πανάγαθος, απάντησα ευλαβικά. Ωστόσο το εν λόγω όνομα κάτι μου λέει... πάλαι ποτέ, όπως σωστά το έθεσες.

—Φίρμα, επιβεβαίωσε η Κούλα. Η οποία ωστόσο, τόσο αηδίασε από το αμαρτωλό περιβάλλον της πίστας ώστε κάποια στιγμή αποφάσισε ν' ακολουθήσει τη φυσική της κλίση για τη θρησκεία και να ενδυθεί το ιερό σχήμα της μοναχής.

—Των ωραίων νυμφών, συμπλήρωσα εγώ.

—Ε, ναι. Δεν κατάλαβα δηλαδή... γιατί οι καλόγριες θα πρέπει να είναι πάντα μαύρη συμφορά; Άλλωστε η πίστη ομορφαίνει. Αλλά πού να τα καταλάβει αυτά ένας ποταπός άθεος σαν ελόου σου!

Διότι, κοντά στα τόσα της προτερήματα, η Κούλα τύγχανε –μυστηριωδώς– και θεοσεβάμενη. Εντάξει, κανείς δεν είναι τέλειος.

Το μοναστήρι της Οσίας Ευφραιμίας δεχόταν πλήθος προσκυνητών, οι οποίοι αγόραζαν εικονίσματα και άλλα χειροτεχνήματα, που έφτιαχναν οι σεβάσμιες καλόγριες

καθώς και φυλαχτά από τα ιμάτια της Οσίας (η οποία θα έπρεπε να ήταν γιγαντιαίων διαστάσεων), ενώ συχνότατα οι πιο εύποροι εξ' αυτών προέβαιναν σε γενναίες δωρεές, ώστε η ιερά αυτή μονή να δύναται να συνεχίζει απρόσκοπτα το θεάρεστο έργο της, χωρίς να επηρεάζεται από τα οικονομικά προβλήματα που ταλάνιζαν, την δύσκολη εποχή που διερχόμεθα, εμάς τους υπόλοιπους αμαρτωλούς.

Βεβαίως και η Κούλα, ενθουσιώδης και γενναιόδωρη όπως ήταν η ίδια, δεν δίστασε να καταθέσει και τον δικό της οβολό (δεν μου είπε πόσα τους έσκασε) προκειμένου να συμπεριληφθεί στη λίστα των ευεργετών της εν λόγω ιεράς επιχείρησης.

—Και τώρα με φασκελώνω με τα δυο χέρια, κατέληξε σκυθρωπή.

—Πώς κι αυτό, χαρά μου; ενδιαφέρθηκα να μάθω εγώ.

Διότι, εφόσον μετά πάροδο ολίγων ημερών αποφάσισε, με βαριά καρδιά, να επιστρέψει στα εγχόσμια κι αφού αποχαιρετίστηκε σπαραξικάρδια με τις απαρηγόρητες θεραπεινίδες του ιερού Νυμφίου, η Κούλα μετέβη στην παραπλήσια πόλη (το όνομα της οποίας επίσης θ' αποσιωπήσουμε σεμνοτύφως, για προφανείς λόγους), όπου έπρεπε να διεκπεραιώσει κάποιες δουλειές, που δεν έπαιρναν περαιτέρω αναβολή.

Μεταβαίνοντας λοιπόν στο υποκατάστημα της εκεί τραπέζης αντελήφθη μια ιλιγγιώδους εμφανίσεως κυρία να προσέρχεται, αποσπούσα τα θαυμαστικά βλέμματα όλων των παρισταμένων, και των τριών φύλων, και δικαιολογημένα, διότι η εν λόγω ύπαρξη έμοιαζε να βγαίνει κατευθείαν από την οθόνη κινηματογράφου της χρυσής εποχής.

Στην αρχή η Κούλα έμεινε άναυδη, όπως όλοι, με την εμφάνιση της ασυνήθιστης αυτής οπτασίας, όταν όμως συνήλθε κάπως από την πρώτη της, απολύτως δικαιολογημένη, ταραχή ένωσε πως η εν λόγω φυσιογνωμία δεν της

ήταν απλώς γνωστή, αλλά και εξαιρετικά οικεία. Κι αυτή η διαπίστωση ήταν που την άφησε και πάλι άναυδη. Διότι, ναι, σωστά μάντεψε ο έμπειρος αναγνώστης, η γνωστή-άγνωστη δεν ήταν άλλη από την σεβάσμια Αγία Ηγουμένη της Ιεράς Μονής της Οσίας Ευφραιμίας, αγνώριστη στον ανυποψίαστο παριστάμενο θαυμαστή μέσα στην κομφοτάτη της κοσμική περιβολή και το σοφό της βάψιμο.

Έκθαμβη λοιπόν η Κούλα παρατήρησε την χθεσινή της οικοδέσποινα να μεταβαίνει σε ένα από τα ελεύθερα ταμεία και να ανασύρει από την ευμεγέθη, πλην «σινιέ», τσάντα της ικανό αριθμό χαρτονομισμάτων σε δεσμίδες τα οποία και κατέθεσε ακολουθώντας τις προβλεπόμενες διατυπώσεις, ενώ ο ίδιος ο διευθυντής έσπευδε να την χαιρετήσει δουλικώς και να την διευκολύνει, όπως γίνεται με τους ξεχωριστούς, τακτικούς πελάτες, προσφωνώντας την «αγαπητή κυρία Μπουρδουμπά».

—Αμέσως κάτι δεν μου κάθισε καλά, είπε η Κούλα. Βλέπεις ο συγχρωτισμός μαζί σου με έχει καταστήσει εξαιρετικά καχύποπτη σε ό,τι αφορά τους ανθρώπους.

—Χαίρομαι που φαίνομαι χρήσιμος σε κάτι, απάντησα μετριοφρόνως.

Με αγνόησε.

—Την ακολούθησα λοιπόν διακριτικά, συνέχισε η Κούλα. Και την είδα να πηγαίνει στο καλύτερο ξενοδοχείο της πόλης και να κλείνει δωμάτιο. Δεν είχα σκοπό να παραμείνω στην πόλη, αλλά η περιέργεια μου είχε εξαφθεί. Έκλεισα λοιπόν κι εγώ δωμάτιο και κατάφερα να είναι δίπλα ακριβώς στο δικό της. Τα παρακάτω μπορείς να τα φανταστείς εύκολα, με το διεστραμμένο σου μυαλό.

—Να καταλάβω ότι η σεπτή καλογραία δέχτηκε κάποια επίσκεψη;...

—Τρεις για την ακρίβεια. Μια στις τέσσερις το απόγευμα, μια στις οχτώ το βράδυ και μια στις τρεις το

πρωί. Κι όπως καταλαβαίνεις με τους επισκέπτες της δεν συζητούσαν φλέγοντα θεολογικά ζητήματα. Μάτι δεν έκλεισα, η άχαρη!

—Παναπέι πως η Μητέρα Θεοπίστη... παύλα Σταυρούλα Μπουρδουμπά... παύλα Λούλα Σούλα... διάγει βίον όχι μόνον κάπως έκλυτο, αλλά και διπρόσωπο, είπα.

Κούνησε το κεφάλι της.

—Επιστρέφοντας εδώ, έτσι, από νησηρή περιέργεια, είπα να ρίξω μια ματιά στους τραπεζικούς της λογαριασμούς, είπε.

Έσπρωξε προς το μέρος μου δυο τυπωμένες σελίδες.

—Αριστερά είναι ο λογαριασμός του μοναστηριού, διευκρίνισε. Δεξιά οι δικοί της —ως Μπουρδουμπά.

Έριξα μια ματιά στο φοβερό ντοκουμέντο...

Το ποσόν της αριστερής στήλης ήταν ένα ταπεινό πενταψήφιο νούμερο. Το άθροισμα των λογαριασμών της δεξιάς στήλης όμως συνέθεταν ένα γενναίο, γενναϊότατο, επταψήφιο!

—Sapristi! ανέκραξα στην προγονική μου γλώσσα. Εδώ, φως-φανάρι, έχουμε να κάνουμε με μια πρώτη τάξεως ατασθαλία!

—Εις υγείαν των κοροϊδων, απάντησε κατηφής η Κούλα.

* * *

Αντίθετα με τη στρατιωτική στολή, το ράσο δεν πάει σε κανέναν, ούτε φυσικά στον πατέρα Αρσένιο, ο οποίος εκείνο το ζεστό απόγευμα δρασκελίζε θαρρετά, πλην με κάποια σημάδια κούρασης, το κατώφλι της σεπτής Μονής της Οσίας Ευφραιμίας. Έγινε ωστόσο ενθουσιωδώς δεκτός από τις όντως με υψηλά αισθητικά κριτήρια επιλεγμένες «Νύμφες του Κυρίου».

—Ω, επιτέλους θα εξομολογηθούμε! ανέκραξε η πορτιέρισσα χτυπώντας χαρωπά τα μανιουκιρισμένα της χεράκια.

—Εγώ πρώτη, εγώ! φώναξε μια άλλη.

—Όχι, εγώ!

—Εγώ, καλέ...

Ένα ξερό χτύπημα χεριών του τύπου «γχαρσόν, καφέ» ή —επί Τουρκοκρατίας— του Πασά, που διέταζε να του φέρουν τις σκλάβες, τις επανέφερε στην τάξη.

—Σιωπή, λυσσάρεις! ήρθε η πλήρης μουσικών ημιτονίων φωνή της Ηγουμένης. Όλες θα εξομολογηθείτε, Θεού θέλοντος και καιρού επιτρέποντος. Για την ώρα ωστόσο, όλες πίσω στις δουλειές σας. Ορίστε μας!

Και πλησιάζοντας με ευθαρσώς ασπάστηκε, σεβαστικά και πλήρης ευλαβείας, την δεξιά μου. Διότι, πολύ σωστά μάντεψε ο έμπειρος πλέον αναγνώστης, πως ο κουρασμένος στρατοκόπος ιερέυς δεν ήτο άλλος από τον ειλικρινώς ημέτερο (your truly αγγλιστί), πλην, ως συνήθως, αριστοτεχνικά μεταμφιεσμένο.

—Καλώς ορίσατε, σεβάσμιε γέροντα, εις την ταπεινήν μας κοίτην, είπε με την απαράμιλλη μουσικότητα που την χαρακτήριζε η Ηγουμένη (ωστόσο δεν συμπλήρωσε τη φράση της με το «και κλίνην», που φανερώνει βεβαίως το υψηλό επίπεδο της ηθικής υπόστασης της εν λόγω).

—Καλώς σας βρήκα, τέκνον μου, απάντησα το ίδιο ευσεβώς κι εγώ.

—Εις τι οφείλομεν την ευχαρίστησιν της επισκέψεώς σας ενθάδε, σεβάσμιε πάτερ; ρώτησε διακριτικά (εις άψογον ιερατικήν διάλεκτον) η Ηγουμένη.

—Υπάγω εις το Όρος, ίνα ασκητεύσω επ' ολίγον, τέκνον μου, απάντησα εγώ (στην ίδια διάλεκτο). Και ιδού που ο δρόμος με οδήγησεν εις την φιλόξενον Μονήν υμών.

—Οποία ευτυχής συγκυρία! ανέκραξεν η Ηγουμένη. Με την ευκαιρίαν θα ημπορούσατε να μας εξομολογήσετε κιόλας, διότι ο πνευματικός μας, φευ! απεβίωσεν προσφάτως και η Ιερά Μητρόπολις δεν έχει ορίσει εισέτι αντικαταστάτην του.

—Μετά χαράς, Αγία Ηγουμένη, απάντησα εγώ. Πλην όμως οποία χρεία εξομολογήσεως εις εν τόπον τοςούτον ιερόν, όπου ευλαβώς ενδιαιτούν ευλαβείς καλογραιαί, αι οποίαι έχουν τάξει τον βίον των εις την υπηρεσίαν της αρετής και της αγιοσύνης;

—Α, μην το λέτε, Άγιε Πατέρα, διότι ηξεύρετε πως το Πνεύμα του Πονηρού δεν κάμει διακρίσεις μεταξύ ευσεβών κι αμαρτωλών. Τουναντίον θα έλεγα, δείχνει μίαν προτίμησιν προς τους ευσεβείς.

—Θα επιτελέσωμεν λοιπόν το καθήκον που μας επιβάλλει το ιερόν μας σχήμα, τέκνον μου, απάντησα ταπεινοφρόνως.

—Φευ η Ιερά Μονή υφίσταται εργασίας ανακαινίσεως κι επισκευής, συνέχισε η Ηγουμένη. Ως εκ τούτου τα κελιά των φιλοξενουμένων ευρίσκονται εις αθλίαν κατάστασιν. Φοβούμαι πως αναποφεύκτως θα χρειαστεί να στριμωχθώμεν κάπως.

—Ας στριμωχθώμεν, τέκνον μου, εφ' όσον είναι αναπόφευκτον, απάντησα εγώ καλόβολα.

Οδηγήθηκα λοιπόν στο κελί της Ηγουμένης, το οποίο «κελί» ήταν μόνο κατ' όνομα, διότι αμφιβάλλω αν οι προεδρικές σουίτες της «Μεγάλης Βρετανίας» θα μπορούσαν να το συναγωνιστούν σε χλιδή και ευκολίες.

—Όπως-όπως θα βολευτούμε, απολογήθηκε η Ηγουμένη.

Αλίμονο! Τι λέτε τώρα; Οι καλοί παντού χωράνε.

Κατόπιν αυτού μεταβήκαμε στην τραπεζαρία για το σεμνό και λιτό μοναστικό μας δείπνο, όπου όλες οι κα-

λόγριες είχαν ήδη πάρει θέση γύρω από το μεγάλο, μασίφ και άψογα λουστραρισμένο σκαλιστό ξύλινο τραπέζι.

Η τραπεζοκόμος, μια ευειδής μεσήλιξ, μας σέρβιρε το πρώτο πιάτο... καπνιστή πέστροφα με σως μαγιονέζας, κάπαρη και άλλα μυρωδικά, συνοδεία ενός εξαιρετικού λευκού οίνου «της παραγωγής μας» με πληροφόρησαν.

—Η αδελφή Ευλαμπία εις την προτεραία της ζωής υπήρξε διάσημη σεφ, μου ανακοίνωσε με καμάρι η Ηγουμένη. Τη ζητούσαν από τα καλύτερα μοναστήρια, αλλά αυτή προτίμησε, ευτυχώς, το δικό μας.

—Η Αγία Ηγουμένη υπερβάλει, απάντησε γελώντας η τραπεζοκόμος. Δεν είμαι παρά μια ταπεινή μαγειρική ιδιοφυΐα, αυτό είναι όλο.

Για ταπεινή δεν ξέρω. Αλλά όσο για ιδιοφυΐες το υπογράφω αβίαστα. Τα τρία κύρια πιάτα που σερβίρισε καθώς και το επιδόρπιο θα έκαναν οποιοδήποτε εξεζητημένο εστιατόριο, σε ημεδαπή κι αλλοδαπή, να φαντάζει σε σύγκριση σαν συνοικιακό κουτούκι.

Η ατμόσφαιρα στο σεμνό αυτό δείπνο ήταν εξαιρετικά ευχάριστη, χωρίς τίποτα το αγιοστικό και το σκουντούφλικό, που είναι ο κανόνας στα μοναστήρια όλου του κόσμου. Οι καλόγριες μιλούσαν ελεύθερα, γελούσαν, αλληλοπειράζονταν... μέχρι ανέκδοτα έλεγαν κι έτσι η ώρα πέρασε ευχάριστα, βοηθούντων βεβαίως και των εκλεκτών εδεσμάτων καθώς και των εξάισιων κρασιών, που αφειδώς σερβίρονταν.

—Φρονούμε πως ο μοναστικός βίος, με μια στοιχειώδη καλοπέραση καθίσταται κάπως πιο υποφερτός, μου εξήγησε η Ηγουμένη, σε περίπτωση που αναρωτιόμουν.

—Συμφωνώ απολύτως κι επαυξάνω, τη διαβεβαίωσα.

—Είστε ένας εσείς!..., ήρθε η γελαστή (και κάπως κοσμική) απάντηση της σεπτής καλογραίας.

Αποσυρθήκαμε κατόπιν εις τα ιδιαίτερα διαμερίσματα της Ηγουμένης, η οποία επέμενε να αποκαλεί «κελί» κι εκεί

επέμεινε σθεναρώς, προ της κατακλίσεως, να επιτελέσουμε το πανάχραντο μυστήριο της εξομολογήσεως.

—Μα... τώρα, ευλογημένη; αναφώνησα εγώ. Μέσα στα μαύρα τα μεσάνυχτα και με το στομάχι βαρύ από τα εξαισια εδέσματα και τον γευστικόν οίνον;

—Τώρα, επιμένει εκείνη. Δεν επιδέχεται περαιτέρω αναβολής το μυστήριο. Αύριο έχει πάλι ο Θεός. Μπορεί, που λέει ο λόγος, εις το μεσοδιάστημα να προκύψουν και άλλα αμαρτήματα... αδύναμα ανθρώπινα πλάσματα είμεθα...

—Ε, τότενες ας σ' εξομολογήσω, τέκνον μου, κι ο Θεός βοηθός, αναστέναξα εγώ, διαισθανόμενος ότι το πεπρωμένον φυγείν αδύνατον, ιδίως σε κάποιες εξειδικευμένες περιπτώσεις.

Στο καθολικό δόγμα η εξομολόγηση επιτελείται στο ειδικά διαμορφωμένο προς τούτο εξομολογητήριο. Που είναι ένα στενόχωρο κουβούκλιο, χωρισμένο στα δύο, με ένα παραθυράκι με πλέγμα στο χώρισμα. Ο εξομολογητής κάθεται στο ένα μέρος του κουτιού κι ο εξομολογούμενος στο άλλο. Ο φωτισμός είναι χαμηλός και το πλέγμα κρύβει κάπως τα χαρακτηριστικά αμφοτέρων. Λέει ο ένας, κάνει ότι ακούει ο άλλος —μπορεί να ξεκλέψει και κάναν υπνάκο άμα τα αμαρτήματα τραβάνε σε μάκρος— τελειώνει ο αμαρτωλός, του ορίζει την ποινή ο εξομολόγος —“τόσα Ave Maria γονυπετώς, τέκνον μου, και μην ξεχάσεις να εναποθέσεις τον οβολόν σου εις το ιερόν παγκάριον του ναού”— και τελειώνει η υπόθεση... Δεν σε είδα, δεν σε ξέρω...

Στο ορθόδοξο δόγμα όμως το πράγμα είναι σαφώς πιο εξεζητημένο και φόρτσα παρτίδα, γιατί εμείς εδώ δεν είμαστε κρυψίνοες υποκριτές, όπως οι Παπιστές, και θέλουμε να ξέρουμε με ποιον έχουμε να κάνουμε. Οπότε εξομολογητήριο δεν υπάρχει. Ο εξομολόγος στέκεται όρθιος, σκεπάζει τον εξομολογούμενο, που βρίσκεται στα γόνατα μπροστά του, με το πετραχήλι κι έτσι πάει η ιστορία —όποιος

αντέξει. Βεβαίως ο τρόπος αυτός είναι εξαιρετικά οικείος (intime γαλλιστί) και συχνά οδηγεί και σε μεγαλύτερες οικειότητες, αλλά είπαμε, δεν είπαμε;... αυτός είναι ο σωστός τρόπος, γι' αυτό άλλωστε ονομάζεται και «ορθόδοξος».

Οπότε εξομολόγησα κι εγώ ορθοδόξως κι επισταμένως την Αγία Ηγουμένη –κατόπιν της επιμονής της, το επισημαίνω.

—Πάτερ μου, ημάρτησα η αμαρτωλή, μου λέει.

—Λέγε, τέκνον μου, και πού ηξεύρεις, ίσως τελικώς, μέσω της Ανωτέρας Δυνάμεως, ην εκπροσωπώ, δυνηθώ να συγχωρήσω τας αμαρτίας σου, την προτρέπω εγώ.

—Συχνάκις διακατέχομαι από αισθήματα ανωτερότητας...

—Δικαιολογημένα, λόγω του οφικίου σου, τέκνον μου.

—Επίσης συχνάκις διακατέχομαι από σκέψεις πονηράς και καταπτύστους.

—Τουτέστιν, τέκνον μου;

Τουτέστιν η αμαρτωλή μου περιέγραψε τις σκέψεις της με θαυμαστή γλαφυρότητα και λεπτομέρειες τοσούτον ανατριχιαστικές ώστε, αν τις παρέθετα ενθάδε, ουδείς εκδότης δεν θ' αποτολμούσε να εκδόσει το παρόν πόνημα κι ως εκ τούτου η παγκόσμιος λογοτεχνία θα στερείτο ενός αδάμαντος, ενώ η συμπαθής συντεχνία διαρρηκτών, λωποδυτών και άλλων απατεώνων ένα πολύτιμον βοήθημα.

—Ελπίζω, τέκνον μου, αι σκέψεις αύται να παραμένουν σκέψεις και να μην προχωρούν περαιτέρω, είπα όταν η αμαρτωλή τελείωσε.

—Φευ, πάτερ μου, το μεν πνεύμα πρόθυμον η δε σαρξ ασθενής, ήρθε η απάντηση που περίμενα.

—Δηλαδή, τέκνον μου;

Δεύτερη λεπτομερέστατη περιγραφή των αδυναμιών

της σαρκός, έτι συναρπαστικότερη από κείνη που αφορούσε τις σκέψεις και ήτο πλέον φανερόν ότι εδώ είχαμε μιαν περίπτωση απολωλότος προβάτου, που οφείλαμε να επαναφέρουμε —πάση θυσία— εις την ορθήν οδόν.

—Αντιλαμβάνεσαι υποθέτω, τέκνον μου, ότι τα αμαρτήματα τούτα χρήζουν αμέσου επεμβάσεως ίνα συγχωρηθούν, είπα.

—Το αντιλαμβάνομαι, πάτερ μου, απάντησε η αμαρτωλή. Αλλά τίني τρόπω;

—Δια της μεθόδου της ομοιοπαθητικής, που είναι ο πλέον σύγχρονος τρόπος θεραπείας, τόσο των ασθενειών του σώματος όσο και της ψυχής, απάντησα.

—Τω όντι, πάτερ μου, τω όντι!

Οπότε εφαρμόσαμε εν τω άμα την επιστημονικήν αυτήν μέθοδον και υπολογίζω ότι πριν ο αλέκτωρ λαλήσαι τρις είχαμε καλύψει το μεγαλύτερο μέρος, αν όχι το σύνολον, του φάσματος των αμαρτημάτων της Ηγουμένης.

Κατά τον ίδιο τρόπο εξομολογήθηκαν και οι υπόλοιπες καλόγριες της Ιεράς Μονής και πιστεύω, χωρίς να θέλω να περιαιτολογήσω, πως στο τέλος των δύο εβδομάδων που διήρκεσε η εκεί παραμονή μου, δεν έμεινε αμάρτημα που να μην αντιμετωπίστηκε ενδελεχώς και διεξοδικώς —πάντα δια της θαυματουργού ομοιοπαθητικής μεθόδου φυσικά.

Η διαμονή μου στη φιλόξενη Μονή της Οσίας Ευφραιμίας ομολογώ πως θα μου μείνει αξέχαστη, από πολλές και ποικίλες απόψεις, αλλά μην νομίσετε πως εξ' αιτίας των υπέροχων εδεσμάτων της αδελφής Ευλαμπίας και των ομοιοπαθητικών εξομολογήσεων, αλλά και των συναρπαστικών θεολογικών συζητήσεων μετά της Ηγουμένης Θεοπίστης, λησμόνησα εντελώς τον λόγο που με είχε φέρει εδώ.

Ποσώς.

Και τις διακριτικές μου βολιδοσκοπήσεις είχα κάνει, και τις εξονυχιστικές μου έρευνες σε ολόκληρο το οίκημα και τα παραρτήματά του και είχα καταλήξει στο συμπέρασμα πως η εξαιρετικά επιμελής και μεθοδική Ηγουμένη στο μοναστήρι δεν κρατούσε παρά μικροποσά, για τις τρέχουσες ανάγκες και πέραν αυτού ουδέν. Κάθε που συγκεντρωνόταν ένα σεβαστό ποσό μετέβαινε στην κοντινή πόλη και το κατέθετε στην εκεί τράπεζα, όπως είχε διαπιστώσει και η Κούλα. Τα χρήματα αυτά αυτά φυλάγονταν σε ένα υποτυπώδες χρηματοκιβώτιο, που βρισκόταν στο «κελί» της, και που δεν παρουσίαζε καμιά δυσκολία στο να ανοιχτεί από έναν στοιχειωδώς έμπειρο διαρρήκτη.

Τώρα, ένας ψιλικατζής συνάδελφος θα περίμενε κάμποσο, να συγκεντρωθούν κάποια πεκούνια και προλαβαίνοντας την Ηγουμένη θα τα σούφρωνε και θα το 'κοβε λάσπη. Θα έγραφαν δε οι φυλλάδες: «*Ιερόσυλοι διέρρηξαν την Ιεράν Μονήν της Οσίας Ευφραιμίας, αποκομίζοντας λείαν περίπου 2-3.000 ευρώ, από εισφορές, δωρεές και τάματα των πιστών και καταζητούνται υπό των διωκτικών αρχών, οι οποίες βρίσκονται επί τα ίχνη των*». Δεν θα τον/τους έπιαναν ποτέ πιθανώς, αλλά σιγά τη μπάζα που έκαναν! Ούτε τα έξοδα και την ψυχική οδύνη!

Διότι η σοβαρή μπάζα βρισκόταν σε λογαριασμούς στην τράπεζα και στην τράπεζα δεν μπαίνεις με τον καρακούτσο και τη σκύλα.² Χρειάζεσαι κωδικούς για να κάνεις τη δουλειά σου και τεχνογνωσία, για να μην σε τσακώσουν μετά. Κι όσο για την τεχνογνωσία αμφιβάλω αν υπάρχει κάποιος στο Βόρειο Ημισφαίριο που να μπορεί να συγκριθεί με την Κούλα, η ανεύρεση των κωδικών όμως υπαγόταν στη δική μου σφαίρα καθηκόντων.

2 Ο *καρακούττος* είναι μια κοντή και γερή σιδερόβεργα που καταλήγει σε άκρη πεπλατυμένη, ελαφρώς κυρτή και διχαλωτή –χρησιμεύει για την παραβίαση θυρών. Η *σκύλα* είναι ένα διαρηκτικό εργαλείο που μοιάζει με περισπωμένη, έχει δυο άκρες αντιθέτως κυρτές, η μια άκρη είναι διχαλωτή. (Ηλίας Πετρόπουλος, *Εγχειρίδιον του Καλού Κλέφτη*, Νεφέλη, Αθήνα 1979. σελ. 44).

Έχουμε πει κι άλλοτε πως για να έχουμε αποτελέσματα στις αναζητήσεις μας θα πρέπει «να μπαίνουμε στα παπούτσια του πελάτη». Να σκεφτόμαστε σαν αυτόν, να γινόμαστε *αυτός* –όπως κάνει ο ηθοποιός με τον ρόλο που υποδύεται. Στην προκειμένη περίπτωση θα έπρεπε να σκεφθώ όπως η Αγία Ηγουμένη. Της οποίας το κύριο χαρακτηριστικό –πέραν του γνωστού και κατάπτυστου– ποιο ήταν; Μα η μεθοδικότητα!

Που σημαίνει ότι όλα όσα αναζητούσα, αριθμοί λογαριασμών, ποσά, κωδικοί πρόσβασης κλπ. θα βρίσκονταν κάπου τακτικά καταχωρημένα. Κάπου εντός του «κελιού» φυσικά, γιατί ένα τέτοιο ντοκουμέντο δύσκολα θα έχανε από τα μάτια της η Αγία Ηγουμένη. Εδώ χρειαζόταν σκέψη.

Ένας βλαξ θα τα έγραφε όλα σ' ένα τεφτέρι και θα το κλείδωνε σ' ένα συρτάρι. Η Θεοπίστη όμως μόνο βλαξ δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί. Οπότε... τι κάνουμε; Σκεφτόμαστε σαν αυτήν. Το χρηματοκιβώτιο το ξεχνάμε. Το γραφείο το ξεχνάμε... Τι μας μένει; Όλα τα υπόλοιπα.

Η ανακάλυψη έγινε πίσω από την εικόνα του Αγίου Θωμά, προστάτη των εμπόρων (τι πιο λογικό;). Γραμμένα με μαρκαδόρο υπήρχαν εκεί πέντε νούμερα, το καθένα από 25 ψηφία (όσα και το IBAN των τραπεζών, μείον τα δύο αρχικά γράμματα). Δίπλα σε καθένα από αυτά είχαμε τρεις τελίτσες κι έναν τριψήφιο (π.χ. ...233) και δίπλα σ' αυτό ένα τετραψήφιο (π.χ. 2442). Που έβαζα στοίχημα πως αντιστοιχούσαν σε καταλήξεις καρτών ΑΤΜ (χρεωστικές) και τα pin τους. Συνεπώς κάπου υπήρχαν καταχωρισμένες κάρτες. Κάτι που απλοποιούσε στο έπακρο το έργο του υποψήφιου λωποδύτη –αρκεί φυσικά να τις έβρισκε.

Οι οποίες βρέθηκαν ευκολότερα απ' ότι θα περίμενε κανείς. Στο εσωτερικό της δερματόδετης επένδυσης του προσευχητάριου που είχε η Αγία στο κομοδίνο, δίπλα στο χολυγουντιανών διαστάσεων (κι εμπειριών) κρεβάτι της.

Τι θα έκανε τώρα ο ερασιτέχνης συνάδελφος, στον οποίο τόσο συχνά αναφέρομαι σαν παράδειγμα προς αποφυγήν; Θα τα βούταγε όλα και θα εξαφανιζόταν. Οπότε, αν έσπαγε ο διάολος το ποδάρι του (κάτι που συμβαίνει συχνά) και η λαθροχειρία γινόταν αντιληπτή εν τω άμα, θα βρισκόταν πιθανότατα πίσω από τα κάγκελα, όπως του αξίζει και είναι πρόπον. Διότι, στη δουλειά μας, όσο χρόνο μπορεί να βάλει κανείς ανάμεσα στην κλοπή και την ανακάλυψή της είναι σε όφελός του.

Φωτογράφισα λοιπόν επιμελώς όλες τις κάρτες, μπρος και πίσω, κι έστειλα τις φωτογραφίες στον Σταμάτη τον Λέπουρα, παιδί δικό μας και με ντοκτορά στην κατασκευή τραπεζικών καρτών, που μόνον αν τις χρησιμοποιούσε κανείς έπαιρνε είδηση πως ήταν πλαστές (κι αυτό όχι πάντα).

Σε τρεις μέρες τις είχα στα χέρια μου, με κούριερ, που ο ίδιος περισυνέλεξα από το γραφείο της πόλης.

Οι κάρτες του Σταμάτη (αληθινά αριστουργήματα) αντικατέστησαν τις αληθινές στο προσευχητάριο, ασπάστηκα (αδελφικώς) την Αγία Ηγουμένη και τις απαρηγόρητες καλόγριες, αφού υποσχέθηκα ότι στην επιστροφή μου από το Όρος θα πέρναγα και πάλι από το μοναστήρι για περαιτέρω εξομολογήσεις, και πήγα στην ευχή του Θεού (κυριολεκτικά).

* * *

Από τους πέντε λογαριασμούς άδειασα τους τέσσερις, αφήνοντας τον πέμπτο –και μικρότερο– για τα τρέχοντα έξοδα της τόσο φιλόξενης Ιεράς Μονής. Μην είμεθα και πλεονέκτες!

Η Κούλα έλαβε τη δωρεά που είχε –καλή τη πίστη– κάνει στην Οσία Ευφραιμία, στο πολλαπλάσιο κι εγώ επέστρεψα στην καθημερινότητά μου, όχι χωρίς κάποια κρυφή νοσταλγία για την ιερατική ζωή.

**Αγροτιά Τιμημένη
Ποτέ Νικημένη**

Πολλοί Μαρξισταί Εγκληματολόγοι νομίζουν ότι οι Διαρρήκτες δεν πλήττουν φτωχόσπιτα εκ λόγων ταξικής αλληλεγγύης. Οι Επιστήμονες αυτοί πλανώνται. Ο Διαρρήκτης κυνηγάει τα μεγάλα κόλπα (βίλες, διαμερίσματα πλουσίων, χρυσοχοεία) γιατί εκεί υπάρχει ψαχνό.

(Ηλίας Πετρόπουλος, «Εγχειρίδιον του Καλού Κλέφτη»)

Τον Μάη του '68 το Σύστημα, από έναν λάθος υπολογισμό, βρέθηκε –μια από τις σπάνιες φορές– στριμωγμένο στα σκοινιά. Μια αναταραχή, που πήρε διαστάσεις εξέγερσης, παραλίγο να φέρει τα πάνω-κάτω και ν' αλλάξει τον κόσμο. Το Σύστημα, πάντα σοφό, ακόμα κι όταν πέφτει σε λάθη, έκανε την ενδεδειγμένη κίνηση, που έφερε την παρτίδα στο Ρουά-Ματ –σε όφελός του φυσικά. Ποια ήταν αυτή η ευφυής κίνηση; Μα εξαγόρασε τους μπροστάρηδες. Κυνικά και με θράσος. Κι όλα πήγαν και πάλι στη θέση τους. Έκτοτε το Σύστημα έμαθε. Για να ελέγχει τους δουλοπάροικους πρέπει να φροντίσεις να ελέγχεις τους αρχηγούς τους. Και πώς το κάνεις αυτό; Μα με τα φράγκα, με τι άλλο;

Σε καμιά εξουσία δεν αρέσουν του Εργατικά Συνδικάτα.

Είναι μεγάλος μπελάς και κακό σπυρί. Δεν είναι ποτέ ευχαριστημένα, όλο ζητάνε –απαιτούν– κι όλο βρίσκονται στην τσίτα, να δημιουργήσουν προβλήματα, έτσι και θεωρήσουν πως τα «κεκτημένα τους δικαιώματα» κινδυνεύουν.

Η Εξουσία –όποιας μορφής και πολιτικής χροιάς κι αν είναι– θέλει να κάνει κουμάντο «ελέω Θεού», δια του «αποφασίζομεν και διατάσσομεν» δηλαδή κι ας κόπτεται υπέρ της Δημοκρατίας. Οι Συντεχνίες, πολύ πιο αποτελεσματικά από την αντιπολίτευση, δεν την αφήνουν να το κάνει. Επομένως οι Συντεχνίες είναι πρόβλημα. Έλα όμως που δεν γίνεται να καταργηθούν διότι αποτελούν «δημοκρατικό κεκτημένο». Τότε τι κάνουμε; Δυο τρόποι υπάρχουν. Ή τους στέλνουμε τους πραιτωριανούς, να τους κάνουν τόπι στο ξύλο –με διάφορες νομιμοφανείς προφάσεις– ή τους διαβρώνουμε εκ των έδω, εξαγοράζοντας τις «κεφαλές» τους. Όπως τότε, τον Μάη του '68. Η συνταγή είναι δοκιμασμένη και λειτουργεί στην εντέλεια και μέχρι να καταλάβει ο άβουλος όχλος το παιχνίδι που του έχουν παίξει η δουλειά έχει γίνει.

Στη χώρα της φαιδράς πορτοκαλέας, που έχουμε την ατυχία να ζούμε, αλλά και στις άλλες, που ανήκουν υποτίθεται στο λεγόμενο «δημοκρατικό τόξο», ο συνδικαλιστής είναι επάγγελμα. Οι πάνω-πάνω βέβαια, όχι η πλέμπα, που απλώς ακολουθεί (γκρινιάζοντας μεν, αλλά στους εκείνων ρήμασι πειθόμενοι δε). Ο συνδικαλισμός –σε υψηλό επίπεδο– είναι ο άλλος δρόμος για την πολιτική (βλέπε Κοινοβουλευτική) καριέρα. Αν κάνεις τη δουλειά σου σωστά μέχρι υπουργό μπορούμε να σε καμαρώσουμε μια μέρα – άπειρα τα παραδείγματα. Γι' αυτό κι ο λαός δεν τους έχει σε μεγάλη εκτίμηση τους εργατοπατέρες –πλην εκείνων με τους οποίους συντρώγουν και βολεύονται εννοείται.

Ο Θανάσης Μπουγάς ήταν εξ' αυτών. Των πάνω-πάνω δηλαδή, όχι των ακολούθων.

Τον καμαρώναμε στα «Δελτία Ειδήσεων» κάθε χρόνο, που, αφού τελείωναν με τις επείγουσες εποχιακές εργασίες

τους, οι αγρότες κατέβαζαν τα τρακτέρ στην Εθνική και μπλοκάριζαν τις συγκοινωνίες, απαιτώντας –πάντα δικαίως εννοείται– πότε ετούτο, πότε εκείνο και πότε όλα μαζί, που ήταν και το συχνότερο.

—Θα κάτσουμε εδώ μέχρι να δικαιωθούμε, δήλωνε με τη βροντερή και λίγο βραχνή, από τα τσιγάρα και το πιστό, φωνή του. Τσίπρο έχουμε, μαγκάλια έχουμε, πού και πού θα σφάζουμε και κάνα γίδι, για μεζέ... δεν πάμε πουθενά... εδώ, όλο τον χειμώνα... Έτσι κι αλλιώς πετρόλιο για τα τρακτέρια δεν μπορούμε ν' αγοράσουμε, οπότε δεν το κουνάμε ρούπι. Ακούτε, εκεί στην Αθήνα, εσείς οι κουστουμαρισμένοι; Εδώ, μέχρι το Πάσχα!

Αυτό το βιολί επαναλαμβανόταν κάθε βράδυ, με τους δαιμόνιους ρεπόρτερ των καναλιών, να γυρίζουν από μπλόκο σε μπλόκο και τους ΜΑΤατζήδες να σκυλοβαριούνται μέσα στο κρύο και το αγιάζι, μέχρι κάποιος αρμόδιος, σε κάποιο υπουργείο, ν' αποφασίσει να διαπραγματευθεί με τους στασιαστές και να λήξουν όλα, με κάποια συμβιβαστική λύση, που πάντα βρισκόταν την τελευταία στιγμή. Η τιμημένη αγροτιά, για μια ακόμη φορά, είχε καταγάγει περηφανή νίκη. Χάρη στην επιμονή και το αγωνιστικό της πνεύμα, αλλά κυρίως χάρη στις διαπραγματευτικές ικανότητες των εκπροσώπων της –και ειδικά φυσικά του διάσημου πλέον ανά την επικράτεια Θανάση Μπουγά.

Τον οποίο χάζευα κι εγώ, όπως όλοι, χωρίς ποτέ να μου περάσει από το μυαλό ότι μια μέρα ίσως να συγκαταλεγόταν στη λίστα των υποψήφιων πελατών, μέχρι που έσκασε η καταγγελία εκείνου του άλλου σταυροφόρου της «αδέκαστης αγωνιστικής δημοσιογραφίας», που έριχνε λάσπη στον ανεμιστήρα, πάντα για το δίκιο και το σωστό.

Είπαμε, το Σύστημα, διαθέτει τους μηχανισμούς εκείνους που του επιτρέπουν να επιβιώνει και τι καλύτερη μέθοδος από την αποδόμηση μιας προσωπικότητας που τύγχανε της αποδοχής μεγάλης μερίδας του πάντα άβουλου κι έτοιμου να πιστέψει τα χειρότερα για τον γείτονα πόπολου;

Έγραφε λοιπόν ο αδέκαστος (πάντα με το αζημίωτο εννοείται) και τι δεν έγραψε! Για λοβιτούρες, για μίζες, για κομπίνες με τα Ευρωπαϊκά Κονδύλια, για ρεμούλες στον συνεταιρισμό, του οποίου τύγχανε πρόεδρος... μέχρι για Βουλγάρες, που έμπαζε λαθραία, λέει, προκειμένου να δούλεψουν στα σκυλάδικα της Θεσσαλίας και της Μακεδονίας, έγιναν νύξεις καθώς και για κάτι μυστήρια λαθρεμπόρια... Πρόκειται βεβαίως για τη δοκιμασμένη και άκρως πετυχημένη Γκαιομπελική τακτική του «*πες, πες, στο τέλος κάτι μένει*».

Και βεβαίως η Κυβέρνηση, όπως ο εν λόγω αγροτοπατέρας δεν ήταν από τους δικούς της, κινητοποιήθηκε ακαριαία –όπως πάντα στις περιπτώσεις αυτές– και διέταξε τα διάφορα εξεπιτούτου διορισμένα τσιράκια της, στις εξεπιτούτου υπηρεσίες κι επιτροπές, να διεξάγουν αυστηρότατους κι ενδεδειγμένους ελέγχους, μέχρι να «*φτάσει το μαχαίρι στο κόκαλο*». Ευκαιρία ήταν να τον τελειώσουν, τον κατάπτυστο αρκούδο.

Και πράγματι, οι μηχανισμοί κινήθηκαν τάχιστα και δεν άφησαν πέτρα για πέτρα που να μην την σηκώσουν. Πλην όμως δεν βρήκαν πράμα, που θα 'λεγαν και οι Κρητικοί συμπατριώτες μας. Τίποτις του τίποτις! Όλα εν τάξει και μέχρι της τελευταίας δεκάρας δικαιολογημένα. Οι τραπεζικοί λογαριασμοί του εν λόγω ατάσθαλου ήταν να προκαλούν λύπηση και στον πλέον πένητα των συγχωριανών του.

Κατά συνέπεια ο κατηγορούμενος αποδόθηκε άσπιλος στην κοινωνία, ενώ ο κατήγορος (ο αδέκαστος δημοσιογράφος ντε), βρέθηκε ο ίδιος κατηγορούμενος για συκοφαντική δυσφήμιση καθώς και για διασπορά ψευδών ειδήσεων –το έχουμε ξαναδεί το έργο αυτό στη χώρα της ελευθερίας της έκφρασης.

Η Κούλα ήταν πάλι εκείνη που μου επέστησε την προσοχή στο εν λόγω γεγονός, που αποτελούσε τελευταία τη μονοθεματική ενασχόληση όλων των αξιόπιστων ΜΜΕ.

—Αυτουνού του φουκαρά ο τραπεζικός λογαριασμός είναι πιο αναιμικός κι από της θειάς μου της Μαργαρίτας, που τυγχάνει συνταξιούχα του ΟΓΑ, είπε.

—Ε, αγρότης είναι ο άνθρωπος, τι περιμένεις; μουρμούρισα εγώ ανόρεχτα, γιατί ανέκαθεν τα θέματα του βουνού και του λόγγου με άφηναν παγερά αδιάφορο.

Η Κούλα πάτησε κάτι κουμπιά κι ως δια μαγείας εμφανίσε σε μια από τις οθόνες του Χιούστον που διαφέντευε μια σπιταρόνα, σαν αυτές που βλέπουμε στις αμερικάνικες σαπουνόπερες, τις εμπνευσμένες από τη ζωή των μεγιστάνων του πλούτου, με πισίνα και με απ' όλα.

—Για δεσ πού ζει ο πένητας αγρότης, μου λέει.

Μου έφυγε ο τάκος!

—Πού βρίσκεται αυτό το παλάτσο, στις Μπαχάμες; ανέκραξα.

—Στο ιστορικό Νεμπεγλέρ της Θεσσαλίας, με πληροφόρησε η πάντα κατατοπισμένη Κούλα.

—Μα... πώς;!!!...

—Κατά πως ο ίδιος ισχυρίζεται πρόκειται περί προικώου. Το οποίο ανακαίνισε ο άνθρωπος με τις επιδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας —όπως κάναν όλοι εκεί κάτω.

—Για δεσ, βρε κορίτσι μου, πώς ζει ο κόσμος! θαύμασα εγώ. Κι εμείς εδώ να παλεύουμε, με την ψυχή στο στόμα, για τον άρτον ημών τον επιούσιον!

—Ε, ας γινόσουν αγρότης.

—Χμ, ποτέ δεν είναι αργά, μουρμούρισα εγώ, ενώ μια σκέψη άρχισε να παίρνει μορφή στο πάντα ανήσυχο και δημιουργικό μυαλό μου.

Η Κούλα με κοίταξε και χαμογέλασε.

—Να σε δω με τραγιάσκα και γαλότσες κι ας απονθάνω, δήλωσε.

—Μην το αποκλείεις... Δεν μου λες... όντως ο εν λόγω δεν έχει τίποτα στην τράπεζα;

—Στεγνός σαν υπέρμαχος του αντιαλκοολικού αγώνα. Λες να μην το έλεγξας; Τίποτις του τίποτις. Ούτε εδώ, ούτε στην αλλοδαπή.

—Περίεργο.

—Καθόλου. Όλοι αυτοί ξέρουν ότι, έτσι και γίνει η καρφωτή, το πρώτο που θα κοιτάξουν οι «ανεξάρτητες αρχές» είναι οι τραπεζικοί λογαριασμοί. Άσε που εκεί κάτω, στον κάμπο, τις τράπεζες δεν τις εμπιστεύονται. Οπότε... το μα-sούρι κάτω από το στρώμα —που λέει ο λόγος.

—Χμμμ... ενδιαφέρον.

Κι έτσι, αυτοδικαίως, το status του εν λόγω αγροτοπατέρα αναβαθμίστηκε τάχιστα σ' αυτό του υποψήφιου πελάτη.

* * *

Η Ελλάδα, θεωρητικά τουλάχιστον, υπήρξε ανέκαθεν χώρα αγροτική. Και αγράμματων θα 'λεγα εγώ, αλλά θα βγαίναμε εκτός θέματος και δεν το θέλω. Αστική τάξη στην ουσία δεν υπάρχει. Οι κάτοικοι των πόλεων —πλην απειροελάχιστων εξαιρέσεων, όπως ο συχωρεμένος Ζάχος Χατζηφωτίου— είναι χωριάτες που μετανάστευσαν εσωτερικώς «για μια καλύτερη ζωή». Δεν υπάρχει οικογένεια —πλην της δικής μου φυσικά και δυο-τριών άλλων— που να μην έχει μακρινούς ή κοντινούς δεσμούς με κάποιο χωριό και μακρινούς ή κοντινούς συγγενείς κάπου στην ύπαιθρο.

Που σημαίνει ότι οι περισσότεροι βλέπουν με συμπάθεια το «αγροτικό κίνημα», αλλά με λιγότερη συμπάθεια τον κατά παράδοση πλέον ετήσιο αποκλεισμό των εθνικών λεγομένων οδών. Το θεωρούν άδικο, κάποιος —έστω και δικός τους— να τους εμποδίζει, με το έτσι θέλω και με τα τραχτέρια του, να μετακινηθούν από το ένα μέρος στο άλλο. Βοηθάνε βεβαίως σ' αυτό και τα πάντα προσκείμενα στην εξουσία ΜΜΕ.

«Έκοψαν τη χώρα στα δυο –πάλι!»

«Τα μπλοκ των αγροτών παραλύουν τη χώρα.»

«Θα πεινάσουμε!»

...διαλαλούν τα κανάλια στα βραδινά τους δελτία προπαγάνδας, που αυτά, σεμνοτύφως, παρουσιάζουν ως «δελτία ειδήσεων». Και δώστου συνδέσεις με τα μπλόκα, συνεντεύξεις με τους αξιούρηγους στασιαστές, και δώστου έκταχτες συνδέσεις με τους αρμόδιους κρατικούς φορείς και τους εκπροσώπους των δυνάμεων καταστολής, που εξηγούν γιατί η παρουσία της Αστυνομίας –ενίοτε δυναμική– είναι απολύτως απαραίτητη στις περιπτώσεις αυτές, εννοείται για την «ασφάλεια των πολιτών».

—Και πώς θα πάω εγώ τώρα στη Σαλονίκη, που έχω δουλειές; διαμαρτύρεται ο στημένος «τυχαίος» αγανακτισμένος πολίτης.

—Θα σαπίσουν τα κρέατα στο ψυγείο, ωρύεται ο «τυχαίος» νταλικέρης.

—Σώνονται τα τρόφιμα στην Αθήνα, θα πεινάσουμε! φωνάζει ο «τυχαίος» μπακαλομανάβης.

Και σιγά-σιγά η παντοδύναμη –και αυτόνομη– κοινή γνώμη μεταστρέφεται. Εκεί που στην αρχή ο καναπεδόβιος τηλεθεατής βρισκόταν συμπαθητικά διαχειμένος στα (πάντα) «δίκαια» αιτήματα των αγριεμένων αγροτών, τώρα είναι ασυζητητί κι αναφανδόν εναντίον.

—Μα τώρα... δέκα καράβλαχοι με τα τραχτέρια τους να μας κάνουν όλους εμάς να υποφέρουμε;!

—Πού είναι το κράτος, ρε;

—Πού είναι η Αστυνομία;

—Γιατί δεν τους μαζώνουν;

—Αν δεν τους αρέσει εδώ να πάνε στη Βόρεια Κορέα, να δουν τι εστί βερύκοχο.

—Να πάνε στην Αλβανία.

Με τα πολλά μια επιτροπή των στασιαστών γίνεται δεκτή από τον κύριο υπουργό, αυτοί ζητάνε δέκα, εκείνος τους υπόσχεται δύο, συμφωνούν στα τρία, ανοίγουν οι δρόμοι ξανά κι όλοι είναι ευχαριστημένοι —μέχρι του χρόνου, πρώτα ο Θεός— και περισσότερο απ' όλους οι μπροστάρηδες, που πούλησαν μούρη στον φακό κι ανέβασα τις μετοχές τους —σαν τον Θανάση Μπουγά.

Δεν ισχυρίζομαι ότι τα «έπιασαν» για να συναινέσουν. Αυτά τα λένε οι «μάχιμοι δημοσιογράφοι», σαν αυτόν που λέγαμε πριν, που ακολουθούν τη δική τους, προσωπική ατζέντα. Πάντα βεβαίως με οδηγό και γνώμονα το περίφημο «κοινό συμφέρον» (το οποίο, πιστέψτε με, πάντα έχει ονοματεπώνυμο).

—Κούλα, φεύγω, πάω στα μπλόκα, ανακοίνωσα στην Κούλα ένα βράδυ, μετά το «δελτίο».

—Ζακέτα να πάρεις, μου λέει αυτή (από συνήθεια).

Το να τρέχεις στον κάμπο χειμωνιάτικα δεν είναι ό,τι πιο ευχάριστο μπορεί να σκεφτεί κανείς και σίγουρα δεν το κάνεις για καλό, σε σπρώχνει η άτιμη η ανάγκη (με όποιον τρόπο) κι αυτή ακριβώς ήταν η περίπτωση μου.

Ο Στέλιος Γκαντζόλας ήταν ένας φουκαράς από τον Τύρναβο, που είχε χάσει ό,τι είχε και δεν είχε στα χαρτιά, σε μια δόση που είχε ανέβει στην Αθήνα κι έμπλεξε με κακές παρέες —όπως συχνά συμβαίνει στους συμπαθείς πλην ευάλωτους χωρικούς, οι οποίοι έξω από το χωριό και τα χωράφια τους χάνουν τα νερά τους. Έτυχε τώρα ο άνθρωπος να βρεθεί στον δρόμο μου, απελπισμένος, τον λυπήθηκα, τον μάζεψα, τον έντυσα, τον τάϊσα, τον κατάφερα να σταθεί στα πόδια του και στο τέλος τον έστειλα —κατά την επιθυμία του— να βρει την τύχη του στις φάμπρικες της Γερμανίας, όπου είχε έναν ξάδερφο που θα φρόντιζε να τον τακτοποιήσει. Έφυγε με άλλο όνομα βέβαια, ο καψερός —το

φρόντισα κι αυτό— διότι, μέσα στη θολούρα του και τη σύγχυση του, είχε διαπράξει μερικά παραπτωμάτια, για τα οποία, τον αναζητούσε, με τη συνηθισμένη της επιμονή, η Ασφάλεια.

Έφυγε λοιπόν ο άτυχος Γκαντζόλας κι άφησε πίσω του τον παλιό του εαυτό και κάθε τι που τον θύμιζε... την ταυτότητά του και το δίπλωμα οδήγησης για παράδειγμα, που ανέλαβα να του τα φυλάξω σαν ενθύμιο και γιατί κανείς δεν ξέρει ποτέ ποτέ θα σου χρειαστούν κάτι τέτοια ντοκουμέντα. Και νά που χρειάστηκαν.

Έγιναν λοιπόν οι απαραίτητες λεπτές χειρουργικές επεμβάσεις στα εν λόγω επίσημα έγγραφα και ιδού η επάνοδος του φευγάτου αγρότη, με νέο πρόσωπο κι εντελώς νέες προοπτικές. Με κάποιες επεμβάσεις ενδυματολογικής φύσεως και με μια αξουρισιά ολίγων ημερών οφείλω να πω πως παρουσίαζα μια πειστικότερη εικόνα καμπίσιου χωρικού, που ξημεροβραδιαζόταν στα χωράφια, στη λασπουριά και τα σκυλάδικα του ευλογημένου θεσσαλικού κάμπου.

Υπήρχε και μια ακόμα σημαντική λεπτομέρεια. Ο φουκαράς ο Γκαντζόλας υπήρξε και συνδικαλιστής —τρομάρα του— κι όχι ένας οποιοσδήποτε πουλημένος των διάφορων φιλοκυβερνητικών ή ροζ αντιπολιτευτικών σχημάτων, αλλά της σκληροτράχηλης κι αδέκαστης φράξιας που ονειρεύεται ακόμα σφυροδρέπανα και κόκκινες παντιέρες. Και με την κάρτα μέλους απολύτως ενημερωμένη παρακαλώ. Που θα πει ότι στα μπλόκα κατέβαινα πλήρως εξοπλισμένος.

Είπαμε, στο λειτούργημα που υπηρετούμε δεν αφήνουμε τίποτα στην τύχη.

* * *

Έφτασα στη Λάρισα απομεσήμερο, με την ωτομοτρίς, και με χίλια ζόρια βρήκα δωμάτιο σ' ένα φθηνό ξενοδοχείο στο δρόμο προς τη γέφυρα, που μου ξετρύπωσε ο υποχρεωτικός ταξιτζής που με παρέλαβε στον σταθμό.

—Έχ'ν πλακώσ'ει οι Αθηναίοι απ' τα κανάλια κι έχ'ν πιάκ'ει τα πάντα ούλα, μου εξήγησε. Ιπειδής τα μπλόκια μι τα τραχτέρια στ'ν Ιθνική Ουδός. Κάθι βράδ'ι, μιτά τ'ς ειδήσ'ς, γίνιτι του σώσι στ'ν Λάρσα. Χρυσές δ'λειές κάν'μι ούλ'οι. Μακάρ', Παναΐα μ', να κρατήσ'ει του νταραβέρ' κάνα μήνα!

Έκλεισα δωμάτιο και νοίκιασα ένα ερείπιο αμάξι από την τοπική «Avis», με τα απολύτως αυθεντικά στοιχεία του φευγάτου Γκαντζόλα. Μετά από τόσα χρόνια τα αδικήματα που τον βάραιναν είχαν παραγραφεί ή αποποινικοποιηθεί, όπως π.χ. η μοιχεία, η κατοχή κάναβης και η απόπειρα απάτης σε βαθμό πλημμελήματος, οπότε κίνδυνος να γίνει καμιά στραβή δεν υπήρχε.

Με το νοικιασμένο όχημα λοιπόν ανέβηκα στα περίφημα μπλόκα, να κάνω μια αναγνωριστική κατόπτευση της κατάστασης.

Τα τραχτέρ ήταν τακτικά παρκαρισμένα στην αριστερή πλευρά του δρόμου σ' ένα μήκος άνω του χιλιομέτρου, ενώ οι δυο πρώτες σειρές έκλειναν τη διάβαση. Τρεις νοματαίοι βρίσκονταν εκεί όλοι κι όλοι, η επιτροπή περιφρούρησης υποθέτω, αλλά κανένας άλλος... ούτε ΜΑΤατζήδες, ούτε τίποτα.

Ένας από τους αξούρηγους με σταμάτησε επιτακτικά.

—Για πού το 'βαλις, ρε πατριώτ'η; με ρωτάει. Δεν γλέπ'ς που δεν πιρνάει κνούπ'ι απού ιδώ;

—Κι ιγώ ιδώ έρχουμι, για συμπαράστασ'η, του απαντάω σε άψογα Καραγκούνικα.

Οι τύποι έβαλαν τα γέλια.

—Τι, μέρα μισημέρ'ι; μου λέει ένας τους. Δεν γλιέπ'ς που είμαστι τρεις κι ου κούκους;

—Κι οι άλλ'οι πού είνι; απορώ εγώ.

—Στα χουριά τ'ς και τ'ς δουλειές τ'ς. Θα 'ρθουν μι του

καλό του βραδάκι, όταν πλακώσουν τα κανάλια για τ'ς ει-
δήσ'ς.

—Κι οι μπάτσ'οι;

—Στ'ν Λάρσα. Κι αυτούνους του βράδ'υ τ'ς περιμένου-
μι. Ισύ όμους, για να 'χμι του καλό ρώτ'μα, απού πούθι
μας έρχισι;

—Απ' τον Τούρναβου.

—Α, ιντάξ'ει. Άϊντι, πάϊνι τώρα να πιεις κάνα τσίπρου
κι του βράδάκι, πρώτα ου Θιός, ξανάρχισι.

Μάλιστα. Οργανωμένα πράγματα, όχι αστεία! Η πα-
ράσταση στηνόταν το βράδυ για τα κανάλια και τον
υπόλοιπο καιρό... business as usual.

Όποιος έχει βρεθεί χειμωνιάτικα σε κάποια επαρχιακή
πόλη της συμφοράς κι έχει ελεύθερο χρόνο να σκοτώσει κα-
ταλαβαίνει για τι απελπισία μιλάμε. Στη Λάρισα πρόκει-
ται για τραγωδία.

Κατέφυγα σε μια καφετέρια της Πλατείας Ταχυδρομεί-
ου, που αποτελούσε, όπως πληροφορήθηκα, το στέκι των
εύπορων αστών (όχι ότι υπήρχαν και άποροι στον κάμπο)
και της νεολαίας.

Με το που μπήκα στη γεμάτη κόσμο αίθουσα με χτύ-
πησε κατάμουτρα η οχλοβοή, σαν να βρισκόμουν στο γήπε-
δο ή σε προεκλογική συγκέντρωση. Όλοι μιλούσαν συναμε-
τάξυ τους ή στα κινητά (που δεν σταματούσαν να κουδουνί-
ζουν) στη διαπασών, λες και σαλαγούσαν πρόβατα, χωρίς
κανείς να ενοχλείται ή να υποψιάζεται πως ίσως ενοχλεί τον
διπλανό του. Αν ο γείτονας γκαρίζει, γκάριζε εσύ περισ-
σότερο. Καλή καρδιά και θέληση να υπάρχουν.

Κατάφερα να βρω ένα τραπεζάκι σε μια γωνιά και
κάθισα διστακτικά —ήμουν ο μοναδικός χωρίς παρέα εκεί
μέσα. Η νταρντανοχοπέλα που ήρθε να πάρει παραγγελία
είχε το μαλλί βαμμένο κίτρινο, με τούφες μπλε ηλεκτρική,

φορούσε «μίνια» και μόστραρε γεροδεμένα μπράτσα γεμάτα με τατουάζ.

—Θα παραγγείλ'ς για πιριμέν'ς κανέναν; με ρώτησε μασουλώντας αυθάδικα την τσίχλα της.

—Να παραγγείλου, τι να κάνου; αναστέναξα εγώ.

—Δεν σ' έχου ξαναδεί... ξιένους είσι; ενδιαφέρθηκε η γκαρσόνα.

—Απ' τουν Τούρναβου... τι ξιένους; διαμαρτυρήθηκα εγώ.

—Α, ήρθις για τα μπλόκια..., μου λέει.

—Κάτ'ι τέτοιου...

—Τι να σι φέρου; Τσίπρου;

—Έναν καφέ καλύτιρα.

Έκανε έναν μορφασμό αποδοκιμασίας. Άντρας που δεν πίνει τσίπυρο στις πέντε τ' απόγευμα τι άντρας μπορεί να είναι;

—Τι καφέ;

—Ξιέρου κι ιγώ;... Τι έχ'ει;

—Ισένα για καπουτσίνου σι κόβου, μου λέει και διαισθάνθηκα ότι δεν μου έκανε κομπλιμέντο.

—Φέρι καπουτσίνου, της κάνω. Να σι χαλάσου του χατήρ'ι ιγώ;

Μόρφασε απροσδιόριστα κι έφυγε, σινάμενη και κουνάμενη, να φέρει την παραγγελία.

Είναι παρήγορο να διαπιστώνει κανείς ότι, ακόμα και μ' αυτή την απαράδεκτη αισθητικά μεταμφίεση, η μπογιά σου περνάει. Διότι η πολύπειρη και τσαπερδόνα γκαρσόνα σίγουρα κάτι είδε που της άρεσε, αλλιώς γιατί να μπει στον κόπο να μου πιάσει κουβέντα;

Σε λίγο επέστρεφε, πάντα λικνιστή, κι ακούμπησε την

κούπα μπροστά μου, φροντίζοντας να μου δώσει την ευκαιρία να θαυμάσω, εκ του σύνεγγυς, τα αδιαμφισβήτητα ομολογουμένως προσόντα της.

—Ουρίστι, είπε τσαχπίνικα.

Το να πεις «ευχαριστώ» σ' αυτά τα μέρη είναι φυσικά αδιανόητο, θα σου κρεμάσουν κουδούνια. Αντ' αυτού έκανα την ανάγκη φιλοτιμία κι αντί ευχαριστιών πρόσφερα αυτό που ευφραίνει την καρδιά όλων των γυναικών, απανταχού της γης, ακόμα και στον θεσσαλικό κάμπο: το φλερτ.

—Έτσ'ι μπράβου, μανάρι μ', είπα. Απ' τα χιράκια σ' κι πουντικουφάρμακου να μ' έφτιαχνις θα το π'να.

Γέλασε τσαχπίνικα η γκαρσόνα.

—Είσι ένας ισύ! είπε. Απουρώ πού σ' είχαν κρυμμένου!

—Κι πώς σι λεν, μαρή, για να χ'μι του καλό ρώτ'μα; Πέρασα εγώ στο παρασύνθημα.

—Ρίτσα.

—Απού 'δώ είσι, Ρίτσα; Ντόπια;

—Αμ απού πού να 'μι; Απού 'δώ είμι. Απ' του Νιμπιγλέρ.

Αυτό κι αν ήταν σημάδι της Μοίρας! Του χωριό του πελάτη, του Μπουγά!

—Αλήθεια, μαρή; Απ' του χωριό τ' Θανάσ'η τ' Μπουγά;

—Ξιέρ'ς τουν Θανάσ'η τ'ν Μπουγά; θαύμασε το πλάσμα.

—Τ' Θανάσ'η τ'ν Μπουγά δεν ξιέρου; Ούλους ου ντουνιάς τ'ν ξιέρ'ει. Δηλαδήs όχ'ι προυσουπικώς, αλλά είμαστι συντρόφια στουν αγώνα, που δίν'ει η αγρουτιά για τα δίκια τ'ς.

—Θειός μ' είναι. Η μάνα τ' κι η μάνα μ' πρώτα ξαδέρφια, δήλωσε η Ρίτσα και μ' άφησε κόκαλο.

Είδες που καμιά φορά αυτός ο άχρηστος ο Coelho βγαίνει σωστός όταν λέει ότι όλο το σύμπαν συνωμοτεί να σου κάνει το χατήρι όταν θες κάτι πάρα πολύ;

—Αλήθεια, μαρή, της κάνω. Αμ' τότε είσι απού καλό σόϊ!

Γέλασε η Ρίτσα φιλάρεσκα.

—Αμ' τι νόμ'σις, ιπειδής ένα κουρίτσ'ι έχ'ει βγει στ'ν βιουπάλ'η, για να φτιάξ'ει τ'ν προίκα τ', που λιέει ου λόγους, είναι κι του πιταματού;

Εκείνη τι στιγμή ένας ιπποπόταμος από την άλλη άκρη της αίθουσας τη φώναξε «να φέρ'ει κι άλλα τσίπρα» και η Ρίτσα με άφησε για να φροντίσει την προίκα της (που λέει ο λόγος).

Αυτό το ανέλπιστο μου ήρθε κουτί. Ενδόμυχα μακάρισα τον εαυτό μου, που δεν είχα φέρει μαζί την Κούλα, προβάλλοντας σαν επιχείρημα τον βαρύ χειμώνα, κι έτσι θα μπορούσα να προσαρμόσω τα σχέδια δράσης αναλόγως —κάτι που θα παρουσίαζε προβλήματα αν εκείνη βρισκόταν εδώ.

Ο καλός ο κλέφτης είναι σαν το βαμπίρ στα έργα, που επιδιώκει να έχει πρόσβαση στο σπίτι του θύματος του, και μόνο αν οι προσπάθειές του αποτύχουν βρίσκει έναν άλλο τρόπο να μπουκάρει. Πάντα όμως μια πρώτη επιτόπια αναγνώριση του εδάφους βοηθάει —δεν πας στα τυφλά, οπότε δεν κινδυνεύεις να βρεθείς προ εκπλήξεων. Στην παρούσα συγκυρία είχα τραβήξει τον πρώτο αριθμό του λαχείου κι αν έπαιζα σωστά —που δεν βλέπω γιατί όχι— τότε σίγουρα θα πέρανα από το ταμείο (αρκεί να έβρισκα πού το είχαν καταχωριάσει).

Σε δέκα λεπτά η Ρίτσα ήταν πίσω, δήθεν να τακτοποιήσει τις καρέκλες στο διπλανό τραπέζι που άδειασε.

—Πώς είναι ου καφές; ρώτησε σχύβοντας λίγο περισσότερο απ' ότι απαραίτητο.

—Σένιους κι τσίλ'κους, σαν ισένα, μανάρι μ', της λέω εγώ με βουκολική λεπτότητα.

Η Ρίτσα κακάρισε κολακευμένη. Είπαμε, εδώ στον κάμπο οι αισθητικοί κανόνες είναι κάπως πιο διαφορετικοί απ' ότι στον έξω κόσμο, τον κανονικό.

—Ε, τι, ψέματα λιέου; απάντησα εγώ ατάραχος. Δεν μιλες, μανάρι μ'... όταν σκουλάς απού ιδώ πού πααίν'ς, αν ιπιτρέπιτι;

—Πού να πααίνου, στου σπίτι μ' πααίνου.

—Ιδώ, στ' Λάρσα;

—Όχ'ι καλέ, στου χουριό... Ξιέρ'ς τι νοίκια ζητάν ιδώ; Φουτιά κι λάβρα!

—Α... κι έχ'ς δικό σ' μέσουν;... Κάνα μηχανάκ'ι ας πούμι;

—Του καλουκάρ'ι, που έχ'ει καλό κιρό. Τώρα τουν χειμώνα σι θιρίζ'ει τ' αγιάζ'ι. Μι του λιφουρείου πάου.

—Πού να ταλιπουριέσι τώρα μι τα λιφουρεία... Να σι πάου ιγώ, μι τ' αμάξ'ι;

Μου έσκασε χαμόγελο συνένοχο και σαγηνευτικό.

—Α, μα δεν θα πάου κατιφθείαν στου σπίτ'ι μ', μου λέει. Κάθι βράδ'ι πααίνουμι στα μπλόκια. Πού ξιέρ'ς... μπορεί να μας δείξ'ει κι η τιλιόρασ'η.

—Αμ' τότε να πάμι μαζί. Κι ιγώ για τα μπλόκια δεν ήρθα;

Μου χάρισε ένα ακόμα τσαχπίνικο χαμόγελο.

—Σαν πουλύ τουλμηρός δεν μας βγήκισ ισύ; μου κάνει.

—Εμ' θέλ'ει αριτή κι τόλμ'η η ιλιφθιρία, της απαντώ εγώ πάντα ετοιμόλογος.

—Α, δεν τα ξιέρου ιγώ αυτά τα συνθηματ'κά... Αλλά... άμα υποσυχιθείς να είσι κύριους... βλέπουμι.

—Ρίτσα, κουρίτσι μ', της λέω. Ένα θα σι πω... Από τ'ς κύριοι να φυλάγισι κι όσου για κάτ'ι πιδιά σαν ιμένα... δεν έχ'ς φοβου.

—Είσι ένας ισύ!...

—Να σι πιριμένου λοιπόν;...

—Να μι πιριμέν'ς, γιατί να μη μι πιριμέν'ς; Υπάρχ'ει κάνας νόμους που τ' απαγουρεύ'ει;

Αυτό να μου πεις!

Εφτά η ώρα σχόλασε η Ρίτσα, την παρέλαβα με το νοικιασμένο φιατάκι κι αφού κάναμε μια μεγάλη βόλτα στην όμορφη φύση για περαιτέρω σύσφιξη των σχέσεων φτάσαμε στα μπλόκα τη στιγμή που τα κανάλια έστηναν τα φώτα και οι σκηνοθέτες τοποθετούσαν τους ΜΑΤατζήδες και τους διαμαρτυρόμενους αγρότες στα σωστά σημεία. Λίγο πριν από τις οχτώ κατέφθασε και η επιτροπή αγώνα, με «*Renegade*» και άνω —που οι κάμερες σεμνοτύφως (και μάλλον κατόπιν συμφωνίας) παρέλειψαν ν' αποθανατίσουν.

—Νά κι ου μπάρμπας μ'! είπε η Ρίτσα χαρωπά δείχνοντάς μου τον Μπουγά, ο οποίος, άρχοντας, χαιρετούσε δεξιά κι αριστερά συνεργεία και αρχιμπάτσους δια χειραψίας.

Ο μπάρμπας πήγαινε από μικρόφωνο σε μικρόφωνο, έλεγε τα δικά του, οι κλακαδόροι φώναζαν «ζήτω» και συνθήματα... βάλαν κι ένα μαγνητόφωνο να παίζει θούρια και κλαρίνα, μίλησαν και κάτι δευτεράτζες, κάνα-δυο μειλίχιοι και στωικοί αξιωματικοί των «δυνάμεων καταστολής» είπαν τα δικά τους και σε καμιά ώρα οι σκηνοθέτες κήρυξαν τη λήξη της παράστασης κι έσβησαν τους προβολείς, ενώ οι ΜΑΤατζήδες μάζωζαν ασπίδες και κράνη, μπήχαν στα λεωφορεία τους και μην τους είδατε.

Η Ρίτσα με πήγε στον μπάρμπας της, που έκανε χαρές να δει την ανηψούδα του.

—Μαρή Ρίτσα... πάλ'ι ιδώ, μαρή; της λέει. Τι είπαμι;

Δεν είπαμι να προυσέχ'ς μην αρπάξ'ς καμιά πούντα μ' αυτά τα μίνια που φουράς, χειμουριάτ'κα;

—Δεν έχου ανάγχ'η ιγώ, μπάρμπα μ', του απαντάει εκείνη. Είμι μαθ'μέν'η.

Ο Μπουγάς με είδε να στέκομαι δίπλα στην ανηψούδα του καρτερικά και συνοφρυώθηκε, ως όφειλε, βλέποντας έναν ξένο να περιτριγυρίζει το συγγενικό θήραμα.

—Αυτός ιδώ ποιος είναι; τη ρώτησε (σαν να ήμουν απών).

—Τι ποιος είναι, ένας φίλους μ' είναι, απάντησε αμυντικά η Ρίτσα.

—Μπα; Κι αυτός ου φίλους όνουμα δεν έχ'ει;

Σάματι το ήξερε η Ρίτσα; Μ' αυτά και μ' αυτά δεν πρόκανα να συστηθώ. Φρόντισα να τη βγάλω από τη δύσκολη θέση.

—Στέλιος Γκαντζόλας, αυτοπαρουσιάζομαι. Συνάδελφους κι συναγουνιστής απ' τον Τούρναβου. Έρθα για συμπαράστασ'η.

—Γκαντζόλας... απ' τον Τούρναβου..., έκανε σκεφτικός ο Μπουγάς. Τουν Πουληχρόν'η τον Γκαντζόλα, που 'χι του μπακάλ'κου στου πουτάμ'ι τι τον έχ'ς;

—Τι να τον έχου, μπάρμπα μ' τον έχου, απαντάω εγώ άρτια διαβασμένος στο γενεαλογικό του Γκαντζόλα.

—Τι λίες, ρε πιδί μ'! θαύμασε ο αγροτοπατέρας. Τ' Πουληχρόν'η τ' Γκαντζόλα ανηψιός είσι; Αμ έτσ'ι πε μ'! Ξιέρ'ς τι γλέντια έκανι ου συχουριμένους ου πατέρας μ' μι τον μπάρμπα σ'; Κοίτα όμους πώς τα φέρν'ει καμιά βουλά ου διάουλους! Ζάει ου μπάρμπα σ', ρε; Μπα, ε;...

—Σχουρέθ'κι κι αυτός ιδώ κι κάτ'ι χρόνια, είπα θαυμάζοντας για μια ακόμη φορά την αλάνθαστη θεωρία του Coelho.

Ο Μπουγάς σταυροκοπήθηκε.

—Θιός σχουρέστουν, είπε. Αλλά θα μι πεις... ούλ'οι ικεί δεν θα πάμι μια μέρα; Θα γλυτώσ'ει κανείς; Μπααα! Ρε τι σου είναι ου άνθρουπας!

—Ένα τίπουτας, συμφώνησα εγώ. Ένα μεδέν!

—Οι ζουντανοί μι τ'ς ζουντανοί κι οι πιθαμέν'οι με τ'ς πιθαμέν'οι, πετάχτηχε στη μέση η Ρίτσα. Τι θα γίν'ει τώρα;... δεν πάμι να φάμι κάνα κουψίδ'ι; Ούλ'η μέρα μι μια τρυρόπ'τα είμι, η καψιρή.

—Να ρθείτι μαζί στ'ν ψησταριά του Κόκορ'η, διέταξε ο Μπουγάς. Έχ'ει σφάξ'ει γίδα κι μας έχ'ει καλισμέν'οι ούλ'οι τ'ς ιπιτρουπής.

Κι έτσι βρεθήκαμε στη διάσημη ανά την υφήλιο ψησταριά του Κόκορη, να τρώμε γίδα σουβλιστή, κοκορέτσι και σπληνάντερο, ενώ στο τζουκ-μπόξ έδιναν ρέστα μουσικές πανδαισίες του κάμπου, με το κλαρίνο να έχει την τιμητική του –φυσικά.

Και η Ρίτσα βεβαίως, αισθαντικά προσκολλημένη πάνω μου, πλήρης υποσχέσεων για ένα συναρπαστικό άμεσο μέλλον, τις οποίες εννοείται, ποιών την ανάγκη φιλοτιμία, ενθάρρυνα αφειδώς.

Κατά τις δώδεκα η ομήγυρη μετακόμισε αύτανδρη –συν την Ρίτσα κι ελόου μου– σ' ένα σκυλάδικο που είχε στηθεί με προκάτ υλικά κοντά στις γραμμές του τραίνου. Άλλη μουσική πανδαισία εκεί, με τη Ρίτσα να δίνει ρέστα σε καρσιλαμάδες και τσιφτετέλια πάνω στα τραπέζια, υπό το επιδοκιμαστικό βλέμμα του περήφανου θείου.

—Αύριου, Κυριακή, θα πάρ'ς τ'ν Ρίτσα κι θα ρθείτι στου κουνάχ'ι, να σι κάνου του τραπέζ'ι, μου λέει σε μια στιγμή. Ιξόν κι αν δεν έχ'ς καλό σκουπό για του κουρίτσ'ι... να μας του πεις απού τώρα, να ξιέρουμι... κι να λάβ'μι τα μέτρα μας.

Τον διαβεβαίωσα πως ο σκοπός μου ήταν ο καλύτερος (κι αν το καλοξετάσεις αλήθεια έλεγα) ενώ και πάλι ευχαριστούσα το σύμπαν του Coelho, που απόψε με είχε κατασκλαβώσει πια!

Η Ρίτσα έφτασε στο σπίτι της ξημερώματα, γιατί χρειάστηκε να κάνουμε μερικές στάσεις στο δρόμο –κατόπιν δικής της επιμονής, το τονίζω– για την απαραίτητη περαιτέρω σύσφιξη σχέσεων αμφότερων των ενδιαφερομένων μερών. Που αποδεικνύει περίτρανα πως τελικά τίποτα δεν επιτυγχάνεται άνευ κόπου και θυσιών –μερικές εκ των οποίων δεν είναι τόσο δυσάρεστες όσο υποδηλοί η λέξη.

* * *

Το προικώ «κονάκι» του Θανάση Μπουγά ήταν από κοντά πολύ πιο εντυπωσιακό απ' ότι έδειχνε στις φωτογραφίες και βέβαια οι ευρωπαϊκές επιδοτήσεις φαίνεται πως βοήθησαν σε υπερθετικό βαθμό.

Απεχθάνομαι τα κινητά και για τον επιπλέον λόγο ότι αποτελούν έξοχα εργαλεία εντοπισμού γι' αυτούς που δεν έχεις συμφέρον να ξέρουν πού βρίσκεσαι. Ως εκ τούτου δεν είχα τη δυνατότητα φωτογραφικής αποτύπωσης του περιγυρου, αλλά δεν μου χρειαζόταν κιόλας. Χρόνια πρακτικής, και ίσως ένα έμφυτο ταλέντο, συντελούσαν ώστε να μπορώ ν' αποθηκεύω στη μνήμη μου λεπτομέρειες που ο συνηθισμένος άνθρωπος δεν προσέχει καν. Μια περιήγηση στον χώρο και είχα το αρχιτεκτονικό σχέδιο του όλου συγκροτήματος σαν να το είχα φτιάξει ο ίδιος.

Είχαν ετοιμάσει πίτες χωριάτικες, κατσίκι στον φούρνο, σαλάτες, γλυκά του ταψιού... ό,τι μπορεί να βάλει ο νους του ανθρώπου! Αν έτρωγαν έτσι κάθε μέρα –που έτρωγαν– δεν είναι περίεργο που τόσο ο Μπουγάς όσο και η κυρία του, τα δυο τους παιδιά, η πεθερά του και η υπηρέτρια ήταν όλοι τους σεβαστών διαστάσεων.

—Φάι, σύντροφι, με προέτρεψε ο οικοδεσπότης γελώντας. Σαν τσίρους είσι. Δεν σας ταΐζ'ν ντιπ καταντίπ

ικεί, στου Κόμμα. Να 'ρθεις σι μας, να λιγδώσ'ει κουμμάτ'ι τ' αντιράκι σ'.

Που σημαίνει ότι ο αρκούδος με είχε διερευνήσει (τον Γκαντζόλα δηλαδή) ενδελεχώς κι επισταμένως.

—Ιμάς μας θρέφ'ει η ιδεολογία, είπα. Του φαί' είναι για τ'ς πλουτουκράτις.

—Εμ γι' αυτό κι μείς αγουιζόμαστι, ήρθε η απάντηση. Του φαί' να είναι για όλ'οι.

—Μι τα μπλόκια τι γέν'τι; ρώτησα.

—Τι να γέν'ει;... Τα ίδια Παντιλάκη μ', τα ίδια Παντιλή μ'!.. Αύριου πάμι στ'ν Αθήνα... θα μας διχτεί ου υποργός... Να δούμι τι θα μας πει...

—Τα συνηθ'σμένα θα πει... Η οικονομ'κή κατάστασ'η... οι δυσκουλίες... ούλα αυτά τα σάπια...

—Ό,τι κι να πιτύχ'μι κέρδους θα 'νι. Άλλουστι είναι ιφκιρία να ξισκάσ'ει λίγου η οικουγένεια... Έχ'ει να πά'ει κι η πιθιρά μ' τ'ς γιατροί...

—Να 'ρθου κι ιγώ μαζί, θείτσου μ'; παρακάλεσε ναζιάρικα η Ρίτσα. Απού τα πέρ'σι έχου να πάου στ'ν Αθήνα... Τ'ν πιθύμ'σα.

—Κι δεν έρχισι, μαρή; γέλασε ο Μπουγάς. Χώρου στου αμάξ'ι, δόξα του θιώ, έχ'μι. Τι λέει κι ο Στέλιους;

—Δυστυχώς ιγώ πρέπ'ει να γυρίσου στουν Τούρναβου, είπα. Έχου τ' μανιά άρρωστ'η μι γρίπ'η. Καταχρηστ'κά έφ'γα.

—Αμ κι ιγώ ου καψιρός... τι νουμίζ'ς... τ'ς δουλειές μ' παρατάου... Αλλά, είπαμι, δεν είπαμι;... ου αγώνας παν' απ' ούλα, σύντροφι!

—Αγρουτιά τιμημέν'η, πουτέ νικημέν'η, απάντησα.

—Αμήν. Αμήν κι πότι;

Δηλαδή... εδώ μιλάμε ότι το σύμπαν δεν συνωμοτούσε απλώς... δούλευε για την πάρτη μου full time! Έφευγε όλη η οικογένεια κι άφηνε πίσω μόνο την υπηρέτρια!

Την οποία φρόντισα να πλευροκοπήσω κάποια στιγμή στην κουζίνα, προφασιζόμενος ότι πάω «προς νερού μου».

—Δεν μι λες, μανάρι μ', της λέω. Ισύ άυριου, που θα λείπουν τ' αφιντικά... θα 'σι σα να λέμι ιλεύθιρ'η;

—Κυρ-Στέλιου!!!... Τι μι λες ικεί τώρα;!!! Ντρουπής!!!

—Η μ'σή ντρουπή θ'κιά σ' κι η μ'σή θ'κιά μ', μανάρα μ' ισύ ατιλείουτ'η!

Το δουλικό χαχάνισε κολακευμένο.

—Κι τι θα πει η δισποινίς Ρίτσα, αν του μαθ'ει;

—Τίπουτις δεν θα πει η δισποινίς Ρίτσα, γιατί δεν θα του μάθ'ει.

—Αχ, κυρ-Στέλιου μ'!... Μακάρ'ι να μπουρούσα... αλλά πρέπ'ει να πάου στ' χουριό μ', που είναι ιφκιρία.

Που θα πει πως άυριο το «κονάκι» θα ήταν εντελώς έρημο και στο έλεος των επίβουλων, όπως yours truly! Αχ, ρε σύμπαν του Coelho... κάνεις κάτι κόλπα καμιά φορά, άμα θες, που μ' αφήνουν άναυδο!

—Δεν πειράζ'ει, μανάρι μ', της λέω. Όταν μι του καλό ιπιστρέψ'ς.

—Αλήθεια μι λες τώρα, κυρ-Στέλιου μ'; Δεν μι κάν'ς πλάκα;

—Πλάκα μι τα σώβρακα, μανίτσα μ'; Πουτές. Απαγουρεύιτι!

* * *

Αν διαβάζουν αυτές τις γραμμές κάποιοι καλοί συνάδελφοι είμαι σίγουρος ότι καταλαβαίνουν τι καχός μπελάς είναι για τους βιοπαλαιστές του κλάδου μας τα μεγάλα

σπίτια. Ένα διαμέρισμα πολυκατοικίας το ξεπετάς στα τάκα-τάκα. Σε μισή ώρα το έχεις κάνει φύλλο και φτερό και φεύγεις σαν κύριος. Η βίλα όμως, η έπαυλη και τα συναφή απαιτούν και πολύ χρόνο και ιδιαίτερη προσοχή—λόγω των πιθανών συστημάτων συναγερμού.

Στην προκειμένη περίπτωση χρόνο είχα όσο ήθελα—ευτυχώς— και ο συναγερμός ήταν τόσο τσίπικος και παιδαριώδης, που σ' έκανε να λυπάσαι για τα λεφτά που έδωσε ο άνθρωπος τζάμπα και βερεσέ.

Τι θα έψαχνε ο μέσος, κοινός διαρρήκτης, σ' ένα τέτοιο σπίτι; Μα οτιδήποτε είχε αξία και μπορούσε να πουληθεί. Ακριβά αντικείμενα, ασημικά, ηλεκτρικές συσκευές, κοσμήματα, υπολογιστές... τέτοια. Ακόμα και χαλιά, κουρτίνες και μικρά έπιπλα, αν είχε έρθει με κανένα φορτηγάκι, έτοιμο για μετακόμιση. Δεν ήταν φυσικά η δική μου περίπτωση.

Εκείνο που ενδιέφερε την αφεντιά μου ήταν το μασούρι του αγροτοπατέρα από τις διάφορες λαμογιές, τις μίζες και ό,τι τέλος πάντων δεν γινόταν, για ευνόητους λόγους, να πάει στην τράπεζα. Και φυσικά δεν περίμενα να το βρω κάτω από κανένα στρώμα (αν και δεν ξέρεις καμιά φορά).

Άρχισα τις έρευνες από τα πάνω πατώματα προς τα κάτω. Γιατί; Οι συνάδελφοι ξέρουν ότι όσο περνάει η ώρα ο κίνδυνος να σε ανακαλύψουν αυξάνει, οπότε καλό είναι να βρίσκεσαι στα χαμηλά, αν συμβεί κάτι τέτοιο, για να μην σπάσεις κάνα πόδι πηδώντας από το παράθυρο.

Στην κρεβατοκάμαρη του ζεύγους, the master bedroom που θα 'λεγαν και οι αγγλοσάξονες φίλοι μας, βρήκα, καμουφλαρισμένο μέσα σ' ένα ντουλάπι, ένα χρηματοκιβώτιο. Τσίπικο κι αυτό, της κακιάς ώρας. Ένα τέταρτο μου πήρε να το ανοίξω, όχι πως περίμενα να βρω θησαυρούς εκεί μέσα, από απλή επαγγελματική ευσυνειδησία.

Τίποτα εννοείται. Κάπου ένα χιλιάρικο, σε εικοσάευρα—για τα τρέχοντα υποθέτω—, τίτλοι ιδιοκτησίας, συμβόλαια,

μερικές μετοχές... όλα άχρηστα. Τα άφησα απείραχτα, κλείδωσα το κουτί ξανά και συνέχισα.

Μέχρι το μεσημέρι είχα χτενίσει ολόκληρο το οικοδόμημα, από πάνω ως κάτω, αφήνοντας τα πάντα σε απόλυτη τάξη, όπως τα βρήκα, γιατί όσο πιο αργά διαπιστώσει ο νοικοκύρης την κλοπή τόσο μεγαλύτερο το κέρδος για τον δράστη. Μου έχουν τύχει περιπτώσεις που η επέμβασή μου διαπιστώθηκε μήνες μετά. Είπαμε, η μεθοδικότητα στο λειτούργημά μας είναι το άλφα και το ωμέγα.

Μόνο που εδώ εγώ είχα φτάσει στο ωμέγα και το αποτέλεσμα ήταν μηδενικό. Είχα αρχίσει ν' αναρωτιέμαι μήπως τελικώς οι κατηγορίες για τον συμπαθέστατο, κατά τα άλλα, αγροτοπατέρα ήταν κακεντρεχείς κι αβάσιμες. Μήπως δηλαδή είχαμε εδώ μια φωτεινή εξαίρεση, έναν αδάμαντα ήθους και τιμιότητας, που αποτελούσε υπόδειγμα στον κόσμο αυτόν τον κάλπικο και λοβιτουρατζή... όταν πρόσεξα το... πηγάδι.

Το οποίο βρισκόταν στη μια άκρη της τραπεζαρίας του ισογείου, με πλευρές από κακοσκαλισμένο μάρμαρο και καπάκι σιδερένιο, κλειδωμένο με λουκέτα ασφαλείας.

—Του πηγάδ'ι που άνοιξι ου παππούς τ'ς γ'ναίικας μ' μόνους τ', μ' έναν κασμά, μου είχε πει με καμάρι ο οικοδεσπότης στο χθεσινό τσιμπούσι. Δεν μ' έκανι καρδιά να του παραχώσου κι έτσ'ι του σινιάρ'σα κι του κράτ'σα, για να θυμάμαστι τ'ς παλιοί, που τα φέρναν βόλτα μι τα χέρια τ'ς, χουρίς κανένα μέσουν.

Μου είχε κάνει εντύπωση ο συναισθηματισμός του συμπαθούς αρκούδου, αλλά τώρα, όσο κοιτάζα το κειμήλιο τόσο έμπαινα σε σκέψεις.

Βρε θες καμιά φορά;... Τόσα είχαν δει τα μάτια μου!

Τα λουκέτα ξεκλειδώθηκαν —άνευ καταστροφής— σε δυο λεπτά. Ανοίγω το καπάκι, κοιτάζω κάτω... νερό δεν υπήρχε. Το βάθος ήταν κάπου τέσσερα μέτρα, η διάμετρος του

δύο και τα τοιχώματα ήταν επιμελώς κτισμένα με πέτρα, ενώ το δάπεδο ήταν στρωμένο με φαρδιές, γρανιτένιες πλάκες. Καμιά εσοχή, καμιά απολύτως ένδειξη κρυψώνας. Τι διάολο! Τόσο έξω είχα πέσει πια;

Ήμουν έτοιμος να κλείσω και πάλι το καπάκι όταν το αετίσιο μάτι μου πρόσεξε μια μικρή λεπτομέρεια, που μου είχε ξεφύγει στην πρώτη κατόπτρευση. Κάποιες από τις πέτρες της επένδυσης του τοιχώματος, στη μια μεριά, προεξείχαν ελαφρά, σε τρόπο που να σχηματίζουν μια υποτυπώδη σκάλα. Εύκολα κάποιος θα μπορούσε να κατέβει ως τον πάτο, στηριζόμενος στα τοιχώματα.

Λες;... Πάλι μπορεί να το είχαν φτιάξει για να μπορούν να καθαρίζουν οι εργάτες εύκολα τα τοιχώματα, αν έπιαναν μούχλα, αλλά τότε γιατί να μην έχουν προβλέψει μια σιδερένια σκάλα που να βρίσκεται στο πηγάδι μόνιμα, για να κάνει την κατάβαση πολύ πιο άνετη και ασφαλή; Χμμμ...

Σε μισό λεπτό βρισκόμουν στον πάτο του πηγαδιού κι επιθεωρούσα τα τοιχώματα πέτρα προς πέτρα.

Και... ω, του θαύματος, ανακάλυψα μια που φαινόταν χαλαρή στη θέση της, χωρίς αρμολοί, όπως όλες οι άλλες. Πίεσα προς τα μέσα και... Αλληλουϊά μπρόδερς!

Μια μεγάλη πλάκα του δαπέδου άρχισε ν' ανεβαίνει, γλιστρώντας πάνω σε ατσάλινους, στρογγυλούς σωλήνες, αποκαλύπτοντας μια ευρύχωρη και αρκετά βαθιά κρύπτη. Εκεί βρίσκονταν τακτικά τοποθετημένες τέσσερις μαύρες σακούλες σκουπιδιών, από ανθεκτικό πλαστικό και σφραγισμένες με κολλητική ταινία.

Μια ματιά εντός της πιο κοντινής μου φανέρωσε πως τελικά ο σοφός λαός που μιλάει για καπνό και φωτιά έχει δίκιο. Το αποδεικνύουν οι τακτικές δεσμίδες των ευρώ που βρήκα εκεί.

Οι σακούλες ανεσύρθησαν πάραυτα, το περιεχόμενό τους πέρασε στη μεγάλη τσάντα που είχα φέρει μαζί μου

εξεπιτούτου, γεμίστηκαν ξανά με παλιές εφημερίδες και τοποθετήθηκαν ευσυνείδητα πίσω στην κρυψώνα τους.

Το ίδιο βράδυ επέστρεφα σιδηροδρομικώς εις Αθήνας.

* * *

Το μήτιγκ του Μπουγά με το υπουργό απέδωσε. Τα μπλόκα έφυγαν από τη μέση, γεμίζοντας απελπισία τα κανάλια, που έπρεπε να επινοήσουν κάποιο άλλο συνταραχτικό γεγονός για να γεμίσουν τα δελτία ειδήσεων.

Ο τίμιος αγροτοπατέρας στις επόμενες εκλογές εξελέγη βουλευτής και σύντομα τον καμαρώσαμε και υπουργό. Η αριστοτεχνική διάρρηξη του «κοναχίου» δεν καταγγέλθηκε ποτέ.

Η Ρίτσα δεν έμαθα τι απέγινε. Μάλλον θα σερβίρει ακόμα καφέδες και τσίπουρα στους φωνακλάδες θαμώνες της καφετέριας.

Ένα Λεπτό Περιπτερά

Το έργο της Αστυνομίας είναι εξαιρετικώς κοπιώδες.
Και μόνη της η Αστυνομία δεν μπορεί να το ολοκληρώσει.
Αναγκαστικώς καταφεύγει στην βοήθεια διαφόρων Καλών Ανθρώπων (...)

Φρονώ πως σήμερα στην Παρα-Αστυνομία της Antiqua
ανήκουν οι εξής δυνάμεις:

Ταξιτζήδες... 30.000
Θυρωροί Πολυκατοικιών... 40.000
Περιπτεριούχοι... 35.000

(Ηλίας Πετρόπουλος, «Εγχειρίδιον του Καλού Κλέφτη»)

Ένας επιπόλαιος και κάπως βιαστικός στην κρίση του παρατηρητής, ορμώμενος από ορισμένες τυχαίες, περιστασιακές και διόλου αντιπροσωπευτικές κινήσεις μου, ενδέχεται να κατέληγε στο εντελώς λανθασμένο συμπέρασμα πως διακατέχομαι από κάποιο σύμπλεγμα σωτηρίας των αναξιοπαθούντων –ένα είδος «Robin Hood complex», που θα έλεγαν και οι σοφοί αγγλοσάξωνες.

Ουδέν ανακριβέστερον και αυθαιρετότερον.

Διότι η σκληρή και αδυσώπητη αλήθεια είναι πως κα-

μιά έγκαψη δεν είχα, έχω ή θα έχω μελλοντικώς, να σώσω τον κόσμο –ο οποίος άλλωστε δεν σώζεται με τίποτα κι από κανέναν– και να διορθώσω, πάση θυσία, τα (άπειρα φευ) κακώς έχοντα. Κάποιες φορές μόνον –εντελώς συγκυριακά, το υπογραμμίζω– τυχαίνει, εις το ρουν των γεγονότων να συνδράμω –αυθαιρέτως κι επιλεκτικώς– κάποιους αναξιοπαθούντες, χωρίς αυτό βεβαίως να με ζημιώσει στο παραμικρό.

Μια τέτοια σπανία εξαίρεση είναι και η περίπτωση της Δέσποινας, που θα μας απασχολήσει στην εξιστόρηση της περιπέτειας που ακολουθεί.

Να υπενθυμίσω εδώ στον επιλήσμονα αναγνώστη πως υπήρξα ανέκαθεν ενθουσιώδης οπαδός του ωραίου, του μεγάλου και του αληθινού. Η Δέσποινα ήταν και τα τρία.

Και εξηγούμαι.

Η Δέσποινα ήταν η κοπέλα που με σερβίριζε στην καφετέρια όπου σύχναζα τελευταία, για λόγους που δεν χρειάζεται να αναφέρουμε εδώ. Ήταν ψηλή, όμορφη, καθόλου ο τύπος της ανορεξικής κρεμάστρας που φοριέται τη θλιβερή αυτή εποχή, πάντα χαμογελαστή –από χαρακτήρα κι όχι από επαγγελματική υποχρέωση– κι ευγενική, από ανατροφή, όχι επειδή επιβαλλόταν.

Ήταν τελειόφοιτη της Παντείου και προσπαθούσε να μαζέψει ό,τι χρήματα μπορούσε για να κάνει ένα μεταπτυχιακό στο περίφημο «*London School of Economics*», με πρόθεση να μην ξαναγυρίσει ποτέ –ει δυνατόν– σε μια χώρα όπου το μέλλον των νέων ανθρώπων, πτυχιούχων και μη, περιοριζόταν στον ρόλο του ντελιβερά, του κούριερ ή του σεκιουριτά –στο μισό του κατώτερου μισθού και αν.

Αυτός ήταν ο λόγος που σερβίριζε καφέδες καθώς και περιστασιακά η ενασχόλησή της με κάποιες άλλες δραστηριότητες, πολύ πιο προσοδοφόρες, αλλά σαφέστατα λιγότερο θεμιτές –και όχι, δεν υπονοούμε εδώ το «αρχαιότερο επάγγελμα»... υπομονή.

Τέλος πάντων, αποκτήσαμε κάποια οικειότητα, και μεταξύ δυο σερβιρισμάτων ανταλλάσσαμε μερικές κουβέντες φιλικές, σαν άνθρωποι, μην φανταστεί κανείς τίποτα το επιλήψιμο –αν και για να λέμε την αλήθεια, όλο και κάποια σκέψη κατάπτυστη ενδέχεται να υπήρχε στο πίσω μέρος του μυαλού μου (είπαμε, η Δέσποινα πληρούσε όλες τις αναγκαίες προδιαγραφές).

Τώρα το αετίσιο μάτι μου πρόσεξε πως με κάποιους από τους πελάτες υπήρχε ένα πάρε-δώσε περίεργο, που μόνο ένας ξύπνιος θα πρόσεχε, αλλά δεν είπα τίποτα. Όσπου αντελήφθην ότι μεταξύ των τακτικών άρχισε να συχνάξει κι ο γνωστός μου και μη εξαιρετέος (συμφοιτητής στη Νομική) Τρύφων Μπέσας, ο οποίος έκανε λαμπρή καριέρα στη Δίωξη Ναρκωτικών. Και όλοι στην πιάτσα γνωρίζουμε ότι όταν οι μπάτσοι συχνάζουν, στο δήθεν και το τάχαμου, κάπου, σίγουρα δεν είναι για καλό.

Βρήκα την ευκαιρία κι έπιασα το κορίτσι ιδιαιτέρως.

—Μη φρικόρεις, της λέω. Αλλά για πες μου... έτσι και κάνουν ντου οι μπάτσοι –υποθετικά το λέμε– υπάρχει περίπτωση να βρουν τίποτα το επιλήψιμο πάνω σου;

Το Δεσποινάκι συνοφρυώθηκε.

—Α, μπάτσος είσαι; μου πετάει.

—Ούτε με σφαίρες! Κάτι είδα κι επειδή μου είσαι συμπαθής θέλησα να σε προφυλάξω. Τώρα εσύ κάνε όπως νομίζεις.

Με κοίταξε δύσπιστα.

—Δεν ξέρω τι μου λες..., μουρμούρισε. Εγώ τη δουλειά μου κάνω.

—Κάντην. Αλλά... πρόσεχε.

Έκανε έναν μορφασμό και μου γύρισε την πλάτη.

—Μακάρι να κοίταγαν και κάποιοι άλλοι τη δουλειά

τους και να μην ανακατεύονται εκεί που δεν τους σπέρνουν, μου πέταξε φεύγοντας.

Μακάρι, αλλά...

Την επομένη η Δέσποινα δεν βρισκόταν στο πόστο της.

Ρώτησα την άλλη σερβιτόρα.

Κόμπιαζε...

—Εεε... η Δέσποινα είχε μια δουλειά..., μουρμούρισε χωρίς να με κοιτάζει.

—Την μάζεψαν οι μπάτσοι, έτσι δεν είναι; είπα.

Το κορίτσι κοίταξε γύρω του αλαφιασμένο.

—Εεε... δεν ξέρω... Εγώ...

—Πες μου, για να μπορέσω να τη βοηθήσω, επέμεινα. Είμαι φίλος της και δικηγόρος. Πότε την πήραν;

—Πριν από καμιά ώρα...

Ο Μπέσας δεν έκανε μισές δουλειές. Ούτε αργοπορούσε.

Βλέποντάς με να κάνω την εμφάνισή μου στα λημέρια του έκανε χαρές –ψεύτικες φυσικά.

—Ω, τον αγαπητό συμφοιτητή! αναφώνησε. Πώς και μας θυμήθηκες, κύριε Λούπεννα, εμάς, τους ταπεινούς θεράποντες της Δικαιοσύνης; Κάποιος μεγαλόσχημος πελάτης σου ίσως, που βρίσκεται σε δύσκολη θέση –και είναι φυσικά «αθώς»;

—Καθόλου μεγαλόσχημος και καθόλου πελάτης, απάντησα ατάραχος. Είναι κάτι προσωπικό.

—Μετά χαράς να φανώ χρήσιμος –αν μπορώ.

—Μπορείς –επ’ αμοιβαία ωφέλεια.

—Α, μπα; Πώς αυτό;

—Προ ολίγου πιάσατε μια κοπέλα.

Ο Μπέσας έκανε τον ανήξερο.

—Κοπέλες πάνε κι έρχονται εδώ μέσα, είπε. Δυστυχώς η σημερινή νεολαία έχει την τάση να παρεκτρέπεται χαρακτηριστικά. Πού στη δική μας εποχή!... Που σεβόμαστε τους νόμους και τους θεσμούς... Πάει, χάλασε η κοινωνία, φίλε μου Αρσένη! Αλλά τι σου λέω; Τα ξέρεις... δεν τα ξέρεις;

—Δέσποινα τη λένε. Το επίθετό της δεν το ξέρω.

—Α, τόσο στενή σχέση!

—Για κάνε μια προσπάθεια να θυμηθείς...

Ο Μπέσας γέλασε.

—Δεν λες για τη διακινήτρια;...

—Διακινήτρια!!!...

—Εμ... με τόσα φακελάκια πάνω της, τι λες να είναι... το πρεζόνι της διπλανής πόρτας;

—Φακελάκια;!!!

—Δώδεκα για την ακρίβεια.

—Άσπρη;

—Μαύρη, αλλά μικρή σημασία έχει... Μικρό ψάρι μεν, πλην στη δουλειά μας από κάτι μικρά πιάνουμε τα μεγάλα. Δεν τα ξέρεις τώρα αυτά; Εγώ θα στα πω;

—Βαποράκι δηλαδή.

—Βαποράκι λες εσύ, για να πέσει στα μαλακά. Εγώ λέω διακινήτρια... Με συμφέρει καλύτερα.

—Την έχεις εδώ ή την έστειλες στον ανακριτή;

—Έλα τώρα, ρε Λούπεννα!... Αφού ξέρεις. Πρώτα κοιτάζουμε μπας και ψαρέψουμε καμιά πληροφορία καλή και μετά κινούμε τις διαδικασίες.

—Δεν θα βγάλεις άκρη.

—Λες εσύ.

—Λέω εγώ, γιατί αυτό που έχεις στα χέρια σου είναι ασήμαντο. Πόσες φορές τα βαποράκια σε οδήγησαν σε κάτι άξιο λόγου; Ποτέ. Γιατί απλά δεν ξέρουν.

—Οπότε;...

—Οπότε;... κοίτα να δεις πώς θα γίνει... Εσύ καταχωρείς το συμβάν σαν σύλληψη χρήστη...

Ο Μπέσας έβαλε τα γέλια.

—Το άλλο με τον Τοτό το ξέρεις; είπε. Έλα, ρε φιλάρα! Ακούς τι λες;

—Την αμολάς κι εγώ αναλαμβάνω να σου βρω την άκρη που θα σε κάνει πρωτοσέλιδο, συνέχισα. Εύφημος μνεία... προαγωγή—γιατί όχι;... Ε; Μεγαλεία!

—Με δουλεύεις.

—Καθόλου. Δώσε μου μια βδομάδα και δεν θα το μετανιώσεις.

Ο Μπέσας το σκέφτηκε.

—Και τι σε κάνει να πιστεύεις ότι θα κελαηδήσει σε σένα, χωρίς πίεση, ενώ σε μας, που θα ρίξουμε και τις κάποιες φάπες μας, που λέει ο λόγος, θα κάνει τη μουγκή;

—Γιατί με τον δικηγόρο θα νιώσει ασφαλής, ενώ τον μπάτσο, και υποσχέσεις να δώσει, ποιος τον εμπιστεύεται;

Ο Μπέσας αναστέναξε.

—Μια βδομάδα, είπε τέλος. Κι αυτό εις μνήμην της παλιάς μας φιλίας. Μετά, αν δεν έχεις αποτέλεσμα, που δεν θα 'χεις, τη μπαγλαρώνω κανονικά για διακίνηση και τη στέλνω στον εισαγγελέα.

Η «διακινήτρια» δεν πίστευε στα μάτια της βλέποντάς με να την παραλαμβάνω, άσπιλον και άμωμον και χωρίς χειροπέδες, από τα χέρια ενός σκουντούφλη κι όχι ακόμα

απόλυτα πεπεισμένου για την ορθότητα της κίνησής του Μπέσα.

—Τι θες εσύ εδώ; ρώτησε.

—Παρίσταμαι ως δικηγόρος σου, της απαντώ. Αυτοβούλως.

—Αυτοβούλως!

—Εμ ναι, από την καλή μου την καρδιά.

Με κοίταξε αυστηρά.

—Αν νομίζεις ότι θα σου κάτσω είσαι μακριά νυχτωμένος, είπε ξερά.

—Δεν το νομίζω και δεν το επιδιώκω, της λέω. Περπάτα τώρα, γιατί έχουμε πολλά να πούμε –σε λίγο χρόνο.

—Πού με πας;

—Κάπου που θα είσαι ασφαλής. Στο σπίτι σου δεν θα είσαι.

—Γιατί δεν θα είμαι;

—Διότι τα αφεντικά σου μπορεί να έχουν πληροφορηθεί για τη σύλληψή σου, καθώς και για την απόλυσή σου, και θα θελήσουν να μάθουν το πώς και το γιατί.

—Δεν έχω αφεντικά.

—Δώδεκα φακελάκια μαύρη «δι' ιδίαν χρήσιν»;

—Έντεκα. Οι μπάτσοι έγραψαν δώδεκα γιατί δεν ξέρουν να μετράνε.

—Ναι, τεράστια η διαφορά! Σίγουρα ο εισαγγελέας, βλέποντας μια τόσο αμελητέα ποσότητα, θα σε άφηνε αμέσως αμολητή, χωρίς να σε παραπέμψει δια τα περαιτέρω.

—Και ήρθες εσύ να με... σώσεις...

—Οφείλω να ομολογήσω ότι το έχω αυτό το ελάττωμα.

Μου έριξε μια στραβή ματιά.

—Δεν χρειάζομαι δικηγόρο, μου πέταξε δύσθυμα.

—Και δικηγόρο χρειάζεσαι και κατανόηση χρειάζεσαι, της απάντησα. Κι όσο πιο γρήγορα το συνειδητοποιήσεις, τόσο πιο γρήγορα θα ξεμπερδέψεις.

—Τι να ξεμπερδέψω; Αφού οι μπάτσοι με αφήσαν.

—Σε άφησαν υπό την κηδεμονία μου, εξήγησα υπομονετικά. Και με τη συμφωνία να τους δώσουμε κάτι πιο χρήσιμο από ένα βαποράκι.

—Δεν είμαι βαποράκι. Ούτε χαφιεδόμουτρο.

—Σύμφωνοι, θα βρούμε άλλους χαρακτηρισμούς λοιπόν, που να μην προσβάλουν τις ευαισθησίες σου. Αλλά το σημαντικό είναι να ξεμπλέξεις —κι εννοώ εντελώς, χωρίς εκκρεμότητες.

—Κι αυτό μπορείς να το κάνεις εσύ, υποθέτω.

—Πολύ σωστά υποθέτεις.

Την πήγα σ' ένα διαμέρισμα εκεί κοντά που μου ανήκε —για ώρα ανάγκης— αφού, με διάφορα τσαλίμια, κάναμε τον μπάτσο που είχε βάλει ο Μπέσας να μας χάσει.

—Τι είναι τούτο εδώ; ρώτησε συνοφρυωμένη η Δέσποινα κοιτάζοντας γύρω της καχύποπτα.

—Το καινούργιο σου σπίτι. Για όσο χρειαστεί.

Με αγριοκοίταξε.

—Α, για να σου πω..., ξεκίνησε.

Την έκοψα.

—Ξέρω, ξέρω... δεν θα μου καθίσεις, είπα. Το εμπεδώσαμε αυτό και πάμε παρακάτω. Φέρε το κινητό σου.

—Τι να το κάνεις;

—Το κινητό είναι ο ρουφιάνος που εθελοντικά κουβαλάμε μαζί μας, της εξήγησα. Μέσω αυτού μας βρίσκουν οπουδήποτε κι αν είμαστε.

Μου το έδωσε. Έβγαλα τη μπαταρία και την έβαλα στην τσέπη μου, να την πετάξω μετά, πήρα τη συσκευή, την έβαλα σ' ένα παλιό μπρούτζινο γουδί και κάτω από το φρικαρισμένο βλέμμα της κοπέλας το έκανα αλεύρι.

—Και πώς θα επικοινωνώ; γκρίνιαξε.

—Δεν θα επικοινωνείς, τουλάχιστον ώσπου να ξεκαθαρίσουμε αυτή την ιστορία, είπα. Έχεις οικογένεια;

—Ναι, στην επαρχία.

—Όταν χρειαστεί να επικοινωνήσεις μαζί τους θα το κάνουμε απ' έξω, είπα.

—Και η δουλειά στην καφετέρια;

—Θα το τακτοποιήσω εγώ. Μην σ' ανησυχεί.

—Να μην ανησυχώ;!!! Με δουλεύεις;

—Σε καταλαβαίνω, αλλά δεν υπάρχει άλλος τρόπος, πιστέψέ με. Για λίγο θα πρέπει να εξαφανιστείς από πρόσωπου Γης.

—Όπως στα έργα...

—Α, μπράβο. Έτσι ακριβώς.

—Κι εσύ θα είσαι ο... καλός. Όλοι οι άλλοι οι κακοί.

Δεν μπόρεσα να μην χαμογελάσω.

—Είδες όμως πώς τα φέρνει καμιά φορά ο διάολος; είπα.

—Και τα πράγματά μου;

—Θα σου τα φέρω εγώ. Πες μου μόνο τι χρειάζεσαι.

—Ξέρεις πού μένω;

—Θα μου πεις εσύ.

Έκανε μια λίστα με τα χρειαζόμενα. Την έβαλα στην τσέπη μου κι ετοιμάστηκα να βγω.

—Κάνε ένα μπάνιο, να ηρεμήσεις, είπα. Θα βρεις ρούχα

ν' αλλάξεις στα συρτάρια και τις ντουλάπες. Αν πεινάσεις υπάρχουν πράγματα στην κουζίνα και το ψυγείο.

—Οργανωμένα πράγματα βλέπω, σχολίασε. Και το κλειδί;

—Ποιο κλειδί;

—Για το σπίτι μου... Πώς θα μπεις;

Σειρά μου να χαμογελάσω.

—Μπα, δεν πιστεύω να χρειαστεί, είπα και την άφησα με την απορία.

Το σπίτι της το βρήκα άθικτο. Προφανώς τα νέα της σύλληψής της δεν είχαν φτάσει στους ενδιαφερόμενους «επιχειρηματίες», τουλάχιστον όχι ακόμη. Αυτό ήταν καλό, αλλά θα έπρεπε να κινηθούμε γρήγορα.

Ήξερα ότι έμπλεκα σε καταστάσεις που βρίσκονταν έξω από τα νερά μου, αλλά δεν γινόταν αλλιώς. Και πολύ φοβάμαι πως δεν είχε να κάνει μόνο με το αναθεματισμένο «Robin Hood complex» που με διακατείχε. Για κάποιο λόγο η παρανομήσασα σερβιτόρα είχε τραβήξει το ενδιαφέρον μου, ίσως λίγο περισσότερο απ' ότι θα ήταν υγιές. Προσωρινώς βέβαια και σίγουρα ξώφαλτσα, όμως αυτά τα πράγματα δεν είναι να τα υποτιμάει κανείς —ώσπου να περάσουν. Τόσα ακούμε και διαβάζουμε. Δεν είναι ώρες αυτές να πάθουμε ό,τι κοροϊδεύουμε. Απαπαπά!

Τη βρήκα φρεσκαρισμένη και σαφέστατα πιο ήρεμη.

—Έχουμε να κάνουμε μια κουβέντα εμείς οι δυο, της είπα. Ο χρόνος δεν δουλεύει σε όφελός μας.

—Ό,τι είπα στους μπάτσους λέω και σε σένα, απάντησε σκυθρωπά. Δεν ξέρω τίποτα.

—Θα δούμε, είπα. Εξαρτάται από το πόσο βαθιά είσαι μπλεγμένη.

—Καθόλου μπλεγμένη. Την μαύρη την είχα δι' ιδίαν χρήσιν.

Χαμογέλασα.

—Αυτή είναι η επίσημη εκδοχή, είπα. Κι αυτή θ' ακολουθήσουμε σαν υπερασπιστική μέθοδο, αν, ο μη γένοιτο, φτάσουμε στα δικαστήρια. Εμένα όμως μ' ενδιαφέρει η άλλη, η πιο λογική. Που λέει ότι κάποιος ή κάποιοι σε χρησιμοποιούσαν σαν βαποράκι.

Με στραβοκοίταξε.

—Δεν είμαι βαποράκι κανενός, είπε ξερά.

—Εντάξει, να το πιάσουμε αλλιώς. Κάποιος σου προμήθευε το «πράγμα». Ποιος; Δεν σε ρωτάω από νοσηρή περιέργεια, ούτε υποκαθιστώ τους μπάτσους. Εκείνο που με ανησυχεί εμένα είναι ότι ο προμηθευτής σου θα περιμένει να του πας τις εισπράξεις κι αν αργήσεις πολύ μπορεί να θυμώσει. Αλλά πώς να του πας εισπράξεις όταν δεν πρόλαβες να διαθέσεις το εμπόρευμα, αφού κατασχέθηκε από τη Δίωξη; Τα έχεις μήπως αυτά τα λεφτά;

Κούνησε το κεφάλι της άοριστα.

—Δεν τα έχεις, συμπέρανα. Επιπλέον οι μπάτσοι σε άφησαν ελεύθερη, κάτι που για τους «εργοδότες» σου σημαίνει ότι δέχτηκες να συνεργαστείς. Καταλαβαίνεις τώρα πόσο μπλεγμένη είσαι;

Με κοίταξε αποσβολωμένη και για πρώτη φορά διέκρινα τον πανικό στο βλέμμα της.

—Αυτό δεν το είχα σκεφτεί, ψέλλισε.

Την καθησύχασα.

—Μην φοβάσαι, είπα μαλακά. Θα δούμε πώς θα τα μπαλώσουμε. Όμως θα χρειαστεί να μ' εμπιστευθείς.

—Γιατί;

—Γιατί, δυστυχώς, δεν έχεις άλλη επιλογή, εξήγησα. Οι μπάτσοι σ' αυτά τα πράγματα είναι άγαρμποι και δεν τους νοιάζει ποιος θα πάθει ζημιά. Εμείς θα το πάμε το πράγμα αλλιώς.

Φάνηκε να το σκέφτεται.

—Τι θες να μάθεις; ρώτησε μετά.

—Ό,τι ξέρεις. Τα υπόλοιπα είναι δική μου δουλειά.

Και μου είπε.

Ο κυρ Παντελής Τσίμπλας υπήρξε ΕΣΑτζής, από κείνους που έχουν πάρει στο λαιμό τους κόσμο και κοσμάκη, επί χούντας. Η πατρίς, ευγνωμονούσα για τις υπηρεσίες του, με τη μεταπολίτευση του χορήγησε άδεια περιπτέρου. Αυτομάτως ο κυρ-Παντελής πέρασε στην ατελείωτη στρατιά των χαφιέδων της Ασφάλειας. Καθόσον, όπως όλοι γνωρίζουμε, για τις Δυνάμεις Καταστολής, το καθεστώς δεν αλλάζει ποτέ, μακάρι και να 'ρθει η κάλπη τούμπα. Αυτοί την Εξουσία ετάχθησαν να υπηρετούν και η Εξουσία έχει πάντα το ίδιο αδυσώπητο πρόσωπο, όποιος κι αν την εκπροσωπεί.

Ο κυρ-Παντελής δεν θα βρισκόταν λοιπόν ποτέ χωρίς δουλειά, αλλά ανήσυχο κι επιχειρηματικό πνεύμα όπως ήταν φρόντισε να δικτυωθεί καταλλήλως, με τα σωστά προσώπατα, ούτως ώστε να εκμεταλλευθεί στο έπακρο την ζηλευτή θέση —και βιτρίνα— που του παρείχε το καθ' όλα νόμιμο (και υπό της Ασφάλειας ευλογημένο) περίπτερο. Κι έτσι, μαζί με τα τσιγάρα, τα τσιμπιδάκια και τις τσίχλες πρόσφερε και άλλου είδους εμπορεύματα, απείρως πιο προσοδοφόρα, για τα οποία όμως, φευ, δεν γινόταν να εκδοθούν τιμολόγια, ούτε να δηλωθούν στην οικεία εφορία οι εξ' αυτών απολαβές.

Σιγά-σιγά οι δουλειές άνοιξαν, οπότε ο καλός περιπτεράς, πάντα προσοδευτικός, άρχισε να χρησιμοποιεί έναν μικρό στρατό εξειδικευμένων πλασιέ, νεαρής κυρίως ηλικίας, που είτε είχαν ανάγκη τα λεφτά, όπως η Δέσποινα, είτε για να εξασφαλίσουν τη δόση τους, δέχονταν να γίνουν βαποράκια. Προτιμούνται φυσικά άτομα φερέγγυα και άνευ ποιητικού μητρώου, όπως η Δέσποινα.

—Αυτός ο περιπτεράς είναι λοιπόν ο έμπορος; ρώτησα το κορίτσι.

—Αμφιβάλω, απάντησε. Μάλλον ο μεσάζων. Τους εμπόρους δεν τους βλέπει κανείς –κι ούτε θέλει ποτέ να τους αγγίξει η Δίωξη.

—Για ευνόητους λόγους λες;

—Εμ, γιατί άλλο;

—Και πώς γίνεται η δουλειά; Παραλαμβάνεις το εμπόρευμα από τον περιπτερά. Και μετά;

—Το παραλαμβάνεις και το χρεώνεσαι. «Τόσα θα μου φέρεις πίσω». Σου λέει ποια είναι η τρέχουσα τιμή της αγοράς κι εσύ μπορείς να προσθέσεις σ' αυτή το δικό σου κέρδος, αλλά δεν σε συμφέρει να την τσιμπήσεις πολύ, γιατί υπάρχει μεγάλος ανταγωνισμός και θα μείνεις με το πράγμα αμανάτι. Και μην ξεχνάμε ότι κάτι χαμένα κορμιά το κάνουν ίσα για να εξασφαλίσουν τη δόση τους.

—Εσύ, είσαι εθισμένη;

—Ούτε γι' αστείο. Το κάνω για να μαζέψω λεφτά, να φύγω απ' αυτή την κωλοχώρα και να ρίξω μαύρη πέτρα πίσω μου.

—Στο εμπόρευμα συμπεριλαμβάνονται και σκληρά;

—Ό,τι θες. Μαύρη, άσπρη, χάπια... Αναλόγως πάνε και οι απολαβές. Εγώ μόνο χόρτο διακινώ, που είναι το πιο ανώδυνο κι ας μην αποφέρει πολλά. Δεν μου πάει να πάρω στο λαιμό μου κόσμο. Έχω το δικό μου πελατολόγιο... οπότε, μαζί με τον καφέ πασάρω και το πράγμα.

—Να καταλάβω λοιπόν ότι ο καλός περιπτεράς σε έχει χρεωμένη με τα φακελάκια που σε πιάσαν;

—Δυστυχώς...

—Για τι ποσόν μιλάμε;

Μιλούσαμε για ένα μέσο τριψήφιο. Τη ρώτησα για

πότε αναμενόταν να παραδώσει στον περιπτερά. Συνήθως της άφηνε ένα περιθώριο τρεις με τέσσερις μέρες. Που θα πει ότι βρισκόμασταν εντός των προθεσμιών.

—Ντύσου και πάμε, της λέω.

Με κοίταξε παραξενεμένη.

—Πού; ρώτησε.

—Να παραδώσεις τα δεδουλευμένα, εξήγησα.

—Στον περιπτερά;

—Ακριβώς.

—Και πού θα τα βρω;

Χαμογέλασα.

—Έχει ο θεός, είπα διδακτικά. Κάπως θα τα βολέψουμε.

Με κοίταξε σαστισμένη.

—Είσαι περίεργο τραίνο, μουρμούρισε.

—Αυτό το έχω ξανακούσει, τη διαβεβαίωσα.

—Μην νομίζεις όμως ότι θα σου καθίσω...

—Το είπαμε, δεν το είπαμε; Το εμπεδώσαμε πια. Άστο.

—Για να 'μαστε εξηγημένοι.

—Είμαστε. Ντύσου τώρα.

Λίγο πριν φτάσουμε στο περίπτερο της έδωσα ένα φάκελο με τα «οφειλόμενα» του κυρ-Παντελή. Τα δέχτηκε, «με μια συμφωνία».

—Δεν ξέρω πότε και πώς, αλλά θα σου τα επιστρέψω όλα, μέχρι δεκάρας, είπε.

—Σύμφωνοι, απάντησα. Για την ώρα πάντως μας βοηθάει να κάνουμε τη δουλειά μας. Ελπίζω να σου πει πότε περιμένει το καινούργιο εμπόρευμα. Αν δεν σου πει, ρώτα

τον με τρόπο, με την πρόφαση ότι αυγάτισε το πελατολόγιό σου.

Στάθηκα, αθέατος, σε μια γωνιά και παρακολούθησα μ' ενδιαφέρον το σύντομο πήγαιν'-έλα της Δέσποινας.

—Δεν ξέρει, μου είπε επιστρέφοντας. Περιμένει λέει μια μεγάλη παρτίδα και θα μας βολέψει όλους.

—Ωραία, είπα. Πάμε τώρα να μαζέψουμε τα υπάρχοντά σου από την τρώγλη που νοίκιαζες.

Με κοίταξε ξαφνιασμένη.

—Γιατί; ρώτησε.

—Διότι δεν θέλουμε ν' αφήσουμε τίποτα στην τύχη, εξήγησα. Δεν γνωρίζουμε ποιοι ξέρουν πού μένεις, και δεν μας συμφέρει να ξέρουν.

—Ωστόσο χρωστάω το τρέχον ενοίκιο...

—Ταχτοποιήθηκε όταν πήγα να μαζέψω τα απολύτως απαραίτητα, είπα. Μου επέστρεψε μάλιστα ο ιδιοκτήτης την εγγύηση που είχες καταβάλει όταν το νοίκιασες.

Της έδωσα άλλον ένα φάκελο. Με κοίταξε παραξενεμένη.

—Όλα προμελετημένα..., μουρμούρισε. Και η δουλειά;

—Κι αυτό ταχτοποιήθηκε, απάντησα. Ως θεός σου ειδοποίησα στο αφεντικό σου πως προέκυψαν θέματα υγείας—που αν το καλοξετάσεις είναι αλήθεια—κι ως εκ τούτου αναγκάζεσαι να διακόψεις την θαυμάσια καριέρα σου ως σερβιτόρα. Στον φάκελο που σου έδωσα, εκτός από την εγγύηση του ενοικίου, θα βρεις κι αυτά που σου οφείλονται από την καφετέρια.

—Γιατί τα κάνεις όλα αυτά; με ρώτησε σαστισμένη.

—Ας πούμε ότι σε συμπάθησα και δεν θέλω να πας χαμένη, απάντησα. Ή για να έχω να λαμβάνω μια κάρτα τα Χριστούγεννα, ή και για να πω κάτι σε όφελός μου στον Άγιο Πέτρο, όταν με το καλό με σταματήσει στο θυρωρείο

του Παραδείσου. Πάντως, για να σε προλάβω, σίγουρα όχι με την ελπίδα να μου «καθίσεις». Οπότε ησύχασε.

Μου χαμογέλασε, για πρώτη φορά από τότε που ξεκίνησε το πρόβλημά της.

—Θα μου τη χτυπάς εφ' όρου ζωής αυτή την κουταμάρα, ε; είπε.

—Δεν σε αδικώ, απάντησα. Όλοι κρίνουμε τα κίνητρα των άλλων ανάλογα με τις εμπειρίες μας και συνήθως, όταν δεν υπεισέρχονται άλλοι παράγοντες, συναισθηματικοί ή λογικοί, έχουμε δίκιο. Όμως ενδέχεται να υπάρχουν και κάποιοι σ' αυτόν τον κόσμο, τον προβλέψιμο, που δεν σκέφτονται και δεν ενεργούν όπως η συντριπτική πλειοψηφία των άλλων. Αυτούς μόνο με το ένστικτο μπορούμε να καταλάβουμε, όλες οι άλλες διεργασίες μας μπερδεύουν.

—Το ένστικτο μου λέει να σε εμπιστευτώ, είπε το κορίτσι. Η λογική όμως δεν συμφωνεί. Κι αυτή λέει ότι όταν κάποιος ξεβολουέται και ξοδεύεται, υλικά και συναισθηματικά, για να βοηθήσει κάποιον άλλο, κάτι έχει στο μυαλό του, που συνήθως δεν συνάδει με τις επιταγές της χριστιανικής φιλοσοφίας, περί της «αγάπης των αλλήλων».

—Σωστά, επικρότησα. Μόνο που, σε ότι με αφορά τουλάχιστον, το μυαλό μου δεν επεξεργάζεται τρόπους για να σε κάνω «να μου καθίσεις».

—Ωραία. Γιατί το κάνεις τότε;

Ήταν η σειρά μου να της χαμογελάσω.

—Γιατί μπορώ, απάντησα.

* * *

Έχουμε πει ότι τους γερά μπασμένους στα κόλπα του Συστήματος, είτε «νόμιμοι» είναι αυτοί, είτε «παράνομοι», τους αποφεύγουμε όπως ο διάολος το θυμιάμα. Διότι αυτοί είναι πολύ καλά δικτυωμένοι κι έχουν όλα τα κόλπα και τους μηχανισμούς στη διάθεσή τους, ενώ εσύ περπατάς ξυ-

πόλυτος στ' αγκάθια και είναι μαθηματικά βέβαιο ότι θα πάθεις στραπάτσο. Όμως ο περιπτεράς δεν ανήκε στην κατηγορία αυτή, ενδιάμεσος ήταν ο άθλιος, μεταπράτης φιλικατζής, όχι αφεντικό.

Κι επιπλέον ο σκοπός –πέρα από τη Θεία Δίκη, την οποία τόσο συχνά εκπροσωπώ επί της Γης– ήταν αξιέπαινος, αφού, σε περίπτωση επιτυχίας, όλα τα προβλήματα ενός φτωχού (πλην τιμίου –και εξαιρετικά ευειδούς) κοριτσιού θα λύνονταν οριστικώς.

Έτσι, εκείνο το πρωί, έχοντας φορέσει την στερεοτυπική προσωπίδα του κάπως χαζωπού τουρίστα, που έχει και δεν έχει χαθεί, πλησίασα το περίπτερο του κατάπτυστου πρώην ΕΣΑτζή –και νυν ρουφιάνου της Ασφάλειας– μεταξύ άλλων συναφών ιδιοτήτων.

—Καλά-μάρα, του λέω, με την ωραιότερη ξενική προφορά του ανθρώπου που έχει μάθει δέκα λέξεις της γλώσσας των ιθαγενών, για να συνεννοείται, σφαγιάζοντάς τις όμως αδίστακτα. Παρακάλω ένα πακέτο «*Players*».

Η φάτσα του περιπτερά αντανακλούσε αβίαστα τον εσωτερικό ψυχικό του κόσμο, σε έκδοση «Δεν μας χέζεις κι εσύ τώρα, ρε Νταλάρα!».

—Δεν έχουμε, μου απαντάει σκουντούφλικά.

—Δεν έχουμε «*Players*»? απορώ εγώ. Why?

—Δεν τα φέρνουμε, ρε μάστορα, γιατί δεν συμφέρουν, γρύλισε ο περιπτεράς.

—All right... θα πάρω τότε καπνό, παρακάλω. Ένα «*Amber Leaf*» will do.

Ο περιπτεράς μου έριξε μια στραβή ματιά.

—Ξένος, ξένος; ρωτάει.

—Ξένος, but αγκαπάει Ελλάντα very much, απαντάει ο «ξένος».

—'Υγγλις σαν να λέμε; Από Αγγλία μεριά; Λίβερπουλ, Μάντσεστερ, Τότεναμ, Άρσεναλ κι έτσι;

—'Υγγλις, συμφωνώ κι εγώ. Αλλά από Άμστερνταμ, όχι Λίβερπουλ, god forbid!

Το μάτι του άλλου ζωντάνεψε.

—Άμστερνταμ, ε; μου κάνει. Αμ εκεί έχετε όλα τα ωραία ελεύθερα φόρα παρτίδα! Σωστός;

—Very nice place, συμφωνώ εγώ.

—Βρε ποιος τη γαμεί την place! ξερογέλασε ο περιπτεράς. Για τα άλλα λέω εγώ... Τα χόρτα και τα ωραία...

—Α, χόρτα πολύ ωραία, συμφωνώ ξανά. Και όλα legal. Βρίσκει ό,τι τέλει, everywhere.

—Αμ αυτός είναι ο πολιτισμός, αναστέναξε κουνώντας την κεφαλα του ο «επιχειρηματίας». Όχι σαν εμάς, που ζάμε κρυφά απ' τον Θεό!...

Κοίταξε γύρω, μην ακούει κανείς και χαμήλωσε τη φωνή του συνωμοτικά.

—Καπινό που ζητάς εσύ δεν έχω, μου λέει. Αλλά όσο για το άλλο το πράμα... με πιάνεις;... όλο και κάτι γένεται... Είσαι;

—Oh yes, του λέω ενθουσιωδώς.

—Αυτή τη στιγμή κωλύομαι, εξηγεί ο περιπτεράς. Όμως περιμένω πράμα εκλεκτό... έξτρα πρίμα γκουντ... αύριο, μεθαύριο... από Ζονιανά μιλάμε. Ντου γιου νόου αμπάουτ Ζονιανά;

—Oh yes, Ζονιανά very good! ενθουσιάζομαι εγώ.

—Γι' αυτό σου λέω, ρε φιλάρα!... Πέρνα αύριο, μεθαύριο, να σου πω στα σίγουρα.

Χαιρετηθήκαμε εγχάρδια και υποσχέθηκα να περάσω ξανά την επομένη. Πού να φανταστεί ο μούργος ότι στο

εσωτερικό της τέντας του, σε σημείο δύσκολο να φανεί με την πρώτη ματιά, ο ξενέρωτος Εγγλέζος από το Άμστερνταμ είχε φροντίσει να τοποθετήσει, κατά τη διάρκεια της τόσο εποικοδομητικής συνομιλίας, έναν από τους πιο σύγχρονους κοριούς που υπήρχαν την εποχή εκείνη στο όχι και τόσο νόμιμο ηλεκτρονικό εμπόριο (ας είναι καλά η Κούλα βέβαια).

Η οποία Κούλα έφερε το βανάκι της, που φαντάζεται κανείς πως εσωτερικά είχε μετατραπεί σε Χιούστον, το παρκάρισε σε μια άκρη, κοντά στο περίπτερο και φρόντισε για τα περαιτέρω.

Δεν χρειάστηκε να περιμένουμε πολύ.

—Αύριο, στις δώδεκα τη νύχτα, υπάρχει ραντεβού για παραλαβή εμπορεύματος, στο «γνωστό μέρος», λέει, με πληροφόρησε η Κούλα.

—Το οποίο γνωστό μέρος;...

—Σιγά μην έδιναν και διεύθυνση! με αποπήρε η Κούλα αγανακτισμένη με την αφέλειά μου.

Οπότε την επομένη χρειάστηκε να γίνω σκιά ανάμεσα στις σκιές, παρακολουθώντας το περίπτερο, και μόλις αυτό έκλεινε τον ιδιοκτήτη του.

Ο οποίος, εν αγνοία του, με οδήγησε σε μια αποθήκη εκεί κοντά, όπου έγινε η συνάντηση, κατά τα συμφωνηθέντα, με τους προμηθευτές.

Χωρίς να χάσω χρόνο —ο οποίος, ως γνωστόν, είναι χρήμα— κι επωφελούμενος της απουσίας του ενοίκου, λόγω παραλαβής εμπορεύματος, επισκέφθηκα και το στην ίδια γειτονιά ευρισκόμενο διαμέρισμά του, όπου, σχετικά εύκολα, ξετρύπωσα την κρυψώνα, που συσώρευε τους κόπους των δραστηριοτήτων του —ένα σεβαστότατο ποσόν— και την ξαλάφρωσα κανονικά.

Κατά τα συμφωνηθέντα —ο Λούπενας πάντα κρατάει τον λόγο του— ειδοποιήθηκε ο Μπέσας για τα περαιτέρω

(μια ακόμη περιφανής επιτυχία της Δίωξης), που είχε σαν αποτέλεσμα τον προβιβασμό του εν λόγω, την παντελή άφεση αμαρτιών για τη Δέσποινα, αλλά όχι και το μάντρωμα του περιπτερά, καθ' όσον «ημέτερος» κι ως εκ τούτου πιο χρήσιμος αμολητός παρά τσουβαλιασμένος σε ένα υγρό κι ανήλιαγο κελί, με τους συνήθεις ποινικούς του συρμού – που δεν είχαν την προνοητικότητα να φροντίσουν για τα νώτα τους.

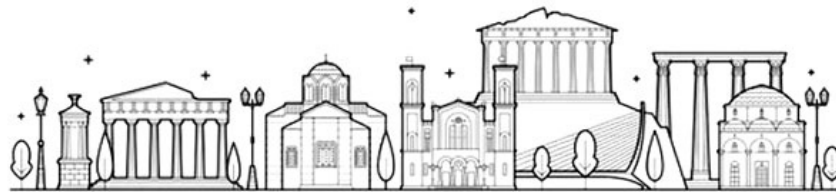
* * *

Η Δέσποινα αποφοίτησε με άριστα και με χορηγό (εν αγνοία του) τον περιπτερά μπόρεσε να σπουδάσει με άνεση και στυλ στο «*London School of Economics*», όπως το επιθυμούσε πάντα. Στην αρχή έστειλε καμιά κάρτα στις γιορτές, οι οποίες σιγά-σιγά αραίωσαν.

Αποφοίτησε κι από κει με άριστα, προσλήφθηκε σε μια από τις άπειρες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις Βρυξέλλες, παντρεύτηκε έναν μεγαλοσχήμονα Λουξεμβουργιανό μπιζναδόρο και κατέληξε υπουργός –αριστίνδην– στο Ελληνικό Κοινοβούλιο.

Συναντηθήκαμε μια φορά στη δεξίωση για την Αποκατάσταση της Δημοκρατίας. Δεν με αναγνώρισε και φυσικά δεν θέλησα να της θυμίσω ποιος ήμουν.

Αυτά έχει η ζωή. Τι να κάνουμε;

P. Colopoulos
22

**Η Φιλανθρωπία είναι
Θεάρεστο Πράγμα**

Κλέφτης είναι πας όστις δια προσωπικής
εργασίας αφαιρεί αλλότρια αντικείμενα.0

(Ηλίας Πετρόπουλος, «Εγχειρίδιον του Καλού Κλέφτη»)

Όπως αρκετοί εξ' υμών, των νομοταγών και πειθύντων δουλοπάροικων έχετε καταλάβει, υπάρχουν πολλοί και ποικίλοι τρόποι να κλέψει κανείς –χωρίς να υποστεί τις συνέπειες. Κλέβει ο μπακάλης στο ζύγι και τις τιμές των αγαθών, κλέβει ο μανάβης παρομοίως, κλέβει ο γείτονας στο κουμκάν, που παίζετε τακτικά, κλέβει ο βενζινάς στην αντλία, κλέβει ο ταβερνιάρης στον λογαριασμό, κλέβουν όλοι, όπως και όταν μπορούν, με συνέπεια κι ενθουσιασμό, γιατί «έτσι τα βρήκαμε, έτσι θα τα αφήσουμε». Στην πραγματικότητα περιστοιχιζόμαστε από κλέφτες, εκ των οποίων οι πλέον ανώδυνοι κι ολιγαρχείς είναι οι επαγγελματίες –όπως καληώρα.

Όμως κανείς δεν συγκρίνεται σε ευρηματικότητα, συνέπεια, επιμονή και ταλέντο με τον μεγαλύτερο κλέφτη απ' όλους, το Κράτος. Το οποίο επιπλέον κλέβει αναισχυντα μεν, νομίμως δε, με νόμους που αποφασίζει, ψηφίζει και

εφαρμόζει το ίδιο! Κι από το οποίο, ο ατυχής δουλοπάροικος δεν έχει καμιά απολύτως δυνατότητα να προφυλαχτεί.

Παράδειγμα. Αγοράζεις ένα σπίτι –το προαιώνιο όνειρο του κάθε ραγιά, που η κακή του μοίρα όρισε να ζει σ' αυτόν τον τόπο. Με τον κόπο σου, τις οικονομίες σου, το δάνειο από τον αδίστακτο (πλην νόμιμο) τοκογλύφο που είναι η Τράπεζα... το αγοράζεις. Καπάκι πρέπει να πληρώσεις φόρο. Γιατί; Κανείς δεν ξέρει να σου πει. Γιατί έτσι. Αποφασίστηκε –ερήμην σου πάντα– και διατάχτηκε. Που θα πει ότι αυτομάτως βρίσκεσαι μ' έναν συνεταίρο, ο οποίος δεν έβαλε πεντάρα τσακιστή για την αγορά και μόνο εισπράττει –κερατιάτικα. Αν δεν πλερώσεις, απλά χάνεις το κεραμίδι. Ο από μηχανής φορατζής έρχεται και σου το παίρνει. Απλά πράγματα.

Θέλεις όμως να κάνεις μερικές επισκευές και ματσάκονια στο νεοαποκτηθέν. Έξοχα! Σου χρειάζεται προς τούτο μια άδεια, που σου παρέχει το Κράτος έναντι σεβαστού αντιτίμου. Εισπράττει και πάλι ο συνεταίρος που λέγαμε. Εσύ πλερώνεις και κάνεις το σταυρό σου. Πάλι καλά που έχω το σπιτάκι μου, λες.

Ναι, αλλά ακριβώς επειδή το έχεις και δεν ζεις σε χαρτόκουτο Ασκληπιού και Πραξιτέλους γωνία ή στο νοίκι, ως δείγμα ευγνωμοσύνης σε κάποια ανώτερη δύναμη που σε φροντίζει, το Κράτος-Λωποδύτης σε υποχρεώνει να πλερώνεις κι έναν φόρο που επινόησε –εννοείται και πάλι ερήμην σου– επί της ιδιοκτησίας. Αν δεν τον πλερώσεις μαύρο φίδι κολοβό που σ' έφαγε!

Κάποια στιγμή, μην αντέχοντας άλλο τις πλερωμές (από τι; από τη... «σύνταξη»);), αποφασίζεις να μεταβιβάσεις το κεραμίδι (που να μην έσωνες να το αγοράσεις) στα παιδιά σου, να κάνουν καλά αυτά εφεξής. Υπέροχα! Καλείσαι να πλερώσεις –εμ ναι– ντάγκα-ντάγκα φόρο μεταβίβασης, λέει. Μάντεψε ποιος εισπράττει...

Κι ας πούμε –κούφια η ώρα– ότι, αηδιασμένος από τον

κόσμο αυτό τον άδικο, αποφασίζεις να τον εγκαταλείψεις για άλλους τόπους, χλοερούς και άνευ λωποδυτών, νομίμων και μη. Περίφημα! Οι κληρονόμοι σου λοιπόν καλούνται να πλερώσουν –φυσικά– και πάλι φόρο! Σε ποιον; Μα στον Μεγάλο Λωποδύτη. Αν δεν πλερώσουν... ε, κακό της κεφαλής τους, το σπίτι περιέρχεται στον νόμιμο δικαιούχο, ο οποίος ήταν παρών εξ' αρχής και εισέπραττε ανελλιπώς, χωρίς ποτέ να συνεισφέρει ούτε δεκάρα από την τσέπη του. Τον (υποχρεωτικό) συνεταίρο Κράτος!

Τι μπορείς να κάνεις για να προστατευθείς από τη θρασυτάτη αυτή κι επαναλαμβανόμενη στο διηνεκές ληστεία; Τίποτα απολύτως. Έτσι είναι ο Νόμος (και όπως γνωρίζουμε *dura lex sin lex*). Ποιος έφτιαξε τον νόμο; Μα... ο ίδιος ο κλέφτης που σε ληστεύει!

Και τίθεται το ακανθώδες ερώτημα. Πώς επιβιώνεις και πώς μπορείς να προκόψεις σ' ένα Σύστημα που επινοήθηκε από κλέφτες για κλέφτες; Μα είναι απλό... Ή γίνεσαι κι ο ίδιος επισήμως και νομίμως κλέφτης –λίγο δύσκολο, γιατί πρόκειται για ένα κλειστό κλαμπ– ή βρίσκεις τρόπο να κλέβεις τους κλέφτες. Όχι όμως μπουκάροντας στα σπίτια τους και τις τράπεζες, που έστησαν για να εξυπηρετούνται συναμετάξυ τους, διότι αυτό απαιτεί ιδιαίτερο ταλέντο κι εμπειριέχει επιπλέον κινδύνους. Όχι, φροντίζεις να χρησιμοποιήσεις τους νόμους και τους κανονισμούς που οι ίδιοι (οι κλέφτες) θέσπισαν, για να σε δέσουν χειροπόδαρα, ή μάλλον... τα παράθυρά τους. Πατάς πάνω στην έτσι κι αλλιώς παράνομη «νομιμότητά» τους και μεγαλουργείς! Όχι μόνο δεν σε πειράζει κανείς, αλλά σε χειροκροτούν και σε μερικές περιπτώσεις σε παρουσιάζουν σαν παράδειγμα προς μίμηση.

Όπως η περίπτωση που μας ενδιαφέρει. Ο κύριος Θεόδουλος Πιτσούλκας. Η προσωποποίηση της Φιλανθρωπίας!

Δεν υπάρχει άνθρωπος που κατοικεί –νομίμως ή παρα-

νόμως— σ' αυτή τη χώρα που να μην έχει ακούσει αυτό το όνομα, το οποίο παραπέμπει σε μια καλοκάγαθη και καλοζωισμένη, χαμογελαστή φάτσα, που μόνο συμπάθεια κι εμπιστοσύνη μπορεί να εμπνεύσει καθώς σε ατενίζει μέσα από την παντοδύναμη οθόνη της TV. Και δεν είναι να πεις ότι ο συμπαθέστατος εν λόγω φροντίζει να εξαγοράσει την προβολή του, όπως κάνουν τόσοι και τόσοι κατ' επάγγελμα ευεργέτες και σωτήρες ημών των αναξιοπαθούντων. Όχι, κύριε, ο Πιτσούλκας ούτε ένα ευρώ δεν διέθεσε ποτέ του για να διαφημιστεί. Το έργο αυτό το έχουν αναλάβει, αυθορμητώς, ανιδιοτελώς και σαν από κοινή συνεννόηση, όλα τα ΜΜΕ, κι όπως κάθε που τους κάθεται κάτι στην αντίληψη, το φτάνουν σε ακραία υπερβολή. Γιατί; Μα γιατί τους χρειάζεται ένα παράδειγμα αδιάβλητου, άσπιλου και «καθαρού» ανθρώπου, που θα χρησιμεύσει σαν αντίβαρο και στάχτη στα μάτια στη ζοφερή —κι ανησυχητική— εικόνα που παρουσιάζουν όλοι οι άλλοι προβαλλόμενοι. Ορίστε, κύριε, δεν είναι όλοι ίδιοι, δεν είναι όλα μαύρα κι άραχλα, υπάρχει ελπίδα, όσο υπάρχουν άτομα σαν τον Θεόδουλο Πιτσούλκα —μην μας πετροβολάτε και μην μας φτύνετε λοιπόν.

Το όνομα Πιτσούλκας είναι συνώνυμο της φιλανθρωπίας, περισσότερο ακόμα κι από την ανηλεώς προβαλλόμενη ζάπλουτη, μουμιοποιημένη κυρία, με το τούβλινο από τα μπότοξ και τα τραβήγματα πρόσωπο, που εντέλλεται να μας υπενθυμίζει κάθε τόσο πόσο μεγάλη καρδιά διαθέτουν στο βάθος (έστω, στο πολύ βάθος) οι παμπλούσιοι του κόσμου ετούτου, του ψεύτικου.

Ο Πιτσούλκας δεν είναι μέλος της κλειστής αυτής —και τα μάλα αντιπαθούς στο πλατύ κοινό— τάξης των αδίστακτων και ποταπών ζάπλουτων. Άλλη δραστηριότητα (πλουτισμού και βιοπορισμού) πέραν της φιλανθρωπίας δεν έχει. Δεν διαθέτει διυλιστήρια, παπόρια, ορυχεία, αλυσίδες σουπερμάρκετ και τα τοιαύτα —οπότε το να πετάει μερικά ψίχουλα στους σκληρά δοκιμαζόμενους δεν του κοστίζει τί-

ποτα. Όχι, μόνο τη φιλανθρωπία έχει και μ' αυτήν πορεύεται –το πώς είναι βέβαια μια άλλη ιστορία. Ο Πιτσούλκας είναι επαγγελματίας φιλάνθρωπος, ένα είδος που ευδοκίμει στην αλλοδαπή –η οποία έλαβε τα φώτα του πολιτισμού από εμάς και μας τα επέστρεψαν σαν προβολείς, στραβώνοντας μας– αλλά σπανίζει ενταύθα. (Διότι ο Έλληνας, παίρνοντας τον εαυτό του σαν παράδειγμα, είναι υποψιασμένος και δεν αγροράζει εύκολα το παραμύθι της ανιδιοτέλειας).

Όποια ΜΚΟ και οργανισμό κι αν σηκώσεις (εκτός από κείνους που έχουν ρεζερβέ οι παμπλούσιοι ευεργέτες-ανταγωνιστές) τον Πιτσούλκα θα βρεις από κάτω. Το καμάρι και η περηφάνια του όμως, εκείνη της οποίας το (κάπως αόριστο) έργο προβάλουν συνεχώς κι αδιαλείπτως τα αγαπημένα ΜΜΕ, είναι χωρίς αμφιβολία η περίφημη «Γη της Επαγγελίας». Ένας μη κυβερνητικός οργανισμός –με γενναία κυβερνητική (κι Ευρωπαϊκή) επιχορήγηση ωστόσο– ο οποίος σκοπό ύπαρξης έχει την ανακούφιση, τη συνδρομή και την υποστήριξη, υλική και ηθική, των απανταχού της επικράτειας αναξιοπαθούντων.

Αν δεν είχα παραγγείλει πίτσα εκείνο το βροχερό βράδυ, να ταΐσω την Κούλα, που της άρεσε, δεν θα ήξερα καν ότι υπήρχε ο Πιτσούλκας.

Ο ντελιβεράς που χτύπησε την πόρτα μας, στάζοντας νερά και τρέμοντας από το κρύο, δεν ήταν συνηθισμένος, ακόμα και για τους καιρούς τους χαλεπούς στους οποίους ζούμε.

Ένας γεράκος, σχεβρωμένος, σαν τσίρος από την αφασία, καμιά εβδομηνταριά χρονών, που κρατούσε το κουτί της πίτσας λες και σήκωνε καφάσι με πατάτες στη Λαχαναγορά, δεν ήταν ακριβώς αυτό που συναντούσες κάθε μέρα, ειδικά σε τούτο εδώ το επάγγελμα (για σκληροτράχηλους κωπηλάτες).

Η Κούλα, πάντα ευαίσθητη στην ανθρώπινη δυστυχία, τον έμπασε μέσα, παρά τις διαμαρτυρίες του, του έφτιαξε

ένα ζεστό, τον τρατάρισε και τη μισή πίτσα που μας είχε κουβαλήσει –με ποδήλατο, όπως μας είπε, γιατί δεν του δίνανε τα αφεντικά του μηχανάκι– κι έπιασε να τον εξομολογεί, με δυσκολία βέβαια, γιατί ο γεράκος τύγχανε ασυνήθιστα αξιοπρεπής και καθόλου επιρρεπής στην κλάψα.

Με τα πολλά μάθαμε πώς και γιατί είχε βρεθεί σ' αυτή τη δύσκολη κατάσταση.

Ταλαιπωρία και κουπί ατελείωτο ο κυρ-Θανάσης. Μια ζωή μεροδούλι-μεροφάϊ και δόξα τω Θεώ να λέμε. Πότε από 'δώ, πότε από κει, μαύρα συνήθως, κάτω από το τραπέζι... πού μυαλό και περιθώριο για ενσήματα και τέτοιες πολυτέλειες... ο σκοπός ήταν να μπει το τσουκάλι στη φωτιά. Και υπήρχε οικογένεια. Δυο παιδιά –ζωή να 'χουν, ευχαριστώ πολύ– υποχρεώσεις... κουπί στο κουπί, ακριβώς όπως στις παλιές, δακρύβρεχτες, ελληνικές ταινίες.

Αλλά η πολλή δουλειά τρώει τον αφέντη, έτσι δεν λέει η σοφή παροιμία; Οπότε... νά το το εργατικό ατύχημα... έφταιγε ο εργολάβος... έφταιγε η ώρα η κακιά;... βγήκε εκεί μια αποζημίωση της πλάκας (συμβιβαστικά εννοείται), μεσολάβησε κι ένας γνωστός, που είχε τα μέσα στα υπουργεία, κατάφερε ο Θανάσης ν' ανοίξει ένα ψιλικατζήδικο τόσο δα, στη γειτονιά, να πορεύεται όπως-όπως η οικογένεια.

Αλλά πώς το λέει εκείνη η άλλη σοφή παροιμία; «Όπου ο φτωχός και η μοίρα του»; Ε, έτσι ακριβώς. Πέσαμε πάνω στην κρίση, στα μνημόνια, στη συμφορά, φεύγουν τα παιδιά εργάτες στη Σουηδία, αρρωσταίνει απ' την κακιά αρρώστια η κυρά... ανασφάλιστη... «λυπούμεθα πολύ... υπομονή... ο Θεός...». Τρέχει, σαν τον Βέγγο, ο Θανάσης, δανείζεται, χρεώνεται... τίποτις δεν καταφέρνει... πάει η κυρά, να ζήσουμε να τη θυμόμαστε. Καπάκι έρχεται και η Εφορία, παρέα με την Τράπεζα... «χρωστάτε, κύριε»... Βρε αμάν... βρε έλεος!... Τίποτις... πλερώνεις... Πάει το ψιλικατζήδικο, πάει και το σπιτάκι, το ερείπιο, στα Πετράλωνα,

μοναδική κληρονομιά από τον μακαρίτη τον πατέρα του... στον δρόμο και στον άσσο ο κυρ-Θανάσης. Ας πρόσεχε.

Στα παιδιά, εκεί στα ξένα, δεν είπε τίποτις. Τι να πει; ντρεπόταν. Όλα καλά τους έλεγε στα γράμματα... Και τώρα τι γένεται; Δουλειά δεν υπήρχε, κεραμίδι δεν υπήρχε, φαί δεν υπήρχε... τίποτις δεν υπήρχε. Ή φουντάρουμε από καμιά ταράτσα ή...

Μα και βέβαια! Πώς δεν το σκέφτηκε πιο πριν; «*Η Γη της Επαγγελίας*»! Αυτοί οι καλοί άνθρωποι δεν είναι που φροντίζουν τους αναξιοπαθούντες και τους ατυχήσαντες; Πιο ατυχήσας από τον Θανάση;... Δύσκολο.

Πάει το λοιπόν μια και δυο στους καλούς ανθρώπους, ελπίζοντας ο Θανάσης –ντρεπότανε κιόλας που βρέθηκε στην ανάγκη– και τι του λένε αυτοί;

“Α, δεν γένεται... δεν δυνάμεθα... διότι δεν έχετε φορολογική ενημέρωση... είστε και ανασφάλιστος... Τίποτις δεν γένεται... δυστυχώς...”.

Βρε αμάν... βρε καίγομαι... βρε πεθαίνω... Τίποτις. Λυπούμεθα πολύ.

Ευτυχώς βρέθηκε ένας γνωστός, πού γνώριζε έναν μεγαλοπιτσαδόρο, ο οποίος έψαχνε για ντελιβεράδες, κι ο οποίος, με τα πολλά τον πήρε τον Θανάση στη δουλειά –δοκιμαστικώς, λέει. Μη νομίζεις... με τρία κατοστάρικα και αν... αλλά πάλι καλά να λέμε... ο Θεός είναι μεγάλος!

Κι από ύπνο και κεραμίδι;

Α, αυτό είναι μια ακόμα τυχερή συγκυρία. Καθόσον βρέθηκε θέση νυχτοφύλακα (πολυθεσίτης ο Θανάσης!), δώδεκα τη νύχτα με οχτώ το πρωί, σε κάτι αποθήκες στου Ρέντη κι έτσι βολεύτηκε κι από ύπνο και κεραμίδι ο άχαρος. Δόξα τω Θεώ. Κανείς δεν χάνεται.

Συνηθισμένη ιστορία;

Όπως τόσες και τόσες άλλες, που δεν θα έπρεπε να

υπάρχουν σε μια κοινωνία που αυτοπροσδιορίζεται ως πολιτισμένη.

Εννοείται πως μου μπήκαν ψύλλοι στ' αυτιά. Κι όταν μου μπαίνουν ψύλλοι στ' αυτιά συνήθως δικαιώνομαι.

Έτσι εκείνο το βροχερό πρωινό Παρασκευής ένας ρακένδυτος, αξούρηγος και άπλυτος φουκαράς, που μόνο αμυδρά και ξώφαλτσα θύμιζε τον Ελληνογάλλο ευπατρίδη που έχει την τιμή να σας διηγείται συναρπαστικές ιστορίες για αγρίους (βγαλμένες, εννοείται, από την ίδια τη ζωή), χτυπούσε την πόρτα της «Γης της Επαγγελίας», στο κέντρο της Αθήνας, στον πρώτο όροφο παλιού κτιρίου της συμφοράς, ανάμεσα σε μια αποθήκη πλαστικών κουβάδων κι ενός τσαγκάρη, που είχε ξεμείνει εδώ –τέλειος αναχρονισμός, κατάλοιπο άλλων εποχών.

Τα γραφεία του φιλανθρωπικού αυτού κολοσσού ήταν ένα δωμάτιο τρία επί τέσσερα, με τοίχους, που είχαν βαφτεί για τελευταία φορά επί Παπάγου, και με μόνα του έπιπλα ένα μεταλλικό γραφείο και δυο καρέκλες. Στη μια καθόταν μια ξιτισμένη μεσόκοπη, με μαλλί τούβλινο από τη λακ και μαντήλα ριγμένη στους ώμους κατά τη μόδα των κυριών της Δεξιάς, ενώ πίσω της και άνωθεν με ατένιζε, μέσα από χρυσοποίκιλτη κορνίζα, χαμογελαστή η καλοκάγαθη φυσιογνωμία του μεγάλου φιλανθρώπου.

Η κυράτσα σήκωσε το βλέμμα της από την αρχαία οθόνη ενός από δεκαετίες αποσυρμένου κομπιούτερ και με κοίταξε με ανεπιτήδευτη έκπληξη.

—Τι θες εσύ; ήταν οι πρώτες λέξεις που άκουσα από το φιλάνθρωπο στόμα της.

—Καλημέρα σας, απάντησα εγώ ευγενικά (αδύνατον να ξεχάσω την καλή μου ανατροφή, ακόμα και σε ακραίες καταστάσεις).

Η ξιτισμένη φάτσα ξίνισε ακόμα περισσότερο.

—Τι θες σε ρώτησα, άνθρωπέ μου, μου κάνει. Δεν θα πιάσουμε την κουβέντα για τον καιρό.

—Εδώ δεν είναι η «Γη της Επαγγελίας»; ρώτησα ευγενικά.

—Όπως το πάρει κανείς, γρύλισε η κυράτσα. Μάλλον ο Μωϋσής κάτι άλλο είχε στο μυαλό του..., αλλά ναι, εδώ είναι.

—Η φιλανθρωπική οργάνωση του κυρίου Πιτσούλκα, που βοηθά ανιδιοτελώς και με χριστιανική αυταπάρηση τους αναξιοπαθούντες; επέμεινα εγώ.

—Αυτοπροσώπως, απάντησε η κυράτσα. Εσύ τι θες δεν μου είπες ακόμα.

—Εγώ είμαι αναξιοπαθών, δήλωσα σεμνά και ταπεινά.

—Ε, και;

—Ήρθα για να με συνδράμετε.

Είδα την κυράτσα να πάει να βάλει τα γέλια, αλλά να συγκρατείται την τελευταία στιγμή.

—Να σε... συνδράμουμε; είπε. Ποιοι, εμείς;

—Μάλιστα, αν έχετε την ευγενή καλοσύνη.

Μου έριξε μια αυστηρή ματιά, σαν αυτές που ρίχνουμε στον λαχειοπώλη, τον φυστικά και τον διακονιάρη που μας την πέφτουν στην καφετέρια, μόλις καθίσουμε στη ρημαδοκαρέκλα.

—Γιατί, ρε, σου χρωστάμε; έρχεται η αναπάντεχη απάντηση (υπό μορφήν ερώτησης).

—Όχι βέβαια... αλλά...

—Αλλά τι; Γνωρίζομασταν κι από χθες;

—Είναι η άτιμη η ανάγκη, καλή μου κυρία, που με οδήγησε στην πόρτα σας, επιχειρώ εγώ να τη συγκινήσω.

—Όλοι έχουμε ανάγκες. Εγώ να δεις τι ανάγκες έχω! με αποστομώνει η καλή κυρία. Αλλά... τέλος πάντων...

Πιάνει την τσάντα της, βγάζει ένα πορτοφολάκι, ανα-

σκαλεύει τα κέρματα, ψαρεύει ένα πενηντάλεπτο και μου το δίνει.

—Ορίστε, μου κάνει. Από το υστέρημά μου. 'Όχι τίποτ' άλλο... για να μην λες...

—Ευχαριστώ για τη γενναιοδωρία σας, κυρία, απαντώ εγώ, πάντα στο σεμνό και το ταπεινό. Πλην όμως εγώ ήρθα εδώ με την ελπίδα να με συνδράμει η «Γη της Επαγγελίας», όχι εσείς και μάλιστα από το υστέρημά σας... Αλίμονο!

Της καλής κυρίας αυτό δεν της άρεσε.

—Αυτή η αχαριστία να μην μας χαρακτήριζε σαν λαό και τι καλά που θα ήμασταν, μурμουούρισε. Τέλος πάντων... Τι θες δηλαδή να κάνουμε;

—Ξέρω κι εγώ;... Μια δουλειά ίσως;... Οτιδήποτε...

—Δεν είμαστε Γραφείο Ευρέσεως Εργασίας, κύριε. Να πάτε στον ΟΑΕΔ.

—Πήγα, αλλά με απέπεμψαν, διότι, λέει, δεν έχω ενσήματα. Αυτοί μου είπαν να 'ρθω σε σας.

—Α, έτσι;

—Μάλιστα.

Με βαριά καρδιά η κυρία έπιασε ένα μπικ κι ένα μπλοκάκι σημειώσεων.

—Για δως μου το ΑΦΜ σου, μου λέει στριφνά.

—Μα... δεν έχω.

—Δεν έχεις;!!!

Η αγανάκτηση ήταν πρόδηλη.

—Αφού δεν υπάρχει μία... Τι να δηλώσω; επιχειρηματολόγησα.

Μου έριξε ένα υποψιάρικο βλέμμα.

—Βρε, μπας και είσαι κάνας λαθρομετανάστης Πακιστανός και κοιτάς να βολευτείς; μου κάνει.

—Όχι, κυρία μου, διαμαρτυρήθηκα εγώ. Είμαι Έλληνα, το καυχώμαι, γνωρίζω την καταγωγή μου.

Κούνησε το κεφάλι της αποδοκιμαστικά.

—Ναι, τα στιχάκια μας μάραναν! γρύλισε. Νά, κάτι σαν εσένα μας δίνουν το κακό όνομα στο εξωτερικό. Τέλος πάντων... Διεύθυνση κατοικίας;...

—Αιόλου και Ευριπίδου, τρίτο χαρτόκουτο δεξιά.

—Άστεγος παναπεί;

—Δυστυχώς, κυρία.

—Η κυρία ξεφύσηξε κι ακούμπησε το μπικ στο τραπέζι.

—Να πας στον Δήμο τότε... Εμείς τι να σου κάνουμε;

—Μα... είμαι αναξιοπαθών!

—Κι εγώ πού το ξέρω;

—Μα... δεν φαίνομαι;

—Τα φαινόμενα απατούν. Πιστοποιητικό απορίας έχεις;

—Πιστοποιητικό απορίας;!!!

—Βεβαίως. Που αποδεικνύει του λόγου το αληθές.

—Και πού να το βρω;

—Από την οικεία ενορία.

—Ποια ενορία; Αφού είμαι άστεγος.

—Α, δεν ξέρω. Βρες μια ενορία. Πήγαινε στην Αρχιεπισκοπή... πήγαινε στον Πατριάρχη... στον Πάπα... Εγώ άνευ πιστοποιητικού απορίας, άνευ ΑΦΜ, άνευ διευθύνσεως κατοικίας... δεν μπορώ να κάνω τίποτα.

—Να μην ελπίζω δηλαδή;

—Μόνο στον Θεό. Ο Θεός είναι μεγάλος, είπε η κυρία και σταυροκοπήθηκε ευλαβικά.

Σχηματίσαμε λοιπόν ιδίαν γνώμη ως προς την περίφημη «Γη της Επαγγελίας», επιβεβαιώνοντας πανηγυρικά τη διήγηση του κακόμοιρου του Θανάση. Αέρας κοπανιστός ήταν ο κολοσσός της φιλανθρωπίας και μόστρα προς είσπραξη πεκουνίων, όπως τόσοι και τόσοι παρόμοιοι «κοινωνοφελείς» οργανισμοί. Έμενε να δούμε πώς τον λειτουργούσε ο Πιτσούλκας και με ποιον τρόπο εισέπραττε.

Η εύκολη μέθοδος ήταν φυσικά η στενή και εκ του σύνεγγυς παρακολούθηση του στις πολλές φιλανθρωπικές εκδηλώσεις, όπου ανελλιπώς έδινε το λαμπερό παρόν. Ένας κοριός αριστοτεχνικά τοποθετημένος από το γκαρσόνι-μαϊμού (εμού του ιδίου παναπέι) κι έχεις όλες τις συνομιλίες των συνδαιτυμόνων ηχογραφημένες για την αιωνιότητα. Στη δεύτερη κιόλας απόπειρα η ψαριά απέδωσε.

Ο Πιτσούλκας είχε διπλωρώσει έναν γνωστό παμπλουτίδη και τον έψηνε αριστοτεχνικά. Πες-πες τον τουμπάρισε. Ήταν κι άλλοι του σιναφιού παρόντες βλέπεις και έπρεπε (ο παμπλουτίδης) να δείξει μούρη.

—Εντάξει, ρε μούτρο, με έπεισες, λέει του Πιτσούλκα. Είσαι σίγουρος ότι αυτά τα όβολα εκπίπτουν απ' τη φορολογία;

—Σιγουρότατος! Τι, παιδιά είμαστε; Τα έχουμε κανονισμένα αυτά με τους άνωθεν... αφού ξέρεις...

—Μωρέ ξέρω, αλλά όποιος φυλάει τον κώλο του δεν παθαίνει χουνέρια. Πενταψήφιο είπαμε;

—Ευεργέτη μας!

—Δώκε μου έναν τραπεζικό λογαριασμό να στα βάλω αύριο, με το καλό, λέει ο ευεργετών παμπλουτίδης.

—Ως αύριο ποιος ζει και ποιος πεθαίνει, έρχεται η Χατζηαβάτικη φωνή του Πιτσούλκα. Άλλωστε οι τράπεζες δεν

είναι να τις εμπιστεύεσαι. Τι, ξεχάσαμε τη «*Lehman Brothers*»;

—Και πώς θα γένει, ρε μάστορα;

—Αν έγγραφες ένα τσέκι ατάκα κι επιτόπου; Δεν θα μας βόλευε όλους μια χαρά;

—Σε ποιον να το γράψω; Στον οργανισμό;

—Για μεγαλύτερη ασφάλεια εμού του ιδίου θα έλεγα.

Ο παμπλουτίδης γέλασε.

—Α, ρε Πιτσούλκα! του κάνει. Είσαι πολύ μεγάλος αλεπουδιάρης τελικά, αλλά χαλάλι σου. Κείνα τα γχομενάκια, τα προσφυγάκια, που είπαμε;...

—Μείνε ήσυχος, κύριε Παμπλουτίδη μας... Έχει δρομολογηθεί η υπόθεση.

—Διότι οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους. Νομίζω;

—Εξυπακούεται. Αύριο το απόγευμα στο γνωστό μέρος.

—Είσαι τσίφτης!

—Το κατά δύναμιν.

Κείνο το βράδυ ο Πιτσούλκας έφυγε με τέσσερα ακόμα τσεκ στην τσέπη του. Η συγχομιδή υπήρξε έξοχη. Ζήτω η φιλανθρωπία!

* * *

Είναι φυσικό, όταν είσαι καλός άνθρωπος, να κοιμάσαι τον ύπνο του δικαίου, ευχαριστημένος από τον εαυτό σου και δοξάζοντας τον καλό Θεό, που δεν σε έκανε αναξιοπαθούντα, να εξαρτάσαι από την καλή θέληση και γενναιοδωρία των Πιτσούλκων του κόσμου ετούτου, του ψεύτικου.

Και βέβαια δεν αντιλαμβάνεσαι τη σκιά που τρυπώνει στο σπίτι σου, στις τρεις το πρωί —αφού κι ο συναγερμός

δεν χτύπησε— κι αθόρυβη, σαν φάντασμα, όπως θα έγγραφαν και οι συγγραφείς μυστηρίου, αφαιρεί από το κλειδωμένο συρτάρι του γραφείου σου τα πέντε μαγικά τραπεζικά χαρτάκια κι από το πορτοφόλι την ταυτότητά σου, για να γίνει και πάλι ένα με τους ίσκιους της νύχτας, χωρίς να αφήσει πίσω το παραμικρό ίχνος της ανεπιθύμητης για τον κοιμώμενο παρουσίας του.

Την επομένη, πρωί-πρωί με τη δροσούλα, ένας Πιτσούλκας, που δεν ήταν Πιτσούλκας, αλλά σαν Πιτσούλκας και μπορούσε επιπλέον να το αποδείξει με ντοκουμέντα, εισέπραττε πανηγυρικά από κεντρικό υποκατάστημα μεγάλης Τράπεζας το αντίτιμο της —επί αντιπαροχής— φιλανθρωπίας και μην τον είδατε τον Λύγκο τον λεβέντη, τον αρχιληστή, για να θυμηθούμε και την τοπική μας παράδοση.

Ο φιλάνθρωπος Πιτσούλκας, απ' όσο ξέρω, δεν κατήγγειλε την κλοπή που υπέστη, εκτός κι αν το έπραξε και το Σύστημα, γρανάζι του οποίου αποτελούσε κι ο ίδιος, μπλοκάρισε τη δημοσιοποίηση για λόγους που ο καθείς μπορεί να εκτιμήσει ανάλογα με την αντίληψή του. Συνέχισε βεβαίως το θεάρεστο έργο του απτόητος και φυσικά με το αζημίωτο. Κατά καιρούς έσκαγαν κάποια σκάνδαλα, στα οποία εμπλεκόταν το όνομά του ποικιλοτρόπως, αλλά αμέσως έπεφτε μια αποσιώπηση ή και διάψευση και το πράγμα ξεχνιόταν τάχιστα. Άλλωστε ξέρουμε πόσο κοντή είναι η μνήμη της «κοινής γνώμης» και πόσο έχουν εκμεταλλευτεί το χαρακτηριστικό της αυτό οι διάφοροι επιτήδειοι.

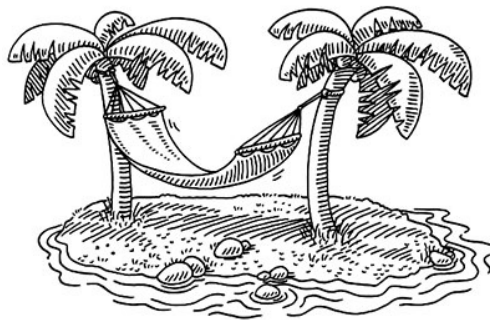
Εξ' άλλου αν κάτι δεν το «πει η Τηλεόραση» τότε δεν υπάρχει. Και η Τηλεόραση, όπως ξέρει να είναι λαλίστατη ξέρει και να σιγά (πάντα με το αζημίωτο εννοείται). Κάτι ανώνυμες καταγγελίες (με ατράνταχτα στοιχεία όμως) που έγιναν στον Εισαγγελέα πετάχτηκαν, κλασικά κι υπηρεσιακά, στο καλάθι των αχρήστων. Διότι, κύριε, αν υποσκάψουμε τα θεμέλια της κοινωνίας πού πάμε; Θα έρθουν μετά οι κομμουνισταί, θα μας τα πάρουν όλα και θα μας

στείλουν στα γκουλάγκ. Τι, ξεχνάμε τις καλοσύνες της πάλαι ποτέ Σοβιετίας; Εμείς έτσι τα βρήκαμε, έτσι θα τ' αφήσουμε. Έχουμε καθήκον ιερό έναντι του εαυτού μας, των παιδιών και των εγγονιών μας.

Ο κυρ-Θανάσης ο ντελιβεράς έλαβε –ως «περμπουάρ»– έναν χοντρό φάκελο τίγκα στα φιλανθρωπικά χαρτονομίσματα –κι έτριβε τα μάτια του ο άτυχος άνθρωπος.

Μ' αυτά μπόρεσε να πάρει πίσω το σπιτάκι του από τη φιλάνθρωπη Τράπεζα και ν' ανοίξει και πάλι το ταπεινό του ψιλικατζήδικο στη γειτονιά, να πορεύεται. Τα παιδιά του δεν έμαθαν ποτέ τίποτα για την ταλαιπωρία του.

Η δική μου φιλανθρωπία ήταν να πάρω την Κούλα και να την πάω ένα μήνα, να ξεσκάσει λίγο το κορίτσι, στις Μαλδίβες, που πιστέψτε με, είναι μια Γη της Επαγγελίας αυθεντική και με δυνατή φιλανθρωπική ατζέντα, σε όσους μπορούν να την προσεγγίσουν.

Η Θεία από το Σικάγο

Όπως όλοι μας ο Κλέφτης δια της εργασίας του προσπαθεί ν' αποσπάσει Αγαθά που ανήκουν στον Άλλον. Ανάμεσα στον Κλέφτη και τον άλλον караδοκεί η δυναμική βούληση του Κλέφτη.

(Ηλίας Πετρόπουλος, «Εγχειρίδιον του Καλού Κλέφτη»)

Ένας σοφός φιλόσοφος με ινδουϊστικές καταβολές, που πίστευε στο Κάρμα, το όνομα του οποίου, δυστυχώς, δεν έχω συγκρατήσει, διατύπωσε την άποψη πως ετούτος εδώ ο πλανήτης δεν είναι παρά μια απέραντη, ανοιχτή φυλακή, κι όλοι εμείς, οι κατοικούντες ενταύθα, τρόφιμοι, ποινικοί ισοβίτες, οι οποίοι εκτίουμε ποινή, λόγω της αχαρακτήριστης συμπεριφοράς μας σε κάποια προηγούμενη ζωή. Απειροελάχιστοι σωφρονίζονται και προχωρούν (μεταθανατίως) πιο πέρα. Οι περισσότεροι έρχονται και ξανάρχονται και ταλαιπωρούνται στο διηνεκές, μέχρι να σιάξουν –πράγμα, όπως φαίνεται, εξαιρετικά δύσκολο, σχεδόν ακατόρθωτο.

Οι εμπνευστές της ιουδαιοχριστιανικής μυθολογίας τώρα επινόησαν μια άλλη αιτία για να δικαιολογήσουν την αδικαιολόγητη, ιδεολογικά και ηθικά, ταλαιπωρία που υφι-

στάμεθα όλοι, πλην ολίγων ξύπνιων, που φρόντισαν να βο-
λευτούν εγκαίρως. Εδώ το λάθος έγινε από μια κυράτσα, η
οποία παρασυρθείσα, λέει, υπό του όφους (ο οποίος ενδέχε-
ται να μην ήταν το σερπετό που μας έρχεται στο μυαλό,
αλλά κάποιος τσικλεβέντης και καραμπουζουκλής «εκπε-
πτωκώς άγγελος»), εγεύθη, λέει, τον «απαγορευμένο καρ-
πό» και ως εκ τούτου ο Γενικός Δερβέναγας (και πανάγα-
θος) Θεός μας καταδίκασε, λέει, να ιδροκοπάμε για να επι-
βιώσουμε –εις το διηνεκές– χωρίς προοπτική μείωσης της
ποινής ή απόλυσης λόγω καλής διαγωγής.

Και στις δυο περιπτώσεις το λάθος είναι δικό μας και
όχι κανενός μεταφυσικού παντοδύναμου και παντογνώστη
Δημιουργού, που μας έφτιαξε με λάθος συνταγή (τελών πι-
θανώς υπό την επήρεια ουσιών).

Mea culpa, mea maxima culpa, και τράβα κουπί αγόγ-
γυστα, κατάπτυστε γαλεριάνε, γιατί αυτός είσαι κι αυτό
σου αξίζει.

Το ανώτερο ανθρώπινο είδος αποτελείται, όπως όλα τα
ζωικά είδη, ανώτερα και κατώτερα, από έξυπνους κι από
βλάκες. Οι έξυπνοι είναι σπάνια συνομοταξία... εκατό;...
διακόσιοι;... πες τρακόσιοι... παραπάνω δεν είναι. Οι
βλάκες έχουν φτάσει αισίως τα 8 δις. Οι τρακόσιοι έξυπνοι
έχουν όσα όλοι μαζί οι βλάκες, για να μην σου πω και πα-
ραπάνω. Ως εκ τούτου οι βλάκες, από ανάγκη, βρίσκονται
στη δούλεψη των έξυπνων, για να φάνε και να πληρώσουν
τους λογαριασμούς (που καθορίζουν βεβαίως οι έξυπνοι).
Είναι δηλαδή, κοντολογίς, οι δουλοπάροικοι (εχόντες-άκο-
ντες) μιας ελίτ κηφήνων, οι οποίοι απολαμβάνουν τα φεου-
δαρχικά τους προνόμια χωρίς να χρειαστεί να κάνουν καμιά
προσπάθεια.

Πώς δέχονται όμως οι μάζες να τους εκμεταλλεύονται
τόσο αισχρά κι ανερυθρίαστα τόσο λίγοι; Μα επειδή, από
την πιο τρυφερή τους ηλικία, έχουν υποστεί μια λυσσαλέα –
και άκρως αποτελεσματική, όπως αποδεικνύεται– πλύση
εγκεφάλου. Όπου οι αρετές της εργασίας εκθειάζονται, χω-

ρίς να παρέχεται καμιά εναλλακτική επιλογή. «Ο μη εργαζόμενος μηδέ εσθιέτω», όπως διατυμπανίζουν και οι θεόπνευστες γραφές. Αν δεν δουλέψεις, κύριε, δεν θα φας, οπότε πεθαίνεις... τόσο απλά! Για το «δικαίωμα στην εργασία» δεν κόπτονται οι προοδευτικοί πολιτικοί σχηματισμοί και τα συνδικάτα; Προσέξτε...: δικαίωμα στην εργασία, όχι δικαίωμα στη ζωή. Αυτό ανήκει μόνο στους λίγους προνομιούχους που είπαμε, για μας τους άλλους δεν το συζητάμε καν. Μια δουλίτσα, ρε παιδιά, να πορευτώ όπως-όπως καμιά εξητηριά χρόνια (που συνεχώς αυξάνονται), ώσπου να μου δοθεί μια σύνταξη της συμφοράς, να μπορώ να βολευτώ μ' ένα γιαουρτάκι τις τελευταίες μου στιγμές, που δεν θα μπορώ ν' ανεβαίνω πια στη σκαλωσιά με το μυστρί, το πηλοφόρι (ένεκα που «η δουλειά κάνει τον άντρα») και δόξα τω Θεώ να λέμε. Το Σύστημα είναι αλάνθαστο! Και λειτουργεί στην εντέλεια. Όποιος το αμφισβητεί χαρακτηρίζεται ως αντικοινωνικό κι επικίνδυνο στοιχείο και απομονώνεται ή ακόμα καλύτερα μαντρώνεται πίσω από τα σίδερα και ησυχάζει.

Κανένα ζωικό είδος, πλην αυτών που έχει «εξημερώσει» ο άνθρωπος, δεν δουλεύει. Η εργασία δεν φαίνεται να είναι μια κανονική διεργασία στη φύση –και δεν είναι. Πρόκειται καθαρά για ανθρώπινη επινόηση. Κι όχι όλων των ανθρώπων, αλλά των λίγων εκείνων που λέγαμε, που βάζουν τους άλλους να δουλεύουν για λογαριασμό τους.

Αλλά...

Όλοι οι δουλοπάροικοι δεν είναι το ίδιο. Ανάμεσά τους υπάρχουν και μερικοί που κόβει το ρημάδι το μυαλό τους και κοιτάνε να δουν πώς θα τη βολέψουν με τον λιγότερο κόπο και τις λιγότερες απώλειες. Αυτοί έχουν επινοήσει διάφορους τρόπους για να βγαίνουν λάδι και να περνάνε ζάχαρη, έστω και ως δουλοπάροικοι.

Όπως, για παράδειγμα, η Άντζυ Μπούρτζις –εκ Σικάγου, US of A.

Ας πάρουμε όμως το πράγμα από την αρχή, για να συνεννοηθούμε.

Το καλοκαίρι εκείνο, για λόγους επαγγελματικής κατάρτισης, αλλά και χάριν της φιλομάθειας που με χαρακτηρίζει, υποδυόμουν τον ξεναγό, συνοδεύοντας γκρουπ τουριστών στις εκτός Αθηνών εξορμήσεις τους, με μεγάλη επιτυχία. Από οικονομικής άποψης το εγχείρημα αυτό δεν ήταν κάτι αξιομνημόνευτο –ένας μέσος Χιλιανός πορτοφολάς βγάζει πολλά περισσότερα στη γραμμή Κολιάτσου-Παγκράτι σε μια βδομάδα απ' ό,τι εγώ στα «τουρς» σε ένα μήνα– αλλά είχα ανάγκη την ξεκούραση και την αλλαγή παραστάσεων, οπότε συνδύασα το τερπνόν μετά του ωφελίμου κι όλα ήταν μια χαρά.

Εξ' άλλου γνώριζα κόσμο κι εμπλούτιζα τις γνώσεις μου κι αυτό είναι κέρδος, ό,τι και να λέμε.

Το γκρουπ των ομογενών από τα «Σταίητς» προέκυψε μέσα Ιουλίου και ήταν για μένα μια εμπειρία άκρως επιμορφωτική –όσο κι εποικοδομητική– γιατί μ' έφερε σ' επαφή μ' έναν κόσμο και μια συνομοταξία ανθρώπων την ύπαρξη των οποίων ως τη στιγμή εκείνη αγνοούσα –και κακώς, κάκιστα.

Οι παλιννοστούντες ομογενείς (ειδικά οι εξ' Αμερικής) είναι δύο ειδών. Αυτοί που εδώ, «στο Ελλάντα», τα βρίσκουν όλα χάλια σε σύγκριση με τα «Σταίητς», αλλά παρ' όλα αυτά συγκινούνται που βρίσκονται «στην πατρίδα» και οι άλλοι, που τα βρίσκουν όλα υπέροχα (αλλά όχι τόσο υπέροχα όπως στα «Σταίητς») και δηλώνουν ενθουσιασμένοι που επισκέπτονται «τα άγια χώματα». Και τα δυο είδη πιστεύουν πως εμείς εδώ είμαστε τεμπέληδες κι ανεπρόκοποι και πως μόνο με το καμουτσίκι (βλέπε μια καλή δικτατορία) θα κάνουμε προκοπή.

Η Άντζυ Μπούρτζις είχε πάρει κι από τις δυο αυτές τάσεις –τα χειρότερα.

Όλοι στο γκρουπ πληρούσαν απολύτως τα στερεότυπα που έχουμε για τους πέραν του Ατλαντικού πιατάδες «αδερφούς μας», όπως γλαφυρά περιγράφονται στο αριστουργηματικό *«My Big Fat Greek Wedding»*, αλλά η Άντζυ Μπούρτζις, ακόμα κι ανάμεσα σ' αυτό το θορυβώδες και ακραιφνώς γελοιογραφικό πλήθος, ξεχώριζε.

Πληθωρική, αλλά όχι χοντρή, στα σαρανταφεύγα της, με μαλλί κορακάτο, τούβλινο από τις λακ, και με κείνη την εκνευριστική μισο-τσιριχτή, μισο-καμπανιστή φωνή των γυναικών της Αμερικάνικης «ομογένειας», ήταν –ελέω Θεού– η αδιαφιλονίκητη «ψυχή της παρέας», η «μάννα του λόχου», με τους υπόλοιπους μπρούκληδες να αντιδρούν σαν μαριονέτες σε κάθε της προτροπή και κάθε παρέμβαση. Όποιος δυστύχησε να κάνει γκρουπιέρης σε τέτοια φουρνιά (η άτιμη η ανάγκη!) καταλαβαίνει πολύ καλά για τι πράγμα μιλάω.

Για την Άντζυ υπήρχε μόνο το «εμείς στο Αμερική» – όπου όλα είναι άψογα και άξια θαυμασμού– και το «εσείς εδώ πέρα» –όπου, βεβαίως, τίποτα δεν είναι σωστό και τίποτα δεν λειτουργεί όπως πρέπει. Ο υπόλοιπος κόσμος δεν υπήρχε, παρά μόνο σαν επίβουλος εχθρός της *«land of the free and home of the brave»*. Όλες συγκρίσεις γίνονταν ανάμεσα σε Ελλάδα και τα Σταίητς... μαντέψτε ποιος κέρδιζε πάντα.

Όπως όλοι οι τζομπαναράιοι που κατέβηκαν από τις στρούγες τους αναζητώντας καλύτερη τύχη (δηλαδή να βγάξουν λεφτά με ουρά, όχι να γίνουν καλύτεροι άνθρωποι) σε Αμερικές και Αυστραλίες, η Άντζυ ένωθε «περήφανα που ήταν Αμερικάνικα» κι ας μην ενσωματώθηκε ποτέ εντελώς στην Αμερικάνικη κοινωνία και κουλτούρα, αφού το πρώτο πράγμα που κάνουν οι μετανάστες είναι ν' αναζητούν τους ομοίους τους –ει δυνατόν κι από το ίδιο χωριό– και να οργανώνονται σε κοινότητες, με επίκεντρο πάντα την τοπική ελληνορθόδοξη εκκλησία, ώστε να διατηρούν –κατ' αυτούς– «τα ήθη και τα εθίματα» της παλιάς πατρίδας,

τα ιερά και τα όσια του έθνους, κουβαλώντας μαζί τους τη νοοτροπία του χωριού τους, την καθυστέρηση, την προκατάληψη και τη μισαλλοδοξία, που βρίσκουν πρόσφορο έδαφος για να ανθίσουν και να εξελιχθούν «επί τω χείρω» στη νέα πατρίδα, όπου –ευτυχώς– οι άνθρωποι αξιολογούνται με το πόσα βγάζουν (σε ντόλλαρς) κι όχι για το τι εμπειριέχει η γκλάβα τους.

—Κανείς δεν νοιάζεται στο Αμερική για το ποιος είσαι κι από πού έρχεσαι, μόνο για το πόσο αξίζεις (σε ντόλλαρς), λένε και ξαναλένε με καμάρι.

Και φέρνουν σαν παράδειγμα (φωτεινό και προς μίμηση) τον εαυτό τους, που ξεκίνησαν «με τρύπιο παντελόνι» και με γνώσεις τρίτης Δημοτικού –στην καλύτερη– και ορίστε!... σήμερα έχουν δέκα «ρέστωραντς» στην Αστόρια, πέντε «κάρρα», δεκαοχτώ «απάρτμεντς» και κάτι «μίλλιονς οφ ντόλλαρς στη μπάνκα». Είναι ή δεν είναι να καμαρώνεις που είσαι «Αμέρικαν σίτιζεν» κι όχι κάποιος τριτοκοσμικός τεμπέλης στο Ελλάντα, που δεν έχει στον ήλιο μοίρα;

Η Άντζυ Μπούρτζις καμάρωνε. Δεν είχε ρέστωραντς, κάρρα (εκτός από ένα) και απάρτμεντς, αλλά στην τράπεζα όταν έμπαινε οι υπάλληλοι στέκονταν προσοχή και κάναν τεμενάδες ως κάτω –κι αυτό ήταν που είχε σημασία.

—Εγώ κατάλαβα αμέσως πώς παίζεται το παιχνίδι στα Σταίητς κι επειδής ήμανε ξύπνια επωφελήθηκα με το περιπλέον. You know what I mean? μου εξομολογήθηκε κατ' ιδίαν.

—Δηλαδή πώς, κυρία Άντζυ; ενδιαφέρθηκα εγώ, ο φιλομαθής.

—Simple! μου λέει γελώντας. Ποιο ήτουνε το δικό μου το ταλέντο; Ήμανε νέα κι όμορφη. Ατράνταχτο κεφάλαιο και –με τη συμβουλή της μακαρίτισσας της μάνας μου, θιος σχωρέστην– σ' αυτό επένδυσα. Παντρεύτηκα!

—Και είναι αυτό επένδυση, κυρία Άντζυ; απόρησα εγώ (που οι απόψεις μου περί γάμου είναι γνωστές).

—Στο Αμέρিকা είναι και παραείναι, εξήγησε η κυρία Άντζυ. Διότι εκεί έχουμε νόμους που προστατεύουν τον ανήμπορο και τον αδικημένο, όπως εμάς τις γυναίκες.

—Είναι οι Αμερικάνες αδύναμες κι αδικημένες; απόρησα εγώ, που άλλη γνώμη είχα σχηματίσει για το είδος αυτό του αρπαχτικού.

—Don't be silly! με μάλωσε η Άντζυ Μπούρτζις γελώντας. Φυσικά και δεν είμαστε, αλλά ο Νόμος έτσι μας θεωρεί, ευτυχώς, κι αυτό μας βολεύει big time!

—Δηλαδή πώς;

—Στα Σταίητς, εξήγησε υπομονετικά η ελληνοαμερικάννα, όταν μια γυναίκα παντρεύεται έναν πλούσιο, κάνει την τύχη της. Δεν χρειάζεται να κάνει τίποτ' άλλο στη ζωή της. Γιατί, αν ο άντρας της πεθάνει τον κληρονομεί, ενώ αν τυχόν την χωρίσει, τότε, εκτός που της δίνει τη μισή του περιουσία, υποχρεώνεται να της πλερώνει και διατροφή. Δίκαια πράγματα! Ας καθόσανε καλά, μίστερ, σου λέει ο Νόμος, να μην γυρίζεις με ξεβράκωτες στριπτηζούδες, αλλά να ήσανε στο σπίτι σου, με τη γυναικούλα σου. Τώρα πλερώνεις!

—Κι αν το διαζύγιο βγει ανάποδα; απόρησα εγώ.

—Τι ανάποδα; αντι-απόρησε η Άντζυ.

—Αν βγει σε όφελος του συζύγου...

—Και πώς θα βγει σε όφελος του συζύγου, αφόσον αυτός έκανε τη λαδιά;

—Λέμε αν την έκανε η γυναίκα...

Η Άντζυ μου έριξε μια αυστηρή ματιά.

—Αυτό δεν γίνεται ποτέ, μου λέει κοφτά. Γιατί ποια μυαλωμένη γυναίκα θ' αφήκει το συμφέρον της, να ψάχνεται με λουλούδια κι έρωτες και τέτοιες βλακείες; Κάθεται και περιμένει, πότε θα κάμει τη στραβή ο λεγάμενος —γιατί

θα την κάμει οπωσδήποτε— ή ακόμα καλύτερα πότε θα τα τινάξει. Έχει καιρό για γλέντια μετά. Εμένα που με βλέπεις έχω κάνει έξι γάμους, my boy!

—Και... συχωρέθηκαν όλοι;

Η Άντζυ γέλασε και πάλι κακαριστά, αμερικάνικα.

—Μόνο οι δυο πρώτοι, είπε. Οι υπόλοιποι έκαναν τη βλακεία που λέγαμε. Και πλέρωσαν. Ο τελευταίος ακόμα πλερώνει.

—Χμμ... Επικερδές επάγγελμα, σχολίασα εγώ θαυμαστικά.

—Εμ τι λέμε! Κάθεσαι και εισπράττεις. Κι άσε τα κοροΐδα να ιδρωκοπάνε. Πάρε εσένα για παράδειγμα. Πόσα πτυχία έχεις;

—Τέσσερα... πέντε...

—Μάλιστα. Πέντε πτυχία και για να βγάνεις το ψωμί σου κάνεις τον ξεναγό σε ξενέρωτους τουρίστες. Ενώ εγώ, που ούτε Δημοτικό δεν τελείωσα, όποτε θέλω σε πουλάω και σ' αγοράζω. Γιατί; Γιατί είχα την τύχη να με κάνει ο καλός Θεός γυναίκα και να μου δώσει και μυαλό περιπλέον.

Κούνησα το κεφάλι μου θαυμαστικά.

—Κυρία Άντζυ, νομίζω πως έχετε δίκιο, της λέω.

Η κυρία Άντζυ μου έριξε μια λοξή, σημαδιακή ματιά.

—Δίκιο έχω, είπε αναστενάζοντας. Έχω όμως και μοναξιά —μια γυναίκα μόνη...

“Μέχρι το επόμενο θύμα” σκέφτηκα, αλλά δεν το είπα.

—Αυτό διορθώνεται, απάντησα μ' ένα από τα διάσημα σαγηνευτικά μου χαμόγελα, που τόσες και τόσες πόρτες, ερμητικά κλειστές, μου άνοιξαν κατά καιρούς.

—You think so? ρώτησε εκείνη διστακτικά (δήθεν).

—I know so, τη διαβεβαίωσα εγώ (με σιγουριά).

* * *

Εδώ να ξεκαθαρίσω δυο πράγματα, για να μην σχηματίσει ο απληροφόρητος αναγνώστης λανθασμένη γνώμη για το άτομο μου.

Πάντα μου άρεσαν οι γεμάτες, οι πληθωρικές —αλλά όχι χοντρές— γυναίκες, οι μη εντασσόμενες στο καταθλιπτικό πρότυπο της ακριδένιας μοντέλας, που επέβαλαν μανιωδώς κι επιτυχεστάτα οι μισογύνηδες απανταχού μόδιστροι, στέλνοντας τη λίμπιντο των αντρών στα τάρταρα. Είχα επίσης μια βαθιά απέχθεια για την πανομοιότυπη όψη —με τη βοήθεια της επιστήμης φυσικά— που επικρατούσε στα προβαλλόμενα από τα ΜΜΕ γυναικεία πρότυπα. Πάντα πίστευα πως το ελάττωμα είναι αυτό που κάνει έναν άνθρωπο ελκυστικό. Το λίγο παραπάνω. Η παραγωγή ρομποτοιδών από το ίδιο καλούπι με απωθεί.

Επίσης, να εξομολογηθώ την αμαρτία μου... Πάντα είχα αδυναμία για τις μεγαλύτερες, έως πολύ μεγαλύτερες γυναίκες. Αυτό ας μην το αναλύσουμε, γιατί ενδέχεται να μπλέξουμε και θ' αποβεί σε βάρος της ιστορίας μας. Ας το δεχτούμε ως έχει κι ο Θεός βοηθός.

Τα λέω αυτά για να δείξω ότι η Άντζυ Μπούρτζις, που πληρούσε πανηγυρικά τις ως άνω προδιαγραφές, δεν άφηνε τη λίμπιντό μου παγερά αδιάφορη κι ως εκ τούτου η προσέγγισή μου δεν χαρακτηριζόταν από καθαρά ωφελιμιστικά κίνητρα —στην αρχή τουλάχιστον.

Το δεύτερο αφορά τον λόγο για τον οποίο βρέθηκα να υποδύομαι τον ξεναγό —υπό την πιασιάρικη στους πελάτες επωνυμία Νικ Λουλάς. Αυτό έγινε διότι η εν λόγω ενασχόληση πρόσφερε τη δυνατότητα απόδρασης από την καταθλιπτική καθημερινότητα της πόλης και συνδύαζε επιπλέον το τερπνόν μετά του ωφελίμου, αφού αρκετοί εκ των πελατών πληρούσαν τις προδιαγραφές εκείνες που ενδιέφεραν τις επαγγελματικές μου επιδιώξεις, όχι ως ξεναγού,

αλλά ως θεωρητικού της δικαίας ανακατανομής του κεφαλαίου.

Θα έρθει τώρα ο νομοταγής και εσαεί δεξιόστροφος δουλοπάροικος αυτής της χώρας, που καλείται να επιβιώσει με σύνταξη 500 ευρώ και θα με επιπλήξει διότι “με τα καμώματά μου τορπιλίζω τη βαριά βιομηχανία της πατρίδας μας”, τον τουρισμό. Ο οποίος τουρισμός όποιον ωραίο τόπο έχει αγγίξει τον έχει καταστρέψει, καθιστώντας τους ιθαγενείς του γκαρσόνια και υπηρέτες αυτών που έχουν την οικονομική δυνατότητα να απολαύσουν τις πανάκριβες προσφερόμενες υπηρεσίες, προς άκρατο πλουτισμό των ξενοδόχων εκείνων που βρίσκονται ήδη σε πλεονεκτική θέση εντός του παραγωγικού γίγνεσθαι. Ο ίδιος αυτός επικριτής αδυνατεί φυσικά να πάει διακοπές, έστω και ολίγων ημερών, στην ίδια του τη χώρα, αλλά θεωρεί εαυτόν επωφελούμενο (!!!) από την εισαγόμενη ευμάρεια –για λίγους. Στο τέλος της σαιζόν ακούει για «ρεκόρ αφίξεων» και «ρεκόρ εισπράξεων» και καμαρώνει για τα «επιτεύγματά μας», παραβλέποντας ότι ελόου του με το ίδιο ξεροκόμματο θα συνεχίσει να τη βγάζει.

Από τότε που ο περιηγητής μετατράπηκε σε τουρίστα καταστράφηκε η έννοια του ταξιδιού σαν άνοιγμα νέων οριζόντων κι εμπειρία γνώσης. Ο homo touristicus δεν νοιάζεται να μάθει για τον τόπο στον οποίο βρίσκεται, δεν βιώνει καν τις μέρες που περνάει εκεί, απλά τις φωτογραφίζει (με το κινητό), να τις δει αργότερα και να τις δείξει σε άλλους. Το μόνο που τον νοιάζει είναι να φάει καλά και να ξεδώσει –ξεσαλώνοντας– πριν επιστρέψει στην καταθλιπτική και προκαθορισμένη του καθημερινότητα, αφήνοντας στη χώρα που επισκέφτηκε μόνο κοπριά και σκουπίδια. Το να συνεισφέρει λοιπόν, με τον οβολό του –έστω και άθελά του– στην ευμάρεια και εκείνων που βρίσκονται εκτός του τουριστικού κυκλώματος, το βρίσκω απολύτως δίκαιο και θεμιτό. Κι ας μην ξαναπατήσει εδώ στον αιώνα τον άπαντα, χάρη θα μας κάνει.

Ο «ομογενής», το είπαμε και πριν, είναι μια ιδιότυπη και ξεχωριστή περίπτωση τουρίστα. Και πρώτα απ' όλα έρχεται εδώ ως κατακτητής, αφού έχει όβολα που του τρέχουν από τα μπατζάκια, και κριτής των πάντων. Όλα εδώ τα βρίσκει λάθος και μικρά και δεν παραλείπει να παραθέτει το παράδειγμα της Αμερικής, όπου όλα είναι βεβαίως τέλεια («αυτούς τους μαύρους να μην είχαμε θα ήταν παράδεισος»). Αυτοπροσδιορίζεται με καμάρι ως «Αμερικανός πολίτης», αλλά διατυμπανίζει και την αγάπη του για την παλιά πατρίδα, στηλιτεύοντας σε κάθε ευκαιρία τους εδώ ότι «την έχουν κάνει σαν τα μούτρα τους».

Είναι συντηρητικός μέχρι αηδίας. Ρεπουμπλικάνος φυσικά και φανατικός οπαδός του Τράμπ, μισαλλόδοξος, ρατσιστής, αδαής και ξεροκέφαλος. Καμαρώνει για την αγραμματοσύνη του – «*Εμένα που με βλέπεις μέχρι την τρίτη Δημοτικού πήγα, αλλά πρόκοψα κι έκανα έναν σκασμό λεφτά*» – αλλά καμαρώνει που σπούδασε το γιο του ή την κόρη του, «*που γίνηκαν μεγάλοι επιστήμονες και βγάζουν έναν σκασμό λεφτά, δόξα τω Θεώ*». Πιστεύει ακράδαντα πως η χρυσή εποχή για την Ελλάδα ήταν τότε με τη Χούντα και μας μαλώνει που δεν είχαμε μυαλό και διώξαμε τους ευεργέτες μας συνταγματάρχες για να 'ρθουν οι... κομμουνιστάι (και να μας «καταστρέψουν»).

Πώς να νιώσει κανείς τύψεις κλέβοντας ή εξαπατώντας – ή και τα δυο – τέτοιους ανθρώπους.

Ωστόσο, για να πω την αλήθεια, με την Άντζυ Μπούρτζις δεν είχα τέτοια πρόθεση. Αρχικά τουλάχιστον. Όσπου προέκυψαν δυο περιστατικά που μ' έκαναν ν' αλλάξω ακαριαία τη γνώμη μου – και τις προθέσεις μου.

Καθόμασταν σ' ένα μεζεδοπωλείο στο Μοναστηράκι και πίναμε τα ούζα μας, όταν προέκυψε μια γύφτισσα, με μωρό στην αγκαλιά, να ζητιανέψει.

Της έδωσα ένα πεντάευρο που είχα πρόχειρο, αλλά η Άντζυ έγινε έξαλλη.

—Κάτι σαν εσένα τους κακομαθαίνουν αυτούς κι έχουν βγει στη ζητιανιά, αντί να πάνε να δουλέψουν, αναφώνησε θυμωμένα.

—Ποιος να τους δώσει δουλειά, βρε Άντζυ; επιχειρηματολόγησα εγώ. Όλοι τους έχουν του κλώτσου και του μπάτσου.

—Και με το δίκιο τους! Γιατί είναι όλοι κλέφτηδοι.

—Κλέφτης γίνεται κάποιος από ανάγκη, της λέω υπομονετικά. Τον κάνει η κοινωνία και οι συνθήκες τις οποίες βιώνει.

—Καθόλου. Ο κλέφτης κι ο εγκληματίας το έχει στο αίμα του! Δες τους δικούς μας, τους μαύροι. Όλοι εγκληματίοι! Αν δεν είχαμε τους μαύροι η Αμερική θα ήτουμε παράδεισος. Δεν ξέρεις εσύ, ρώτα εμένα να σου πω.

—Και πώς βρέθηκαν οι μαύροι στην Αμερική, βρε Άντζυ; τη ρωτάω μαλακά.

Με κοίταξε σαστισμένη.

—Πώς βρέθηκαν; απόρησε.

—Τους ξεριζώσατε εσείς, οι άσπροι, από τα σπίτια τους στην Αφρική και τους κουβαλήσατε караβιές-καραβιές να σας δουλεύουν στις φυτείες σαν σκλάβοι.

—Και πολύ καλά κάναμε. Γιατί ο μαύρος μόνο για σκλάβος κάνει, για τίποτις άλλο. Αλλά αφού δεν τους αρέζει, να τσακιστούν να πάνε πίσω, στα καλύβια τους στη ζούγκλα, όπου ανήκουν, αντί να μας αναστατώνουν τη δική μας κοινωνία με drogues, guns and prostitution.

Τόσο προοδευτικό μυαλό!

Το δεύτερο περιστατικό όμως ήταν ακόμα χειρότερο κι έδειχνε επακριβώς ποιο ήταν το ποιον και η ψυχοσύνθεση του ανθρώπου.

Ήρθε να την επισκεφθεί στο ξενοδοχείο της μια ετοι-

μόρροπη γριούλα, καμιά εβδομηνταφεύγα ετών, που η Άντζυ προσφωνούσε «θεία Αγλαΐα» και η οποία είχε προσέλθει ως ικέτις.

Το πρόβλημά της ήταν πανομοιότυπο με κείνο χιλιάδων ανθρώπων, που πίστεψαν τις προτροπές και παραινήσεις του Συστήματος –μέσα από έναν καταιγιισμό στοχευμένων διαφημίσεων και δήθεν «παρουσιάσεων»– και βρέθηκαν όμηροι των Τραπεζών (όπως παλιότερα, πάλι μέσω παραινήσεων, είχαν βρεθεί όμηροι του Χρηματιστηρίου).

Ο συχωρεμένος ο σύζυγος της θείας Αγλαΐας, ο θείος Κώστας –θιος σχωρέστον– αποφάσισε να πάρει δάνειο στεγαστικό, μια ζωή μεροδούλι-μεροφαΐ και τώρα στη σύνταξη, για να βάλει επιτέλους ένα κεραμίδι πάνω από το κεφάλι το δικό του και της συμβίας του, 65 τετραγωνικά στο Κορωπί ήτουνε το διαμέρισμα, είχε και κάτι οικονομίες στην πάντα, τα κατάφερε να πραγματοποιήσει το όνειρό του. Τις δόσεις του τις πλήρωνε κανονικά, είχε βρει και μια δουλειά νυχτοφύλακα σ' ένα εργοστάσιο της συμφοράς, ε, δόξα τω Θεώ να λέμε... τσούκου-τσούκου ξεχρέωνε ο ανθρωπάκος. Πλην όμως –άγνωστες οι βουλές του Κυρίου– και μια νύχτα, εκεί που κοιμόταν, είπε να μην ξυπνήσει άλλο και να περάσει σε κόσμους όπου δεν υπήρχαν Τράπεζες, κράτη, αρπαχτικά κι αφεντικά, που έπιναν το αίμα του κοσμάκη.

Και η θεία Αγλαΐα απόμεινε με μια σύνταξη χηρείας, κουτσουρεμένη... «πεντακόσια ευρώ, παιδάκι μου», να προσπαθεί να τα φέρει βόλτα και να μην μπορεί με τίποτις να φέρει τη μια άκρη ίσαμε την άλλη. Τι να πρωτοκάνει η φουκαριάρα; Να πληρώνει λογαριασμούς, να τρώει ή να καταθέτει τις δόσεις του δανείου; Το αποτέλεσμα...

—Μου παίρνουν το σπίτι μου, παιδάκι μου, την άκουσα να λέει από το μπάνιο όπου με είχε κλείσει, σεμνοτύφως, η Άντζυ. Το βγάζουν σε πλειστηριασμό για τα δέκα ψωροχιλιάρια που τους χρωστάμε. Θα βρεθώ στο δρόμο... ζη-

τιάνα θα καταντήσω. Γι' αυτό ήρθα να σε βρω, κορίτσι μου... Μήπως κι ευκολύνεσαι να μου δανείσεις... κι εγώ, έννοια σου... σιγά-σιγά θα σε ξεπληρώσω... Να γλυτώσω το σπιτάκι μου!

—Πολύ ευχαρίστως να σε δάνειζα, θείτσα, της λέει η Άντζυ. Αν είχα!... Αλλά δεν έχω. Και το ταξίδι αυτό που έκαμα, με δανεικά το έκαμα... μη νομίζεις... Μεγάλη φτώχεια και στο Αμέρικα... Τι να σου λέω! Με το ζόρι τα βγάζω πέρα... χήρα γυναίκα κι εγώ.

Η θεία Αγγλαΐα έφυγε κλαίγοντας για το σπιτάκι της κι εγώ μπόρεσα να βγω από την κρυψώνα μου, για να βρω την Άντζυ σε επείγουσα τηλεφωνική συνεδρία με τον δικηγόρο της, τον οποίον άκουγε με θρησκευτική προσήλωση, αφήνοντας πού και πού ένα «all right», ένα «okay» ή ένα «κατάλαβα».

Εντυπωσιάστηκα, γιατί υπέθεσα πως τον χασοδίκη τον πήρε για να δει πώς θα μπορούσε να βοηθηθεί η θείτσα, και δεν της το είχα να δείχνει ενσυναίσθηση για ό,τι δεν την αφορούσε άμεσα. Σχεδόν συγκινήθηκα.

Ναι βρε, ακόμα και οι πιο εγωκεντρικοί, ακόμα και οι πιο εαυτούληδες έχουν στιγμές ανθρωπιάς και μεγαλείου! Δεν είμαστε τελικά για τα μπάζα το ανθρώπινο ζωικό είδος. Έχουμε και την καλή μας πλευρά, που σβήνει τα πάμπολλα ελαττώματά μας ή τουλάχιστον τα εξομαλύνει κάπως.

Έπεσα πανηγυρικά έξω!

Τελειώνοντας με το τηλεφώνημα η Άντζυ στράφηκε σε μένα.

—Άκουσες πριν τη θείτσα, τι μου ζήτηγε; με ρώτησε.

—Ναι, την καχομοίρα, απάντησα εγώ. Και στεναχωρήθηκα που χάνει το σπιτάκι της μ' αυτόν τον ληστρικό τρόπο.

Η Άντζυ κούνησε το κεφάλι της.

—Αυτά έχει η ζωή, είπε. Σήμερα είσαι, αύριο δεν είσαι. Ευτυχώς που είναι γρια και δεν της μένει να ζήσει πολύ και να ταλαιπωρηθεί. Αλίμονο από μας, τους νέους!

Αυτό να μου πεις.

—Κάθε εμπόδιο για καλό όμως, όπως λέει η παροιμία, συνέχισε η Άντζυ. Ξέρεις τι σκέφτηκα; Εγώ πάντα ήθελα να έχω κάτι εδώ στην πατρίδα, για να έρχομαι να ξεκουράζομαι τα καλοκαίρια, αντί να πηγαίνω στα ξενοδοχεία και να ξοδεύομαι. Και νά που παρουσιάστηκε μια σπάνια ευκαιρία.

—Το σπιτάκι της θείας;!

—Ακριβώς. Μικρό θα μου πεις, αλλά και τα μεγάλα ξέρεις τι φασαρίες έχουν; Έξοδα συντήρησης, προσωπικό... Άσε... το τι τραβάω στα States δεν το φαντάζεσαι.

—Σκέφτεσαι λοιπόν να το αγοράσεις στη δημοπρασία για τη θεία; ρώτησα με κρυφή ελπίδα.

Η Άντζυ έκανε ένα μορφασμό αποδοκιμασίας.

—Ποια θεία; Για μένα, είπε. Wake up, Nick, my boy! Life is a jungle, only the fittest survive. Ο δικηγόρος μου είπε ότι με δώδεκα, το πολύ δεκαπέντε χιλιάρια, το παίρνω και μου λένε κι ευχαριστώ. It's a good business. Την αξία του την υπολογίζω πάνω από πενήντα, οπότε αν και να το ξαναπουλήσω, που λέει ο λόγος, πάλι κέρδος θα έχω. You understand?

Δυστυχώς I understood.

—Και η... θείτσα; αποτόλμησα.

Με αγριοκοίταξε.

—Τι η θείτσα; γρύλισε. Δεν είπαμε; Η θείτσα είναι γρια, τα ψωμιά της είναι φαγωμένα. Ας πάει στο γηροκομείο, να περνάει μια χαρά. Κανείς δεν χάνεται.

Μάλιστα. Αυτά όσον αφορά την ανθρωπιά που λέγαμε.

—Θέλω να μου κάνεις μια χάρη, συνέχισε η Άντζυ. Καταλαβαίνεις ότι δεν κάνει να εμφανιστώ εγώ στη δημοπρασία. Τι θα πει ο κόσμος;... Οπότε, θα πας εσύ για μένα, να κάνεις τη δουλειά και... έννοια σου... δεν θα σ' αφήνω έτσι εγώ. Το κατιτίς σου θα το λάβεις. Αλίμονο!... άλλο οι σχέσεις κι άλλο οι μπίζνες.

Αλίμονο!

Έφτιαξε μια επιταγή για δεκαπέντε χιλιάδες και μου την έδωσε.

—Κοίτα να το χτυπήσουμε όσο πιο χαμηλά γίνεται, με ορμήνευσε. Δεν χρειάζεται να κάνουμε τους τοκογλύφους των Τραπεζών πλούσιους.

—Έννοια σου και ξέρω, μουρμούρισα.

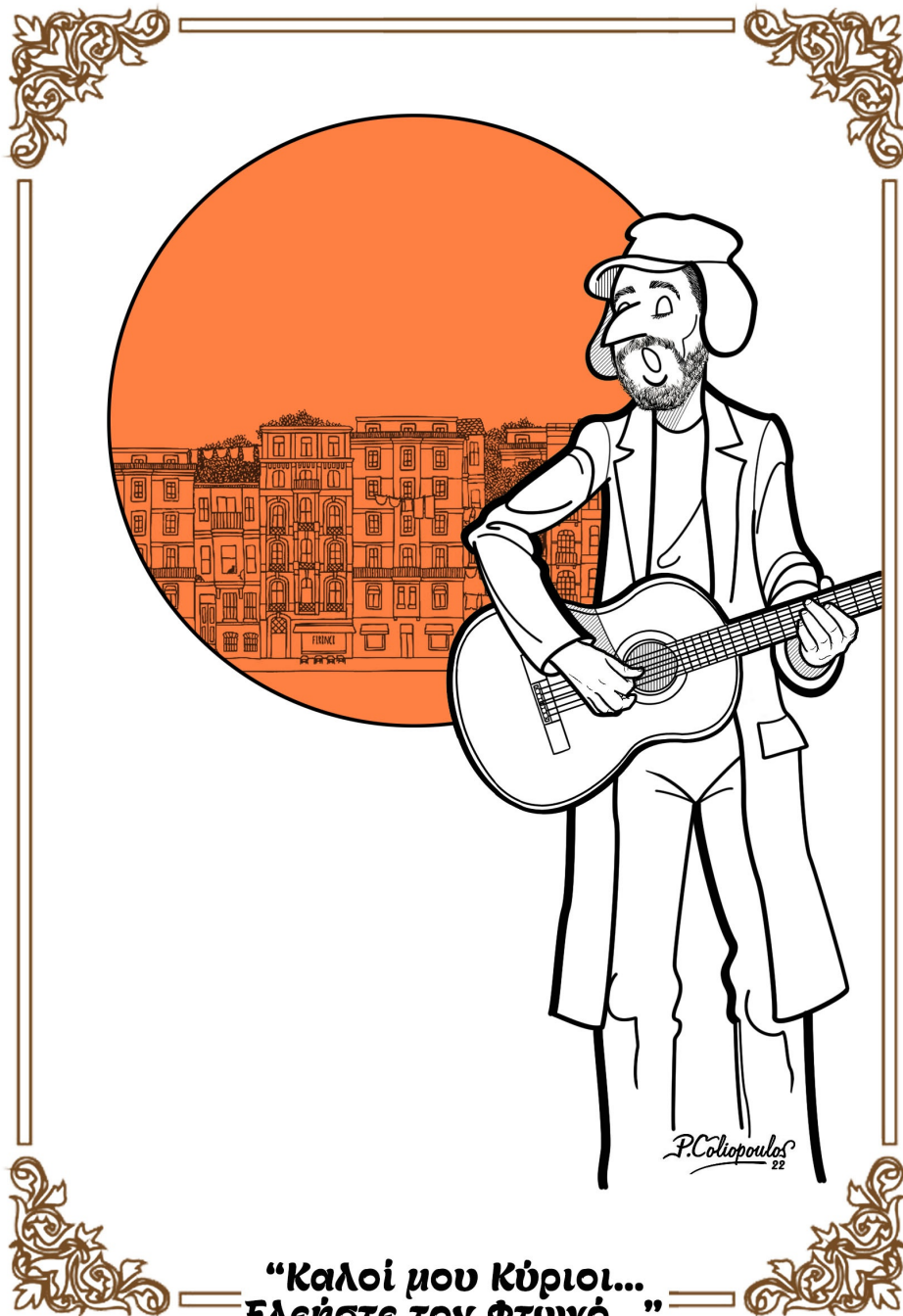
* * *

Το σπιτάκι χτυπήθηκε στα δώδεκα χιλιάρικα. Μόνο που δεν πήγε στην Άντζυ, αλλά στην έθθαμβη θεία Αγλαΐα, που δεν πίστευε στο θαύμα που της προέκυψε.

Δεν ξέρω πώς το πήρε αυτό η έξοχη Άντζυ. Ούτε πώς της ήρθε όταν διαπίστωσε ότι όλα της τα travelers cheques είχαν κάνει φτερά. Ελπίζω μόνο να κατάλαβε πως πέρα από την ανθρώπινη απληστία υπάρχει και μια δύναμη αόρατη και πανταχού παρούσα, που λέγεται Θεία Δίκη.

Τελικά αυτή η ιστορία μπορούμε να πούμε πως ήταν κυριολεκτικά Άντζυ Μπούρτζις και Λουλάς.

— “Καλοί μου Κύριοι...
Ελεήστε τον Φτωχό...” —

Η κλοπή έχει την θέση και την αξιοπρέπειά της. Ο κλέφτης ασκεί ένα δοξασμένο λειτούργημα. Ο κλέφτης ασκεί το αρχαιότερο επάγγελμα του κόσμου. Η πορνεία έπεται...

(Ηλίας Πετρόπουλος, «Εγχειρίδιον του Καλού Κλέφτη»)

Σε ένα σύστημα που βασίζεται και λειτουργεί πάντως πάνω στην ψευτιά και την εξαπάτηση είναι λογικό οι αποκάτω να καταφεύγουν στην ψευτιά και την εξαπάτηση οι ίδιοι για να επιβιώνουν.

Πρωταρχικό τους μέλημα (των αποκάτω) είναι βεβαίως η εξαπάτηση του Συστήματος κι αυτό ας το θεωρήσουμε σαν θεμιτή, αν όχι νόμιμη, άμυνα –αν δεν το κάνεις χάνεσαι. Στην πορεία όμως ο αμυνόμενος συνηθίζει κι επεκτείνει τη δραστηριότητά του αυτή –της εξαπάτησης– και στον παραπλεύρω του ομοιοπαθή. Έτσι έμαθε να λειτουργεί το μυαλό του κι αυτό κατέληξε να του γίνει δεύτερη φύση. «Όποιος πρόκανε τον Κύριο είδε» και «ο θάνατός σου η ζωή μου» δεν είναι δυο παροιμίες που κατά συρροήν και καθ' έξιν επικαλείται;

Έχουμε έτσι μια κοινωνία που αλλιώς δείχνει κι αλλιώς

είναι στην πραγματικότητα. Όπως στο θέατρο για παράδειγμα. Η σκηνή δείχνει μια εικόνα που δεν υπάρχει παρά σαν σκηνικό και οι ηθοποιοί πασχίζουν να την κάνουν όσο γίνεται πιο πιστευτή. Πετυχημένη παράσταση είναι αυτή όπου ο θεατής ξεχνάει την απάτη, στην οποία εν γνώσει του συμμετέχει, και για μια στιγμή καταλήγει να πιστέψει πως παρίσταται σε κάτι το πραγματικό.

Η ζωή είναι ακριβώς έτσι! Μια απάτη, στην οποία συμμετέχουμε άλλοι εθελοντικά και μ' ευχαρίστηση κι άλλοι με το ζόρι.

Ο Τιμόθεος Τσιμούχας ανήκε στην πρώτη κατηγορία.

Το σκηνικό που χρησιμοποιούσε ο Τσιμούχας στη δική του παράσταση της εξαπάτησης ήταν η ζητιανιά. Η πραγματική του δραστηριότητα και κλίση όμως ήταν πορτοφολάς.

Τον συνάντησα για πρώτη φορά στον ηλεκτρικό, στη διαδρομή από Μοναστηράκι στον Πειραιά. Μπήκε στο Θησείο κι αμέσως άρχισε την ψάλμουδιά του με κείνη την χαρακτηριστική φωνή των διακονιαραίων που σε κάνει να θες να τους ξεφορτωθείς το συντομότερο –ακόμα και υποκύπτοντας στα αιτήματά τους.

—Παρακαλώ, καλοί μου κύριοι... Συγγνώμη για την ενόχληση, αλλά αναγκάζομαι, λόγω ανωτέρας βίας, να ζητήσω την κατανόησή σας... Είμαστε η οικογένεια που έδειξε η τηλεόραση και που...

Και ξεδίπλωνε ένα παραμύθι για ατυχίες, για προβλήματα υγείας συζύγου και παιδιών, για εξώσεις κι αδικίες, για πείνα και απολύσεις και δεν συμμαζεύεται. Οπότε, αν έχουμε την ευγενή καλοσύνη να του αγοράσουμε, λέει, έναν αναπτήρα για να βοηθήσουμε την δύστυχη οικογένειά του να επιβιώσει...καλή υγεία να έχουμε και ο Θεός να μας το ανταποδώσει στο πενταπλάσιο και τα λοιπά.

Η αλήθεια είναι ότι δεν έδωσα μεγάλη σημασία, γιατί

το είδος αυτό των κάθε άλλο παρά συμπαθών βιοπαλαιστών αφθονούσε τα τελευταία χρόνια στις αστικές συγκοινωνίες κι επιπλέον κατέβαινα στον επόμενο σταθμό.

Όταν όμως ξανασυναντηθήκαμε, σε μια μεγαλύτερη διαδρομή, στο μετρό τη φορά αυτή, είχα την ευκαιρία να τον μελετήσω καλύτερα.

Και διαπίστωσα, ευχάριστα ξαφνιασμένος, ότι ο εν λόγω επαίτης δεν ήταν ο πρωταγωνιστής του δράματος, που εμείς, οι απληροφόρητοι κι αθώοι, παρακολουθούσαμε και στο οποίο, εκόντες-άκοντες, συμμετείχαμε, αλλά ένας απλός αντιπερισπασμός, που σκοπό είχε τη διάσπαση της προσοχής των ταξιδιωτών και τη σύγχυση των (ατροφικών) αμυντικών τους συστημάτων.

Το γυμνασμένο μου μάτι έπιασε ένα ζεύγος να κινείται με αριστοτεχνικά σλάλομ ανάμεσα στο πλήθος, σαν να προσπαθούσε, μέσα από την πολυκοσμία, να φτάσει σε μια πόρτα, για να κατέβει στον επόμενο σταθμό. Τι πιο φυσιολογικό θα μου πεις; Και βέβαια θα έχεις δίκιο, γιατί η οπτική σου είναι αυτή του θύματος κι όχι του καλλιτέχνη λωποδύτη.

Ομιλούμε εδώ φυσικά για το είδος που αποτελεί το κόσμημα και το καμάρι της Υψηλής Τέχνης της Λωποδυσίας: τον πορτοφολά!

Όποιος έτυχε να βρεθεί στον δρόμο του είναι σίγουρο ότι δεν θα ξεχάσει ποτέ την εμπειρία. Τον ίδιο τον καλλιτέχνη βέβαια δεν θα τον δει ποτέ, γιατί μια από τις πολλές του ιδιότητες είναι να γίνεται αόρατος, τις συνέπειες όμως αυτής της συνάντησης, όπως την ως δια μαγείας απώλεια του πορτοφολιού, του ρολογιού, της χρυσής καδένας, του βραχιολιού σου κλπ. θα τις νιώσεις οπωσδήποτε, αν και με απελπιστική καθυστέρηση.

Ο πορτοφολάς ευδοκιμεί, ως γνωστόν, σε καταστάσεις πολυκοσμίας και συνωστισμού, όπου η κοντινή επαφή

αγνώστων μεταξύ τους ανθρώπων θεωρείται απολύτως φυσιολογική. Οι συγκοινωνίες είναι επομένως ο παράδεισος ή έστω η Γη της Επαγγελίας για τους προικισμένους και απίστευτα δεξιοτέχνες συναδέλφους της υψηλής τέχνης της οικειοποίησης αλλοτρίων αγαθών –ερήμην του κατόχου των.

—Με το μπαρδόν, κύριος (μανδαμίτσα), να περάσω διότι κατεβαίνω...

Ποιος να βάλει κακό με τον νου του σε μια κατάσταση απαράδεκτης σαρδελοποίησης. (“Πού είναι το κράτος, μωρέ;”... “Να μου κοπεί το χέρι αν τους ξαναψηφίσω τους άχρηστους!”... “Μαύρο δαγκωτό! Μαύρο δαγκωτό!”...). Να κατέβει πολεμάει ο άνθρωπος –που είναι περιπλέον και ευγενής παιδί. Να τον διευκολύνουμε, όσο μπορούμε. Περάστε... περάστε...

Αργότερα ο στριμωχθείς ψάχνεται για το πορτοφόλι του, για να πληρώσει τα ραδίκια στον μανάβη.

—Αμάν! Το πορτοφόλι μου!... Κάπου θα μου ’πεσε, το φελέκι μου!...

Σωστά, κάπου σου έπεσε, καλέ μου κύριε. Κατευθείαν στα χέρια του λαχανά –όχι του μανάβη, του άλλου... του καλλιτέχνη.

Ο πορτοφολάς δρα, ως γνωστόν, κατά μόνας ή σε γκρουπ των δύο. Το δεύτερο σχήμα είναι το ασφαλέστερο.

Πώς στήνεται η μηχανή;

Έχουμε τον μπροστινό, τον ταχυδακτυλουργό, που έρχεται σε άμεση επαφή με τον πελάτη και φροντίζει να τον ξαλαφρώνει από κάθε τι περιττό (και αξίας) που κουβαλάει πάνω του, όπως, ας πούμε, το πορτοφόλι, χωρίς ο άλλος να το πάρει χαμπάρι. Αυτός εδώ, η αιχμή του δόρατος δηλαδή, είναι γνωστός στην πιάτσα –και στις διωκτικές αρχές– ως «λαχανάς».

Θυμηθείτε εκείνο το παλιό άσμα που τους εξυμνεί...

*«Κάτω στα λε, κατώ στα λε
Κάτω στα λεμονάδικα...
Κάτω στα λεμονάδικα
Γένηκε φασαρία.
Δνο λαχανάδες πιάκανε
Που κάναν την κυρία.»*

Τώρα, ενδέχεται –μια στο τόσο– ο πελάτης να υποπτευθεί τον λαχανά, όχι επειδή ο τελευταίος είναι ατάλαντος, αλλά επειδή ο πρώτος είναι μίζερος και καχύποπτος από τη φύση του και πιστεύει ότι όλοι πασχίζουν να τον ρίξουν.

Βάζει τις φωνές, σπεύδουν οι παρακείμενοι νομοταγείς κυρ-Παντελήδες, μαγκώνουν τον υποδεικνυόμενο λαχανά και τον υποβάλουν σε άτυπη –και βεβαίως παράνομη– επιτόπια σωματική έρευνα.

—Καθάρματα λαθρομετανάστες!...

—Αποβράσματα της κοινωνίας!...

—Να πάτε από κει που ήρθατε, ρε υπάνθρωποι!...

Κι ας είναι ο ταλαίπωρος γέννημα-θρέμμα της Κοκκινιάς. Αυτομάτως, με την υποψία του παραβατικού, για το νοήμον και προοδευτικό κοινό περνάει στην κατηγορία των «εξαποδώ», που εισβάλουν στην ωραία μας πατρίδα, κατόπιν σχεδίου βεβαίως των διαφόρων ανθελληνικών ανά την υφήλιο κέντρων, προκειμένου να καταλύσουν το κράτος δικαίου, να δυναμιτίσουν την ορθοδοξία, να μας βιάσουν κόρες και μανάδες και να μας κάνουν να κοιμόμαστε με τα παράθυρα κλειστά (ενώ επί Χούντας κοιμόμασταν με τα πάντα όλα ορθάνοιχτα –πού 'σαι ρε Παπαδόπουλε!...).

Πλην όμως... ω, της έκπληξης!... πάνω του δεν βρίσκουν τίποτα!... Ούτε φιλά για σίχλες μιλάμε!

Γιατί; Μα διότι, αμέσως μετά την λαθροχειρία, το ποροτόφλι έχει περάσει, επίσης ταχυδακτυλουργικά, στον

«Σκούπα», ο οποίος έρχεται ως αρωγός πίσω από τον «λαχανά» και που, βεβαίως, εμφανισιακά είναι υπεράνω πάσης υποψίας (Καυκάσιος καραμπινάτος και με τη βούλα).

Συχνά ο λαχανάς είναι γυναίκα. Κατά προτίμηση ευειδής και αρχούντως καμπυλόγραμμη. Αυτό βοηθάει πολύ, διότι ποιος κρυφοερωτύλος επιβάτης θα βάλει κακό με τον νου του αν υποστεί, στιγμιαία έστω, επαφή τρίτου τύπου – που σε κάποιες περιπτώσεις θα επεδίωχε κι ο ίδιος άλλωστε.

Ήταν ακριβώς η περίπτωση στην παρούσα συγκυρία που μας ενδιαφέρει. Ο λαχανάς ήταν... λαχανού! Και τι λαχανού! Πρώτης εσοδείας! Ψηλή, με κορμί φτιαγμένο για μεταμεσονύκτιες παραστάσεις σε πριβέ κλαμπ, με αντίτιμο εισόδου επιπέδου Όπερας των Παρισίων, κοντοκομμένα ξανθά μαλλιά και όμορφο πρόσωπο, με την κουρασμένη έκφραση που έχουν όλες οι εκ βορείων, τέως σοσιαλιστικών δημοκρατιών, εισερχόμενες, παρουσίαζε μια εικόνα που πυροδοτούσε αμέσως εκείνα τα προστατευτικά αντανάκλαστικά που μας κάνουν σαφώς καλύτερους ανθρώπους και αποκοιμίζει την δυσπιστία που άλλως θα προκαλούσε ένας λιγότερο προικισμένος από τη φύση και πιο σκουρόχρωμος «λαθρό» (διότι μην ξεχνάμε πως για τον σύγχρονο ελληνικά «πας μη Καυκάσιος Ευρωπαίος είναι λαθρομετανάστης» και πρέπει να πεταχτεί στη θάλασσα, να τον φάνε οι καρχαρίες, που είναι είδος προς εξαφάνιση κι ως εκ τούτου πρέπει να το φροντίσουμε όσο μπορούμε).

Έλεγε το λοιπόν τα δικά του ο Τιμόθεος, σιχτήριζαν από μέσα τους –μερικοί κι απέξω τους– οι επιβάτες, εκινείτο με φιδίσια χάρη σε ένα μελετημένο σλάλομ η λαχανού, από πίσω ο σκούπας και το βαγόνι ξεβρακωνόταν όμορφα κι ωραία, χωρίς να το καταλάβει κανείς –κι επομένως χωρίς να έχει κανείς αντίρρηση.

Κατέβαιναν μετά οι τρεις τους, αλλά χωριστά (δεν σε ξέρω, δεν με ξέρεις), στον επόμενο σταθμό, επιβιβάζονταν

στον επόμενο συρμό κι άντε πάλι από την αρχή. Σκληρή κι επίπονη δουλειά, δεν λέω, αλλά αυτά έχει η βιοπάλη... δεν γεννηθήκαμε όλοι CEO πολυεθνικών, να την αράζουμε σε μια πολυθρόνα και να εισπράττουμε μισθά και bonus.

Μου άρεσε αυτή η μηχανή κι αποφάσισα, με την υγιή περιέργεια που με χαρακτηρίζει, να τη μελετήσω κάπως πιο ενδελεχώς. Ίσως να ευθύνεται γι' αυτό κάπως και η βόρεια καλλιτέχνις, για να είμεθα απολύτως φιλαλήθεις, ίσως πάλι εκείνη η υποψία που μου είχε γεννηθεί για εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο. Διότι, κάτι μου έλεγε πως την επιχείρηση την είχε στήσει ο δικός μας, ο «συγγνώμη καλοί μου κύριοι» και οι πραγματικοί κωπηλάτες, το ζεύγος των λαχανάδων, ήταν απλώς υπάλληλοι στη δούλεψη του εν λόγω, ο οποίος –τι στοίχημα;– πρέπει να τους εκμεταλλευόταν αισχρά.

Ναι, ξέρω... το σύνδρομο του Robin Hood, αλλά τι να κάνουμε, δεν μπορούμε ν' αλλάξουμε τη φύση μας. Έτσι γεννηθήκαμε, έτσι θα πορευτούμε.

Σε μια διαδρομή το λοιπόν στήνομαι στρατηγικά, περνάει η λαχανού στριμωγμένα... “Îmi pare rău” μου λέει, που θα πει «συγγνώμη» στα ρουμάνικα... με αποφιλώνει, περνάει ο σκούπας να παραλάβει, τον αποφιλώνω... δεν καταλαβαίνει Χριστό... κατεβαίνουν στη στάση, από κοντά κι εγώ, αθώς bystander... τους βλέπω να ψάχνονται, αλαφιασμένοι, το γλεντάω εγώ...

—Με κλέψανε! αναφωνεί ο σκούπας στα ρουμάνικα.

—Τι θα πει σε κλέψαν; Εμείς κλέβαμε! εξανίσταται η τσιριμπίμ-τσιριμπόμ.

—Το ξέρω, αλλά πέσαμε φαίνεται σε συνάδελφο!

—Και πού είχες το μυαλό σου; Δεν κατάλαβες τίποτα;

—Όχι. Με μάδησε κανονικά!

Πλησιάζει ο Τιμόθεος... τον πληροφορούν...

—Ηλίθια, πρώην κομμουνιστικά αποβράσματα! ξεσπάει αυτός. Τα κρατάω από το μερίδιό σας. Ανοίξτε τα μάτια σας, ρε! Ζούμε σε μια κοινωνία κλεφτών, δεν ειμάστετε σε εκκλησία.

Στο επόμενο βαγόνι, άντε πάλι το ίδιο σκηνικό.

Αυτή τη φορά στο στρίμωγμα της λαχανούς αντιστρέφω την κατάσταση. Κάνω έτσι και της περνάω, χωρίς βεβαίως να το καταλάβει, τη συγκομιδή από το προηγούμενο βαγόνι.

Στην επόμενη στάση οι δυο συνεταίροι έχουν φριχάρει.

—Κάποιος μου πέρασε αυτά που σου πέρασα πριν και σου τα τσούρνεψαν! αναφωνεί αλλόφρων η έτσι.

—Πλάχα μου κάνεις!... αντιαναφωνεί ο άλλος.

—Νά, δες και μόνος σου, του λέει αυτή μισανοίγοντας το παλτό της με τις άπειρες εσωτερικές τσέπες.

—Ο Χριστός κι ο Απόστολος! σταυροκοπιέται ο σκούπας.

—Μην πούμε τίποτα στο αφεντικό, γιατί θα φριχάρει και θα βρούμε εμείς τον μπελά μας, τον συμβουλεύει η έτσι.

Στο επόμενο βαγόνι βρίσκομαι και πάλι σε τροχιά λαχανούς.

Πάει να κάνει η δικιά μου τα ζογκλερικά της, σκύβω εγώ και της ψιθυρίζω στα ρουμάνικα:

—Τον ίδιο πελάτη τρεις φορές, κορίτσι μου; Ντροπή!

Με κοιτάει κατάπληκτη. Προς τιμή της διατηρεί την ψυχραιμία της.

—Εσύ...; μου κάνει.

—Εγώ..., της απαντάω. Στον σταθμό μην κατεβείς, σε θέλω.

—Μα...

—Χωρίς «μα»... Πες του δικού σου ότι κωλύεσαι.

Έτσι οι δυο αποδέλοιποι κατέβηκαν, κάργα παραξενεμένοι, κι εμείς οι δυο συνεχίσαμε το ταξίδι μας όμορφα κι ωραία.

—Αρσένης, της παρουσιάζομαι εγώ, ως τζέντλεμαν.

—Ιρίνα..., μουρμουρίζει αυτή κατηφής. Αστυνόμος είσαι; Θα με συλλάβεις;

—Θα μπορούσα, αλλά για καλή σου τύχη δεν είμαι, της απαντάω. Πεινάς;

—Εεε... κάπως...

Κι έτσι βρεθήκαμε σ' ένα παρακείμενο φαστφουντάδικο, με δυο μπεργκερ, πατάτες και σαλάτα μπροστά στην έκθαμβη πορτοφολού κι εμένα να της κάνω παρέα με λεμονάδα.

Ξεκίνησε να μου διηγείται μια ιστορία για αγρίους, προς χρήση αισθαντικών ψυχών, αλλά την έκοψα.

—Την άλλη πες μου, της κάνω. Την αληθινή. Τις φιοριτούρες άστες, γιατί θα το καταλάβω. Είμαι κι ο ίδιος μάννα βλέπεις σε κάτι τέτοια.

Ήταν έξυπνη και κατάλαβε ότι εδώ δεν την έπαιρνε να δώσει παράσταση, οπότε μου τα είπε σωστά.

Πατέρας ταχυδακτυλουργός και μάγος του θεάτρου, με μεγάλη πέραση και φήμη —ως «Ο Ρουμάνος Χουντίνι» διαφημιζόταν, και κατά την Ιρίνα, δικαίως. Ατυχώς, όταν έπεσε ο κοσμοαγάπητος Τσαουσέσκου, και μαζί του το υπέροχο καθεστώς του, ο πατέρας απολύθηκε από το θέατρο, ως αμετανόητος κομμουνιστής, και δεν έβρισκε δουλειά ούτε σαν σκουπιδιάρης πια.

Στις μέρες απείρου κάλλους που ακολούθησαν η οικογένεια γνώρισε μερικά ζόρια, αλλά σε σχέση με κάτι άλλους πάλι καλά να λέμε. Ο Ρουμάνος Χουντίνι, μην έχοντας

άλλη επιλογή σκέφτηκε να εκμεταλλευτεί το ταλέντο του σε άλλου είδους ταχυδακτυλουργίες, μη εγκεκριμένες από τον Ποινικό Κώδικα, και τα πράγματα δεν άργησαν να βελτιωθούν. Σε λίγο έβγαλε και τα παιδιά του, την Ιρίνα και τον αδερφό της, στη γύρα, αρτίως εκπαιδευμένα από τον ίδιο, κι όπως ήταν φυσικό κι επόμενο μεγαλούργησαν κι αυτά.

Η κατάσταση ήταν ζόρικη βέβαια στην τέως σοσιαλιστική δημοκρατία, που είδε το φως το αληθινό και προσχώρησε στον αδυσώπητο κόσμο της καπιταλιστικής Δύσης, αλλά το μεροκάματο έβγαινε και με το παραπάνω.

Μετά, τα μυαλά του αδερφού πήραν αέρα. Δεν τον χώραγε πια ο τόπος, είχαν και κάτι συγγενείς στον Καναδά, έφτιαξε τα χαρτιά του το παιδί, πήγε να τους βρει, δούλεψε εκεί, πρόκοψε, ξέχασε και την ταλαιπωρητή Ρουμανία και την οικογένεια κι όλα –ούτε κάρτα τα Χριστούγεννα... ας είναι καλά.

Η μάνα, φιλάσθηνη φύση, άρπαξε μια πνευμονία καρμπινάτη, το πάλεψε για λίγο, φάρμακα δεν υπήρχαν και το σύστημα υγείας ήταν για μπάτσες... πάει, γλύτωσε η γυναίκα. Κοντά σ' αυτό, όπως το απαιτεί ο Νόμος του Μέρφου, έγινε μια καρφωτή στην Ασφάλεια, από ανταγωνιστές του πατέρα, που το 'χαν δίπορτο, τον πιάνουν τον δικό σου, του φορτώνουν ό,τι ανεξιχνίαστη υπόθεση τους βρισκόταν σε εκκρεμότητα και τον μπουζουριάζουν, με συνοπτικές διαδικασίες, για καμιά σαρανταριά χρόνια. Δυο μήνες άντεξε στη στενή ο πάλαι ποτέ Ρουμάνος Χουντίνι και μια ωραία ωραία ημέρα του έρχεται ένα εγκεφαλικό από κείνα τα άνευ επιστροφής. Μόνη της η Ιρίνα το λοιπόν... τι να κάνει;... άκουσε για κόσμο που έφευγε για την Ελλάδα, τη Γη της Επαγγελίας... το αποφάσισε.

Αθήνα λοιπόν και μόνο Γη της Επαγγελίας δεν βρήκε. Ταλαιπωρία, οι δουλειές για προσφυγοπούλες από το τέως Παραπέτασμα συγκεκριμένες κι όχι του γούστου της Ιρί-

νας, γραφειοκρατία με τα χαρτιά, εμπόδια, απελπισία... και κει πάνω γνωρίζει τον Ραντού, συμπατριωτάκι, μπαλαδόρο σε κάποια ομάδα της πλάκας στη Β' Εθνική, θέλει να κάνει την Ιρίνα βαποράκι –αντιστέκεται–... επιχειρεί να τη βγάλει στο κλαρί –αντιστέκεται–... τη γνωρίζει στον Τιμόθεο –δεν αντιστέκεται. Επιτέλους, μια έντιμη Τέχνη, που τη γνωρίζει καλά και στην οποία διέπρεψε!

Τι εστί Τιμόθεος...

Ο βασιλέας της εκμετάλλευσης! Έχει μαζώσει ολόκληρη στρατιά από απελπισμένους, σαν την Ιρίνα, και τους έχει ξαμολήσει στα πέριξ. Οι ταλαντούχοι ως λαχανάδες, οι άλλοι ως επαίτες και μικροκομπιναδόροι. Της Ιρίνας της προσφέρει κατάλυμα... σε μια τρώγλη 50 τ. μ., με άλλες δεκαπέντε ταλαίπωρες, κι ένα εικοσάρικο μεροκάματο, όταν κρίνει πως η συγκομιδή είναι καλή. Ειδάλλως... λάβε αυτά τα ολίγα κέρματα και πάλι καλά να λες... αγοράζεις κουλούρι Θεσσαλονίκης ολόκληρο... μην είμαστε και πλεονέκτες.

Ίσως, τη στιγμή που μιλάμε, ο Τιμόθεος Τσιμούχας να βρίσκεται ανάμεσα στου τρεις, τέσσερις πλέον βαρβάτους επιχειρηματίες της Αττικής και περιχώρων, που όμως, φευ, δεν θα δει ποτέ το όνομά του στο «Forbes» για ευνόητους λόγους.

Μάλιστα.

Και το κρυφό όνειρο της Ιρίνας ποιο είναι; Γιατί δεν μπορεί ένα κορίτσι σαν εκείνη να αποβλέπει μόνο στο να γίνει καλύτερη πορτοφολού!

Εμ ναι... υπάρχει κάτι...

Νά... κάπως, κάποτε, να μάζευε λέει ένα καλό κομπόδεμα και να δραπέτευε στην Ευρώπη –την κανονική, όχι αυτή εδώ την οριεντάλ... Να άνοιγε λέει ένα φουρνάριχο, να φτιάχνει ψωμιά και γλυκίσματα της πατρίδας της –η μάνα της της είχε μάθει– να μαζευτεί από τους δρόμους, να έχει μια κανονική ζωή, όπως όταν ήταν παιδί, πριν σωθεί η πατρίδα της από τους κατάπτυστους κομμουνιστάς.

Τι πιο θεμιτό κι ευγενές; Σας ερωτώ.

—Καλά, της λέω. Άσε και θα δούμε. Πάμε τώρα να πάρεις τα πράγματά σου από το κοινόβιο. Θα σε πάω κάπου όπου θα είσαι ασφαλής.

—Πού θα με πας δηλαδή; μου κάνει καρφώνοντας με με το βλέμμα του ανθρώπου που έχει δει κι έχει περάσει πολλά. Γιατί, αν έχεις τίποτα περίεργο στο μυαλό σου, ξέχασέ το αμέσως.

—Τίποτα περίεργο, τη διαβεβαίωσα. Πες ότι το έχω τάμα να κάνω μια καλή πράξη. Σε μια φίλη θα σε πάω, να σε φιλοξενήσει προσωρινά, μέχρι να δούμε τι κινήσεις θα κάνουμε για να βγεις από το λούκι στο οποίο βρίσκεσαι. Πες ότι το κάνω για την ψυχή ενός συνάδελφου που δεν αξιώθηκε να δει τα παιδιά του τακτοποιημένα.

Με κοίταξε λοξά.

—Δεν ξέρω αν κάνω λάθος, μου λέει στο τέλος. Αλλά για κάποιον λόγο ανεξιχνίαστο σ' εμπιστεύομαι. Πήγα να σε κλέψω κι εσύ, αντί να με δώσεις στεγνά, όπως θα έκανε ο κάθε ευϋπόληπτος νοικοκύρης, με ταΐζεις και με σπιτώνεις. Δεν συμβαίνει αυτό κάθε μέρα.

—Ίσως επειδή δεν είμαι ευϋπόληπτος νοικοκύρης, της λέω.

—Ίσως, συμφωνεί. Ή ίσως επειδή μπορεί να είσαι πολύ μεγαλύτερο μούτρο απ' ό,τι φαίνεσαι.

Αυτή η δυσπιστία της σημερινής νεολαίας, βρε παιδί μου!

Πήγαμε και μαζέψαμε την τσάντα της συμφοράς από την τρώγλη, με όλα της τα υπάρχοντα, και την πήγα στην Κούλα.

—Σου έφερα παρέα, της λέω. Για να μην παραπονιέσαι ότι σε έχει φάει η μοναξιά.

—Και είχα μια αγωνία! μουρμουρίζει αυτή λοξοκοιτάζοντας την πορτοφολού. Κι έλεγα... θα βρεθεί παρέα για μένα... δεν θα βρεθεί;...

Αλλά ήξερα ότι η Κούλα, όχι στο πολύ βάθος, έχει χρυσή καρδιά και θα έκανε την απρόσκλητη μουσαφίρισσα να νιώσει ευπρόσδεκτη.

Έμενε η τακτοποίηση του Τσιμούχα. Γιατί δεν φαντάζομαι να πιστεύει κανείς πως θα άφηνα την περίπτωση Τσιμούχα να περάσει στο ντούκου...

Το να βρεις το αστέρι αυτό της νεοελληνικής μας πραγματικότητας στις διαδρομές του μετρό και του ηλεκτρικού δεν ήταν ιδιαίτερα δύσκολο... μισή μέρα μου πήρε και λίγη τύχη. Το να ανακαλύψεις όμως τον τόπο διαμονής του ήταν μια άλλη ιστορία, καθόσον ο εν λόγω, ως περπατημένο άτομο και δεινός γνώστης της ανθρώπινης φύσης είχε προβλέψει ένα τέτοιο ενδεχόμενο κι έκανε παραπλανητικούς κύκλους, αριστοτεχνικά μελετημένους. Αν δηλαδή, αντί για την αφεντιά μου, τον είχε πάρει στο κατόπιν κάποιο από τα λαγωνικά της Ασφάλειας είναι σίγουρο ότι θα τον έχανε μέσα σε δέκα λεπτά.

Περίμενα να έχει διαλέξει για βάση του και καταφύγιο κάποια λαϊκή γειτονιά, της καχομοιριάς και της ανέχειας, όπου θα χανόταν βολικά, ανώνυμος μεταξύ ανωνύμων. Όμως ο τύπος ήταν απείρως πιο έξυπνος απ' ότι είχα αρχικά υποθέσει κι αυτό ας γίνει μάθημα σε όλους τους συναδέλφους που έχουν την τάση να υποτιμούν τον πελάτη.

Σε έναν παράδρομο της Σόλωνος τον είδα να μπαίνει σαν κύριος, με το κλειδί του, σε μια σχεδόν ξεχασμένη αποθηκούλα, κι όταν ξαναβγήκε ήταν αγνώριστος. Κυριολεκτικά! Κουστουμιά στην πέννα, πουκαμισιά ατσαλάκωτη, γραβατιά μεταξωτή, σκαρπίνι γυαλισμένο καθρέφτης και ακριβή *Samsonite* μεγαλοστελέχους πολυεθνικής... δεν θύμιζε σε τίποτα το ταλαίπωρο ρεμάλι των συρμών και του «Συγγνώμην καλοί μου κύριοι...».

Με βήμα γεμάτο αυτοπεποίθηση, που έχουν όλοι οι τακτοποιημένοι κι εύποροι, που ξεχωρίζουν σαν τη μύγα μεσ' το γάλα από την πλέμπα, κατευθύνθηκε στο Κολωνάκι για να καταλήξει στον δρόμο που έμενε ένας τέως και όχι ιδιαίτερα δημοφιλής πρωθυπουργός, αντάλλαξε εγκάρδιο χαιρετισμό με τους Ασφαλίτες της βάρδιας που φύλαγαν και μπήκε... άρχοντας, στην ίδια πολυκατοικία με την αλήστου μνήμης δόξα της πολιτικής (και της διαπλοκής).

Δεν μπόρεσα να μην του βγάλω νοερά το καπέλο. Ο κλέφτης φυλασσόταν από τους αστυνόμους, τη ευγενή χορηγία των φορολογούμενων θυμάτων του! Αν όχι ο ίδιος σίγουρα κάποιος εκεί πάνω είχε μια περίεργη, όσο και κυνική, αίσθηση του χιούμορ.

Που σήμαινε ότι για να μπει κανείς σ' αυτή τη σφηκοφωλιά απαρατήρητος θα έπρεπε να είναι ή φάντασμα ή εγγονός του θρυλικού Αρσέν Λουπέν.

Αυτό όμως ήταν για μετά. Προτεραιότητα είχαν κάποιες άλλες λεπτομέρειες.

Δεν ήταν η πρώτη φορά που μεταμφιεζόμουν σε διακοιανάρη, ήταν όμως η πρώτη που θα έδινα ρεσιτάλ κιθάρας en public, όπως θα έλεγαν οι Γάλλοι συγγενείς, και μάλιστα σε έναν πολυσύχναστο σταθμό-κόμβο, όπως αυτόν του Μοναστηραχίου.

Εντάξει, ίσως ο συχωρεμένος Αντρέ Σεγκόβια να μην με υπολόγιζε, αν με άκουγε, σαν πιθανό συνεχιστή του έργου του, όμως είναι σχεδόν βέβαιο ότι για μαθητή του τουλάχιστον θα με δεχόταν.

Και βέβαια οι περαστικοί επιβάτες των συρμών, που είχαν συνηθίσει να περιμένουν ανείπωτη κακοφωνία από τους τυχάρπαστους «μουσικούς του δρόμου» ξαφνιάζονταν ν' ακούσουν το «*Concierto de Aranjuez*» (σε D major) να εκτελείται άψογα από τον φουκαρά με το μπαλωμένο παλτό και το κασκέτο με αυτιά, που ποιος ξέρει ποια δυστυχία τον έριξε σ' αυτή την κατάντια.

Κοντοστέκονταν λοιπόν, ν' ακούσουν, να χειροκροτήσουν, να δώσουν και τον οβολό τους αγόγγυστα σε σημείο που να σκέφτεται κανείς αν η μουσική σκηνή του δρόμου δεν ήταν ένας ασφαλής τρόπος βιοπορισμού για κάποιον που κάπως τα κουτσοκατάφερνε με τα όργανα.

Όπως το περίμενα, τη δεύτερη κιόλας μέρα, ο Τσιμούχας με εντόπισε και σ' ένα διάλειμμα της παράστασης με πλαγιοκόπησε διακριτικά.

—Πού 'σαι, αδερφέ..., μου κάνει. Το πόστο αυτό είναι ρεζερβέ. Μάζευτα και δρόμο.

—Γιατί, κυρ-αστυνόμεις; διαμαρτύρομαι εγώ. Ποιον πειράζω.

Ξαφνιάστηκε ο έτσι.

—Δεν είμαι αστυνόμος, ρε, συνάδελφος είμαι, μου λέει επιθετικά.

—Τι, μουσικός;

—Πες το κι έτσι. Αλλά δεν θα πιάσουμε την κουβέντα... Είπαμε, το πόστο είναι ρεζερβέ.

—Γιατί; ξανα-απορώ (δήθεν) εγώ. Δεν έχεις ακούσει που λένε ότι όλοι οι καλοί χωράνε;

Ο Τιμόθεος μου έριξε μια ματιά δολοφονική.

—Τώρα τι καταλαβαίνεις; μου κάνει. Να φωνάξω κάτι ζόρικα χτιστά παιδιά, να σου δώκουν ένα μάθημα σολφέζ που θα σου μείνει αξέχαστο;

Το βιολί μου εγώ. Peace on Earth and goody-goody!

—Μα γιατί να χαλάσουμε τις καρδιές μας; του λέω. Η βία δεν είναι ποτέ λύση. Γιατί να μην προσπαθήσουμε να συνεννοηθούμε, σαν πολιτισμένοι άνθρωποι που είμαστε;

Ο Τσιμούχας ξαφνιάστηκε.

—Όταν λέμε να συνεννοηθούμε;... μου κάνει.

—Απ' ότι καταλαβαίνω εσύ εδώ είσαι, κατά κάποιον τρόπο, ο μπόσης, του λέω. Σωστά;

—Μέσα είσαι.

—Εγώ πάλι είμαι καινούργιος. Δεν τα ξέρω τα κατάντοπια... είμαι άσχετος με τα κόλπα που ισχύουν... Γιατί να μην συνεργαστούμε;

Ο Τσιμούχας με κοίταξε κατάπληκτος.

—Δηλαδή; μου κάνει.

—Μ' αφήνεις να παίζω ανενόχλητος κι απ' ό,τι βγάζω ένα 20% δικό σου.

—Και τι βγάνεις σε μια μέρα, ρε φιλαράκο; με ρωτάει (με επαγγελματική περιέργεια).

Του είπα κι αμέσως διέκρινα σημάδια ολικής μεταστροφής.

—Αυτό σηκώνει συζήτηση..., μου λέει μετά.

—Κερνάω καφέ από την καντίνα, του προτείνω. Είσαι;

—Μπράβο... γιατί όχι;

Πήγα στην καντίνα πήρα δυο καραβίσιους σε πλαστικά ποτήρια και του έδωσα το ένα.

—Είκοσι δεν συμφέρει, μου δηλώνει κατεβάζοντας μια γενναία γουλιά. Φίφτυ-φίφτυ το συζητάμε...

—Αμάν, με σφάζεις, αδερφέ! του λέω εγώ. Να πούμε τριάντα;

—Πενηταπέντε, μου απαντάει ο εκμεταλλευτής. Κι όσο διστάζεις η ταρίφα θα ανεβαίνει.

—Τριανταπέντε και κλείσαμε, αντιπροτείνω.

—Α, τώρα ανεβήκαμε στα εξήντα, χασμουριέται ο άλλος. Και μην με καθυστερείς άλλο, γιατί δεν κοιμήθηκα καλά απόψε και νύσταξα.

Και πώς να μην νυστάξει ο άνθρωπος μ' έναν καφέ τίγχα στο «*Hipnosedon*»;!

—Είσαι σκληρός διαπραγματευτής, αδερφέ, του λέω. Άντε... φίφτυ-φόρτυ και να δώσουμε τα χέρια.

Αλλά όχι χέρι δεν μπορούσε να σηκώσει ο Τιμόθεος, ούτε βλέφαρο.

Τον πήρα από τον ώμο, τον έσουρα όπως-όπως μέχρι τον σταθμό των ταξί, όπου τον έμπασα σε ένα όχημα, μπήκα κι εγώ μέσα και είπα του συνοφρυωμένου ταρίφα να μας πάει στον Σταθμό Λαρίσης.

—Τι έπαθε αυτός; με ρωτάει μέσα από τον καθρέφτη.

—Το άτιμο το πιοτί, του εξηγώ. Δεν το αντέχει ο ερίφης.

—Έχει ο κόσμος βάσανα, αναστέναξε ο ταρίφας συμπονετικά. Δεν είδες που γιομίσαμε λαθρομετανάστες; Εμένα να ρωτήσεις, να σου πω τι βλέπουν τα μάτια μου όλη μέρα...

Ο Τιμόθεος Τσιμούχας, μπόσης των διακονιαραίων και μαικήνας των πορτοφολάδων, είναι σίγουρο ότι θα κοιμόταν τουλάχιστον για ένα εικοσιτετράωρο. Όταν με το καλό ξυπνούσε θα βρισκόταν κλειδωμένος σ' ένα βαγόνι εμπορευμάτων μιας αμαξοστοιχίας που κατευθυνόταν ολόταχώς για Βουκουρέστι. Ο προορισμός έτυχε, αλλά δεν είναι αυτή μια επιπλέον απόδειξη ότι κάποιος εκεί πάνω – υποβοηθούμενος βεβαίως από κάποιον εδώ κάτω– είχε μια αδυσώπητη αίσθηση του μαύρου χιούμορ;

* * *

Απέμενε το πιο σημαντικό, εκείνο που θα αποκαθιστούσε τη σωστή τάξη των πραγμάτων και θα τιμωρούσε ουσιαστικά τον κατάπτυστο εκμεταλλευτή. Γιατί για κάτι σαν και δαύτον μόνο η οικονομική καταστροφή τους πονάει, όλα τα άλλα, ακόμα και η σωματική τους ακεραιότητα είναι δευτερεύοντα.

Δεν ξέρω τι μεθόδους ξεπλύματος είχε βρει ο Τσιμούχας, σίγουρα είχε βρει κάποιες, όλοι βρίσκουν, ήμουν όμως βέβαιος πως το μεγαλύτερο μέρος των μαύρων εισοδημάτων πήγαινε κάτω από το στρώμα. Που στην περίπτωση του ήταν ο πλέον ασφαλής τόπος φύλαξης, πιο σίγουρος κι από Τράπεζα, αφού στην πολυκατοικία του δημοφιλέστατου τέως πρωθυπουργού δεν έμπαινε και δεν έβγαινε κουνούπι χωρίς να ελεγχθεί εξονυχιστικά.

Βέβαια, όπως θα σας διαβεβαίωναν πολλοί εκ των συναδέλφων δεν υπάρχει πόρτα απαραβίαστη, ούτε πρόκληση ανέφικτη στο σεπτό λειτούργημα του διαρρήκτη, υπάρχει μόνο τσαπατσουλιά ή έλλειψη φαντασίας, δυο ελαττώματα που καθιστούν κάποιον ακατάλληλο για μεγάλα πράγματα και τον περιορίζουν σε μικροκαταστάσεις, ίσα να βγαίνει ο επιούσιος. Ευτυχώς δεν ανήκα στην κατηγορία αυτή.

Το πρόβλημα ήταν ότι ο χρόνος πίεζε. Γιατί ναι μεν ο ταλαίπωρος λαθροταξιδιώτης θα είχε να δώσει εξηγήσεις στις αυστηρές και υποψιάρικες αρχές της φίλης Βαλκανικής χώρας, αλλά στο τέλος κι αφού πέφταν κάμποσες μπούφλες –διότι κάτι τέτοια περιμένουν οι πολισμάνοι για να ξεδώσουν– κάποιος θα τον άκουγε, κάποιος θα καλούσε την πρεσβεία, αυτοί θα διερευνούσαν την ταυτότητα του παραβάτη, κατόπιν ατέρμονων συνεννοήσεων με την Αθήνα, και κάποια στιγμή θα έβγαινε άκρη. Που σημαίνει έρευνες και πάλι έρευνες και κόντρα έρευνες και η κατοικία του υπόπτου κρατούμενου παιδική χαρά για τα παιδάκια της Σήμανσης. Δηλαδή... πιάσ' το αυγό και κούρευτο.

Ό,τι ήταν να γίνει έπρεπε να γίνει, χωρίς πολλή μελέτη, στο τσακ-μπάμ. Προσεχτικά μεν, αλλά γρήγορα.

Μια αναγνωριστική βόλτα στην περιοχή, υπό τη μεταμφίεση αθώου ντελιβερά, μου έμαθε ορισμένα πράγματα πολύ σημαντικά.

Ο δρόμος της πρόσοψης, όπου και η κύρια και μοναδική είσοδος, φυλασσόταν όπως είπαμε, τη ευγενή χορηγία των

φορολογουμένων. Ο παράλληλος δρόμος όμως, πιο πολυσύχναστος, ήταν εντελώς αφύλακτος. Κι όχι μόνο αυτό, αλλά η διπλανή πολυκατοικία βρέθηκε να το έχει δίπορτο. Είσοδος από μπρος και είσοδος από πίσω. Κάτι που αποτελούσε τύχη βουνό, γιατί ναι μεν η εν λόγω πολυκατοικία δεν ήταν κολλητή σ' αυτή που μας ενδιέφερε, αλλά δεν απείχε και πάνω από τέσσερα μέτρα, κάτι που δεν θα ήταν πρόβλημα να γεφυρωθεί ποικιλοτρόπως.

Παναπέι ότι η ενδεικνυόμενη πρόσβαση έπρεπε να λάβει χώρα άνωθεν. Είσοδος στη διπλανή, άνοδος στην ταράτσα, πέρασμα απέναντι με συρματόσχοινο και τροχαλία –ευτυχώς τα δυο κτίρια είχαν το ίδιο ύψος, οπότε δεν θα χρειαζόνταν δύσκολες πατέντες– διάρρηξη της πόρτας της ταράτσας, κάθοδος στον τρίτο όροφο, όπου η φωλιά του Τιμόθεου Τσιμούχα, ξεκλείδωμα της πόρτας του με τα κλειδιά που είχα δανειστεί από τον ίδιο, πριν τον στείλω ταξίδι, και... επί το έργον! Επιστροφή από τον ίδιο δρόμο μετά και ούτε γάτα, ούτε ζημιά. Κανένα απολύτως ίχνος παραβίασης! Δεν συνέβη το παραμικρό.

Απλό, απλούστατο. Εκτός κι αν κάποιος είχε σκεφτεί να βάλει σκοπό και στην ταράτσα. Πράγμα απίθανο, γιατί αν οι Ασφαλίτες είχαν φαντασία δεν θα ήταν Ασφαλίτες, με εφτακόσια ευρώ μισθό, αλλά κλέφτες, σαν ελόου μου, και θα περνούσαμε όλοι φίνα και ωραία –κάθε βράδυ πρώτο τραπέζι πίστα στον Notis ή στον Ρέμο.

Έγιναν όλα ακριβώς έτσι.

Και να δεις που τόσο σίγουρος ήταν ο Τσιμούχα για την ασφάλεια των κλεμμένων του που δεν τα είχε καν σε χρηματοκιβώτιο, αλλά κάτω από του στρώμα του κρεβατιού του –κυριολεκτικά.

Όταν βγήκα από κει τα δυο σακίδια, που είχα φέρει εξεπιτούτου, μπρος και πίσω, σαν αλεξιπτωτιστής, ήταν τίγκα, να σκάσουν οι ραφές. Φτυστός το ανθρωπάκι της «*Michelin*» ήμουν!

* * *

Η Ιρίνα πραγματοποίησε το όνειρό της. Αν βρεθείτε ποτέ στην Τουλούζη της Γαλλίας ρωτήστε να σας πουν πού βρίσκεται το φουρνιάριχο «Ο Ρουμάνος Χουντίνι», που φτιάχνει το καλύτερο ψωμί και τα πιο νόστιμα κρουασάν σε όλη την κεντρική Ευρώπη.

Όσο για τον Τιμόθεο... Έμπλεξε! Γιατί, ψάξε-ψάξε τα λαγωνικά, που τον παρέλαβαν από τους Ρουμάνους, του βρήκαν πολλά ράμματα για τη γούνα του, ήρθε και η Εφορία, που μυρίστηκε ψοφίμι, του φόρτωσαν διαφυγόντες φόρους, που ούτε ο συχωρεμένος ο Ωνάσης, στις καλές του μέρες, δεν θα μπορούσε να πληρώσει... το διαμέρισμα στο Κολωνάκι και κάμποσα άλλα βγήκαν σε πλειστηριασμό κι ο ίδιος τραβιέται από μπουζού σε μπουζού ανά την επικράτεια, όπως μιλάμε.

Νά που υπάρχει τελικά και Θεία Δίκη (έστω και δια χειρός Λούπενα)!

Μεταξύ Λωποδυτών

Η μόνη νόμιμη μορφή κλοπής είναι αυτή που διαπράττουν η Εξουσία και οι διάφοροι οργανισμοί που έχουν στηθεί εξεπιτούτου...

(Παλαιό αντιεξουσιαστικό γνωμικό)

Τον αξιότιμο Φώτη Κούτσικο, παρ' όλο που τον ακούτε και διαβάζετε γι' αυτόν ακαταπαύστως, δεν τον ξέρετε. Και δεν τον ξέρετε ακριβώς επειδή πρόκειται για τον ορισμό του απόλυτου Τίποτα. Όπως τόσοι και τόσοι γύρω μας.

Συμφοιτητής μου στη Νομική κι αυτός, όπου μπήκε τελευταίος και βγήκε πάλι τελευταίος –και στις δυο περιπτώσεις υποψιάζομαι με μέσον.

Ο Φώτης διαθέτει μια κοινή, κοινότατη φυσιογνωμία, που σε κάνει να τον ξεχάσεις δυο λεπτά αφότου σου τον γνωρίσουν, και που η μάνα του, σε μια ομαδική φωτογραφία, αδυνατεί να τον αναγνωρίσει. Το ντύσιμό του είναι κοινό, ο λόγος του προβλέψιμος και συνήθως επαναληπτικός του λόγου άλλων –συνήθως προϊσταμένων του– η γνώμη του επίπεδη και της κρατούσας άποψης της στιγμής εκείνης και η προσωπικότητά του ανύπαρκτη.

Ο Φώτης είναι ένας από τους πολλούς χαμαιλέοντες που ευδοκιμούν σε κομματικές οργανώσεις και οργανισμούς, που χάνονται μέσα στην χλαπαταγή που δημιουργούν οι άλλοι, πρωταγωνιστές και δευτεραγωνιστές, και που όμως είναι απαραίτητοι για την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του Συστήματος. Κανείς δεν τους ξέρει, κανείς δεν τους θυμάται, οπότε μπορούν να κάνουν την ανατεθείσα σ' αυτούς ζημιά απρόσκοπτα.

Ο Φώτης είναι υπουργός σε ένα από τα τριτοτέταρτα υπουργεία, που κανείς δεν σκοτίζεται αν υπάρχουν και κανείς δεν ξέρει γιατί υπάρχουν. Ο Φώτης υπήρξε πάντα υπουργός ή υφυπουργός, σε όλα τα κόμματα εξουσίας από τα οποία πέρασε και φυσικά δεν άφησε έργο —που λέει ο λόγος— σε κανένα από τα πόστα που του ανατέθηκαν. Έφτιαξε όμως περιουσία σεβαστή, ακόμα και για λωποδύτη. Άρα πρέπει να θεωρηθεί σαν επιτυχημένος.

* * *

Συνάντησα τον Φώτη σ' ένα μπαρ, κοντά στα Δικαστήρια της Σχολής Ευελπίδων, όπου εκπροσωπούσα μια ταλαίπωρη γριούλα η οποία πουλούσε στη λαϊκή ζαρζαβατικά από τον μπαχτσέ της και φυσικά —όπως όλοι— άνευ αποδείξεων και παραστατικών. Εκείνος είχε παρευρεθεί ως μάρτυς υπερασπίσεως σε μια πολύκροτη δίκη για κατάχρηση ενός σημαίνοντα στυλοβάτη της εθνικής οικονομίας. Ο στυλοβάτης αθωώθηκε, η γριούλα καταδικάστηκε πανηγυρικά.

Μου έκανε εντύπωση που ο κύριος υπουργός κυκλοφορούσε άνευ φρουράς και μπράβων, μόνο με τον σωφέρη του, που τον είχε στείλει να καθίσει σ' ένα απόμερο τραπεζάκι με τον καφέ του, που πλήρωσε φυσικά ο ίδιος —ο σωφέρης.

—Τι να την κάνω τη συνοδεία, ρε σειρά; γέλασε ο Φώτης όταν εξέφρασα την απορία μου. Σάματι ποιος με ξέρει για να με γιαουρτώσει;

Που σήμαινε, αν μη τι άλλο, ότι ο εν λόγω είχε τουλάχιστον το γνώθι σεαυτόν.

Πιάσαμε την κουβέντα... με ρώτησε ποιος καλός άνεμος μ' έφερε από εδώ... του είπα για τη γριούλα... ο στυλοβάτης της Εξουσίας αγανάκτησε.

—Νά, κάτι τέτοιες περιπτώσεις είναι που δυναμιτίζουν τις άοκνες προσπάθειες της κυβέρνησης μας και του κυρίου πρωθυπουργού προσωπικώς για την αναστήλωση της οικονομίας και την αποκατάσταση της υπόληψης της πατρίδος μας εις την συνείδηση των Ευρωπαίων εταίρων μας, οι οποίοι –και δικαίως– μας θεωρούν λωποδύτες, ανέκραξε.

—Η γριούλα με τα ζαρζαβατικά; απόρησα εγώ (και με το δίκιο μου).

—Μάλιστα η γριούλα, με αποστόμωσε ο Φώτης. Διότι σήμερα είναι τα ζαρζαβατικά... αύριο ανοίγει ένα μίνι μάρκετ, με πειραγμένη ταμειακή... μεθαύριο το μίνι γίνεται σούπερ, λόγω της φοροδιαφυγής, το σούπερ μεταλλάσσεται σε πολυεθνική και μετά, άντε πιάστην, να της βάνεις πρόστιμο! Ξέρεις εσύ, σε ερωτώ, καμιά πολυεθνική που να έχει φάει πρόστιμο –και να το πλήρωσε; Όχι, να μου πεις. Ορίστε λοιπόν τα διαφυγόντα κέρδη, ιδού η αδυναμία του κράτους ν' αντεπεξέλθει στις υποχρεώσεις του... ιδού το ΔουΝουΤού... ορίστε τα μνημόνια και κλάψε με μάννα κλάψε με!

—Όλα αυτά λόγω της... γριούλας;

—Και λόγω της γριούλας, απάντησε ατάραχος ο Φώτης. Ο κλέφτης ζημιώνει πρωτίστως τη χώρα του και κατ' επέκταση τους πολίτες αυτής που φυτοζωούν.

—Ενώ εσείς;...

—Εμείς τι; Τρέχουμε και δεν φτάνουμε. Φροντίζουμε αόκνως και ανιδιοτελώς –το τονίζω– για το καλό του τόπου και την ευημερία των πολιτών.

—Τους οποίους γονατίζετε στους φόρους, με το έτσι θέλω.

—Οι φόροι είναι η ανταποδοτική συνεισφορά των υπηκόων στην ομαλή λειτουργία του κράτους.

—Ανταποδοτικών πώς; απόρησα.

—Ξέρεις πολύ καλά πώς λειτουργεί το Σύστημα, με επανέφερε αυστηρά εις την τάξιν ο κύριος υπουργός. Ο νομοταγής πολίτης πλερώνει κατιτίς το συμβολικό —από το περίσσειμά του, το τονίζω— προκειμένου να έχει δωρεάν παιδεία, υγεία, ασφάλεια, εντός κι εκτός συνόρων, δρόμους, πάρκα, μεγάλους περιπάτους κλπ κλπ.

—Εσένα τα παιδιά σου επωφελούνται της δωρεάν παιδείας; ρώτησα αθώα.

Ο κύριος υπουργός εξανέστη.

—Να επιβαρύνω τις ανεπαρκείς δομές της χώρας μου κι εγώ; είπε. Ποτέ! Ο μικρός είναι εσώκλειστος στην Ελβετία κι ο μεγάλος στο Χάρβαρντ, στην Αμερική. Το κορίτσι άστο, κάποιιο κοροΐδο θα τυλίξει κάποτε, τι να τα κάνει τα γράμματα; Τον οβολό του ψηφοφόρου μας τον σεβόμαστε εμείς, κύριε! Και την κυρά, που χρειάστηκε να κάνει μια επεμβασούλα χολής, πέρυσι, στην Αγγλία την έστειλα. Δεν είμεθα του τζάμπα εμείς.

—Οπότε το αμάξι, που είναι παρκαρισμένο απέξω, το πληρώνεις ο ίδιος, όπως και τον σωφέρ, συμπέρανα.

—Θα ήταν αλαζονικό εκ μέρους μου να αρνηθώ το μικρό αυτό προνόμιο που μου προσφέρει η πατρίδα, ευγνωμονούσα δια την άοκνον συνεισφορά μου, επισήμανε ξερά ο Φώτης.

—Φως, νερό, τηλέφωνο, μετακινήσεις... ατέλειες;...

—Ε, τι; Λιγότερα θα μου έδιναν σε μια μεγάλη εταιρεία με τα προσόντα που διαθέτω; ήρθε η πληρωμένη απάντηση. Ο μη εργαζόμενος μηδέ εσθιέτω, που λέει και το ευαγγέλιο. Δεν λέει όμως τίποτα για τον σκληρά εργαζόμενο.

—Κατά τα άλλα φταίει η γριούλα, αναστέναξα.

—Η γριούλα και κάτι σαν εσένα, που υπερασπιζόσαστε την παρανομία, με αποστόμωσε ξανά ο Φώτης.

—Κι εν τω μεταξύ οι μεγαλοκαρχαρίες αλωνίζουν ανενόχλητοι, εις υγείαν των κοροϊδών, παρατήρησα.

Ο κύριος υπουργός έβαλε τα γέλια.

—Τώρα, σειρά, να παραδεχτείς ότι λαϊκίζεις, είπε. Και να τα λένε αυτά οι άλλοι, οι άσχετοι, να το καταλάβω. Αλλά εσύ, που την ξέρεις την πιάτσα και πώς λειτουργούν αυτά τα πράγματα, δεν δικαιολογείσαι. Μα... πιάνουμε τη γριούλα σου, την αναθεματισμένη, τον μισθωτό, τον συνταξιούχο... άντε, και κανέναν τυροπιτά, κάναν υδραυλικό, κάναν γιατρουδάκο... γιατί αυτούς μπορούμε να πιάκουμε. Ο μεγαλοκαρχαρίας, όπως τον λες εσύ, σαν να ήσανε κομισάριος της ΚΝΕ, δημιουργεί τις άπειρες θέσεις εργασίες, απασχολεί πολύ κόσμο και λαό. Αν τον στριμώξουμε το λοιπό και θυμώσει και κλείσει την επιχείρηση, ή την πάει στη Βουλγαρία, τι γίνεται; Ποιος θα ταΐσει όλες αυτές τις οικογένειες, που βρέθηκαν στο δρόμο; Εσύ για ο Περισσός; Να είμαστε λογικοί.

—Κι έτσι έχουμε τον φιλικατζή της γωνίας να πληρώνει περισσότερους φόρους απ' ότι ο όμιλος Λάτση, παρατήρησα.

Αγανάκτησε ο Φώτης. Τον στενοχωρούσα.

—Μα δεν είπαμε; μου κάνει. Αν βαρέσει κανόνι ο φιλικατζής, που μην νομίζεις ότι μας δηλώνει όσα βγάνει..., κακό της κεφαλής του. Θα κλείσει την τρύπα του και θ' απολύσει τον εαυτό του. Ας πάει να δουλέψει στην οικοδομή, το μυστήρι το πηλοφόρι, αφού δεν είχε μυαλό για επιχειρηματίας... δουλειές, δόξα τω Θεώ υπάρχουν. Το σκέφτεσαι όμως να τα μαζέψει ο Λάτσης και να πάει να στήσει τον κολοσσό του στο Καζακστάν ή στη Μολδαβία; Θα κλαίμε όλοι μας αύριο με μαύρο δάκρυ. Γι' αυτό, πριν μιλήσουμε, να σκεφτόμαστε.

—Κι εσύ πάλι..., του κάνω. Στο «πόθεν έσχες» το περσινό σε είδα να δηλώνεις καμιά ογδονταριά ακίνητα, λέει...

—Είδες; καμάρωσε ο παλιός συμφοιτητής. Απολύτως σύννομος! Όλα στο φως, χαρτί και καλαμάρι!

—Ναι, αλλά ογδόντα σπίτια, ρε φαταούλα;!!!

—Σιγά τα σπίτια! διαμαρτυρήθηκε ο Φώτης. Κάτι τρύπες είναι από 'δώ κι από χει. Ούτε δέκα δεν είναι τα διαμερίσματα που μπορούν να αποφέρουν ένα κάποιο πενιχρό συμπλήρωμα εισοδήματος. Τα άλλα είναι μερικά μαγαζάκια, κάτι αποθηκούλες, σκόρπια αγροτεμάχια... Μην σε παρασύρει η σούμα... Που ακούτε «ογδόντα» και φανταζόσαστε βίλες στην Εκάλη και στην Πολιτεία!... Περισσότερος μπελάς κι έξοδο είναι παρά κέρδος. Ξέρεις τι ΕΜΦΙΑ πλερώνω; Άσε!

—Καλά, εσείς δεν είχατε πει ότι θα το καταργούσατε αυτό το οθωμανικού τύπου χαράτσι; του θύμισα.

Ο Φώτης ξεκαρδίστηκε στα γέλια.

—Το είπαμε γιατί αυτό θέλει ν' ακούσει ο αφελής ψηφοφόρος πελάτης, μου λέει. Τι να του λέγαμε δηλαδή, ότι θα πλερώνει μέχρι να βγει ο ήλιος από τη δύση; Καταργείται ποτέ φόρος που μπαίνει, ρε σειρά; Μην λέμε ό,τι θέμε! Σου έρχεται τέτοιο έσοδο ουρανοκατέβατο, χωρίς να ανοίξει μύτη, και το καταργείς; Σε περικαλώ!

—Και οι δασμοί που έχετε βάλει στα καύσιμα και στείλατε βενζίνη και πετρέλαιο στον Θεό, ενώ στον έξω κόσμο οι τιμές πέφτουν;

—Θα σε μαλώσω, σειρά, απάντησε συγκαταβατικά ο Φώτης. Κάνεις σαν να μη ζεις σ' αυτή τη χώρα. Παντού στον κόσμο το αυτοκίνητο είναι πρωτίστως μεν εργαλείο και δευτερευόντως status. Στην Ελλάδα έχουμε το ακριβώς αντίθετο. Ρόδα αγοράζεις για να δείξεις στον γείτονα, στη γχομενίτσα, στον συνάδελφο τι άρχοντας που είσαι. Παναπεί δεν σου χρειάζεται το όχημα, η μόστρα σου χρειάζεται.

Ε, η μόστρα πλερώνεται. Πώς να το κάνουμε... για να κλείσεις πρώτο τραπέζι πίστα στον Λε Πα θα ξηλωθείς κανονικά, δεν γίνεται να σε τιμήσουν τζάμπα.

—Φώτη, ξέρεις τι σκέφτομαι; του λέω.

—Για πε, να δούμε...

—Σκέφτομαι ότι η φάρα σου είσαστε πολύ μεγάλοι λωποδύτες. Τόσο μεγάλοι που οι κανονικοί λωποδύτες θα πρέπει να παίρνουν εσάς σαν παράδειγμα.

Περίμενα να θυμώσει, αλλά ο Φώτης γέλασε.

—Ξέρεις ποια είναι η διαφορά, ρε σειρά; μου λέει. Ότι ο λωποδύτης παραβαίνει τον νόμο κι ως εκ τούτου καταλήγει αργά ή γρήγορα στη μπουζού. Ενώ εμείς φτιάχνουμε τον νόμο έτσι ώστε να μπορούμε να ξαφρίζουμε τα κορόϊδα νομίμως και με τη βούλα. Κι ως εκ τούτου μας φτιάχνουν μνημεία και αδριάντες. Ποιος είναι λοιπόν πιο μάγκας και στη σωστή μεριά της Ιστορίας, μπορείς να μου πεις;

Σηκώθηκε και φόρεσε το παλτό του.

—Σ' αφήνω να πλερώσεις εσύ τα πιοτά, μου λέει. Εγώ πάνω μου λεφτά δεν κουβαλάω. Το έχω για γρουσουζιά.

Τ Ε Λ Ο Σ

Επιμύθιον

“Ξέρεις να κλέβεις;”

“Ξέρω.”

“Ξέρεις να κρύβεσαι;”

“Δεν ξέρω.”

“Ε, τότε μην κλέβεις.”

Το έπος «Αρσένης Λούπενας – Διαρρήξεις παντός είδους»
άρχισε να γράφεται στην Κέρκυρα στις 24 Ιουλίου 2022
και τελείωσε στην ίδια πόλη στις 25 Ιανουαρίου 2024.